

Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v
ponedeljek, 26. aprila.
Gradivo bomo zbirali do 12. aprila.

Proti poplavam Gradaščice

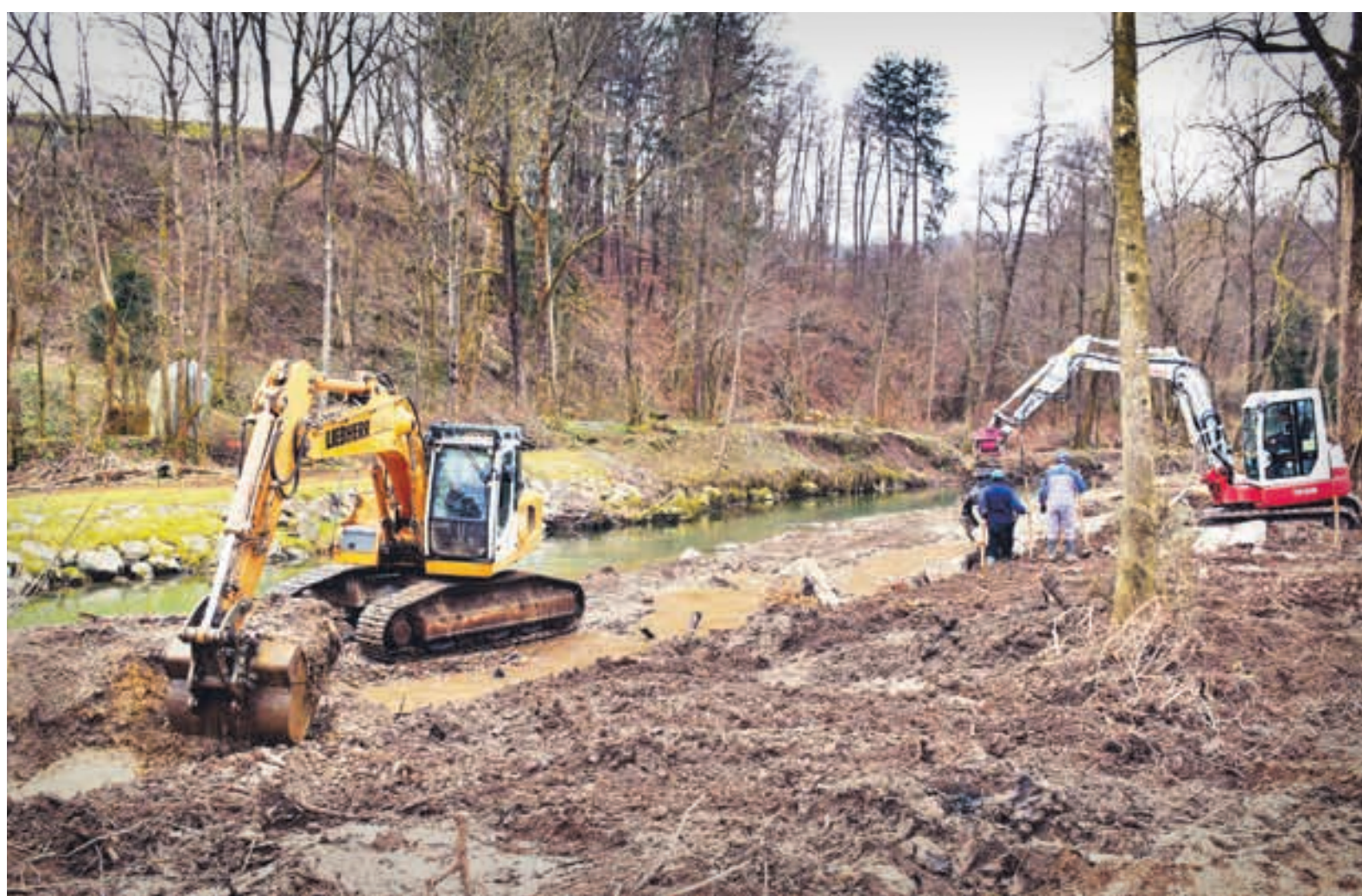
Trimilijonski projekt naj bi bil končan jeseni.

Novi časi

Začetek pomladi je za marsikoga pomemben mejnik v koledarskem letu. To je obdobje, ko se poslovimo od mrzle zime in pričakujemo toplejše dni, novo obdobje, življenje. Mnogi se v tem času lotevajo čiščenja domov in okolice, načrtujemo in uresničujemo nove projekte, kristjani se s Kristusovim vstajenjem veselijo večnega življenja. Pomlad je tako polna življenja, načrtov, radosti in optimizma, kar lahko razberete tudi z naših strani, saj na vseh občinskih straneh pišemo o projektih, za katere so se odločile občine ali se šele bodo. Nekateri so strateško pomembnejši in daljnosežni, drugi imajo manjšo vrednost. A ne glede na njihov namen in učinek za lokalno skupnost so namenjeni občanom za večjo kakovost njihovega življenja. Na vrhniških straneh v luči prizadevanj za boljše sobivanje in medsebojno razumevanje objavljamo tudi izjavo o stvari, ki so jo nedavno objavili člani akademije SAZU. Čir druge svetovne vojne, ki že desetletja razdvaja slovensko družbo, bi se lahko z njenim ponotranjenjem pocelil. To bi bila šele pomlad našega naroda, ko bi se znova začeli življenje, radost, spoštovanje drugače mislečega ... Želimo vam vesele velikonočne praznike, obsijane s toplim soncem.

Gašper Tominc, Naš časopis

Januarja letos je pogodbeni izvajalec del Inkaing začel s protipoplavnim urejanjem porečja Gradaščice v sklopu projekta Protipoplavna ureditev porečja Gradaščice – Etapa 1B. Gre za projekt Direkcije RS za vode, ki v Etapi 1B

na območju Občine Dobrova - Polhov Gradec ureja porečje Gradaščice v Dolenji vasi, Božne in Male vode v Polhovem Gradcu ter Gradaščice na Šujci z vsemi spremljajočimi ureditvami. Letos bo v Dolenji vasi pri ureditvah sledil le še zaklju-

ček del, v Polhovem Gradcu pa se bodo dela začela po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Skupna vrednost del znaša skoraj tri milijone evrov.

--> 33

Vrhnika

Korak bližje južni obvoznici

Država je objavila razpis

Direkcija RS za infrastrukturo je sredi marca objavila javno naročilo za gradnjo delov južne obvoznice. Kot je dejal župan Daniel Cukjati, naj bi se gradnja začela že letos. Projekt predvideva izgradnjo treh novih krožišč: eno na mestu nekdanje cestninske postaje ob izvozu/uvozu na avtocesto. drugo na zahodni strani avtoceste, tretjega na državni cesti pri nekdanjem Liku. Predvideni sta še povezovalni cesti čez Likovo dvorišče in do bajerjev.

--> 3

22. marec, svetovni dan voda

Čista Ljubljana

Projekt, vreden spomina

Skupna vrednost projekta, ki je bil med letoma 2012 in 2016 načrtovan in izveden v občinah Borovnica, Brezovica, Cerknica, Logatec, Pivka, Postojna, Škofljica in Vrhnika, je preseгла 70 milijonov evrov. Projekt sta delno financirali EU in država, delno pa so stroške poravnali občinski proračuni. Enako velja za projekt Občine Log - Dragomer, ki še poteka.

--> 56

Horjul

Kolesarska povezava

Zaključna faza

Projekt idejne zasnove, ki obsega širitev cestišča, obnovo treh premostitvenih objektov (mostov) in izgradnjo kolesarske steze na relaciji med Vrhniko in Horjulom, je v zaključni fazi. Z občine so sporočili, da se končuje tudi urejanje dogovorov z lastniki zemljišč, ki so ali pa bodo v kratkem dreli ponudbe za odkup zemljišča glede na ocenjene deleže parcel.

--> 29

Log - Dragomer

Nov priključek pri dializnem centru

Za večjo prometno varnost

Začela so se dela za ureditev novega uvoza pri dializnem centru, ki naj bi v prihodnosti razbremenil promet na Šolski ulici. Urejen je predobremenični nasip, gradnja pa naj bi se nadaljevala čez pol leta, ko bodo končali konsolidacijo tal. Vozišče priključka je predvideno v širini dvakrat tri metre z enostranskim pločnikom.

--> 50

Cankarjeva misel:

Srečna je pot, če je ljubezen vodnik ...
Trebja samo prijazne besede in prijaznega
pogleda in ozdravljena je vsaka bolezen in vsaka
žalost je pri kraju.

Ivan Cankar

ODDAJA MODERNIH POSLOVNIH PROSTOROV

LESNO BRDO, VRHNIKA

- > NADSTANDARDNA PISARNA 1 32 m²
- > PISARNA 2 20 m²
- > PISARNA 3 24 m²
- > PISARNA 4 46 m²
- > PISARNA 5 55 m²
- > PROSTOR ZA TRGOVINO ALI LOKAL 43 m²
- > MODERNA SERVISNA DELAVNICA 150 m²
- > STORITEV SKLADIŠČENJA

Pokličite 041 615 448

www.transfelix.si

b2b.transfelix.si

fb.com/transfelixdoo

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

50%
popust na
vse modele!

+ BREZPLAČNI
IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilis

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarino Vrhnika - nekdanja trgovina IUUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

**OKULISTIČNI PREGLEDI V
DOPOLDANSKEM IN
POPOLDANSKEM ČASU**

ZA NAROČANJE NAS POKLIČITE

Optika in očesna ordinacija Jelovčan

01 755 61 05, 041 578 205

Trg Karla Grabeljška 2A, 1360 Vrhnika

OK
DK SENCILA

SERVIS IN MONTAŽA
komarniki • rolete • žaluzije • rolo senčila • screeni
pliseji • lamelne zavese • tende • rolo garažna vrata

040 517 548
dk.sencila@gmail.com

BeX Hair
FRIZERSKI STUDIO

TRŽAŠKA CESTA 8

Za rezervacijo pokličite na tel.:
041 728 718

 bexhairstudio
 bex hair studio

Anja Trubačev s.p.

ponujamo delo

Na vrtu v Bistri: urejanje in zalivanje vrta, pobiranje zelenjave ter priprava za odpremo.
Tel. 031/675199

prodajamo jabolka

Prodajamo jabolka idared, gloster, melrose.
Cena 10 evrov zaboj.
Tel.: 031 603 130

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRVILO LESA
- ▶ ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ PRODAJA DRV

041/706-359

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.gozdarstvo@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

Prve novice**Sodišče oprostilo Igorja Laha v zadevi Liko**

Ljubljansko okrožno sodišče je enega najbogatejših Slovencev Igorja Laha in štiri soobtožene oprostilo obtožb zaradi domnevno spornih poslov pohištenega velikana Liko Vrhnika, za katerim so ostali večmilijonski dolgovi do države, dobaviteljev in odpuščenih delavcev. Tožilstvo se je na sodbo pritožilo.

7

Poseben dogodek v Borovnici ob vožnji novega vlaka Stadler

Na sestanku med Občino Borovnica in predstavniki Slovenskih železnic so se med drugim dogovorili, da bo ob prvi vožnji nove potniške garniture vlaka Stadler v Borovnico poseben dogodek, če bo to dopuščala situacija glede epidemije obolelosti za COVID-19. Ob tej priložnosti želi občina občane podrobneje in temeljiteje seznaniti s storitvami SŽ-Potniški promet, d. o. o. Dogovorili so se tudi, da bo Občina Borovnica organizirala sestanek vseh deležnikov, da bi Borovnica postala izhodišče za obisk TMS v Bistri, soteske Pekel ter JZ dela Ljubljanskega barja in njegovega hribovitega zaledja s prevozi s potniškimi vlaki SŽ.

26

Prenovili bodo cesto Šujica–Podutik

Letos Občina Dobrova - Polhov Gradec začne z urejanjem ceste Šujica–Podutik (odsek Šujica–Stranska vas). Gradnja je načrtovana za leti 2021 in 2022. Širina cestišča bo 11 metrov vključno s površinami za pešce in kolesarje ter bankinami, uredili bodo odvodnjavanje, razsvetljavo in prehod za pešce. V največji meri bodo ohranjeni tudi obstoječi dostopi do kmetijskih in gozdnih zemljišč. Omejitev hitrosti je trenutno 90 km/h, v sklopu projekta pa je predvidena tudi premaknitev krajevnih tabel tako, da se bosta naselji Šujica in Stranska vas stikali. Tako bo celotna cesta potekala v naselju, kjer je omejitev hitrosti 50 km/h.

34

Začenjajo se dela na čistilni napravi

Polletna konsolidacija temeljnih tal na lokaciji bodoče čistilne naprave je končana. Pred začetkom betonskih del bodo odstranili predobremenilni nasip ter začeli z zemeljskimi deli. Pospeseno nadaljujejo tudi gradnjo kanalizacije v obeh naseljih. Naj spomnimo, da bodo v sklopu ureditve sistema za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v Občini Log - Dragomer zgradili centralno čistilno napravo z zmogljivostjo 5.000 populacijskih enot. Gradili naj bi jo predvidoma do konca leta 2022, v naslednjem letu je predviden začetek poskusnega enoletnega obratovanja. Do takrat naj bi zgradili že toliko kanalov, da bo na čistilno napravo speljana zadostna količina odplak za njeno delovanje.

50

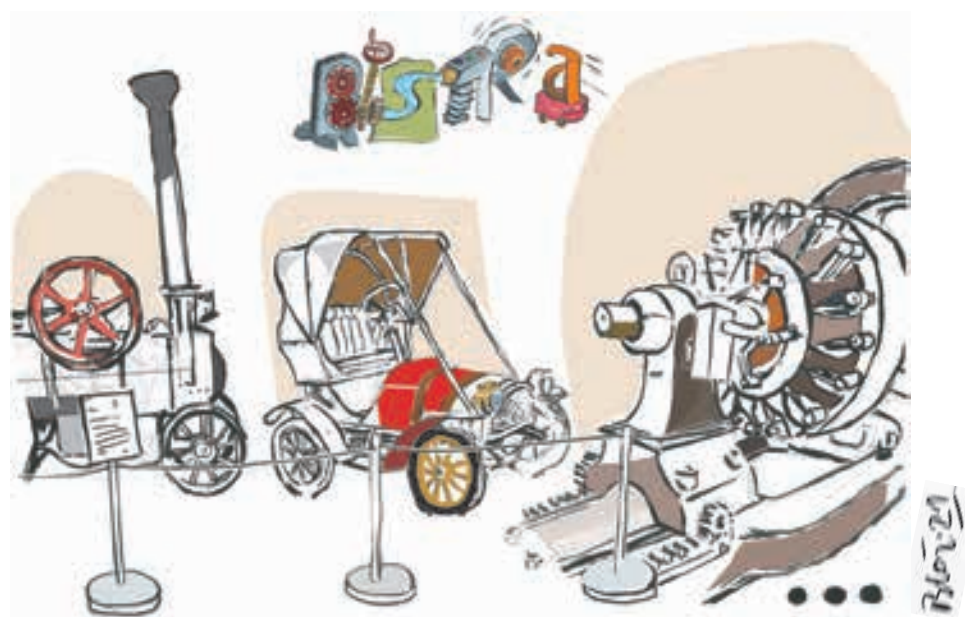
70 let Tehniškega muzeja Slovenije

Tehniški muzej Slovenije (TMS), ki je osrednji slovenski muzej za ohranjanje tehniške dediščine, letos praznuje 70-letnico ustanovitve. Pomemben jubilej bodo v muzeju obeležili z več dogodki in razstavami. Prva med njimi bo fotografska razstava Z vami že 70 let: Tehniški muzej Slovenije 1951–2021, ki je nastala v sodelovanju Turizmom Ljubljana in Ministrstvom za kulturo RS; od 1. marca je na ogled na Krakovskem nasipu v Ljubljani. Bogato dogajanje se obeta tudi v Bistri.

12

Dan žena v Domu starejših v Horjulu

Z željo, da bi otroci horjulskega vrtca polepšali 8. marec stanovalcem doma starejših občanov v Horjulu, so se odločili za potujoči koncert kar pred domom. Zapeli so znane ljudske pesmi in stanovalce obdarili z ročno izdelanimi voščilnicami, ki so jih otroci z veseljem pripravljali v vrtcu. Takoj je bilo mogoče opaziti, koliko veselja in mladostne energije so prinesli s seboj. Ob znanih melodijah so tudi starejši začeli prepevati z njimi. Vzdušje je bilo praznično. Vsem je dogodek ostal v lepem spominu.

70 let Tehniškega muzeja Slovenije

Solidarnost

V začetku meseca marca, natančneje 1. marca, obeležujemo dan Civilne zaščite (CZ). To je organizacija, ki je namensko organizirana kot sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma poseben del namensko organiziranih sil za zaščito, reševanje in pomoč, kadar nalog zaščite, reševanja in pomoči ni mogoče opravljati s poklicnimi ali prostovoljnimi reševalnimi službami.

Civilna zaščita je tista vrsta organizacije, katerih člani so pripravljeni sodelovati v civilnih oblačilih, kot v delovnih uniformah - podobno kot gasilci v svečanih uniformah. Čeprav sem župan šele prvi mandat, se vedno, kadar vidim kakšnega člana civilne zaščite ali gasilca v delovni uniformi vprašam, kdo je v težavah, kdo potrebuje pomoč. Zahvaljujoč dobremu delu, dobri usposobljenosti, so naši člani CZ vedno uspešno posredovali. Pa naj si gre za žledolom leta 2014, migrantsko krizo leta 2015 in 2016, požar v Kemisu 2017 in tudi sedaj, ko gre za boj proti koronavirusu. Glede na vse intervencije si upam trditi, da je naša CZ med najbolj izkušenimi v Sloveniji. Kdo so vsi ti člani Civilne zaščite? To so predstavniki gasilcev, občinskih javnih zavodov, humanitarnih in mladinskih organizacij, medijev in ostali prostovoljci, ki niso vključeni v kakšno organizacijo. Ravno prostovoljstvo in prostovoljci ter njihova srčnost, so ključ do uspešnega dela civilne zaščite.

Čeprav imamo na Vrhniki srečo s pripravljenostjo občanov pri sodelovanju v CZ, pa so med njimi nekateri, ki zaradi svojega dela, zaradi svojih strokovnosti, izstopajo. Izstopajo tako, da so opaženi tudi na ravni države. Letos je zaradi svojega preteklega dela v dobro vseh nas, prejel srebrno republiko priznanje gospod Vojko Jerina. Namesto, da bi si kot upokojenec izbral mirno preživljanje prostega časa, je Vojko izbral služenje v dobro skupnosti in to kljub temu, da je bil pri zadnji nalogi, pri reševanju epidemije med tistimi, ki sodijo v rizično skupino. V imenu Občine se mu zahvaljujem, kot se zahvaljujem tudi vsem ostalim, ki morebiti niso tako opaženi, so pa pomemben del tega mozaika solidarnosti in prostovoljstva. Prostovoljstvo, solidarnost in pomoč sočloveku so tiste vrednote, ki svetu kažejo, da denar ni sveta vladar, temveč je pomemben človek in njegovo dostojanstvo.

Daniel Cukjati, župan

Gradila se bo južna obvoznica

Razdelitev projekta po sklopih

Pregled situacije z novimi krožišči pri avtocesti, ki bodo dovoljevala tako uvoz/izvoz na avtocesto kot prehod onkraj Ljubljane v mesto.

Direkcija RS za infrastrukturo je sredi marca objavila javno naročilo za graditev delov južne obvoznice. Kot je povedal župan Daniel Cukjati, se bo gradnja začela že letos.

»Življenje številnih se bo v Verdu izboljšalo, prometnih zamaškov pri Črnem orlu ne bo več,« je objavo na portalu javnih naročil pokomentiral župan Cukjati.

Država se je namreč odločila, da bo začela z gradnjo dveh sklopov južne obvoznice, ki bo potekala po javni poti, ki vodi do Bajerjev in se tam navezala na avtocesto.

Dolga zgodovina

Direkcija RS za infrastrukturo je že leta 2007 izdala študijo variant obvoznice Vrhnika, s katero je bil določen koridor južne povezovalne ceste. Leta 2015 je bila narejena idejna zasnova za južno povezovalno cesto od Verda do Ljubljane, ki bi razbremenila promet skozi strnjeni del naselja Verd in skozi center mesta Vrhnika.

V želji po rešitvi vse bolj kritične prometne situacije skozi naselje Vrhnika je občina odločila za pripravo akcijskega načrta, v sklopu katerega so bile že narejene stro-

kovne podlage in študije variant ter zagotovljena ustrezne podlage v OPN. Tako je nastal projekt s preureditvijo avtocestnega priključka in dveh novih povezovalnih poti.

Tri krožišča in dve novi cesti

Projekt predvideva izgradnjo dveh novih krožišč: eno na mestu nekdanje cestninske postaje ob izvozu/uvozu na avtocesto, drugega pa na zahodni strani avtoceste.

Nato prekategorizira cesto, ki je sedaj javna pot do Bajerjev, v državno cesto in jo skladno s tem primerno razširi. Na mestu, kjer se naslanja na že obstoječo državno cesto Vrhnika-Borovnica, bodo zgradili še tretje krožišče.

V končni fazi pa je predvidena še gradnja povezovalne ceste skozi območje zemljišč Lika Vrhnika. Ker gre za obsežen projekt, je razdeljen na tri sklope.

V prvem bodo gradili krožišča pri avtocesti, v drugem povezovalno cesto z Bajerjev do državne ceste Vrhnika-Borovnica, v tretjem pa povezovalno cesto čez dvorišče Lika.

Lopato naj bi zasadili že letos

Kot je pojasnil župan Cukjati, naj bi lopato zasadili že letos za izgradnjo krožišč.

»Računamo, da bo gradnja prvega in drugega sklopa končana naslednje leto, če le ne bo kakšnih presenečenj.« Prvi sklop je v domeni države, pri povezovalni cesti z Bajerjev in izgradnji krožišča pa bo morala sodelovati tudi občina.

V ta namen ima občina v letošnjem letu rezerviranih 100 tisoč in za naslednje leto še 576 tisoč evrov. Povezovalna cesta čez Likovo dvorišče je zaenkrat še v fazi pridobivanja lastništev in še ni dorečena finančna struktura.

Manjka še povezovalna cesta do Tojnic

Z vzpostavitev krožišč pri avtocesti in povezovalnih poti do Bajerjev in mimo Lika bodo lahko do središča mesta dostopala vozila iz Borovnice in tovornjaki iz kamnoloma mimo strnjenege dela naselja Verd.

V končni fazi je predvideno da se bo povezovalna cesta do Bajerjev pri slednjih z novim mostom čez Ljubljanico navezala na industrijsko cono v Tojnicah.

Župan ne želi napovedovati termina, kdaj bi se to lahko zgodilo. »Teško rečem, kdaj, ker občinska blagajna ni neomejena. Računam na evropska sredstva, kar pa je odvisno od razpisov in njihovih pogojev.«

Gašper Tominc

Testiranje na koronavirus

Krajših vrst
ni na vidiku

Od 27. decembra poteka cepljenje proti COVID-19 za vse paciente, ki imajo izbranega osebnega zdravnika v vseh treh občinah.

Cepljenje poteka v Zdravstvenemu domu Vrhnika, ki je cepilni center za to območje. Od 6. januarja poteka v občinah hitro množično testiranje na okužbo s koronavirusom. Zdravstveni dom Vrhnika ga od tedaj izvaja v Cankarjevem domu Vrhnika, kjer pa se zadnje čase vrsta čakajočih podaljšuje. V ZD Vrhnika pravijo, da zaenkrat nimajo rešitve, ker gre za obse-

žno nalogo, ki ni odvisna samo od njih, zato prosijo za strpnost in razumevanje.

Zdravstveni dom Vrhnika že od lani cepi proti covidu-19 vse paciente vseh treh občin, tudi paciente koncesionarjev. Cepljenje izvajajo zaposlene v Centru za krepitev zdravja. Vse skupaj od organizacije do izvedbe je zanje kar velik zalogaj dela. Prvo cepljenje so 27. decembra 2020 izvedli v Domu upokojenec Vrhnika za oskrbovance in zaposlene. »Nato smo vse zainteresirane občane pozvali naj se nam javijo, pozvali smo tudi koncesionarje, da nam sporočijo svoje sezname zainteresiranih pacientov. Tako sedaj

Vrsta za testiranje včasih sega v sosednjo ulico – Sušnikovo.

Ljudi cepimo glede na prejete sezname skladno s smernicami oziroma strategijo države, ki jo moramo striktno spoštovati. Začeli smo pri najstarejših občanah in zdravstvenih delavcih, varovancih in zaposlenih Varstveno delovnega centra – enota Vrhnika sedaj, v začetku marca, smo že pri 75-letnikih.« je pojasnila Špela Rot, pomočnica direktorja za zdravstveno nego v ZD Vrhnika. »Do vključno 17. marca smo imeli prijavljenih za cepljenje 4851 oseb. Na ta dan je bilo pocepljenih skupaj 3.098 pacientov, kar predstavlja dobrih 12 % precepljenost na območju, ki ga pokrivamo. 12. in 13. marca smo cepili že vse prijavljene zaposlene v šolah in vrtcih vseh treh občin, teh je bilo 214 oseb. Žal je cepljenje s cepivom AstraZeneca zaustavljeno od 16. marca. To nam sedaj povzroča preglavice, saj je za organizacijo in izvedbo cepljenja potrebno veliko energije in truda naših zaposlenih v cepilnem centru, hkrati pa je tudi slabša precepljenost. Želimo si, da bi čimprej sprostil cepljenje in dvignili zaupanje vanj, saj bomo le na tak način zopet v polni meri zagnali vsa področja življenja. Cepljenje je enostaven, varen in najučinkovitejši ukrep za zaščito pred covid-19. Ne štiti le cepljenih posameznikov, temveč z zmanjševanjem širjenja bolezni tudi druge. Ključno namreč je, da zaščitimo svoje ter tudi zdravje naših družinskih članov, prijateljev, sosedov, znancev in sodelavcev.« Rotova je dejala, da nekateri pacienti želijo določeno cepivo, ker naj bi bilo učinkovitejše, vendar jim

Ekipe zdravstvenega doma, imenovana tudi »Brisačke«, ki jemlje brise v Cankarjevem domu, pred panojem pohval in sporočil pacientov.

ne morejo ustreči, saj državna strategija določa vrsto cepiva, s katerim bo posameznik cepljen. Ob tem vas pozivamo, da se prijavite na cepljenje, če se še niste, in ne odlašajte s prijavi.

Obvezno testiranje

Ljudje, ki zaradi narave dela ali pa po svoji volji potrebujejo hitro antigensko testiranje, je vedno več, ugotavljajo v Zdravstvenemu domu Vrhnika. »Če jih je bilo v januarju po dobrih sto ljudi na dan, so številke v zadnjem mesecu narasle na od 250 do 300 ljudi. Razlog je verjetno v sproščanju ukrepov s katerimi so se odprle dodatne dejavnosti, to pa je za seboj potegnilo obvezno testiranje tam zaposlenih,« je pojasnila Rotova. Vsak ponedeljek tako

testirajo okoli 480 zaposlenih v vrtcih in šolah vseh treh občin, od 12. 3. pa poleg preostalih štirih dni, ki so namenjeni občanom, ob petkih dodatna ekipa testira še obrtnike na Obrtni zbornici Vrhnika. »Na mestu testiranja imamo tri osebe, ki jemljejo brise in opravljajo administrativne naloge, ki jih ni malo. Razumem, da se ljudje sprašujejo zakaj ne dodamo dodatnih oseb za testiranje, a tega trenutno ne moremo, če želimo ohraniti ambulate za ostale paciente ter še opravljati cepljenje. Trenutno testiranje izvajajo zaposlene iz našega Centra za krepitev zdravja, ki kot tak v času epidemije ne more delovati, lahko pa sodeluje na testiranju.«

Vsaka lokacija ni primerna

Nekatere ljudi moti, da testiranje poteka samo pet ur, od sedmih do dvanajstih. V zdravstvenemu domu odgovarjajo, da so v Cankarjevem domu najemniki. Sprva so testirali tudi po sedem ur, sedaj po pet. Razlog za krajšanje urnika je, kot pravijo, da preostali najemniki Cankarjevega doma Vrhnika želijo ponovno izvajati kulturne dejavnosti. »Ko so se sprostil ukrepi, so se začela na nas obračati društva, da bi v Cankarjevem domu vršila svoje dejavnosti. Da jim pripravimo ustrezne prostore, da jih torej počistimo in razkužimo, potrebujemo čas, zato smo prosili ZD Vrhnika, če lahko skrajšajo ali zamaknejo čas testiranja oziroma si poišče drugo lokacijo,« je dejala **Marija Zakrajšek Martinjak** v. d. direktorja ZIC

Vrhnika. Rotova je povedala, da se trenutno že ozirajo za drugimi lokacijami na Vrhniki, ki so v lasti občine, a vsaka lokacija ni ustrezna. »Hitrega testiranja ni mogoče vršiti v šotoru ali kontejnerju. Za pravilen izid testa sta zelo pomembna primerna vlaga in temperatura.«

Na testiranje prihajajo od vsepovsod

Od 6. do 13. januarja je hitro testiranje sprva potekalo na treh lokacijah: na Vrhniki, v šoli v Borovnici in na Logu v gasilskem domu. Po tem datumu se je testiranje zaradi odprtja šol in manjšega odziva občanov borovniške in ložansko-dragomerske šole nadaljevalo samo še na Vrhniki. »Prvenstveno naj bi na Vrhniko prihajali občani Vrhnike, Borovnice in Log-Dragomerja. A zadnje čase opažamo, da prihajajo tudi iz drugih bližnjih občin. Imajo vso legitimno pravico, res pa je tudi, da so vrste daljše tudi zaradi njih,« je povedala Rotova, ki zaenkrat ne vidi rešitve, da bi se vrste končale čez noč. »Vedno več je testiranih, ki jih pogojuje država. Obenem vršimo cepljenje, primanjkuje nam kadra – nenazadnje tudi naši zaposleni odhajajo na izvajanje PCR testov v Ljubljano, nalagajo nam dodatna administrativna dela, nemalokrat se tudi čuti pomanjkanje informacij s strani države. Vem da razmere za občane niso idealne, a trudimo se po najboljših močeh. Prosim, za strpnost in razumevanje.«

Gašper Tominc

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora – ZUreP-2 (Ur. l. RS, št. 61/17) župan Občine Vrhnika javno naznanja

JAVNO RAZGRNITEV IN JAVNO OBRAVNAVO

dopolnjenega osnutka

Občinskega podrobnega prostorskega načrta
Športni park Vrhnika za zahodni del

1. PREDMET OPPN

Predmet OPPN je ureditev zahodnega dela Športnega parka Vrhnika, kjer se načrtuje gradnja objektov in ureditev zunanjih površin, namenjenih športu in rekreaciji.

2. JAVNA RAZGRNITEV

Javna razgrnitev bo potekala v času od 6. 4. do vključno 5. 5. 2021.

Dopolnjen osnutek OPPN bo v tem času na vpogled:

- v prostorih Občine Vrhnika, Oddelek za prostor, Tržaška cesta 1, Vrhnika (potrebna je predhodna najava na tel. št. (01) 755 54 39),
- na spletni strani Občine Vrhnika www.vrhnika.si pod zavihkom: *Prostorski akti v pripravi / točka 10. OPPN Športni park Vrhnika za zahodni del / Gradivo za javno razgrnitev.*

3. JAVNA OBRAVNAVA

Javna obravnava za največ 25 udeležencev bo **14. 4. 2021**, z začetkom ob 17. uri.

V primeru večjega števila prijav bo dodatna javna obravnava istega dne, z začetkom ob 19. uri.

Zaradi preprečevanja širjenja COVID-19 in splošne prepovedi zbiranja bo javna obravnava potekala preko ZOOM videokonference.

Za udeležbo je potrebna predhodna prijava do 12. 4. 2021, na elektronski naslov prostor.obcina@vrhnika.si. Prijava mora vsebovati ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča.

4. PRIPOMBE IN PREDLOGI JAVNOSTI

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dati pripombe in predloge na razgrnjeno gradivo.

Pripombe in predlogi se lahko podajo:

- pisno na mestu javne razgrnitve kot zapis v Knjigo pripomb in predlogov ali
- se posredujejo po pošti na naslov Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika ali
- na elektronski naslov prostor.obcina@vrhnika.si.

ŽUPAN
Občine Vrhnika
Daniel Cukjati, l.r.

Informacija o cepljenju

Na cepljenje bodo prijavljene klicali po vrstnem redu glede na starost/ogrožene skupine v skladu z navodili, ki jih bomo prejeli od NIJZ. Pacienti, ki imate izbranega osebnega zdravnika Zdravstvenega doma Vrhnika, se prijavite na način, ki je naveden spodaj. Če je vaš osebni izbrani zdravnik koncesionar, pa se prijavite pri njem. Za cepljenje vas bo kontaktiralo cepilno mesto ZD Vrhnika pravočasno, kar ni odvisno od njih, vendar od prejetih odmerkov cepiva, ki ga prejmejo z NIJZ.

Za prijavo potrebujejo vaše naslednje podatke:

- priimek in ime,
- datum rojstva,
- številko mobilnega telefona,
- kdo je vaš izbrani zdravnik.

Sporočite jih lahko na:

- e-naslov: cepljenje.covid@zd-vrhnika.si
- telefonsko številko 01 810 66 16 (vsak ponedeljek od 9.00 do 14.00)
- izpolnite obrazec na recepciji zdravstvenega doma.

Kljub stresnemu letu polni načrtov

Leto 2020 nam je prineslo nove nepričakovane situacije, izzive pa tudi priložnosti. Čeprav je koronavirus spremenil marsikaj in določil druge prioritete, smo bili v domu aktivni tudi na razvojnem področju.

Na našo pobudo in aktivnosti smo v mesecu juliju 2020 prejeli soglasje Vlade RS ter v brezplačno upravljanje pridobili zemljišče na lokaciji nekdanje vojašnice na Stari Vrhniki, ki meri okoli 2.000 m².

Ob tem sta tako Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izkazali izjemen posluš za naše pobude in prizadevanja, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Za uresničitev naših ciljev, kot tudi potreb po dodatnih namestitvenih kapacitetah in programih, smo bili izjemno veseli priložnosti, ko je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v mesecu marcu 2020 objavilo javni razpis za sofinanciranje vlaganj v infrastrukturo namenjeno izvajanju dnevnih oblik varstva ali začasnih namestitev za starejše od 65 let.

Po prenosu zemljišča je bil tako izpolnjen eden izmed pogojev, da smo začeli pripravljati projekt za enoto za dnevno varstvo starejših in v mesecu oktobru z vlogo kandidirali na razpisu. Lokacija zemljišča je v neposredni bližini Doma upokoencev Vrhnika, objekt pa bo namenjen zagotavljanju dnevnega varstva starejših za 12 oseb, saj v matičnem domu nimamo ustreznih pogojev za izvajanje te storitve. Dom upokoencev Vrhnika je bil grajen v letih, ko so za institucionalno varstvo veljali drugačni prostorski standardi in normativi.

Dom zagotavlja nastanitev 242 stanovalcev v eno in dvo posteljnih sobah, ki pa že nekaj let ne zadoščajo novo predpisanim tehničnim normativom in bivalnemu standardu.

Objekt zaradi načina svoje gradnje in skozi vsa ta leta pomanjkanja finančnih sredstev, ne omogoča prenove na način, da bi ga lahko z rekonstrukcijo prenovili v ustrezen bivalni standard in bi še vedno lahko zagotavljali enako število namestitvenih mest.

Rešitev zagotavljanja ustreznega bivalnega standarda za stanovalce vsekakor vidimo v novogradnji nadomestnih kapacitet z gradnjo manjših enot, ki bodo tako z vidika delovanja kot tudi kakovosti bivanja bolj ustrezne in bodo zagotavljale pogoje za izvajanje sodobnih

oblik storitev na področju skrbi za starejše.

Prav tako se v zadnjih letih povečujejo potrebe po namestitvenih kapacitetah za osebe z demenco.

S podaljševanjem delovne aktivnosti populacije so se spremenili tudi pogoji za skrb, ki jo svojci lahko nudijo starostniku. Rešitev oziroma pomoč svojcem za skrb starejših je tudi omogočanje dnevnega varstva v obliki dnevnih centrov ali pa začasne namestitve, kadar starostnik potrebuje krajši čas oskrbe bodisi zaradi zdravstvenega stanja ali pa daljše odsotnosti svojcev.

Zato si v prihodnje želimo, da bi lahko starostnikom zagotavljali različne programe, kot so medgeneracijski center, dnevni center aktivnosti ter tako stanovalcem, ki bivajo doma, zagotoviti integracijo z okoljem in različnimi interesnimi skupinami, s tem pa bi lahko zagotavljali višjo kakovost bivanja starostnikov in izpolnjevanje njihovih življenjskih, socialnih in psihosocialnih potreb oziroma bi lahko ostali čim dlje v svojem domačem okolju.

Osnovni namen projekta je vlaganje in posledično izboljšanje kakovosti skupnostnih, ne-institucionalnih storitev oskrbe starostnikov z namenom krepitve deinstitutionalizacije v Sloveniji (t.j. zagotovitev ustrezne infrastrukture, ki bo omogočala dnevno varstvo starostnikov, ki potrebuje neposredno osebno pomoč in nego), zagotovitev kakovostne socialno varstvene infrastrukture in programov

za zagotovitev boljše socialne vključenosti starostnikov na lokalni, regionalni in državni ravni, zagotovitev varnega bivanja in kakovostnega preživljanja prostega časa starostnikov z zadovoljevanjem njihovih osnovnih potreb, omogočanje čim daljšega življenja starostnikov v domačem okolju s svojci ter tudi razbremenitev svojcev in družinskih skrbnikov.

S tem se bo podaljšalo in po možnosti preprečilo prehod v obliko institucionalnega socialnega varstva starostnikov oziroma omogočilo postopen prehod od neinstitutionalizirane oblike socialnega varstva v institucionalizirano obliko socialnega varstva v primeru hujšega poslabšanja zdravstvenega stanja starostnika. Izvedba projekta bo tako pospešila skladen socialni, družbeni, okoljski in tudi gospodarski razvoj, z zagotavljanjem visoke življenjske ravni in kakovosti zdravlja ter bivalnega okolja in s tem dviga življenjskega standarda starostnikov kot tudi vsega lokalnega prebivalstva.

Pripomogla bo h krepitvi sodelovanja med institucijami in nevladnimi organizacijami za povečanje socialne vključenosti in dostopnosti do storitev na lokalni ravni, ki bodo prispevale k povečevanju vključenosti starostnikov v ustrezne programe.

V mesecu decembru smo prejeli sklep o izbiri projekta, katerega ocenjena vrednost je 1.537.852,00 eur, od tega bo 717.383,00 eur zagotovljenih iz namenskih sredstev EU in ESRR ter namenskih sredstev

Pogled v prihodnost – naša bodoča enota za dnevno varstvo starejših Vrhnika

Projekt objekta začasne namestitve na zemljišču v občini Log – Dragomer

SLO udeležbe v EU politiki. Razliko višine ocenjene vrednosti projekta pa bo zagotovil dom iz lastnih sredstev.

Novo enoto dnevnega varstva Vrhnika je potrebno zgraditi do oktobra 2022.

Dom upokoencev Vrhnika je na omenjenem razpisu kandidiral z dvema projektoma, in sicer tudi za izgradnjo enote za začasne namestitve do 20 oseb na zemljišču v Občini Log – Dragomer, ki nam je 24. junija 2020 brezplačno prenesla zemljišče, za kar smo jim izjemno hvaležni. Glavni cilj investicijskega projekta je bil vzpostaviti novo enoto za namene zagotavljanja začasnih namestitev za osebe starejše od 65 let, ki bi sprejela do 20 oseb.

V enoti bi se izvajal socialno varstveni program začasnih namestitev za starejše v primeru poslabšanja zdravstvenega stanja starostnika ali pa namestitvev za krajši čas, ko svojci ne bi mogli skrbeti zanj.

S takimi namestitvami se lahko podaljša in po možnosti prepreči prehod v obliko institucionalnega varstva starostnikov oziroma se omogoči postopen prehod od neinstitutionalizirane oblike socialnega varstva v institucionalizirano obliko socialnega varstva. Oba projekta sta bila na razpisu izjemno dobro ocenjena in tudi izbrana.

Kljub temu, da smo se tako investitor kot tudi občina Log – Dragomer izjemno angažirali za realizacijo družbeno pomembnega projekta, gradbenega dovoljenja za objekt v občini Log – Dragomer zaradi priglasitve stranke v postopek, ki je lastnik sosednjih zemljišč, nismo prejeli pravočasno in s tem izgubili možnost črpanja evropskih sredstev.

Verjamemo, da bomo iskali

in skupaj s pomočjo lokalne skupnosti in države našli druge možnosti za realizacijo že pripravljenega projekta, saj gre za naš skupni interes in interes vseh nas.

S staranjem populacije in daljšanjem delovne aktiv-

nosti se vedno bolj povečujejo potrebe tako za nastanitev v institucionalno varstvo kot tudi za druge oblike in programe skrbi za starejše.

Milena Končina,
direktorica Doma upokoencev Vrhnika

Z Občinskim nosom do boljšega bivalnega okolja na Vrhniki

Občinski NOS je namenska aplikacija za anonimno ali registrirano sporočanje pojava smrada v trenutnem času in na trenutnem mestu v občini Vrhnika.

Vabimo Vas, da zaznambe smradu redno beležite v aplikacijo in nam s tem pomagate na poti do boljšega bivalnega okolja na Vrhniki.

Aplikacija Občinski NOS je dostopna na povezavi: <https://gis.iobcina.si/obrazec/obcin>

ski-nos-vrhnika/. Enostavno jo lahko namestite tudi s pomočjo spodnje QR kode:

Primopredaja zemljišča na Stari Vrhniki

Na našo pobudo in aktivnosti smo v mesecu juliju 2020 prejeli soglasje Vlade RS ter v brezplačno upravljanje pridobili zemljišče na lokaciji nekdanje vojašnice na Stari Vrhniki, ki meri okoli 2.000 m².

Sodišče v zadevi Liko Vrhnika oprostilo Igorja Laha in soobtožene

16. marec - Ljubljansko okrožno sodišče je enega najbogatejših Slovencev Igorja Laha in štiri soobtožene oprostilo obtožb zaradi domnevno spornih poslov pohišvenega velika Liko Vrhnika, za katerim so ostali večmilijonski dolgovi do države, dobaviteljev in odpuščenih delavcev. Tožilstvo se je na sodbo pritožilo.

Poleg Laha, nekdanjega lastnika družbe Liko Vrhnika, je tožilstvo na zatožno klop posadilo še nekdanje direktorje v Liko Iztoka Svetina (Liko Pohištvo, Liko Vrata in Liko Trade), Danila Peteha (Liko Vrhnika) in Albina Rožmana (Liko Pohištvo in Liko Natur) ter nekdanjega lastnika in direktorja družbe Preudarna firma Marjana Vu-

kosava. Laha je bremenilo treh kaznivih dejanj oškodovanja upnikov ter pranja denarja, Svetina in Rožmana oškodovanja upnikov, Peteha pranja denarja, Vukosavu pa je poleg pranja denarja očitalo še tri dejanja oškodovanja upnikov. Obtožbo za kaznivo dejanje ponareditve ali uničenja poslovnih listin je tožilstvo umaknilo, zato je sodišče v tem delu izdalo zavrnilno sodbo.

Vrhniška družba Liko je leta 2007 uradno prešla v Lahovo last, takrat je imela za več kot 27 milijonov evrov premoženja in kar 15 milijonov evrov kapitala. Po začetku gospodarske in finančne krize, ko je dokončno ugasnila proizvodnja, je Liko posloval z visoko izgubo in na koncu ostal praktično brez vsega premoženja.

Domnevno sporni posli naj bi se dogajali spomladi 2012. Tedaj so inšpektorji finančne uprave izvedli tudi davčni pregled, saj so bila vsa Likova hčerinska podjetja prezadolžena in imela blokirane račune.

Julija 2014 je Nacionalni preiskovalni urad opravil številne hišne preiskave v primeru oškodovanja upnikov družbe. Zbirali so dokaze za utemeljitev sumov kaznivih dejanj oškodovanja upnikov Lika in hčerinskih družb v višini približno 5,9 milijona evrov.

S preiskavo kaznivih dejanj oškodovanja upnikov Lika in njenih hčerinskih družb so kriminalisti začeli maja 2014 na podlagi prijave davčnih inšpektorjev.

Lah je vseskozi zanimal okoliščanje na račun Lika in posledično krivdo za njegov propad, še piše Delo.

GT

VRTEC MONTESSORI – Vrhniska hiša otrok

Jupiiii, pomlad je tu in s tem novi vpisi otrok v naša vrtca montessori, Vrhnisko hišo otrok in Gorenjsko hišo otrok za šolsko leto 2021/2022. Mi že nestrpnost čakamo, da spoznamo nove otroke.

Vas pa vabimo, da nas obiščete in spremljate na naši sveže prenovljeni spletni strani <http://www.preprostomontessori.si/>, kjer boste našli tudi elektronsko prijavnico za evidenčni vpis otroka v vrtec.

Vloge sprejemamo do konca aprila 2021.

• Vpisujemo otroke letnika 2020. Za otroke drugega starostnega obdobja leta 2018 in starejše je še malenkost razpoložljivih mest. Prednost imajo otroci letnika 2018, predvsem deklice.

Prijavite se čim prej, saj imamo možnosti vpisa omejene.

Več info: www.preprostomontessori.si

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora – ZUreP-2 (Ur. l. RS, št. 61/17) župan Občine Vrhnika javno naznanja

JAVNO RAZGRNITEV IN JAVNO OBRAVNAVO

dopolnjenega osnutka in okoljskega poročila Občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditev turistično-rekreacijskega centra na bajerjih v Verdu

1. PREDMET OPPN

Predmet OPPN je ureditev območja bajerjev za namen ureditve turistično-gostinskega objekta, kampa ter rekreacije in preživljanja prostega časa v naravi.

2. JAVNA RAZGRNITEV

Javna razgrnitev bo potekala v času od 6. 4. do vključno 5. 5. 2021.

Dopolnjen osnutek OPPN in okoljsko poročilo bosta v tem času na vpogled:

- v prostorih Občine Vrhnika, Oddelek za prostor, Tržaška cesta 1, Vrhnika (potrebna je predhodna najava na tel. št. (01) 755 54 39),
- na spletni strani Občine Vrhnika www.vrhnikasi.si pod zavihkom: *Prostorski akti v pravi / točka 7. OPPN za ureditev turistično-*

-rekreacijskega centra na bajerjih v Verdu / Gradivo za javno razgrnitev.

3. JAVNA OBRAVNAVA

Javna obravnava za največ 25 udeležencev bo **21. 4. 2021**, z začetkom ob 17. uri.

V primeru večjega števila prijav bo dodatna javna obravnava istega dne, z začetkom ob 19. uri.

Zaradi preprečevanja širjenja COVID-19 in splošne prepovedi zbiranja bo javna obravnava potekala preko ZOOM videokonference.

Za udeležbo je potrebna predhodna prijava do 19. 4. 2021, na elektronski naslov prostor.obcina@vrhnika.si. Prijava mora vsebovati ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča.

4. PRIPOMBE IN PREDLOGI JAVNOSTI

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na razgrnjeno gradivo.

Pripombe in predlogi se lahko podajo:

- pisno na mestu javne razgrnitve kot zapis v Knjigo pripomb in predlogov ali
- se posredujejo po pošti na naslov Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika ali
- na elektronski naslov prostor.obcina@vrhnika.si.

Gradnja prizidka k šoli

Z izvajalcem podpisana pogodba

Župan Daniel Cukjati je z direktorjem podjetja Tipo investicijske gradnje Robertom Štrukljem ob prisotnosti ravnateljice Polonce Šurce Gerdina podpisal pogodbo o gradnji prizidka k osnovni šoli Ivana Cankarja.

Omenjeno podjetje je na javnem naročilu oddalo najbolj ugodno ponudbo v višini 486,387,20 € z DDV. Tipo investicijske gradnje ni »neznan« firma na vrhniškem koncu: sodeloval je pri energetski sanaciji stavbe IUUV (zdajšnji Kulturni center Vrhnika), rekonstrukciji vojašnice v objektu upravne enote na Stari Vrhniki in gradil Spar v Borovnici. Poleg omenjenega podjetja se je na razpis prijavilo še šest firm: Akvaing (536

tisoč), Gib gradnje (513 tisoč), Tera Nova (571 tisoč), Adaptacije - Vzdrževanje (533 tisoč), Lesnina MG Oprema (499 tisoč) in IMP (589 tisoč). Cankarjeva osnovna šola bo z gradnjo prizidka pridobila tri dodatne učilnice in kabinete za učitelje. Prizidek je predviden na južnem delu, to je na delu, kjer je trenutno osrednji vhod v šolo. Porušili bodo tamkajšnji vogalni vhodni prizidani objekt, kjer so trenutno hišnikovi prostori (manjša delavnica) in namesto tega prizidali dvoetažni objekt v neto površini 308 m². V pritličju bodo: učilnica za posebni program, pisarna za svetovalno službo, vhod oziroma hodnik, ki bo vodil v avlo ter kabineti učiteljev. V nadstropju sta predvideni učilnici in povezovalni hodnik, ki se navezuje na avlo.

Gasper Tominc

Shranite svoje spomine in razvijte fotografije!
Trajnost digitalnega zapisa na diskih je vprašljiva (virusi, sistemske napake, prenehanje delovanja diska, ...)
Fotografija na fotografskem papirju vam zagotavlja, da boste spomine in občutke shranili desetletja

FOTOSTUDIO TIM
VRHNIKA

Zvani že **25 let**

Svetujemo in pomagamo pri prenosu fotografij na USB, računalnik, ...

Akcija
Ob izdelavi 30 fotografij vam podarimo fotografijo A4
nad 130 evrov povračila, nad 300 evrov 2x

pon. - pet. 8.00 - 18.00, sob. 8.00 - 12.00

Ekipo iz FOTOSTUDIA TIM na Vrhniki poskrbi:

- da privede do fotografij za dokumente v 20-ih minutah
- da dobite v eni uri narejene fotografije iz telefona ali fotoaparata
- da stara ali poškodovana fotografija izgleda kot nova
- za 3D platna ali plakate
- za albume ali uokvirjanje slik
- za poročne fotografije in fotografije ostalih slovesnosti

www.foto-tim.com

V PTC VRHNIKA
ROBOVA CESTA 6, VRHNIKA
Telefon: 01/750 4568, 031/474 005
foto_tim@siol.net, fotostudiotim@gmail.com
FOTOGRAFSKE STORITVE IN OKVIRJANJE

FOTOSTUDIO TIM
VRHNIKA

Stare gmajne, julij 2007. Foto: Dejan Veranič

Intervju z arheologom dr. Antonom Veluščkom

»Če ne bi bilo alternative, potem je to konec sveta«

Devetnajst let po odkritju najstarejšega lesenega kolesa z osjo na svetu, na Verdu pri Vrhniki, na straneh Našega časopisa zopet gostimo arheologa dr. Antona Veluščka. Skupaj sva obujala spomine, spregovorila sva se tudi o aktualnih projektih ter DRL Moja Ljubljana.

Dobrodošli znova na Vrhniki. Kako kaj zdravje?
(smeh) V redu.

Je pandemija kaj okrnila vaše arheološko delo?

Ne, v ničemer. Terenska dela, ki jih izvajamo, so dovoljena. Muzeji so za nas, po službeni poti, odprti. Omejitve so le pri osebnih srečanjih. A zdaj baje živimo v 21. stoletju in imamo zabožke, ki jim pravimo računalniki in se da marsikaj organizirati. Le hoteti je treba.

Devetnajst let je minilo od velikega odkritja najstarejšega kolesa na svetu na Starih gmajnah pri Verdu. Menda so nekateri mednarodni krogi želeli izpodbijati starost najdbe?

V bistvu niso izpodbijali starosti, predvsem so se muzali ... Do tedaj je veljalo, da je neko leseno kolo z najdišča v Švici najstarejše v Evropi, dejansko na svetu. Govorim o lesenih najdbah koles oz. vozov. In sedaj, če je to naše starejše, potem seveda švicarska najdba ni več najstarejša.

Ko smo pridobili podatke o starosti našega kolesa sem dal izjavo za eno izmed nemških televizij, ZDF ali ARD, pa sem že drugi dan prejel elektronsko sporočilo iz Švice, s čim utemeljujem prioriteto pri starosti. Dal sem povsem preprost odgovor, da pri njihovem kolesu ne vedo, ali je

starejše, enako staro, ali mlajše od našega. In ker ne vedo, je kakršnokoli vzemirjenje nepotrebno. V Švici se govori in piše, da so bile na terenu v trenutku, ko so leseno najdbo dokumentirali, zelo neugodne razmere za delo. Še več, po dvigu so jo 'zapacali' s kemikalijami. Najdba se je tudi skrčila in starosti z eno izmed metod, ki so bile na razpolago, ni bilo možno ugotoviti. Tako je bilo več kot 20 let, vse do odkritja našega kolesa. Sedaj pa slišim – no, že nekaj let nazaj je bilo to –, da so prišli do relevantne datacije in naj bi bilo ugotovljeno, da je njihovo leseno kolo 20–30 let starejše od našega. Ampak ... Ne bi na tem mestu na dolgo in široko o tej zadevi.

Morda ob kateri drugi priložnosti?

Kakorkoli že, naše kolo z osjo je v strokovnih krogih, in takšno razlago najdemo tudi na spletu, referenca za najstarejšo tovrstno najdbo na svetu. O tem ni dvoma. Pred leti smo ugotovili, da je staro okoli 5150 let, danes pa moramo datacijo malenkost popraviti. Prišteti je treba še dodatnih 20 let (tudi še tako stare najdbe niso imune na staranje). Neposredno datiranje kolesa je bilo opravljeno z radiometrično metodo, z merjenjem količine ogljikovega izotopa. Kaže na okviren čas. Kot za-

nimivost: tovrstno datiranje slavne 'mumije', ki je bila najdena visoko v Alpah, t. i. Ötziya, je v istem laboratoriju dalo povsem enak rezultat kot meritev, opravljena na vzorcu iz našega kolesa, a zanjo menijo, da je stara 5300 let.

Da smo se prepričali v ugotovljeno starost kolesa z osjo, pa je bilo bolj odločilno določevanje starosti koliščarskega naselja, kjer je bilo kolo najdeno. Njegov nastanek s pomočjo dendrokronologije in ponovno z radiokarbonskim datiranjem ter s podporo v najdbah in stratigrafiji postavljamo v čas tik pred sredino 32. stoletja pred Kristusom. Kolo bi sicer bilo lahko kako stoletje starejše, morda je celo iz 34. stoletja, a je večja verjetnost, da ni. Na podlagi več argumentov je torej najverjetneje iz časa nastanka, ali še bolj verjetno iz časa takoj po nastanku koliščarskega naselja Stare gmajne, že druge vasi po vrsti na skoraj istem mestu, katerega začetek postavljamo, kot rečeno, v leta malo pred sredino 32. stoletja.

Glede same ideje kolesa, katera teorija velja? Da je prišla v Evropo z Bližnjega vzhoda ali da ljudje na različnih koncih sveta nepovezano v približno enakem času uspejo ugotoviti enaka odkritja?

To je zelo zanimivo vprašanje. Ko smo odkrili naše kolo in sem to sporočil kolegu v Nemčijo, je bil navdušen in me je povabil na simpozij, ki se je nekaj tednov kasneje zgodil v Franciji. Tam se je govorilo ravno o tem. Ko je nek predavatelj izvajal, da je izvor kolesa/voza iskati v Mezopotamiji, a je potem zelo hitro prišlo v Evropo, je v dvorani sledil glasen smeh. Naj odgovorim s proti vprašanjem. Kako pa si lahko razložimo, da so si kamnite sekire, najdene na Novi Gvineji in v Evropi podobne ali celo povsem enake? Pa se ti ljudje nikdar niso srečali – dodajam, da bi mi za to vedeli. Še več je takšnih zelo zagonetnih primerov.

Ampak pri civilizacijah v Ameriki pa odkritja kolesa ni bilo?

Maji so poznali princip voza, kar pričajo keramični modelčki, do praktične uporabe pa ni prišlo. Ena od verjetnejših razlag je, da niso imeli vprežne živine. Ta se na celini pojavi šele s prihodom Špancev oz. belcev.

Vrhniki, še bolj pa Verjani so zelo ponosni na najdbo kolesa in so mu pred časom postavili celo spomenik. Vam je všeč?

Pri postavitvi smo strokovno sodelovali s pobudnikom Tomažem Goriškom z Verda. Naj odgovorim, ja, mi je všeč. Zelo cenim predvsem pobude, ki izhajajo od ljudi, predvsem domačinov. V tem dejansko prepoznavam pozitiven odziv na moje oz. naše delo. Ker če tega odziva ni, potem nekaj manjka.

Ob tako odmevni najdbi, za arheologa praktično življenjski najdbi, vse drugo kar malo zbledi. Katera bi bila pa druga najpomembnejša arheološka najdba v vašem življenju?

Jaz odkritje kolesa z osjo jemljem kot milost, ki mi je bila dana, da s tem bolje promoviram moje oz. naše raziskovalno delo na Ljubljanskem barju. Treba je poudariti, gre za skupinsko delo na zelo interdisciplinarnem področju. Pa vendar, z večjo prepoznavnostjo se zdi, da lažje dosegam zastavljene cilje. Namreč, pred tem smo brez kake hude promocije pri –10 °C delali v Iščici. Potapljači so bili na toplem, jaz pa zunaj na mrazu. Pa po blatu, barju ... V prvem, drugem letu raziskovanja mi je postalo jasno, zakaj Ljubljansko barje za slovenske raziskovalce ni bilo tako zelo zanimivo. No, meni je bila ponujena ta priložnost in sem jo izkoristil. In od 'iskalca polžev', kot so me takrat naslavljali mimoidoči domačini, do danes, ko me vprašajo, ali sem morda arheolog, se je očitno zgodil velik preskok. Nisem pa povsem prepričan, ali je do tega prišlo zaradi popularizacije koliščarjev ali morebiti zavoljo zaostitve zakonodaje, zaradi katere se ljudje arheologov že kar bojijo. No, ni še tako hudo. A dejstvo je, da je pred desetletji arheološko gledano Barje s koliščarji vred skoraj utonilo v pozabo, danes pa se o njem ogromno govori ... Dobršen del tega je moja zasluga in pa seveda tistih raziskovalcev, s katerimi vseskozi sodelujem.

Pa je bilo v teh letih še kaj drugega zanimivega odkritega na Vrhniskem?

To sicer že sodi malce preko, v borovniško občino, v t. i. koliščarsko vas Črešnja pri Bistri, kjer smo že leta 2003 našli desko z žlebovi. Seveda, v trenutku, ko smo jo odkrili, nismo niti približno

razmišljali oz. vedeli, za kaj gre. Kolišče lahko na podlagi analize kolov precej natančno datiramo v 35. oz. na začetek 34. stoletja pr. Kr. Deska pa je zanimiva, ker bi bila lahko namenjena obdelavi lanu. Nekaj njej po videzu podobnega najdemo v Beli krajini, kjer poznajo t. i. tukačo. Dolga leta nisem opazil podobnosti. Za časa odkritja niti nisem vedel, da so v 4. tisočletju na Barju že poznali lan. Toda šele ko sem se ne dolgo nazaj pripravil za prireditev Koliščarski dan v Dragi pri Igu, mi je potegnulo, da bi lahko šlo v našem primeru za svojevrstno prazgodovinsko tukačo. Minilo je torej več let od odkritja do povezovanja s tukačo, in to kljub temu, da sem jo vsa leta videval, saj jo na prireditveni leti za letom prinaša Janez Skubic z Lanišča in pokaže, kako se jo uporablja.

Ko sem nato malce raziskoval, se je izkazalo, da naj bi bila ta naprava (tukača), ki je namenjena trenju stebel, iznajdena v srednjem veku. Zato sem fotografijo najdbe in moje mnenje o njej delil s kolegico iz Berlina, z arheologinjo, ki se ukvarja z lanom z arheoloških najdišč. Odgovorila mi je, da zgolj analogija ne more biti trden argument, da gre za tukačo, drži pa, da novodobnih analogij, ki govorijo v prid tezi, takoj najdeš zelo veliko. A glej ga, šment. Sedaj, bolj ko gledam fotografijo najdbe, nisem več tako prepričan, da misli usmerjam v pravo smer. Pred neko končno sodbo bo vsekakor treba najdbo ponovno najti in jo seveda ustrezno preučiti. Kakorkoli že, Barje je dragulj in gotovo na nas in naše znanke čaka še ogromno takšnih in drugačnih odkritij, seveda smo pa mi dolžni dati vse od sebe, da najdišča ohranimo in najdbe zavarujemo pred propadom. Vpis kolišč na UNESCO-v seznam je le prvi korak v to smer.

Nekoč mi je nekdo namignil, škodoželjno ali ne, da ste v iskanju tako bogatega kolišča, kot ga je našel Dežman.

Tako bom rekel. Mene najdbe zaradi lepote itn. same po sebi ne fascinirajo. Ne doživljam nikakršnih ekstaz, ko se najde nekaj izjemnega. Še več, ko smo našli kolo z osjo, sem imel malo pred tem priliko v rokah držati dvesto, tristo let mlajše kolo, odkrito in konzervirano v Nemčiji. Nemški kolega ga je imel v pisarni na polici. Ko smo našega potegnili iz zemlje, sem tisto sekundo vedel, za kaj gre. Noge pa so se vendarle zatresle zaradi nečesa drugega. Vedel sem, da smo na kolišču te in te starosti ter tako sklepal, da to odkritje ne bo zanimalo samo nas ali kakega drugega arheologa iz Slovenije, ampak bo zanimanje precej širše. Takoj se je pojavil dvom, kaj, če se motim. Potem so tu mediji, zgodbo raztrosijo na sebi lasten način in tako naprej. Kdor tega sam ne izkusi, dejansko ne more vedeti, o čem govorim.

Naj se povrnem k vašem namigu. Fascinirajo me zgodbe, ki jih najdbe lahko povedo, njihova izpovedna moč. Morda bo marsikdo presenečen. Nekoč mi je nekdo v Logatcu pokazal dva odlomka lončenine in rekel, da ju je našel na vrtu. Tovrstno keramiko, kot ji rečemo, sem poznal iz kraških jam. V večjem številu jo najdemo na vzhodnojadranski obali z zaledjem, v notranjosti celine pa, vsaj pri nas, še ne. Zato sem ga vprašal, če je prepričan o dejanskem mestu odkritja, ker bova to morala zapisati, saj gre v tem primeru za izjemno pomembni najdbi, čeprav na pogled neugledni. Ob tem se je zdrzil in sva hitro ugotovila, v kateri jami in Krasu, ki je že znana kot arheološko najdišče, ju je v resnici pobral.

Za to gre. Arheologija ni iskanje zakladov. Tisti, ki v arheologiji išče zaklade, je zgrešil poklic. Vsaka najdba je svojevrstni zaklad. Pomembni so podatki, kot so: kdo je odkril, kdaj, okoliščine odkritja in lokacija. Brez njih je 'zlato tele' samo zlato tele, četudi kasneje ugotovimo, da je zelo staro. No, ni čisto tako, a več kot je podatkov, bolj je najdba izpovedna in pridobi na pomenu, ne glede na to, ali je očem všečna ali ni.

Divje babe so na svetovnem zemljevidu paleolitskih najdišč, ne zaradi silnih bogastev, ki bi jih našli tam, ampak zaradi strokovno izpeljanih izkopavanj, ki jih je opravil dr. Turk. V Franciji se takšnega najdišča najbrž nikdar ne bi lotili. Kakorkoli, dr. Turk je raziskavo opravil na visokem nivoju in na plano so prišle dve, tri zadeve, ki so vrhunsko izpeljana izkopavanja odmevno promovirale. Enako je na Barju. Po napornem in predanem delu ti nebesa, prej ali slej, dajo nagrado.

Dežmanova kolišča so zdaj na Unescovem seznamu in z njimi v povezavi poteka projekt koliščarskega muzeja na Igu, kjer imate menda posebno vlogo?

O takšnem muzeju se s sedanjim županom Cimpermanom pogovarjava že, odkar je župan. Vedno sem si želel, da bi bil ta muzej na Igu, ker se je v zvezi s kolišči pri nas tam dejansko vse začelo. Sem pa zgolj sodelavec pri projektu. Z naše strani, tj. strani Inštituta za arheologijo ZRC SAZU, projekt vodi dr. Elena Leghissa, ki je bila pri meni mlada raziskovalka. Kot predstojnik Inštituta veliko prostega časa sicer nimam, a ga nekaj vseeno posvečam tudi omenjenemu projektu. Verjamem, pravzaprav vem, da bo uspešno zaključen.

Za kako obsežen projekt pa gre?

Gre kar za zahteven projekt. V centru Iga bo stal muzej oz. razstavljeni prostor. Na obrobju kraja, že na mokrotnih tleh, pa bo postavljena prava koliščarska vas s petimi kolibami in lično potjo, jezercem ... V projektu se ukvarjamo s povezovanjem naravne in kulturne dediščine ter njuno prezentacijo.

Zajezili naj bi del Barja in na njem zgradili kolišče?

Če bi zgradili kolišče sredi travnika, brez stoječe vode, bi bilo v nasprotju z dognanji stroke, mar ne? Vsaj približen občutek je treba dati ljudem, kako je bilo nekoč na Barju. A zopet, ključno je, kaj bo dan potem. Koliko bodo animirani vodniki in upravljalci, da bodo zadevo uspešno peljali naprej. Jaz sem prepričan, da bi se moral bodoči muzejski/razstavišni kompleks zelo kmalu preživljati sam.

Pa so »potipali« trga? Ali gre za še enega tistih projektov, ki so namenjeni sami sebi?

Ne vem, ampak dejstvo je, ko so izkopavali kolišče na Špici v Ljubljani in je arhitekt Milan Kovač predlagal, da bi tam postavili muzej z ostanki kolišča in situ – s tem bi na nek način prehiteli projekt na Igu –, ga je 'strok' povozila, češ da je njegov predlog nevzdržen in ne bo dobil podpore. Jaz sem tedaj stopil na njegovo stran, ker zagovarjam stališče, da vsaj pogovoriti se je treba, preden dokončno odločimo. Pa se še pogovarjati ni hotelo, a priori se je bilo proti. Pomislite, lahko bi imeli zelo inovativen muzej o kolišču zgolj deset minut peš iz centra Ljubljane.

Sedaj zastavico prevzema Ig, ki je imenitna in zgodovinsko najbolj upravičena lokacija za tovrstni muzej oz. razstavišni prostor. Tako menim, če bo kraj muzej posvojil, bo zagotovo uspešen, bo pa potreben velik angažma.

Kaj pa je recept za uspeh novo ustanovljenega muzeja?

Delavna in ambiciozna ekipa, ki bo prevzela vodenje. Gotovo mora imeti od tega tudi finančno korist, naj se to v naši državi dojemata še tako negativno. Predpogoja za uspeh vseeno ne vidim v denarju/zasluzku, temveč v tem, da se delo opravlja z veseljem oz. se je s srcem pri stvari. Sicer tega ne bo možno izpeljati, saj bo treba marsikaj delati ob nedeljah, praznikih, velikokrat pozno v noč. Tega pa državno uradništvo, kot ga poznamo pri nas, v veliki večini ne zmore in noče.

Na Vrhniki smo pred leti slovesno odprli Doživljsko razstavišče Moja Ljubljana. Tedaj sva se srečala. Ob vstopu je razstavljena replika najstarejšega kolesa ter poleg dolg seznam vseh, ki so sodelovali pri projektu vzpostavitev razstavišča. Vašega imena ni na njem.

Ko je bila pred leti v Mestnem muzeju postavljena razstava o kolesu, je naš Inštitut domoval v stavbi na drugi strani, reciva pet metrov široke ulice. Svetlobna leta daleč, kajne? In pri tej razstavi nismo sodelovali. Niti kot strokovni svetovalci. In ko so razstavo slavnostno odprli, mi je pripovedoval Janez Drašler, ki je bil tam, da če me ne bi omenil Borut Pahor, predsednik države, bi on stopil na oder in me omenil v zvezi s kolesom in njegovim odkritjem. Mestni muzej dejansko s tem kolesom ni naredil nič oz. bolj malo.

Ne me napačno razumeti, to ni bil uvod, iz katerega bi se lahko sklevalo, da nasprotujem postavitvi razstave na Vrhniki in izbiri vsebin ter sodelavcev. Muzeji so avtonomni, imajo vso pravico delovati po lastni presoji. Ampak to lahko strokovno rečem, skoraj celotno 'prvo ligo' najdb iz Ljubljance hrani Narodni muzej Slovenije. Več imenitnih

kosov je tudi pri zasebnih zbirateljih. Zato menim, da brez sodelovanja predvsem z Narodnim muzejem referenčne razstave o Ljubljani ne more biti. V primeru tega, kar imate na Vrhniki, se je zgodilo natanko to. Narodni muzej Slovenije ni bil vabljen k sodelovanju in s svojimi zbirkami pri razstavi ni sodeloval. Škoda.

Na Vrhniki že nekaj časa poteka žolčna razprava o prihodnosti DRL Moja Ljubljana. Govori se o menjavi upravitelja, obenem pa trenutni upravljalci v tem primeru grozijo z umikom vseh razstavljenih predmetov nazaj v Ljubljano. Mar res boljše razstave, postavitve, kot je trenutna, ne more biti? Ali obstaja alternativa?

Nekje sem zasledil, da so za to postavitev dobili mednarodno nagrado. No, nagrado je dobil tudi projekt Emona: mesto v imperiju, pa v kakšnem stanju je zdaj ... Glejte, če ne bi bilo alternative, potem smo končali, to je konec sveta. Vedno je alternativa. Ni treba ravno z glavo skozi zid, toda dalo bi se tudi za Vrhniko nekaj najti in to uspešno izpeljati.

Prejste omenili Narodni muzej Slovenije. Bi bila to lahko alternativa?

Jaz nisem seznanjen s tem, ali so pripravljene sodelovati pri morebiti kakšnem novem projektu te vrste, ki bi se odvijal na našem koncu, o tem seveda niti ne odločam. Tudi ne vem, katere najdbe, če sploh, bi vam bili pripravljene posoditi za morebitno razstavo, vem le, da jih je pri njih veliko in so imenitne. Tudi strokovna podpora je v tem muzeju na visokem nivoju.

Leta 2009 je bila v Narodnem muzeju razstava Ljubljana – kulturna dediščina reke. Samo prelistajte si katalog razstave in boste videli, o čem govorim. Videli boste, ne le tega, kaj tam je, ampak česa v razstavišču na Vrhniki ni.

Moja izkušnja ob odprtju tukajšnje razstave, ki jo omenjate. Mimogrede: še vedno menim, da gre za tipično muzejsko postavitev, za razstavo, zato se mi zdi smešno poudarjanje, da govorimo o doživljskem ali interpretacijskem centru. Kakorkoli, na dan odprtja sva se srečala s sedaj že bivšo direktorico Narodnega muzeja Slovenije in me je pobarala, ali smo bili mi z Inštituta za arheologijo zraven pri razstavi. Sem odgovoril, da kolikor vem, so dr. Jano Horvat dvakrat ali trikrat nekaj

mimogrede povprašali, pa je zagotovo največja poznavalka rimske Vrhnike, saj je tu izkopavala. Navport je bil tema njene magistrske naloge, itn. No, dr. Gaspari je gotovo dobro podkovan in mu ni kaj očitati.

A tudi glede koliščarske dobe se name ni nihče obrnil. In potem izvem, da je bil še Narodni muzej prezrt. Čeprav tu ni mesto za recenzijo, lahko zatrdim, da pri predstavitvi prazgodovine veliko stvari pogrešam. Če se prav spomnim, je zelo malo razloženo, kaj dejansko gledamo. Zdi se, da je nekemu nekaj takega očitno dovolj dobro, da to izdatno finančno podpre. Kaj hočemo, tako so se odločili, bi lahko rekli. Kar pa mene zelo moti, je to, da se razstavo 'prodaja' kot nek presežek, ker to ni. Morda pa sem le preveč zaostal oz. konservativen in ne razumem sodobnih trendov.

Težko rečem, kaj bi bila za Vrhniko prava odločitev. Lahko le opozorim na dva lepa primera alternative oz. dobre prakse, ki ju vsaj bežno poznam. Muzej v Kobaridu si je našel temo, pomembno za tisti prostor. Projekt so zastavili ljudje, ki so vanj verjeli in se močno angažirali. Zrasel je muzej, ki je požel vrsto nagrad. Nagrad, ki jih niso pokopale. Drugi primer je Park vojaške zgodovine v Pivki – odlična zgodba, ki traja.

Morda še v razmislek. Ko sem še bil v Postojni honorarni strokovni vodja muzeja, sem direktorici zavoda predlagal, da se muzej usmeri v predstavitev krasi, kraških pojavov in krasoslovja. V Postojni je to bila več kot stoletna želja. Moje stališče je bilo, zakaj v Postojni ponujati druge vsebine, ko pa se je tam na področju krasoslovja marsikaj fundamentalno pomembnega zgodilo. In samo v Postojni se je to dogajalo! Zakaj ne bi tega pokazali celemu svetu in zraven imamo še biser – Postojnsko jamo. Direktorica je prijavila projekt, takratni župan Verbič nas je velikodušno podprl, pridobili smo evropski denar, kar veliko denarja. Muzealci so postavili kvalitetno pregledno razstavo, za katero menim, da je vredna ogleda in je nanjo muzej lahko ponosen. Kot slišim, jo tudi obiskovalci dobro sprejemajo. Tudi Vrhnika si zagotovo zasluži uspešno zgodbo: treba je izbrati pravo vsebino, najti primerne ljudi in seveda zavihati rokave.

Pogovarjal se je Damjan Debevec

Jeza ob sečnji dreves

V začetku marca sta se na nas obrnila občana Gradišča, da pri njih ob tamkajšnjem potoku poteka sečnja dreves.

Menila sta, da neupravičeno, saj drevesa ponujajo estetsko dopolnitev prostora ter protiprašno in protihrupno zaščito pred bližnjim makadamskim parkiriščem. Na Komunalnem podjetju Vrhnika, katerih de-

lavci so vršili sečnjo, so nam pojasnili, da gre za sanitarno čiščenje vodotokov skozi center Vrhnike. »Glavni namen projekta je ureditev zaraščenih brežin in odstranitev naplavin, ki privedejo do zastajanja vode v obdobju višjega vodostaja in posledično do poplavljanja vodotokov. Občina Vrhnika in Krajevne skupnosti so kot skrbni gospodarji aktivno pristopili k tej problematiki že konec lanskega leta, ko je naše podjetje očistilo strugo potoka

Bele med Staro cesto in Betajnovu. Z deli smo preko zime nadaljevali tudi na preostalem delu Bele med Trzaško in Tankovsko cesto, ter na Hribskem potoku od izvira do izliva v potok Bela.« so nam zapisali in dodali, da pri projektu sodelujejo s podjetjem Hidrotehnik, ki je kot državni koncesionar za urejanje vodotokov podal natančna navodila glede obsega sanitarnega čiščenja in vodi tudi nadzor na izvedenih delih. (gt)

Nove železniške povezave preko Vrhnike

Pred več kot 120 leti je bila zgrajena železnica Ljubljana–Vrhnika, ki je bila zaradi razvoja cestnega omrežja in njene nerentabilnosti ukinjena leta 1966.

Njena zgodovina je lepo opisana v Vrhnških razgledih.

Z izgradnjo avtoceste je postala Vrhnika predmestje Ljubljane in vse več ljudi se vsak dan vozi na delo, v šolo in po opravkih v prestolnico. Če temu dodamo še vse potnike s Primorske in Notranjske, tranzitne tovornjake in turiste v času počitnic in ob koncih tedna, nastane prometna preobremenjenost, ki je verjetno ne bo mogel odpraviti niti načrtovani tretji pas na avtocesti. Redno se pojavljajo zastoji in kolone. Ker je odsek avtoceste preobremenjen, se redno dogajajo tudi nesreče, zaradi katerih nastajajo prometni zamaški. Le-te ohromijo celoten promet, tudi na vzporedni stari cesti proti Ljubljani, saj je slabo pretočna, ideja o posebnem pasu za potniški promet pa se ni uresničila. Ob tem se postavi vprašanje, kako rešiti prometne težave na relaciji med Vrhniko in Ljubljano.

Čas je zrel, da premislimo o trajnostnih prometnih rešitvah. Urbane regije po svetu vzpostavljajo dobro delujoč javni potniški promet, cestne železnice in druge oblike transporta, ki razbremenijo cestne povezave in zmanjšajo onesnaževanje. LPP s svojo medkrajevno linijo po stari cesti ima številne pomanjkljivosti. Vožnja med prometnimi konicami poteka prepočasi tako iz centra Ljubljane kot čez Brezovico. Udobje potovanja ni najboljšo, čas potovanja je predolg, odvisnost od zunanjih dejavnikov (zastojev, semaforjev, vremenskih razmer) pa zelo velika. Dejstvo je, da javni cestni potniški promet ne more dosegati potrebnih zmogljivosti in ugodja potovanja, zato se skoraj vsi vozimo z avtomobili.

Trajnostne rešitve prometa vključujejo razvoj železniških povezav zaradi manjšega vpliva na okolje, manjše porabe energije in boljše pretočnosti ter neodvisnosti od cestnega prometa. Na Ministrstvo za promet RS sem zato poslal vprašanje, ali načrtujejo železniško povezavo z Vrhniko. Prilagam odgovor, prejet 12. 10. 2020:

»... Odgovarjamo vam v skladu s predlaganimi ukrepi, ki jih navajajo »Strokovne podlage in predstudija upravičenosti za nadgradnjo regionalnih železniških prog v Republiki Sloveniji ter železniškega omrežja na področju Ljubljanske urbane regije (LUR)«, ki so bile v izdelavi v zadnjem letu in so v recenziji ter v fazi dokončne potrditve s strani nas kot naročnika zadevne naloge. Po rezultatih omenjene naloge je glede železnice do Vrhnike utemeljeno naslednje: Predvidena proga ima na vseh odsekih med Vrhniko in Brezovico manj kot 2.500 potnikov. Pri takšnem številu potnikov izgradnja nove proge za namen potniškega prometa ni upravičena, saj je mogoče z avtobusnimi prevozi zagotoviti zadostno kapaciteto, boljšo frekvenco in pokritost z manjšimi sredstvi... Sicer je z vidika davkoplačevalcev priporočljiv avtobusni promet. Vendar se bo glede železnice do Vrhnike dodatno preučilo neposredno povezavo Ajdovščina - Ljubljana skozi Vrhniko. Ta predlog je vključen v okvir Predloga vizije razvoja železnic kot dodatka k »Strokovnim podlagam in predstudiji upravičenosti za nadgradnjo regionalnih železniških prog v Republiki Sloveniji ter železniškega omrežja na področju Ljubljanske urbane regije (LUR)«, pri čemer je pri tem mišljena priprava dolgoročnega scenarija razvoja železnice, tako imenovan »scenarij R3«

S spoštovanjem. Pripravila: Anja Hočevar, mag. Dejan Jurkovič, vodja Sektorja za investicije v železnice,

Ljiljana Herga, univ. dipl. inž. geol. direktorica»
Odgovoril sem, da je potnikov, ki potujejo z javnim prevozom manj kot 2500 predvsem zaradi nekonkurenčnosti slednjega in bi v študiji morali

upoštevati tudi povečanje števila potnikov. Tirna povezava bi bila verjetno cenejša, hitrejša, udobnejša in ekološko sprejemljivejša, predvsem pa bi omogočila od cestnega prometa neodvisno povezavo, ki bi delovala tudi v času prometnih konic in bi prispevala k razbremenitvi avtoceste. Glede na napovedano proučitev povezave do Ajdovščine sem ministrstvo zaprosil tudi za rezultate študije izgradnje železniške povezave do Sežane in 4. 3. 2021 dobil odgovor:

»Glede železnice do Vrhnike in Ajdovščine, ki je del navedenega dokumenta »Razvoj slovenskega železniškega omrežja (Vizija 2050+)« vam posredujemo izsek oz. zbrano/povzeto za zadevno smer/koridor. Za prometni koridor Ljubljana/Vrhnika–Ildrija–Ajdovščina–Nova Gorica kot čezmejna povezava/projekt se predvideva ukrep izgradnja dvotirne proge za hitre vlake na koridorju Brezovica–Ildrija–Ajdovščina in navezava na obstoječo progo Ajdovščina–Prvačina. Možni varianti: - enotirna regionalna proga Brezovica/Vrhnika–Ildrija–Ajdovščina, - dvotirna hitra proga Brezovica/

Vrhnika–Ajdovščina–Nova Gorica. Izkazalo se je, da trasa Brezovica–Ajdovščina, ki odpira nov prometni koridor med Ajdovščino, Ildrijo in Ljubljano močno skrajša potovalne čase. Za Vrhniko pa se je izkazalo tudi kot možna lokacija na novi progi, konkurenčni povezavi, praviloma za višje hitrosti Ljubljana (Vrhnika)–Divača (Sežana–d.m.). V prilogah vam posredujemo izdelane grafične prikaze glede železnice do Vrhnike in Ajdovščine, oz. za prometni koridor Ljubljana/Vrhnika–Ildrija–Ajdovščina–Nova Gorica. Vizija 2050+ je zastavljena smelo in optimistično, temu morajo slediti predvidene aktivnosti. Najprej, da se Vlada Republike Slovenije seznaní z vizijo razvoja javne železniške infrastrukture; Vizija 2050+ in jo sprejme. Kratkoročno pa je nato potrebno, da Vlada Republike Slovenije imenuje koordinacijsko skupino na ravni državnih sekretarjev za umeščanje v prostor železniških projektov, da MOP v sodelovanju z MzI v roku 3 mesecev oblikuje interventni zakon, ki bo omogočil hitrejšo in učinkovitejšo umeščanje v prostor oz. hitrejšo postopke pri izdajanju dovoljenj in

s tem tudi hitrejšo pripravo na gradnjo, da MzI pristopi k oblikovanju novelirane strategije razvoja prometa v RS, kjer Vizija 2050+ upošteva kot izhodišče ter da MzI v roku 3 mesecev oblikuje poseben zakon za financiranje projektov na JŽI. S spoštovanjem. Pripravila: Anja Hočevar.»

Na ministrstvu razmišljajo tudi o odseku proge mimo Vrhnike tudi na obstoječi železniški povezavi Ljubljana – Koper, s katerimi bi razbremenili odsek preko Borovnice.

Čeprav se je v preteklosti že veliko govorilo o novih železniških povezavah, ki niso ugledale luči sveta, upam, da prihaja čas, ko se bo to spremenilo. Obnovljena proga do Kočevja in načrt gradnje drugega tira do Novega mesta sta morda začetek. Tudi leto 2050 se zdi morda daleč, a morda bi se z jasno vizijo in željo tudi v naši občini to lahko uresničilo hitreje.

Marko Močnik,
foto: arhiv DRSC

Obnova železniške postaje Vrhnika mesto

Iz zgodovine vrhniške železnice

Čeravno je leta 1849 varianta Južne železnice Dunaj-Trst, ki bi Ljubljano zapustila v smeri Podlipske doline, izpodrinila »barjansko-kraška« varianta, ki je Vrhniko obšla visoko nad Verdrom, ideja železniške povezave z mestecem ob izvrih Ljubljani nikdar ni povsem zamrla.

Skorajda pol stoletja pozneje, leta 1893, jo je v sklopu idejnih načrtov izgradnje mreže lokalnih železnic na mizo deželnega zbora vrnil ljubljanski župan Ivan Hribar.

Ideja je dobila pospeške ob silovitem »velikonočnem« potresu leta 1895. Prestolnica je bila razdejana, na Vrhniki pa so bile tovarne opeke, kamnolomi, rudniki, žage, zaledni gozdovi ... Izoblikovala se je delničarska družba, ki je v sodelovanju z družbo Južna železnica začela za gradnjo nove železniške povezave.

Vrhniška proga se je od glavne železniške proge Dunaj-Trst odcepila na Brezovici, zaradi česar so tedaj izgradili novo železniško postajno poslopje, postajališča so bila še na Lukovici, Logu in Drenovem Griču, zaključek je bil na železniški postaji Vrhnika, ki je bila zgrajena pod gričkom Hruševco.

Slavnostno odprtje je bilo 24. julija 1899. Oddaljenost od središča vrhniškega trga je sčasoma privedla do lokalne pobude, ki je dosegla, da so progo v letih 1934/35 podaljšali za 665 metrov, do gasilskega doma na Vrhniki. Vrhniki so odprtje nove železniške postaje Vrhnika trg praznovali 6. januarja 1935, ko je nanjo prvič uradno zapeljal vrhničan.

Aprila 1952 je bila Vrhnika pri zakonodajnih spremembah prekvalificirana v »mestno občino« in tedaj so meščani lastnoročno zamenjali tudi postajno tablo z novo: Vrhnika mesto.

Še leta 1965 se je na tej postaji vkrcalo 290.350 potnikov. 16. januarja 1966 so vrhniško progo ukiniteli, postaja in njena okolica sta postali skladišče, deloma celo stanovanje in pozneje »divje« parkirišče.

Na silvestrski večer leta 2013 je v

objektu zagorelo, v strehi je zazevala luknja.

Obnova in načrti za prihodnost

S pobudo obnove te, za Vrhniko zgodovinsko pomembne stavbe, sta tedaj na občinsko oblast pritisnila vrhniška Turistično in Muzejsko društvo. Skupina svetnikov, med njimi tudi sedanjí župan Daniel Cukjati, je uspela v občinskem proračunu zagotoviti denar za njen odkup.

Pot do začetka obnove pa je bila dolga. Lastnik Občina Vrhnika je za izvedbo pooblastil Zavod Ivana Cankarja. Izbrani izvajalec, Gordeja d.o.o., je nato po smernicah ZVKDS ter načrtih projektanta Matjaža Jakšeta z deli začel oktobra.

Objekt so najprej izpraznili, odstranili okna, vrata, tla in ostreže, odstranili razmajane dele ometa in utrdili

Železniška postaja dobiva končno podobo. (Foto: GT)

zidove. Po zamenjavi ostrejša, ki je natančen posnetek starega, dotrajanega, so sledila finejša dela v notranjosti: ometi, električna napeljava, hidroizolacija, tlaki, parket. Vgradili so nova okna in vrata, videza prejšnjih, ter obnovljeno prodajno okence.

Na zunanosti so prenovili fasado, uredili odvodnjavanje ter zgradili dostopno klančino za gibalno ovirane. Velik projekt je še postavitev električne omarice, ki te dni dobiva epilog.

V naslednjih korakih je predvidena ureditev notranjosti za predstavitev

Prizor iz preteklosti, ko je bila železnika postaja še v obratovanju. (foto: Muzejsko društvo Vrhnika)

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center
Skupna točka

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

Kljub pravilom in omejitvam delovanja zaradi pandemije v našem centru ostajamo povezani s spletnimi tedenskimi dogodki in podporo v bolj pomladno obarvanem mesecu MARCU.

Za dodatno podporo, pogovor in informacije smo dosegljivi po telefonu in na e-naslovu: eva.licof@zpmmoste.net; TEL: 064 259 033. UČNA POMOČ: nudimo učno pomoč za osnovnošolce. PRIJAVE: <https://forms.gle/fjGSs9ogQt2faMzj6>

Vsak ponedeljek od 9. do 12. ure: SKUPNA KVAČKARIJA; ustvarjalna skupina za začetnike in izkušene kvačkarje. Za več info in prijave na naš telefon ali e-naslov.

Vsak ponedeljek od 16. do 17. ure: PROGRAM RASTEMO SKUPAJ (delavnice za predšolske otroke in njihove starše); USTVARJALNE URICE Z IRENO; prijave na skupna.tocka@zpmmoste.net

Vsak torek od 15. do 16. ure: PROGRAM RASTEMO SKUPAJ (delavnice za predšolske otroke in njihove starše); IGRALNE URICE S TAJO; prijave na taja.berk@zpmmoste.net

Torek 6. in 20. april ob 18. uri: PROGRAM RASTEMO SKUPAJ (delavnice za predšolske otroke in njihove starše); SKUPINA ZA MAME; prijave na skupna.tocka@zpmmoste.net

Vsak četrtek od 9. do 14. ure: PROGRAM RASTEMO SKUPAJ (delavnice za predšolske otroke in njihove starše); VZGOJNA SVETOVANJA; prijave na taja.berk@zpmmoste.net

Vsak četrtek ob 15.30: TEČAJ NADALJEVALNA ŠPANSČINA; ZOOM zaprta spletna skupina.

Vsak petek od 10. do 10.45: PETKOV ČVEK OB KAVI ONLINE; sproščen čvek za seniorje/ke ob kratkih literarnih pripovedih, predčasne prijave na naš e-naslov ali po telefonu v času uradnih ur.

Vsak petek ob 15. uri: PROGRAM RASTEMO SKUPAJ (delavnice za predšolske otroke in njihove starše); BRALNE URICE ZA IZBOLJŠANJE BRANJA ZA OTROKE PRVE TRIADE; prijave na skupna.tocka@zpmmoste.net

Vsak petek od 16. do 17. ure: PETKOVI EKSPERIMENTI ZA OTROKE IN MLADJE v živo in online s Chrisom; predhodne prijave na naše kontakte.

Zakaj bi kupovali novo kolo, če lahko kupite popravljenega v Depoju?

V sklopu enote Depo je tudi kolesarski del, ki mu dajemo vedno večji pomen, saj imamo spomladi ogromno povpraševanja po popravljenih kolesih, ki jih prodajamo v naši trgovini v centru Vrhnike. Preden opravimo celoten pregled in servis kolesa, le-tega

najprej temeljito operemo, nato sledi nastavitve menjalnika in zavor, centriranje koles, pregled luči, po potrebi zamenjamo zavorne gumice in pletenice, na koncu pa sledi še mazanje verige in vseh pomembnih delov kolesa. Prednost naših servisiranih koles je,

da jih bodoči uporabniki lahko začnejo takoj uporabljati.

V sklop Zbirnega centra Vrhnika je mogoče pripeljati/podariti vaše staro kolo, če ga ne boste več uporabljali, kajti eden izmed osnovnih ciljev enote depo je t.i. krožna dejavnost, ker želimo zavrženim predmetom dati novo »obnovljeno zgodbo« in jih zopet uporabljati, za kar so bili prvotno izdelani. S takšnimi praksami podaljšujemo življenjsko dobo izdelkov in zmanjšujemo nastanek odpadkov.

Vabljeni, da si pogledate našo ponudbo na našem Facebook portalu oziroma, da nas osebno obiščete v trgovini, ki je na Cankarjevem trgu 6a na Vrhniki.

Vodja enote Depo
Edin Behrić

70 let Tehniškega muzeja Slovenije

Tehniški muzej Slovenije (TMS), ki je osrednji slovenski muzej za ohranjanje tehniške dediščine, letos praznuje 70-letnico ustanovitve. Pomemben jubilej bodo v muzeju obeležili z več dogodki in razstavami. Prva med njimi bo fotografska razstava *Z vami že 70 let: Tehniški muzej Slovenije 1951–2021*, ki je nastala v sodelovanju s Turizmom Ljubljana in Ministrstvom za kulturo RS, je od 1. marca na ogled na Krakovskem nasipu v Ljubljani. Bogato dogajanje se obeta tudi v Bistri.

V galeriji na prostem v Ljubljani bodo muzejske zbirke predstavili z zgodnjimi izbranih muzejskih predmetov, ki so povezani predvsem z zgodovino glavnega mesta. Razstava bo opozorila na bogato slovensko tehniško tradicijo in z njo povezano dediščino ter ponudila vpogled v sodobno vlogo muzeja, ki je kot povezovalac preteklosti in sedanjosti živahno mesto srečevanj, zanimivih doživetij in interdisciplinarnih povezovanj. **Razstava, katere razširjena različica je dostopna na spletni strani TMS, bo v središču Ljubljane na ogled do 31. marca, nato pa bo od 3. aprila in vse do konca leta stala v muzejskem kompleksu v Bistri.** Na dan ustanovitve TMS, 3. aprila, bo v Bistri potekal bogat praznični kulturni program, ki bo prilagojen aktualnim epidemiološkim razmeram.

Fotografska razstava *Z vami že 70 let: Tehniški muzej Slovenije 1951–2021* prinaša zgodbe izbranih predmetov iz osrednjih zbirk muzeja s področij ribolova, lova, lesarstva, kmetijstva, gozdarstva, vodnih pogonov, vodnega pogona, elektrotehnike, tekstilstva, cestnih vozil, tiskarstva, pošte in telekomunikacije, pa tudi strojegradnje, medicinske tehnike in robotike. Predmeti, ki so pomembno vplivali na življenje pri nas, bodo na fotografijah prikazani v svojem izvornem okolju, torej tam, kjer so nastali, oziroma tam, kjer so jih uporabljali, preden so »prestopili« prag muzeja in po različnih restavratsko-konservatorskih posegih ter strokovni obravnavi postali del varovane dediščine. Za več

informacij o razstavljenih predmetih so panoji opremljeni s kodo QR, ki vsebuje informacije o zgodovinskem ozadju posameznega predmeta ali skupine predmetov. »Razstava v galeriji na prostem v središču Ljubljane mimoslednim podaja pregledno,

Eden izmed »zakladov« muzeja v Bistri je tudi italijanski traktor Bubba S. A., ki je hkrati najstarejši traktor v muzejski zbirki in eden najstarejših ohranjenih traktorjev na Slovenskem. Izdelan je bil leta 1920 (foto: Nada Žgank).

zgoščeno in privlačno informacijo o preteklem in sedanjem strokovnem delu Tehniškega muzeja Slovenije. Predstavlja to, kar si lahko obiskovalci poglobljeno ogledajo, ko obiščejo stalne zbirke in občasne razstave ali se udeležijo različnih dogodkov, delavnic in prikazov v Bistri ali v Polhovem Gradcu,« je o razstavi, ki je prva v nizu dogodkov ob praznovanju 70. obletnice TMS, povedala direktorica muzeja **dr. Barbara Juršič**. Na panojih na Krakovskem nasipu bosta med drugim predstavljena tudi parni stroj in generator iz Mestne

elektrarne Ljubljana, s pomočjo katerih je v mestu prvega januarja leta 1898 zasvetila prva električna luč. Na fotografijah bo tudi skobeljni stroj Heba, narejen v tovarni Gustava Tönnies, ki je bil pionir slovenske strojegradnje v drugi polovici 19. stoletja in eden od pomembnih akterjev industrijske revolucije na Slovenskem.

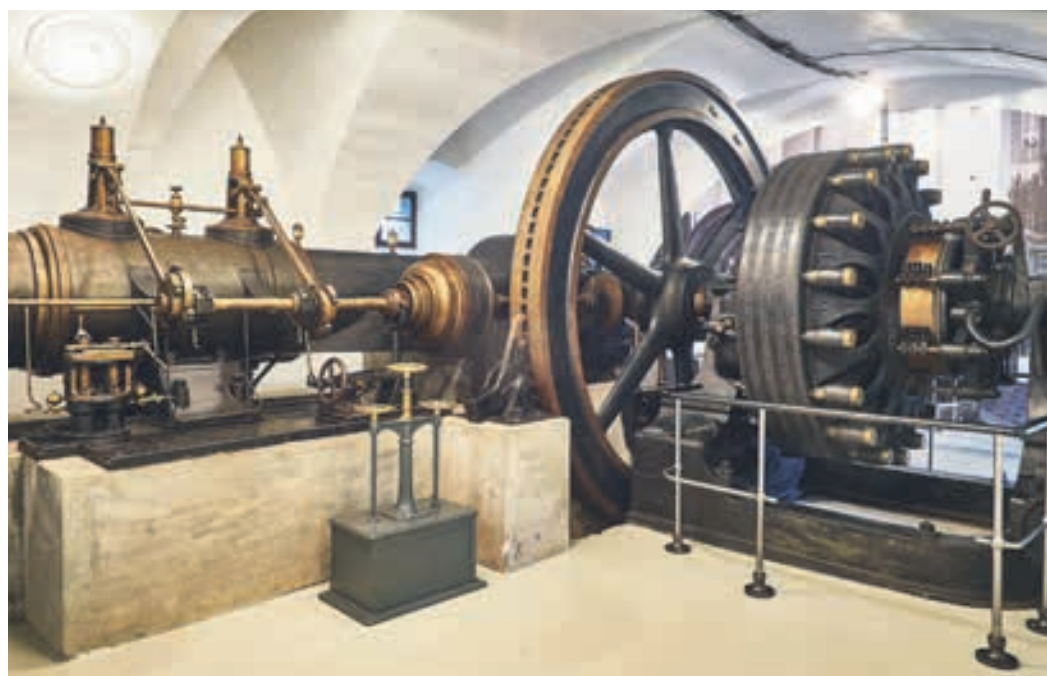
Jubilejni 3. april
3. aprila, na dan ustanovitve TMS, bo v muzeju Bistra ves dan niz dogodkov, ki so jih organizatorji poimenovali Pra-

znujmo skupaj. Ob bogatem kulturnem programu bodo v Bistri odprli občasno razstavo predmetov iz medicinske zbirke »Zakladi iz depojev: Medicinski instrumenti in pripomočki. Medicinska tehnika, ki ima v Sloveniji bogato zgodovino, je pomemben del tehniške dediščine, muzejska zbirka pa bo na pričujoči razstavi prvič predstavljena javnosti.

Kratka zgodovina TMS

Tehniški muzej Slovenije, ki je nastal s ciljem zbiranja, varovanja in raziskovanja gradiva, povezanega z razvojem obrti in industrije na slovenskih tleh, je bil ustanovljen 3. aprila leta 1951. Prve muzejske zbirke – to so bile gozdarstvo, lesarstvo in lovstvo – so za javnost odprli 25. oktobra leta 1953, zdaj pa so na več kot 6000 razstavnih površinah na ogled stalne zbirke s področij kmetijstva, cestnih vozil, vodnih pogonov, prometa, gozdarstva, lesarstva, lovstva, ribištva, tekstila, tiskarstva in elektrotehnike. Poleg muzeja v Bistri ima muzej svoje razstavne prostore še v Polhovem Gradcu, kjer je Muzej pošte in telekomunikacij, na gradu Bogenšperk pa sta na ogled slovenska geodetska zbirka in Valvasorjeva grafična zbirka. Zbirke Tehniškega muzeja Slovenije so na ogled tudi v Muzeju Tomaža Godca, oglednem depolu v Soteski, Muzejski zbirki IMV in depojih državnih muzejev v Pivki.

Gasper Tominc, foto: arhiv TMS

Parni stroj in generator iz Mestne elektrarne Ljubljana. Parni stroj je izdelala Prva brnska tovarna strojev, enosmerni generator s 120 kW moči pa je delo dunajske tovarne Siemens-Halske. V Ljubljani je prva električna luč zasvetila leta 1898 (foto: Dragan Arrigler).

Fotografska razstava *Z vami že 70 let: Tehniški muzej Slovenije 1951–2021* je od 1. marca na ogled na Krakovskem nasipu v Ljubljani.

Vabilo

Vabimo vas na

teden kulture na OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika,

ki bo potekal od 29. 3. 2021 do 2. 4. 2021.

Večino kulturnih dogodkov si lahko ogledate prek spletnih povezav na spletni strani šole, dva od njih pa bomo predvajali v živo prek ZOOM-a.

Kulturni dogodki bodo potekali po naslednjem razporedu:

Dan	Kulturni dogodki
Ponedeljek, 29. 3. 2021	Pomladni pozdrav najmlajših Slomških
Torek, 30. 3. 2021	Kako mladi danes razmišljamo o kulturi (ob 18.00 preko ZOOM-srečanja) Junaki tretjih razredov
Sreda, 31. 3. 2021	Knjižna čajanka Branje Cankarjevih besedil s Cankarjevo knjižnico v tujih jezikih (ob 16.00 preko ZOOM-srečanja) Josip2
Četrtek, 1. 4. 2021	Radijska igra Pehar suhih hrušk Razvozlajmo jezike (ob 18.00 preko ZOOM-srečanja) Glasbeni utrinki učencev
Petek, 2. 4. 2021	V družbi Andersena

Veselimo se vašega obiska!

Učenci in učitelji OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika

BMW X3 xDRIVE20d xLINE ELAN EDITION.

VKLJUČENE 2x VRHUNSKE SMUČI ELAN.

BMW Avto Aktiv

ŽE ZA **45.555,00** EUR

Za vas smo pripravili izjemno ponudbo posebnih edicij vozil BMW z že vključeno dodatno opremo in posebnim darilom. Izberite svoj novi BMW zdaj. Preverite ponudbo in rezervirajte testno vožnjo že danes.

Avto Aktiv Kranj

Mirka Vadnova 2a
SI-4000 Kranj
Tel. +386 4 28 11 405
Email: bmw@avto-aktiv.si

Avto Aktiv Trzin

Ljubljanska cesta 24
SI-1236 Trzin
Tel. +386 1 56 05 800
Email: info@avto-aktiv.si

Kombinirana poraba goriva za BMW X3 xDrive20d: 5,9 / 6,7 l/100 km. Emisije CO₂: 154 / 175 g/km. Emisijska stopnja: EU6. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Smuči Elan kot darilo ob nakupu vozila prodajalec podeli le v dolžini, ki jih ima na zalogi.

Več na: bmw-avto-aktiv.si

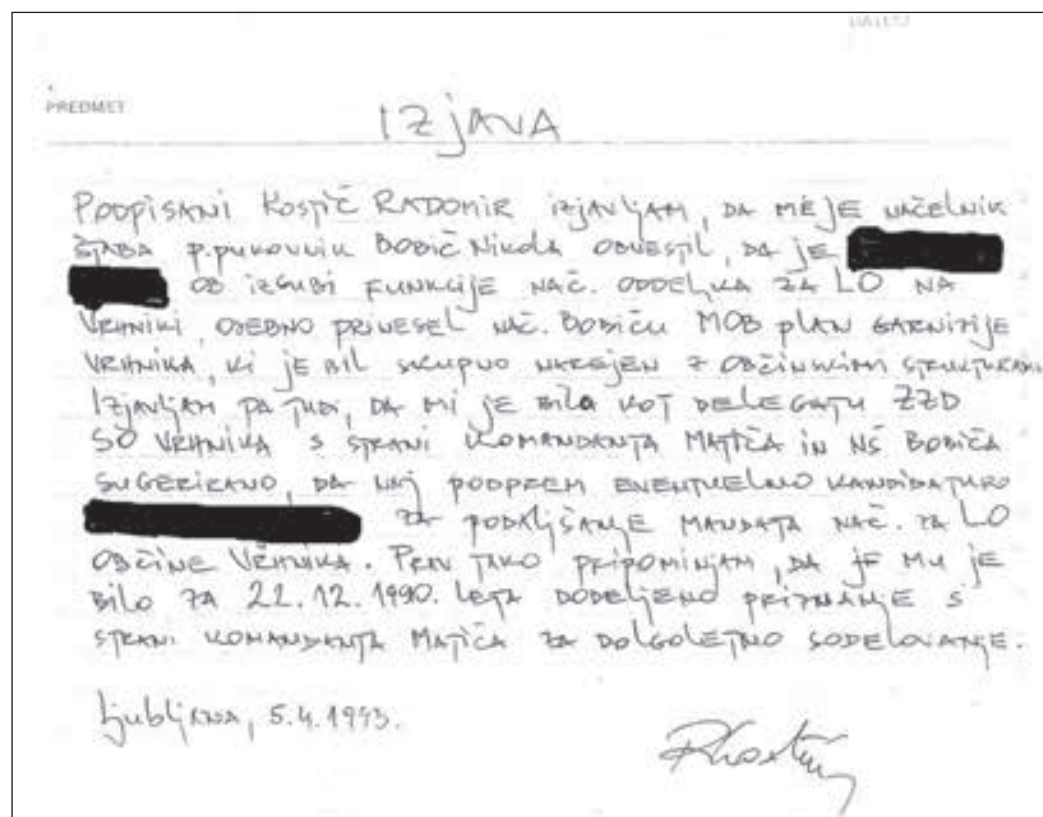

Obletnica samostojne Slovenije

V uredništvu Našega časopisa smo se odločili, da povabimo v goste Vida Draščka, ki je pred in med osamosvojitveno vojno na Vrhniki vršil dolžnost vojaškega obveščevalca. V predvidoma petih nadaljevanjih bo odstrl tedaj usodno dogajanje na Vrhniki in predstavil nekatera dejstva, ki doslej še niso bila nikjer objavljena. Uvodni zapis govori o krizi pomanjkanja evidence rezervnih tankistov, ki bi jih lahko slovenska stran uporabila za uspešen boj zoper pripadnike jugoslovanske armade. Prepričani smo, da bodo branja zanimiva in poučna.

Gasper Tominc, urednik Našega časopisa

Vrhnika, junaško mesto (1)

Brigada Ariette

Letos praznujemo 30 let od osamosvojitvene vojne in odhoda zadnjega vojaka JLA z Vrhnike. Koliko bomo lahko slavnostna dogodka primerno praznovali, je odvisno od poteka epidemije.

V glavnem se je župan odločil, da bo v čast jubileju in osamosvojitvi spomenik v Parku samostojnosti. V ta namen je bila ustanovljena delovna skupina, na razpis prijavljeni umetniki že delajo osnutke, najboljši, najizvirnejši bo prihodnje rodove na Vrhniki spominjal na obdobje, ko smo si priborili

svojo državo. Z odgovornim urednikom Našega časopisa sva se dogovorila, da bom poskušal v nekaj člankih opisati in spomniti na dogodke izpred 30 let, ko je Vrhnika, upam si trditi, prispevala zelo pomemben prispevek v osamosvojitvenih procesih in neposredno v osamosvojitveni vojni. Nič ne pretiram, če je naslov Vrhnika, junaško mesto, saj sem kot predlagatelj zlatega častnega znaka svobode dobil potrditev od samega predsednika RS dr. Janeza Drnovška in po večletnih dokazovanjih dosegel, da je leta 2006 z omenjenim odlikovanjem Vrhniko tudi odlikoval. V kratkem razgovoru z njim mi je na koncu dejal: »Vrhnika je res junaško mesto, vse sem prebral.«

Predlog je obsegal 25 strani.

Ne bom pisal o tistem, kar je že napisano in objavljeno v mojih prispevkih, v knjigi Vrhnika se spominja, diplomskih nalogah, ampak o tistem, kar je manj znano in se je dogajalo na obveščevalnem področju. Pridobljene informacije pa so zelo vplivale na strategijo osamosvojitvenih procesov in samo osamosvojitveno vojno.

Brigada Ariette

Če je leta 1988 Ivana Borštnerja, kot dešifrerja v JLA, zaskrbel tajni dokument o rekonstrukciji generalštabov armadnih oblasti v nekdanji Jugoslaviji, je mene kot inšpektorja Milice, službujočega v izobraževalnem sistemu Organov za notranje zadeve, zaskrbel medijska objava preimenovanja Generalštaba JLA v Generalštab oboroženih sil SFRJ. Zgrozil sem se ob misli, da bi kot pripadnik slovenske Milice v izrednih razmerah kot oborožena forma-

cija ubogal ukaze Generalštaba, zmeraj bolj grabežljivih in vedno bolj po oblasti pohotnih norih generalov Kadrijeviča, Adžiča in podobnih. Vedno bolj mi je bilo jasno, da je JLA država v državi in bo uporabila tudi orožje, da bi obdržala svojo pozicijo.

Dogodki, ki so sledili – proces proti četverici, organiziran protest v podporo četverici in prebrana Majniška deklaracija 8. maja 1989 takrat še na Trgu revolucije –, so pri meni osebno tlakovali pot, da hočem živeti v suvereni državi slovenskega naroda. In ko je po prvih demokratičnih volitvah aprila 1990 sodelavec v Kadetski šoli za miličnike Andrej Lovšin prevzel vodenje prve slovenske vojaške obveščevalne službe, sem se na njegovo povabilo takoj odzval in kot Vrhničan obveščevalno prevzel največjo tankovsko brigado JLA v Jugoslaviji, ki je bila nastanjena

na Vrhniki že od leta 1946.

Če je maja 1990 Janeza Janšo skrbel razorožitev TO RS s strani JLA, je mene na Vrhniki zaskrbelo odtujitev dokumenta za koordinacijo mobilizacije rezerve tretjega tankovskega bataljona in rezerve partizanskih enot, s katerimi se je JLA na Vrhniki dopolnjevala s kadrom domačinov in okolice. Načelnik za ljudsko obrambo na Vrhniki je namreč zaradi užaljenosti (domnevam), ker ga nova občinska oblast ni ponovno imenovala za načelnika, dokument preprosto odnesel v Oklepno brigado h komandantu podpolkovniku Panetu Matiču z besedami, da dokumenta ne dobi v roke Demos.

Za nameček je tudi zadnja partijska nomenklatura na Vrhniki po prvih demokratičnih volitvah, ko je Partija sestopila z oblasti, na Ulovki na skrivaj skurila – uničila vso dokumentacijo,

Vojko Jerina prejel srebrni znak Civilne zaščite

Prvega marca obeležujemo dan Civilne zaščite, hkrati je to tudi čas, ko prizadevnim članom, drugim posameznikom ali organizacijam podeljujejo priznanja s tega področja.

Na Vrhniki je državno priznanje srebrni znak Civilne zaščite prejel **Vojko Jerina**, upokojenec, ki je aktiven član občinske Civilne zaščite že od leta 2011, kjer skrbi za področje podpore (logistika, oskrba in namestitve) ter nevarnih snovi.

»Aktivno in strokovno je sodeloval pri pripravi, organizaciji in izvedbi večjih občinskih vaj ZiR: Potres 2012, Železniška

nesreča Verd 2018 in Teoretična vaja SIQUAKE 2020. Kot član štaba delo opravlja vestno in strokovno ter se nesebično vključuje pri vseh vrstah nesreč, ki prizadenejo Občino Vrhnika. Na intervencije se odzove hitro in aktivno prispeva k reševanju nastale problematike že vrsto let. Med večje intervencije zagotovo sodi Žled 2014. V času begunske problematike leta

2015/2016 je bil kot člana štaba CZ imenovan v vodstvo začasnega nastanitvenega centra na Vrhniki. S svojo zavzetostjo je pripomogel k vzpostavitvi centra in v nadaljevanju k postopnem izboljšanju pogojev za njegovo delovanje. Pri intervenciji požara v podjetju Kemis 2017 je odlično opravil naloge logistike in oskrbe reševalnih ekip na terenu (z zaproseno dodatno opremo in prehrano). Skrbel je za pretok informacij med štabom in terenom o dostavi zahtevane opreme in prehrane reševalnim ekipam

na terenu ter sodeloval pri pregledu in evidentiranju uničene gasilske opreme v požaru. Z razglasitvijo epidemije COVID 19 v mesecu marcu 2020, se je nemudoma angažiral pri pridobivanju zaščitne opreme ter tudi vzpostavil skladišče za njeno logistiko. Vojko še vedno aktivno deluje tudi v trenutni razglašeni

epidemiji. Pred mesecem je bil v izjemno pomoč pri vzpostavitvi t. i. rdeče cone ob izbruhu okužbe v Domu upokojencev Vrhnika (selitev opreme v telovadnico TVD Partizan, razkuževanje prostorov v domu). V nadaljevanju je pomagal pri logistiki odzvitih brisov,« je bilo zapisano v obrazložitvi priznanja.

Republiško priznanje mu je v svojem kabinetu izročil župan **Daniel Cukjati** (10. marca), ki je ob tem poudaril plemenito dejanje pomoči sočloveku. »Zahvaljujem se vam za ves vaš doprinos k lokalni skupnosti. Takšnega sočutja in pripravljenosti pomagati tudi v najbolj nenavadnih urah in v negotovih razmerah ne zmore vsak.« Jerini je čestital tudi poveljnik štaba vrhniške Civilne zaščite **dr. Peter Rodič** in ob tem dodal, da gre za izredno zanesljivega sodelavca, ki se »... odzove na vsak klic na pomoč, ne glede na čas oziroma dan v letu, zato si priznanje več kot zasluži.«

Vojko Jerina je v svoji skromnosti dejal, da je vedno rad pomagal ljudem. »Zakaj jim ne bi, če imam čas? Nenazadnje pa lahko rečem, da me tovrstno početje tudi notranje bogati, zato bom rad pomagal tudi v prihodnje.«

Gasper Tominc

Od Vrhnike do Luksemburga

Poldrugo desetletje gradbenega podjetja Gordeja, d. o. o.

Natanko 15 let je minilo 20. 3. 2021, ko je Dejan Gorza dobil v roke dokument o ustanovitvi lastnega podjetja Gordeja, d. o. o. »Odločitev za lastno podjetje ni bila lahka, a gnala me je pripravljenost soočiti se z večjimi izzivi, kot sem jih bil deležen v tedanji službi,« je povedal Gorza o tistem »usodnem« letu 2006.

Začel je s štirimi zaposlenimi, s katerimi je sprva iskal posel v Salomonovem oglasniku. »Bila je neka rubrika v smislu »iščem izvajalca del«, kamor sem klical in se menil za posel. No, kmalu to ni bilo več potrebno, ker smo delali dobro in je šel glas o nas od ust do ust, s tem pa smo dobili tudi nove posle.«

Ni vse zlato, kar se sveti

To so bila leta konjunktore, zlatih časov gradbeništva, ko se je gradilo na veliko. »Imel sem izkušnje, tudi nekaj začetnega kapitala, dodatnega pa sem poiskal v banki, da smo se leta 2008 lotili gradnje dveh dvojčkov v Verdu.

Šlo je za lastno investicijo, torej gradnja in financiranje v naši režiji, nato bi sledila prodaja.« Naj so bili namenjeni še tako dobri in obeti z zaslužkom tako veliki, je tedaj kot nož v meso zarezala v slovensko gospodarstvo kriza. Gradbeništvo se je začelo hirati, kupna moč padati. »Tri leta sem prodajal dvojčka. Tri leta! Mislil sem, da bo to pokopalo firmo in zraven še mene, ker sem imel lastno hišo pod hipoteko za najem kredita. Ko sem že mislil, da bo vsega konec, se je prodaja odvila v mesecu dni. Nisem mogel verjeti, ampak dejansko sem nato hiši prodal v mesecu dni – seveda za znatno nižjo ceno. Tolkšno, da sem si rešil kožo pred banko. Sumil sem, da bo kriza trajala še kar nekaj časa, zato sem začel razmišljati, da se bo treba obrniti nekam drugam, mogoče Avstrija, Nemčija, nakar sem prejel klic iz Luksemburga.«

Nov začetek, tokrat v Luksemburgu

Nov začetek je bil grenak. Znova se je bilo treba lotevati najmanjših drobnarij, da je firma imela za poplačilo delavcev in drugega materiala. »Leta 2012 me je kontaktirala sošolka Tanja iz osnovne šole, ki živi v omenjeni državi, če bi ji adaptiral 5 m² kopalnice v Luksemburgu. Mislil sem, da se heca. Moj odgovor je bil, da se za tako stvar se vendarle poišče lokalne izvajalce, ne pa v skoraj tisoč kilometrov oddaljeni Sloveniji. Vztrajala je, da želi naše domače mojstre in če pridemo v Luksemburg, bodo adaptirali celo hišo. Kolebal sem in nato sprejel povabilo,« se spominja svojih začetkov v tujini Gorza. »Ni mi bilo lahko pustiti mlado družino doma in brez njih oditi nekam daleč, ampak danes si pravim, je že tako moralo biti. Ker smo uspešno zaključili vsa dela, se je glas o našem podjetju hitro razširil še pri drugih tamkajšnjih Slovencih in naših južnih sosedih, ži-

Dejan Gorza, direktor podjetja Gordeja: »Brez moje družine, predvsem žene in marljivih delavcev ne bi mogel pripeljati podjetja v 15 letih do te točke, kot je.«

večih v Luksemburgu, ki so nas ravno tako povabili, da se oglasimo pri njih.« Posel je tako znova stekel z najboljšo reklamo: od ust do ust. »Ko se danes spominjam tistih časov, ne morem verjeti, kaj smo počeli. Spali smo v garaži, ker enostavno nismo imeli denarja, da bi plačali prenočitve. Spomnim se prvega kamiona – vlačilca, ki smo ga naložili v Sloveniji z gradbeno opremo in pohištvo za bivanje in kako smo ga morali ročno razložiti, ker nismo dobili viličarista, da bi razložil robo, in še veliko je takšnih zgodb. Na srečo so to danes samo še spomini. V vseh teh letih v Luksemburgu smo si že ustvarili dobro ime in kvaliteto, zato večinoma sodelujemo z velikimi luksemburškimi podjetji.«

Število zaposlenih se vztrajno veča

Podjetje Gordeja, d. o. o., ima v Luksemburgu trenutno zaposlenih 22 ljudi, v Sloveniji pa deset. Gorza pravi, da bodo v naslednjih tednih zaposlili še najmanj deset ljudi, tako da se bodo približali štiridesetim zaposlenim. »Večji del posla je v Luksemburgu, kjer se izredno veliko gradi. Tamkajšnja

gradbena zakonodaja je liberalnejša za investitorje od naše, saj nima toliko omejitev. Na primer: v našem OPPN imaš odlok, da lahko v enostanovanjski obstoječi hiši 220 m² narediš maksimalno dve stanovanji, pri njih bi lahko naredil tri ali štiri stanovanja, če imaš dovolj prostora za parkiranje vozil. Seveda s tem privablja več investitorjev. Imajo tudi odlično finančno disciplino, kar mi prihrani veliko skrbi. Za nameček so njihovi gradbinci počasnejši od naših, dosledno spoštujemo dogovorjene roke in to se nam obrestuje. Seveda moram tudi povedati, da imamo v podjetju odlične delavce, brez katerih ne bi mogli biti nikakor toliko uspešni, kot smo. Pri nas je 70 % delavcev zaposlenih že več kot sedem let, najstarejši delavec pa je v podjetju že 12 let, kar je za današnje delavce velik uspeh.« Dodal je še, da je Luksemburg zelo dober tudi za položaj delavcev, saj jim omogoča boljši zaslužek kot pri nas v Sloveniji.

Delajo samo za znane kupce

Kot vsak gradbenec so se tudi v podjetju Gordeja, d. o. o., že opekli s slo-

vensko finančno nedisciplino, zato so zadnja leta zelo previdni. »Večinoma delamo za znane kupce, ne želimo sodelovati kot podizvajalci znotraj raznih inženiringov dvomljivega slovesa.« Sogovornik je dejal, da je trenutna gospodarska klima za gradbince zelo ugodna. »Dela imamo za vsaj štiri mesece vnaprej, več si ga niti ne upam vzeti, ker lahko pride do zvišanja cen na trgu.« Dodaja, da so stranke vedno bolj ozaveščene o gradbenih materialih, opaža pa tudi pojav novega trenda, in sicer montažne hiše. »Vsako leto naredimo več temeljnih plošč, na katero stranka potem postavi montažni objekt. Trendi se spreminjajo. Kdo ve, kaj bomo gradili čez deset ali dvajset let?« je še dejal Dejan Gorza.

Res, stvari se spreminjajo, a dokler se bodo znali temu prilagajati, kar je podjetje Gordeja v svoji

15-letni zgodovini že dokazalo, že dokazalo, se ni bati, da ne bi bilo kos novim izzivom.

Gasper Tominc,
foto: GT

tako da tudi po tej strani ni bilo dokumentacije v povezavi z JLA, saj vemo, da je Partija sodelovala prek občinskega komiteja za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Organizatorja uničenja sta bila zadnji partijski sekretar in zadnji načelnik za ljudsko obrambo prejšnjega sistema na Vrhniki. V povojnih letih se je gradiva kar nabralo, tako da sta uničevalca rabila logistično pomoč in ravno dodatne roke so tudi spregovorile o uničenju. Ko sem pozneje raziskoval ta dogodek, ukaz za uničenje naj ne bi prišel z vrha, ampak je bilo uničenje samoiniciativno. Ker ni bilo nikjer o največji tankovski brigadi v Jugoslaviji relevantnih podatkov, sem začel zbirati podatke o moči, oborožitvi in taktiki njenega delovanja. Ugotovil sem tudi njeno tajno ime – kodo: Ariette.

Se nadaljuje.

Vid Drašček, predlagatelj Vrhnike za Zlati častni znak svobode

30 let pogrebne službe Pieta

Zaposleni v Pieta

Tokrat predstavljamo pogrebno podjetje družine Tršar z Vrhnike, ki marca obeljezuje 30 let. Na samostojno pot sta se Franci in Danica podala, ko je nastajala nova država, pri čemer ne gre zanemariti negotovih razmer, ki so tedaj marsikoga od podobnih idej odvrnile. Takrat je bilo zasebnih pogrebnih podjetij le peščico, zato sta v našem okolišu oralna ledino.

Začetki so bili zelo težki in neobetavni, vložki v osnovna sredstva za delo visoki, infrastruktura pa vsepovsod slaba. Vztrajala sta zaradi bogatih izkušenj, ki jih je Franci pridobil na ljubljanskih Žalah, ki sodi med najuglednejša podjetja v Evropi, žena pa se mu je pridružila iz udobnejšega pisarniškega okolja.

Kako gledate na začetke in kaj ste uspeli doseči v tem času?

Pomagali smo mnogim ljudem v stiski. Na svoji poti smo se srečevali s številnimi ovirami, s katerimi ljudje niso bili seznanjeni, niti jih z njimi nismo obremenjevali. Za največjo prepreko gotovo velja takratno onemogočanje dela v domačem okolju in postavljanje ovir, ki so bile produkt tistega časa in ureditev.

Ker je bilo povpraševanje po storitvah veliko, smo kljub lastnim poslovnim interesom pomagali tudi pri nastajanju novih pogrebnih služb in jim nesebično pomagali s svojimi nasveti.

- Navkljub vsem začetnim preprekam sva vztrajala. Sodelovanje z žalujočimi je začelo presegati poslovne odnose – z mnogimi ljudmi smo postali prijatelji. Z njihovo pomočjo in razumevanjem smo postali prepoznavni in spoštovani. Prizadevali smo si, da ljudem ponudimo popoln servis zato smo sčasoma razširili storitve tudi na področje žalnega petja, glasbe, poslovnih govorov, cvetličnih aranžmajev... Veliko vlagamo v razvoj infrastrukture, vseskozi skrbimo za modernizacijo voznega parka in strojne mehanizacije za vzdrževanje pokopališč.
- Od samega začetka je bil naš namen povzdigniti nivo izvedbe pogrebnih storitev. Najvišja raven pietete do umrlih, ter korekten in profesionalen odnos do svojcev umrlih so temeljna vodila pogrebne službe PIETA.

Kaj se vam zdi pri vašem delu najpomembnejše?

Na začetku je to prizadevanje za spreminjanje percepcije in miselnosti mnogih ljudi, da je pogrebništvo »manj vredna dejavnost«. To lahko dosežemo le s korektno in pristno komunikacijo na visoki ravni, ki zagotavlja dostojanstvo in pieteto do umrlih. Vsled tega se zmeraj trudimo vzpostaviti pristen odnos z žalujočimi. Pomembno je sočutje, prijazna beseda in spoštljivost na vsakem koraku. Prizadevamo si biti strpni do različnih navad in pričakovani ljudi v posameznih okoljih in za svoje si vzamemo več časa, katerega večje pogrebne službe preprosto nimajo. Pri organizaciji pogreba nas vodi moto, da ni potrebno izpasti pomemben, ampak prej neopazen, nevsiljiv.

Kaj je pri vašem delu najtežje?

Za nas je vsaka smrt poglavje zase. Ni res, da se na vse skupaj navadiš in se prepustiš rutini. Srečujemo žalujoče v hudih finančnih stiskah, spoznavamo krute usode ljudi, ki jim je bolezen vzela najdražje, opazujemo obraze otrok, ki izgubijo starše in si skušamo razložiti, zakaj je življenje tako nepošteno, ko smrt staršem vzame otroke. Srečujemo tudi ljudi, ki so ob žalostnih dogodkih anemični, nezainteresirani. Tudi njim je potrebno pomagati. In tako že trideset let. Brez dopusta, kar se morda zdi marsikomu nemogoče. Tako je pač, ko si ljudem na razpolago 24 ur na dan, ko moraš priti na kraj prometne nesreče ali dogodka, kjer so nekoga umorili. Danes je tudi za naju vse nekoliko lažje, ker službo prevzema sin Mitja, ki bo lahko dejavnost še nadgradil in uspešno razvijal saj ima v sebi pravi odnos, polno ustreznega znanja in volje.

Kako pa ste dojemali situacijo s Covidom? Navsezadnje ste na koncu vi tisti, ki ste zadnji v stiku z umrlimi?

Epidemija nam je prinesla nove izzive in spoznanja. Bilo je težko, predvsem psihološki pritisk je bil velik. A uspeli smo se dobro organizirati, poskrbeli smo za maksimalen higienski standard – tako za nas zaposlene, kot tudi za svoje umrlih. Šlo je za eno najnapornejših obdobij našega delovanja, zelo dobro smo čutili tudi stiske zaposlenih v domovih za ostarele in svojcev umrlih, zato si srčno želimo, da se situacija popolnoma umiri in da se lahko svojci od svojih najbližjih dostojanstveno poslovijo – nezmožnost slovesa je namreč v vsej tej zgodbi še posebej boleča.

Prav tako pa je bil in je še poseben izziv svojcem pojasniti ukrep, da na pogrebno slovesnost pač ne more vsakdo in da smo pri izvajanju omejeni.

Pokopališče Borovnica

Pokopališče Brezovica

Večkrat slišimo, da se pogrebne službe ukvarjajo samo s pogrebi, ampak v vašem primeru ni tako?

Vseskozi se posvečamo tudi urejanju pokopališč. Tukaj so nam prišle nasproti tudi občine in krajevne skupnosti. Dosegli smo zavirljiv nivo povezanosti z lokalnimi okolji in z obiskovalci pokopališč. Vodi nas mišljenje, da bo pokopališče nekoč naš zadnji dom, zato nam ni vseeno kakšno je, kako so urejene zelenice, kako čisto je, kakšna je hortikultura. Ni pomembno samo to, da si dober vrtnar in za nameček še najcenejši, posvetiti se moraš tudi ljudem, ki obiskujejo pokopališče, se tam družijo, pogovarjajo in obujajo spomine na svoje najdražje. In če si prizadevaš, da je pokopališče urejeno, kot vrt doma, so takšna srečanja prijetna, spomini pa zacvetijo.

Zelo nas privlači tudi delo s kamnom, urejanje grobov in izdelava nagrobnih napisov. Grobovi na pokopališču na koncu postanejo zadnja vez s pokojnikom zato je vsak grob nekaj (p)osebnega. Po tej plati predstavljajo velik izziv, hkrati pa dopolnjujejo celostno ponudbo podjetja.

Koliko pa imate zaposlenih?

Trenutno v podjetju delamo štirje. Pri svojem delu veliko večino del opravimo sami, v lastni režiji. Da pa bi ustregli širšemu krogu ljudi in njihovim željam, sodelujemo z zaupanja vrednimi poslovnimi partnerji, od izdelovalcev pogrebne opreme, cvetličarjev, glasbenikov, govornikov... Biti morajo kvalitetni, s pravilnim odnosom do ljudi, urejeni, komunikativni in seveda tudi cenovno sprejemljivi.

Kakšni pa so vaši načrti za prihodnost?

V preteklih letih smo na našem področju dobili novo, zelo zahtevno zakonodajo. Zagrizli smo v »kisló jabolko« in lahko rečemo, da v popolnosti izpolnjujemo vse standarde aktualne zakonodaje – za vsak standard posebej nam s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije, tako da smo se ustrezno odzvali potrebam časa in razmeram na trgu.

Območje delovanja pogrebne službe PIETA obsega delo v občini Vrhnika, Borovnica, Brezovica pri Ljubljani in Dragomer, naše področje delovanja pa širimo. Ravno v domačem okolju, kjer smo v zadnjih letih naredili korak naprej, še vidimo možnosti za napredek.

Omenili ste novo zakonodajo na vašem področju. Kako komentirate njene učinke?

Nova pogrebna zakonodaja naj bi prinesla večjo konkurenčnost na trgu, žal pa z vednostjo ali nevednostjo tistih, ki so jo sprejemali, ni prinesla pričakovanega. Prepričani smo, da nas tukaj čaka še obilica prizadevnega dela, tako na nivoju države, kot v lokalnih okoljih. Potrebno bo zagotoviti tudi večjo enotnost med obstoječimi pogrebnimi službami, več sodelovanja in medsebojne pomoči, ne zgolj samozadostnosti. Le tako bomo lahko dosegli nadgradnjo v razvoju pogrebno pokopališke dejavnosti.

NC, foto:
družinski ahiv

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem svojim in žalujočim, ki so nam izkazali svoje zaupanje. Pogrebna služba Pieta se ob svojem jubileju iskreno zahvaljuje za zaupanje občinam Brezovica pri Ljubljani, Borovnica, Log Dragomer, Vrhnika ter vsem krajevnim skupnostim. Obenem iskrena hvala vsem zaposlenim v lokalnih Domovih za ostarele ter Zdravstvenemu domu Vrhnika. Zahvala za uspešno in plodno sodelovanje gre tudi vsem poslovnim partnerjem, ki ste v vseh teh letih pomagali pri izvajanju storitev pogrebne službe Pieta.

Vitalmon ponuja naravne rešitve za boljšo kakovost življenja in krepitev zdravja

»Zdravje je naša največja dobrina, a si ga veliko ljudi žal jemlje za samoumevnega,« je dejala Monika Kozjek, ki je gonilna sila blagovne znamke Vitalmon.

»Marsikdo začne s skrbjo za svoje zdravje šele takrat, ko je to že dodobra načeto.«

Tokrat smo jo obiskali v njenih prostorih v industrijski coni Vrhnika, od koder Vitalmon že dobri dve leti razpošilja svoje naravne izdelke in svetuje strankam iz vse Slovenije.

Monika z žarom v očeh pove, da je že precej zgodaj začutila, da se ravno v preventivi skriva ključ zdravega življenja in optimalnega počutja vsakega posameznika. »Kot smo si med seboj različni kot osebe, so različne tudi potrebe naših teles in našega duha.« Dejala je tudi, da se

je za poslovno pot odločila ravno zaradi potrebe po lastnem uresničevanju in notranjega hrepenenja, da nudi ljudem učinkovite a naravne rešitve za krepitev zdravja in boljše počutje. »Poudarek je na naravnem.« Je še enkrat krepko poudarila in povedala, da si jemlje precejšno odgovornost do tega, kaj ponuja svojim strankam.

Vitalmon v svojem asortimaju zastopa proizvode francoskega proizvajalca Laboratorija 3 Chenes, ki s skrbno izbranimi formulacijami izdelkov skrbi za zdravje in dobrobit vseh svojih uporabnikov širom sveta. Laboratorij 3 Chenes se ponaša tudi z lastnim ekstrakcijskim

laboratorijem, ki ves čas skrbi za optimalno biorazpoložljivost vseh njihovih izdelkov.

»Najbolj ponosni smo na naš ekološki matični mleček, ki je najvišje kakovosti, saj je Francija že leta 2018 prepovedala rabo vseh pesticidov, škodljivih čebelam. In pa na naš efirub, ki je naš absolutni zmagovalac v boju pri prehladih in gripi.«

V naboru njihovih izdelkov najdete širok spekter naravnih prehranskih dopolnil in barv za lase Color&Soin, ki poskrbijo ne le za barvo, ampak tudi nego vaših las.

Vitalmonove izdelke najdete v približno dvajsetih specializiranih trgovinah in lekarnah

po vsej Sloveniji, na Vrhniki pa v specializirani trgovini Dobra misel, ki je v Šparu. Celoten njihov nabor si lahko ogledate na spletni strani www.vitalmon.si.

Za svetovanje ali posvet jih lahko vedno pokličete na telefonsko številko: 031 890 500.

Za bralce Našega časopisa Vitalmon poklanja kodo za 15 % popust, ki jo lahko uporabite izključno v spletni trgovini Vitalmon.

Koda za popust: NASCASOPIS-15 (koda je veljavna od 29. 3. 2021 do 15. 4. 2021).

GT

Društvo Nauportus Viva

Recepti naših prednikov

Letošnje koronsko leto je posebno, saj društvom ne omogoča rednih dejavnosti, kot so jih bila navajena.

A kjer se ena vrata zapro, se odpre okno. V Društvu Nauportus viva so ta čas med drugim izkoristili tudi za zbiranje starih receptov naših babic. Tako je nastala brošura, ki jo najdete na spletni strani društva (nauportus.wordpress.com). V njej je na desetine starih, pa tudi nekaj sodobnih receptov. »Ta kuharska knjižica je majhen poklon vsem mamam, ženam in dekletom ob materinskem dnevu, pa tudi fantom

in očetom, saj v današnjem času tudi moški radi posežejo po kuhalnici in izdelajo prave umetnine.« je dejala Polona Kovačič, predsednica društva, ki je zbrala in uredila knjižico.

Tako boste v njej našli recepte od ričeta in frike – stare pastirske jedi iz krompirja, masti in naribanega sira – do novodobnih slaščic, kjer si boste zagotovo obliznili prste. Ker so recepti napisani razumljivo in opremljeni s fotografijami, ne bo težko slediti njihovim razlagam.

Zato ne boste imeli izgovora, da svojo drago ali dragega ne razveselite s katero od jedi.

Saj veste: ljubezen gre skozi želodec ...

GT

Frika – pastirska jed

Sestavine:

- 1 kg krompirja,
- olje ali čista mast,
- 10 do 20 dag naribanega sira,
- sol.

Postopek:

Nalupljen krompir narežemo na enakomerne liste. Jaz to naredim na

multiplikativ. V široko kozico damo nekaj žlic olja ali dve žlici čiste masti. Dodamo narezan krompir in ga pečemo. Med pečenjem ga mešamo. Po dobre pol ure, ko je krompir že skoraj pečen, ga malo posolimo in nanj potresemo nariban sir. Vse skupaj pečemo še približno deset minut. Njbolje, da ga pokrijemo s pokrovko. Pečenega serviramo na krožnike. K friki se poda kakršna koli solata. (besedilo in fotografija: Jana Rus)

V Močilniku se nadaljuje branje Cankarjevih del

»Ob takih časih prideta k meni v goste Dioniz in Jacinta. Pride k meni moja zgodnja, prešerna, vseh sladkosti polna mladost. Kadar sedimo vsi trije v moji kamrici, Dioniz, Jacinta in jaz, si pripovedujemo nezaslišano lepe zgodbe. Vsako leto druge, vsako leto veselejše. Kolikor dalj je tisto sonce, ki je porodilo nas troje in naše zgodbe, toliko svetlejše je, toliko bolj razločne so vse podobe pred mojimi očmi, toliko bolj razumem pomen, občutim lepoto mladostnega nehanja, ki se mi je zdelo splošno tako lahkotno in bežno, kakor mehki spomladanski veter in kakor otroški smeh.« Ivan Cankar, Pomlad

Zvesti bralci Cankarjevih del so se v februarju zopet zbrali v Močilniku ter začeli z nadaljevanjem branja njegovih del. V času zaostrenih

corona razmer so navdahnjeno brali. Pomagali so si z elektronskimi napravami ter se tako neprekinjeno zbirali do današnjih dni.

Na stalnem bralnem mestu v Močilniku upoštevajo vse sprejete pogoje druženja, ki jih sprejema vlada ob zaostrenih razmerah enoletne pandemije. Berejo v medsebojni razdalji dveh metrov, z maskami in desetimi udeleženci.

Če je kakšen bralec več, pa prebira ob izviru prelepe naše in Cankarjeve Ljubljane.

Tisti bralci, ki ne morejo priti na sam dogodek, pa uporabijo mobitele in zoom.

V svoje vrste vabijo še druge občane, naj se jim pridružijo s poznavanjem in branjem Cankarjevih del.

Simon Seljak

Naši obrtniki in podjetniki

Vrtnarstvo Pr' Primc: po 30 letih še vedno polni idej

Vrhnika – Najbolj znana vrhniška vrtnarija je zagotovo Pr' Primc, ki se ponaša z več kot pol stoletno tradicijo.

V petdesetih letih prejšnjega stoletja so začeli z vzgojo zelenjavnih sadik, zdaj pa njihovi rastlinjaki zasedajo tisoč kvadratnih metrov prostora.

Simon Hlebec, ki z ženo Ano zadnji desetletji vodi posel, zadnja leta pa je kot strojnik in upravitelj družabnih omrežij dejaven tudi sin Gaber, neprestano širi svojo dejavnost. Tako so razširili proizvodnjo v drevesnici, povečali prodajni prostor in obogatili ponudbo v vrtnem centru na Vrhniki in v Drevesnici na Frtici. Kot so povedali, poskušajo svojim strankam nuditi najboljše materiale in ročno orodje za pomoč pri delu na svojih vrtovih. Med drugim so že več let ponudnik kovanega ročnega orodja priznane nemške kovačije Krumpolz, za katero pretežno del železa, ki ga uporabljajo v proizvodnji, kupijo v Sloveniji na Ravnah.

»Sredi petdesetih sta z vrtnarijo na posestvu mojega starega očeta začela stara mama in stric. Imela sta tople grede za vzgojo zelenjavnih sadik. Vrtnarija se je med občani zelo prijela, tako, da ko sem leta '91 sam pod imenom Vrtnarstvo Hlebec prevzel njuno dejavnost, ni bilo dvoma, kako jo poimenovati: Pr' Primc – tako kot se je imenovala že od nekdaj,« pripoveduje Simon, ki se je sprva resda bolj kot z vzgojo sadik zelenjave ukvarjal z urejanjem vrtov in njihovim vzdrževanjem. »V začetnem obdobju nam je vrtnarija služila predvsem za vzgojo drevesnih sadik, potem pa je postopoma trg pokazal, da lahko gremo še

v vzgojo okrasnih rastlin. Leta '99 smo postavili okoli 800 m² rastlinjakov in jih v letu 2003 še povečali za okoli 250 m².« Na pot svojih starih staršev je stopil leta 2000, ko so začeli vzgajati še zelenjavne sadike, ki jim zdaj predstavljajo okoli četrtno vsega programa vzgoje sadik. »Pri družinskem poslu je vedno tako, da vključuje večino družinskih članov. Najdlje pri našem delu sodeluje mami Veronika, ki jo v času sezone večkrat srečate v naši drevesnici na Frtici. Z nami je že od leta 1999, ko smo postavili prve rastlinjake. V pomoč so mi tudi ostali člani družine, ki vsak na svoj način pripomore k uspešnemu delu.«

Ekološka pridelava na prvem mestu

Kot je dejal Simon, se trudijo, da strankam ponudijo čim več ekološko pridelanih rastlin. »Leta 2014 smo prejeli certifikat za ekološko vzgojo okrasnih rastlin in zelenjavnih sadik. To pomeni, da pri vzgoji uporabljamo izključno ekološka gnojila in pripravke.« Celostno gledano: na ekološki način pridelajo okoli 50 % vseh rastlin na vrtnariji. »Trg narekuje, da bo v prihodnosti odstotek še višji, kar je nenazadnje tudi nam v zadovoljstvo, saj stremimo k ekološki pridelavi.«

Negotovost ob koroni

Ko je lani marca Slovenijo zajel prvi val korone, je zavladala negotovost tudi v vrtnariji Pr' Primc. »Vse je nekako obviselo v zraku, nihče ni imel enoznačnega odgovora, kako se obrniti. Na pobudo domače mladine smo nato začeli z dostavo sadik in materiala na dom, kar se je zelo hitro prijelo in razširilo. Zaposlili smo celo dve novi so-

delavki. V dostavi na dom se je izkazal tako velik potencial, da smo se odločili, da z njo nadaljujemo tudi letos,« pravi Simon. Začetna negotovost in strah sta se tako sčasoma polegla. »Kljub epidemiji smo imeli zelo uspešno sezono tako v naši vrtnariji kot pri urejanju vrtov.« Čas epidemije je namreč obdobje, ko imamo nekoliko več časa zase ali svoj dom. Ljudje so v tem času, tako ugotavlja Simon, veliko več časa namenili urejanju bivalnega prostora in okolici svojega doma.

Ob vzgoji in prodaji še urejanje vrtov

Omenili smo, da se pri Hlebecvih ukvarjajo tudi z urejanjem vrtov. »Delo vršimo praktično po celi Sloveniji. Sledimo trendom v vrtnarstvu, zato tudi tu prevladuje naravi prijazen ekološki pristop. Naj naštejemo samo nekaj referenčnih objektov: Stavba ELES v Beričevem, Prešernova ulica v Izoli, eden najlepših in trajnostnih vrtec Kamnitnik v Škofji Loki, rekreacijski center v Tomačevem, podvoz pri Agrotehnik, drevored ob sprehajalni poti pri Slomškovi šoli na Vrhniki, vrt v otroškem zdraviliškem centru na Debelem Rtiču ... Pred leti smo zasadili rastline v živalskem vrtu v Ljubljani, kjer smo opremili prostor za nove tigre. Dolga leta smo skrbeli za javne površine na Vrhniki, lani za borovniške. Lani smo uredili tudi več kot 2500 m² vrtov na strehah,« pripoveduje Simon in dodaja, da si vedno več ljudi želi urejenih površin. Le-te so bodisi na javnih površinah bodisi na zasebnih parcelah vedno odraz lastnikovega odnosa do urejenosti. Lahko bi rekli, da so prvo ogledalo njegove osebnosti. Glede trendov pravi, da se menjajo, a da še vedno večina prisega na staro klasiko. Lani so več vrtov uredili v angleškem stilu, kjer v zasaditvah poleg okrasnih grmovnic in dreves uporabljajo tudi veliko trajnic in čebulnic.

Zelena streha v Ljubljani

Vrtec Kamnitnik v Škofji Loki

nosti. Glede trendov pravi, da se menjajo, a da še vedno večina prisega na staro klasiko. Lani so več vrtov uredili v angleškem stilu, kjer v zasaditvah poleg okrasnih grmovnic in dreves uporabljajo tudi veliko trajnic in čebulnic.

Ponudbo širijo s trgovino in popusti

Vrtnarstvo Hlebec oziroma Vrtnarija Pr' Primc neprestano sledi trendom, novostim in željam kupcev. »Hkrati vsem strankam, ki k nam pridejo s kolesom, ponudimo dodaten popust, izbrane artikle pa jim brezplačno dostavimo na dom. Ker se lahko zgodi, da kakšno

stranko spregledamo, da je prišla s kolesom, vljudno prosimo, da nas kar pocuka za rokav in brez sramu zaprosi za kolesarski popust.« Simon dodaja, da želijo na tak način spodbuditi ljudi k trajnostnemu razvoju. Tudi sami so pri tem svetel zgled, kajti dostavo v večini primerov opravijo z električnim vozilom. Še en dokaz več, da je ekologija na prvem mestu. Vrtnarstvo Hlebec sicer ima dve prodajni lokaciji. Poleg Vrtnarije Pr' Primc na Vrhniki ima še eno na Frtici na Drenovem Griču, ki so jo odprli po letu 2000. Razlog je bil ekonomsko-marketingške narave, če temu

lahko tako rečemo, kajti lokacija na Drenovem Griču je tik ob regionalni cesti in je tako tudi bolj opazna.

Le izobražen kader je dober svetovalec strankam

Vrtnarstvo Hlebec trenutno zaposluje osem sodelavcev. »Vsi naši zaposleni so izučeni vrtnarji, zato je njihovo delo strokovno, hkrati pa znajo strankam pravilno svetovati. Želimo, da stranka od nas odide z dobrim materialom – pa naj bo v kakršni koli že obliki – ter podučena, ker le to je zagotovilo, da bo rezultat dober, stranka pa se bo posledično še vrnila.« Zaposleni si znanje pridobivajo tudi sproti na raznih izobraževanjih doma in v tujini, kjer sledijo sodobnim trendom in ekološkim pristopom. »Vlagamo tudi v mlade, kajti že dve desetletji izobražujemo dijake iz srednjih šol iz Naklega in Celja, na praksi smo imeli že več kot dvajset učencev.«

Stranke tudi izobražujejo

Nadgradnja svetovanj ob vsakokratnem nakupu so različna predavanja in delavnice za stranke. Tako so že gostili znano vrtnarko Mišo Pušenjak, pa Jernejo Jošar za področje ekološkega vrtnarjenja ter vrsto drugih strokovnjakov za zasaditev okrasnih rastlin in načrtovanja vrtov. »Za stranke vsako leto s pomočjo združenja Profesionalnih vrtnarskih družb, del katerega smo, pripravimo tudi obširen katalog s ponudbo rastlin, hkrati pa jim še nanizamo več drobnih nasvetov. Kupci tako lahko posežejo po kakovostnih

izdelkih, hkrati pa o njihovi vzgoji dobijo tudi zadostno količino informacij,« pravi Simon, ki še dodaja, da so vsako leto prodajni hit pelargonije, ki ne manjkajo na skoraj nobenem balkonu. »Smo zastopniki podjetja Lazzeri iz južne Tirolske, ki se ukvarja v vzgojo balkonskih rastlin. Gre za ugodno podjetje, zato so tudi sadike kakovostne.«

Pri Vrtnarstvu Hlebec ni počitka, je povedal Simon, kajti trg je neizpros. »Včasih je dan s svojimi 24 urami prekratek,« je dejal sogovornik. Lahko mu pritrdimo, če vemo, da je Simon hkrati 25 let tudi aktiven član OOOZ Vrhnika. Trenutno opravlja svoj drugi mandat predsednika Območne obrtno-podjetniške zbornice Vrhnika, pri Obrtni zbornici Slovenije pa je več let tudi podpredsednik sekcije vrtnarjev in cvetličarjev. Kljub temu mu idej in motivacije ne zmanjka.

»Letos v času, ko se ne smemo preveč združevati in družiti, bomo morali naše izobraževalne dejavnosti prestaviti na kasnejši čas. Obljubljamo, da bomo po koncu te negotovosti organizirali več izobraževalnih delavnic, kjer bomo našim zvestim strankam prikazali novosti pri urejanju vrtov in domači samooskrbi.« Simon je še dejal, da tako kot druge tudi njega delo z zemljo in rastlinami pomirja in napolni z dobro energijo, da lažje prenese stresne trenutke v svojem življenju. »Po napornem celodnevem delu pa mi je tudi v veselje, ko se na poti domov ob lepem vremenu ustavim pri nečaku Valu, ki me vedno z veseljem pozdravi pri domači hiši, pri klopici na koncu ulice ali pa me opazi na cesti, ko je na sprehodu s šolo.«

Gašper Tominc, foto: arhiv Hlebčevih

PREJELI SMO

Peticija proti pirotehničnim poskusom nad Verdrom

Krajanje Verda se zadnje čase spet soočamo s preizkusi pirotehnikarstva podjetja Hamex, ki jih izvaja v času, ko se mrači. Podjetje preizkuša rakete s svetlobnimi učinki v bližini kamnoloma, zaradi višje lege pa so poki raket vidni in jih je slišati daleč v okolico.

Naši glavni argumenti proti poskusom so:

- poskusi vznemirjajo starejše in mlajše, ki se odpravljajo spat,
- poskusi motijo divje in domače živali, zlasti pse, ki glasno tulijo,
- poskusi se izvajajo v zavarovanem naravnem okolju,
- pirotehnika onesnažuje okolje.

Nad Verdrom Hamex ponovno izvaja poskuse že devet mesecev. Kljub sporočenemu stališču občine in krajanom ter prijavam na pristojne institucije se podjetje ne zmeni za argumente krajanov. Zato smo se odločili, da javno pozovemo vse, ki vas poskusi motijo, da prispevate svoj podpis.

Svoj podpis lahko prispevate na e-pošto: protiposkusom@gmail.com

Marko Močnik

Spoštovani krajanje Verda!

Marsikdo bo rekel, začela se je pomlad, nad Verdrom spet pokajo ognjemetne bombe. Kot veste, prireditev z ognjemeti po svetu zaradi protikoronskih ukrepov že več kot leto dni ni, zato poslušamo skromno. Kljub vsem težavam smo v družbi Hamex letos vendarle uspeli dobiti dve večji naročili iz tujine in takoj zagrali proizvodnjo. Imamo certificirano proizvodnjo, certificirano testiranje in certificirane pirotehnične izdelke. Vendar moramo, preden izdelek označimo s CE in ga prepustimo v uporabo kupcem, prav vsakega preizkusiti v enakih pogojih, kot bo kasneje uporabljen. Preizkus ni samo izstrelitev in opazovanje učinka, ampak da tudi opravimo meritve višine, širine, jakosti zvoka in morebitne padajoče delce. To počnemo nad kamnolomom nad Verdrom, ki je idealen poligon za tako dejavnost. Področje se ne nahaja v območju Natura2000. Seveda se hrup širi v okolje, na žalost brez tega ne gre. Na več mestih na Verdu smo opravljali meritve, vendar prav nobena pri uporabi največjih ognjemetnih bomb ni presegla mejnih vrednosti iz Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Od prvih hiš je naš poligon namreč oddaljen skoraj kilometer. Vsako naše testiranje predhodno objavimo na facebook portalu. V fb iskabnik vpišite Hamex Vrhnika, stran vsčkajte in avtomatično boste seznanjeni z objavami. Testiranje vedno končamo najkasneje 30 minut po sončnem zahodu, v poletnih mesecih najkasneje do 21. ure. Testiranja so pogosta od februarja do junija, tudi 2x tedensko, jeseni in pozimi jih skorajda ni.

S to dejavnostjo zaposluje Vrhnice, mislim, da sploh v teh časih, vsako delovno mesto šteje. Veliko krajanov vas z veseljem gleda naše ognjemetne rože na nebu, vabljeni še naprej in z veseljem bomo brali oz. poslušali vaše pohvale. Seveda pa

ste tudi krajanje, ki vas naša dejavnost moti. Vam se v družbi Hamex vnaprej opravičujemo. Vedite pa, da se trudimo narediti dober proizvod, ki ga bodo občudovali gledalci spektakularnih ognjemetov širom našega planeta.

Vsem podpornikom in ostalim bližnjim in daljnim prebivalcem se zahvaljujemo za razumevanje in potrpljenje.

Hamex d.o.o., Aleš Ham

Odgovor Kompostarne Rosa na pismo bralke: »Je kamnolom na Zaplani tudi odlagališče odpadkov?« objavljeno v februarski številki na strani 9.

Odgovor na naslovno vprašanje bralke z Zaplane je seveda NE. Odgovorni pri lastniku kompostarne ROSA, gospodarski družbi ROKS recikliranje, d. o. o. (v nadaljevanju predelovalec), še enkrat pojasnjujemo, da v kamnolomu na Zaplani ne odlagamo nikakršnih odpadkov. Odloženi kompost namreč ne predstavlja bioloških odpadkov, temveč gre za kompost. Kompost, ki je bil odložen v dotičnem kamnolomu je produkt po 15. členu Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (v nadaljevanju Uredba). V skladu s tretjim odstavkom 15. člena Uredbe namreč kompostu ali digestatu prvega kakovostnega razreda preneha status odpadka in postane proizvod, če je bil proizveden iz ustreznih biološko razgradljivih odpadkov v ustreznih s predpisi določenih okoliščinah, ki jih mora zagotavljati vsak predelovalec bioloških odpadkov.

V kompostarni Rosa imamo vsa potrebna dovoljenja za predelavo biološko razgradljivih odpadkov, vključno z najpomembnejšim, to je Okoljevarstveno dovoljenje Agencije RS za okolje. V skladu s 13. členom Uredbe moramo v kompostarni Rosa najmanj trikrat na leto opraviti nadzor kakovosti komposta, ki ga opravlja akreditirani izvajalec nadzora kakovosti. Pri kompostarni Rosa smo zadnje rezultate Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano prejeli novembra 2020, pri čemer je proizvedeni kompost po analizah izvajalca nadzora izpolnjeval vsa potrebna določila, ki so potrebna, da kompostu preneha status odpadka in postane proizvod: kompost prvega kakovostnega razreda. Ta kompost je bil nato med drugim odpeljan tudi v kamnolom na Zaplano.

Tako so v celoti resnične trditve zakonitega zastopnika predelovalca, Matjaža Rusa, ki jih v svojem pismu bralcev povzela bralka z Zaplane, in sicer, da v kamnolomu predelovalec vozi prvovrsten kompost, za katerega imajo opravljene vse potrebne analize, za odvoz v konkretni kamnolom pa imajo vsa potrebna dovoljenja. Ker v kompostarni Rosa delujemo v celoti transparentno, si bralka Našega časopisa lahko rezultate analiz in ustrezne deklaracije ogleda na sedežu kompostarne Rosa.

Roks recikliranje, d. o. o., po zakonitem zastopniku Matjažu Rusu sedež Kamnogiški ulica 6, 1000 Ljubljana

Izjava SAZU o slovenski spravi

V luči tridesetletnice samostojne slovenske države je Akademija 15. marca 2021 objavila Izjavo o slovenski spravi.

V akademski dvorani so jo na ta dan predstavili člani delovne skupine, ki je Izjavo pripravila: predsednik SAZU akademik **Peter Štih** in akademiki **Tadej Bajd**, **Tine Hribar** in **Jože Krašovec** ter izredni član SAZU **prof. dr. Peter Vodopivec**. Po koncu tiskovne konference so na obisku v predsedniški palači, kjer je bil navzoč tudi akad. **Boštjan Žekš**, z Izjavo seznanili tudi predsednika republike **g. Boruta Pahorja**.

Akademija bo junija tudi izdala zbornik Slovenska sprava, v katerem bodo objavljeni prispevki referentov z lanskega posveta Slovenska sprava.

Izjava SAZU o spravi ob tridesetletnici samostojne slovenske države

Slovinci imamo o drugi svetovni vojni na slovenskih tleh in dogodkih neposredno po njej dva pogleda, ki so ju zakoličili zmagovalci in poraženci v odporu proti okupatorjem in bratomorni tragediji slovenskega naroda obnem. Zaradi dveh pogledov, v katerih ima vsaka stran svoje kraje spomina, imamo kot narod razklan zgodovinski spomin na eno ključnih obdobjev slovenske preteklosti z vsemi negativnimi posledicami za sedanost in prihodnost.

Več desetletij je spomin na drugo svetovno vojno dooločala črna-bela pripoved o osvobodilnem boju na eni in izdajalcih na drugi strani, v kateri ni bilo prostora za zločine, povzročene v imenu osvobodilnega boja, niti za njegovo zlorabo s strani komunističnega vodstva za zagotovitev in nato utrditev lastne oblasti. Z demokratizacijo slovenske družbe je postala revizija takšne enostranske pripovedi, ki je bila utemeljena ideološko, in ne zgodovinsko, nujna. Z vso jasnostjo se je pokazalo, da je bila druga svetovna vojna v Sloveniji zelo kompleksno dogajanje, z značilnostmi, ki jih pri drugih narodih v takšni obliki ali vsaj v takšnem obsegu ni srečati. V njej so se na naših tleh prepletali okupacija, osvobodilni boj, revolucija, protirevolucija, kolaboracija in državljanska vojna. Se pa ob tej zgodovinski reviziji soočamo s težnjami, da bi eno poenostavljeno pripoved zamenjali z drugo, diametralno nasprotno, zreducirano na revolucijo in odpor zoper njo, ki je ravno tako ideološka, le z drugačnim predznakom.

Nerazčiščen odnos do preteklosti, s katero se je treba soočiti v vsej njeni resničnosti, saj je razčiščenje edina pot do katarze in pomiritve, nas hromi na številnih področjih našega skupnega življenja. Vendar to ne pomeni, da moramo imeti vsi enak pogled na dogajanje v drugi svetovni vojni v Sloveniji. Uniformiran pogled v demokratski družbi ni mogoč. Moramo pa imeti soglasje o temeljnih vrednotah, na katerih temeljimo kot narodna skupnost Slovencev. V etičnem smislu zato o dogajanju med drugo svetovno vojno in neposredno po njej ne bi smeli biti sporno, da je bil upor proti okupatorjem upravičen, da sta bila polastitev narodno-osvobodilnega boja s strani komunistične partije in z njo povezani revolucionarni teror neupravičena, da je bil odpor proti temu terorju upravičen in da je bila pri tem oborožena kolaboracija z okupatorjem neupravičena.

Ko torej obsojamo revolucionarno nasilje, ne obsojamo obenem tudi narodnoosvobodilnega upora, ki je navdihujoče dejanje in eden od temeljev naše državnosti. In ko obsojamo kolaboracijo z okupatorjem, prav tako ne obsojamo odpora proti revolucionarnemu nasilju. Ob tem priznavamo načelo osebne odgovornosti vsakega posameznika in pravico vsakega izmed nas do kritične presoje namenov in dejanj na osebni in kolektivni ravni.

Največja tragedija druge svetovne vojne v Sloveniji je bil bratomorni spopad med Slovenci samimi z mnogimi žrtvami na partizanski in nasprotni strani. Soodgovornost in krivdo zanj nosita obe strani. Na obeh straneh so bili storjeni tudi številni zločini. Med njimi po svoji strahovitosti izstopa poboj tisočev domobrancev in civilistov, ki ga je komunistična oblast zakrivila takoj po koncu vojne. Vsak zločin je zavržno dejanje, še zlasti zavržen in v nasprotju s temeljnimi pravnimi in civilizacijskimi načeli pa je zunajodnosni množični poboj v času miru. Za zločine ni opravičila. Lahko jih le obžalujemo in poskrbimo za pietetni spomin na žrtve, ki je hkrati opomin vsem nam, da se podobna tragedija ne ponovi nikoli več.

Pravica do groba, ki izhaja iz posvečenosti mrtvih kot ene od pravednot svetovnega etosa, povezana z zahtevo za rehabilitacijo žrtev medvojnega in povojnega nasilja in popravilo krivice, je na samem začetku pravne ideje med Slovenci. Sprva je živela le med poraženci vojne v emigraciji, saj za zmagovalce in odločevalce v komunistični Sloveniji

politično in ideološko ni bila sprejemljiva. Spravni diskurz v domovini so odprli šele političnodisidentski in civilnodružbeni glasovi v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, dokler ni bila narodna sprava leta 1990 splošno prepoznana kot pomembna podlaga za doseganje enotnosti, potrebne za narodno in državno osamosvojitve. Vrhunec tedanjih in sploh vseh dosedanjih spravni prizadevanj je bila slovesnost v Kočevskem rogu. Bila je dogodek najgloblje pomena, saj so bili z njim v slovensko občestvo prištetih dotlej zamlčani. In bila je dogodek največjega upanja, da je spravo med Slovenci vendarle mogoče doseči.

Intenzivnost spravni prizadevanj je po osamosvojitvi precej nihala. A najpomembnejše je, da se je začelo, čeprav počasi in z velikimi, pogosto prav nedojočimi težavami, s celovito vrsto aktivnosti za popravilo krivic, ohranjanje spomina in ugotavljanje dejstev. Dolg do mrtvih je bil na takšen način vsaj delno poravnana, čeprav je pot do zaprtja tega poglavja še dolga. Da bi presegli razlike, ki nas razdvajajo, in dosegli družbeno soglasje o temeljnih stvareh našega narodnega bivanja, je predvsem potrebna sprava med živimi. Ob demokratičnem priznavanju ideoloških in političnih razlik med nami je ta mogoča le na etični in s tem na medčloveški ravni. To pomeni, da je naše stališče do zla, ki smo si ga prizadeli kot narod, lahko utemeljeno in opredeljeno le v okviru univerzalnih etičnih vrednot. Rove, izkopane v drugi svetovni vojni, zastavljene pa že veliko prej, bomo lahko presegli le ob nedeljivem priznanju teh vrednot in nedvoumne razlikovanju med dobrimi in zavrznimi dejanji.

S preteklostjo neobremenjeno družbeno sožitje je mogoče doseči le s prizadevanjem za resnico o medvojnih in povojnih dogodkih in z njihovim ocenjevanjem na podlagi občevalnih etičnih načel ter s pietetnimi in spominskimi dejanji, ki bodo namenjena vsem padlim, pobitim in umorjenim. Kolikor je le mogoče, moramo popraviti krivice, prenehati z medsebojnimi obtoževanji, izključevanji in instrumentaliziranjem zgodovine ter pri vsem tem spoštovati drugače misleče.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti poziva slovensko javnost, še zlasti njen politični del in vse dejavnike javnega življenja, da se tej izjavi pridruži, jo posvoji in deluje v skladu z njo v skrbi za našo skupno prihodnost.

Na pokopališču v Veliki Ligojni smo se 12. februarja poslovili še od zadnjega preživelega borca, Jožeta Petkovška - Branka, ki je deloval v partizanski bolnišnici Zalesje na Ostrožnem Brdu pri Ilirski Bistrici. Svojo življenjsko pot in s tem njegovo zgodbo je Jože skupaj s starši, mamo Marijo Žitko, očetom Jožetom Petkovškom, in sestro Tončko začel pisati v ponedeljek, 24. oktobra 1921 v Veliki Ligojni. Sedem let po njegovem rojstvu se jim je pridružil še brat Janez. Imeli so kmetijo in gozd. Tako sta bila delo in pomoč na kmetiji vedno na prvem mestu. Njegov oče je od njega zahteval le, da se v šoli nauči brati, pisati in računati. Sestro Tončko sta bila v mladih letih kot folklorista aktivna v Kulturnem društvu Ligojna. Žal je njuno dokaj brezskrbno mladost 6. aprila 1941 prekinila vojna.

Jože je že na začetku vojne pokazal svojo slovensko zavest in ljubezen do svoje zemlje. Že takoj v aprilu 1941 se je vključil v civilno zaščito, ki se je takrat aktivirala zaradi zbiranja hrane, obutve in orožja za partizane. Kmalu je bil skupaj s tovariši izdan in zaslili so ga karabinjerji na Vrhniki. Rešil jih je višji italijanski oficir, češ da so mladi. Spomladi leta 1942 je pred odhodom v partizane osebno spoznal narodnega heroja Janka Premrla Vojka. Junija 1942 se je skupaj s še osmimi tovariši odločil za odhod v partizane. Odsel je v Dolomitski odred, v 1. bataljon na Ključu pri Horjulu. V 2. četi Dolomitskega odreda je bil zadolžen za oskrbo čete s hrano in pošto. Sodeloval je v boju pri Jelenovem žlebu in pri razbitju bataljona Maceratta ter pri boju v Ribnici. Ko se je spomladi 1943 formirala 14. divizija, je postal eden od 1012-ih njenih borcev. Pri napadu na Žužemberk je bil ranjen. Drobci minometa so ga ranili v trebuh, glavo in nogo. Po okrevaanju v jelendolski bolnišnici se je vrnil v brigado. Po neuspešnem napadu enot nemške divizije Princ Evgen 6. in 7. oktobra 1943 na vas Artviže v Brkinih se je njegova brigada umaknila skozi košanski predor v vas Volče in naprej na Javornik. Novembra 1943 so ga skupaj z brigado na Tatrah v Brkinih obkolile močne nemške enote, ki so zajele celotno partizansko četo in jo tudi pobile. Preostali (dva bataljona) so se iz obroča prebili. Jože je bil takrat drugič ranjen. Tako je bil na predlog italijanskega zdravnika v Padežu, ki je prestopil k partizanom, dodeljen za intendantno oskrbo drugih ranjencev v zasilno bolnišnico pod šotori v Padežu. Zgodaj spomladi je sodeloval pri selitvi bolnišnice iz Padeža na pobočje pod Šmogorje, kjer je bila tudi javka. Pozneje pa tudi pri izgradnji bolnišnice Zalesje, kjer je kot intendant skrbel za nabavo hrane, pranje perila, peko kruha pri domačinih in vsa opravila, ki so bila potrebna

V slovo Jože Petkovšek - Branko

(24. 10. 1921 – 4. 2. 2021)

za tekoče delovanje bolnišnice. Osebe in preostale tri ranjence iz bolnišnice Zalesje so morali 17. januarja 1945 zaradi nemškega stiskanja obroča okoli nje preseliti v bolnišnico pod Snežnikom. V bolnišnici je bil do 12. maja 1945, ko je bil prerazporejen v ljubljansko vojaško bolnišnico Mladika. Za bolničarja se je šolal v partizanski bolnišnici na Roški cesti v Ljubljani. Po šestmesečnem šolanju je iz Ljubljane odšel v mariborsko bolnišnico, kjer je opravljal dela kot pomočnik intendanta. Iz Maribora ga je pot vodila v Beograd, v Titovo gardo, kjer je bil komandir sanitete v topčiderski vojašnici.

Leta 1951 se je v Vremah (Brkinih) poročil s Tončko Rožanc, dekletom, ki ga je srečal že v času bolnišnice Zalesje. Rodila sta se jima sinova Branko in Jože. Leta 1952 je bil kot komandir sanitete prerazporejen v garnizonsko ambulanto v Postojni. Delo komandirja sanitete je opravljal vse do njegove upokojitve, do leta 1974.

Jože se je najraje spominjal obdobja bolnišnice Zalesje. Ob obiskih na njegovem domu je vedno pokazal njeno sliko in nekaj fotografij, ki so mu zadnja leta krasile stene njegove sobe v postojnskem domu upokojujencev.

Postojno je imel rad. Rad je imel ljudi. Dokler je zmož, je bila njegova vsakodnevna pot na Pečno reber in h koči Mladika. Od svojega očeta je podedoval ljubezen do nabiranja zelišč. Tudi kakšno pijačo je pripravil iz njih.

Po njegovih žilah je tekla slovenska, zavedna kri. V sebi je nosil občutek za pravičnost. V njegovem življenju je bila ena od najpomembnejših dejavnosti humanitarnost. Ponosen je bil na svoj prispevek v štiriletni narodnoosvobodilni vojni, v katero se je vključil kot še ne dvajsetletni mladenič. V združenju borcev je bil od samega začetka njegove ustanovitve. Obiskoval je proslave, pomagal pri prireditvah. Iz zgodnje mladosti je podedoval tudi ljubezen do plesa. Dokler je lahko, je s seboj jemal tudi svoj boben. Bil je veseljak.

Jožeta se bomo spominjali kot ponosnega zavednega Slovenca. Spominjali se ga bomo kot veseljaka, ki so ga rad prisluhnili ljudem in jim, če so rabili pomoč, po svoji moči tudi pomagal. Spominjali se ga bomo po njegovem življenju, ki ga je živel po vrednotah narodnoosvobodilnega boja, za katere se je boril. Živel je za tovarštvo, poštenost, solidarnost in humanost.

Jože, hvala za vse, kar si storil za nas. Ponošni smo, da si bil naš član.

Katja Vuga
ZB za vrednote NOB Postojna

Okrnjene obvezne aktivnosti evakuacijskih vaj v vrtcih in šolah

V izrednih razmerah, ki so posegle v prav vse koticke našega življenja, so se ustavila tudi vsa izobraževanja in izvajanje požarnih oz. evakuacijskih vaj.

Dobro usklajene dejavnosti v Občini Vrhnika, v vrtcih in šolah se v normalnih okoliščinah začnejo septembra in v mesecu požarne varnosti, oktobra. Letos so ostala vrata ustanov zaprta.

V vrstah gasilskih enot se je pri tem povečala pozornost na objektih, kjer so kljub epidemiji potekale aktivnosti. Prav tako so v objektih v tem času potekala razna obrtniška in vzdrževalna dela.

V skrbi za ozaveščanje in požarno varnost smo izkoristili vsak trenutek, seveda z ustreznimi zdravstvenimi pogoji, da zagotovimo seznanjanje in pomoč pri izvedbi evakuacijskih vaj. Tako je del vaj že bil izpeljan v Vrtcu Vrhnika, Enota Rosika v Bevkah in Enoti Komarček na Poštni ulici 1. Ob posebnih pogojih in ugodnem vremenu bomo nadaljevali z vajami tudi v prihajajočih dneh. Skrb za otroke in zaposlene je in mora biti na prvem mestu.

Pri tem se moram zahvaliti tudi podjetju Avtohiša Seliškar, g. Boštjanu, ki je prisluhnil prošnji in zagotovil ročne zračne sirene, ki so v rabi pri alarmiranju in obveščanju. Sirene bomo razdelili po enotah, kjer je sluh slabša. Uporabljali jih bomo tudi pri usposabljanju na

področju gasilske preventive.

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Franjo Čretnik

Gasilski tečaji na daljavo

**Poseben čas
terja posebne
odločitve. Koronačas
pa predvsem
iznajdljivost in
prilagodljivost.**

Članice Gasilske zveze Vrhnika smo bile po enem letu prekinitev naših aktivnosti postavljene pred izziv: ostajati doma in omejevati gasilske aktivnosti ali se poslužiti novih metod druženja in izobraževanja. Odločile smo se za tisto drugo.

In tako smo v januarju začele z izobraževanjem na ZOOM-u. Tri tovrstna srečanja smo že izpeljale. V januarju smo spoznale edino poklicno gasilko v Sloveniji, ki tudi opravlja svoj poklic.

Suzana Anžur nam je predstavila svoje življenje in delo v Gasilski brigadi Ljubljana. Kot edina ženska v moški ekipi je dejala, da se med fanti odlično

znajde. Pri tem upošteva dejstvo, da se s primernim odnosom in medsebojnim spoštovanjem lahko uredi vse.

V februarju smo se seznanile z osnovami vrhne tehnike. Marko Zibelnik, inštruktor gasilske šole na Igu (URSZR), nam je približal pomen dobre priprave, primerne opreme in znanja pri opravljanju del s pomočjo vrhne tehnike. Povedal nam je ravno toliko, da je v nas vzbudil željo po podrobnejšem učenju te metode. Srečanje v marcu je bilo namenjeno ženski duši. Časi, v katerih živimo, nas usmerjajo k temu, da si vzamemo čas zase in svoje občutke. Da uredimo misli in odkrijemo, kdo pravzaprav smo.

Predstavitve je vodila asist. Nina Krohne, MSc (psihologinja).

Z izobraževanjem na ZOOM-u bomo nadaljevale do junija. Pred nami so še tri srečanja. V aprilu bomo gostile Matejo

Štirn, psihologinjo in direktorico inštituta ISA. Spoznavale bomo dobro stran stresa, odkrivale bomo njegove pozitivne lastnosti in vplive na ljudi.

Predstavitve življenja in dela predsednice Gasilske zveze Jesenice, Saše Kežar, bomo poslušale maja. Na zadnjem srečanju pa se bomo seznanile s potekom razvoja in delovanja slovenskih gasilk skozi čas. Z nami bo Marinka Cempren Turk, ženska stoterih znanj, nekdanja podpredsednica Gasilske zveze Slovenija, strastna zbirateljica gasilskih znamk, zagnana gasilka in še kaj.

Pridobivanje novih znanj, spoznavanje neznanega in odkrivanje tematik in načinov življenja drugačnega od našega je tisto, kar vodi k napredku. S tem zavedanjem gremo naprej. Kljub omejitvam zaradi koronavirusa.

Andreja Lenarčič,
vodja članic GZV

Odprtje Kneippovega leta 2021

Prelep dan, četrtek v marcu, smo se odzvali pozivu TV1 za oddajo TEDNIK.

Tema se je navezovala na uporabo mrzle vode za ohranjanje zdravja. Tudi kneippovci uporabljamo hladno vodo za ohranitev zdravja in eno izmed vrst ohranjanja zdravja.

Naša najmlajša članica, študentka iz Turčije, je izredno predana Kneippovim tehnikam in razmišljanju zdravilca in vizionarja.

Izvedla je potopitev v vodo v Starem malnu na Vrhniki, članice pa smo čofotale in hodile po potoku Bela, ki teče tam mimo in omogoča kopanje in štorcklanje v potoku. Občutki so bili prelepi in odlični za naše počutje. Sklenili smo, da bomo tak dogodek ponovili vsak mesec.

Sproti bomo obveščali članice in člane, kateri dan in ob kateri uri.

Vabljeni v naše vrste, koronačas nas intenzivno kliče.

Društvo Kneipp Vrhnika

Tradicionalni tečaj obrezovanja sadnega drevja na podlipskem

Spoštovani ljubiteljski sadjarji in prijatelji Podlipse. Sporočamo, da letos tečaj obrezovanja sadnega drevja zaradi omejitev odpade. Pogovarjal sem se z našim stalnim predavateljem g. Markom Babnikom, ki je izrazil prepričanje, da ima vsak udeleženec prejšnjih predavanj dovolj osnovnega znanja, da bo tudi letos sam primerno poskrbel za svoja drevesa. Posebno je izpostavil, da je vsako leto treba obrezati sadno drevje. Opravimo vsaj minimalno rez, s katero odstranimo suhe in poškodovane veje ter bujne pokončne poganjke. Prav tako izrežemo kakšno vejo, ki raste v notranjost krošnje. Boljše je porezati malo več kot nič! Skratka, krošnja dreves mora biti porezana tako, da je zračna in dobro osvetljena, kar zagotavlja kakovosten in zdrav pridelek. Lahko jo primerjamo s preventivo proti covidu-19, ko nam gibanje na svežem zraku in soncu pomaga ohranjati zdravje.

V sadjarskem letu 2021 vam skupaj želimo vse dobro in veliko sadjarskega veselja.

Predsednik KS Podlipa - Smrečje
Boštjan Jurjevčič

MEPI izziv na OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Objemimo Vrhniko

MEPI-jevci smo skupina otrok, starih od 13 do 15 let.

Naša skupina ima na čelu tri učiteljice, ki so hkrati naše mentorice: Matejo, Marušo in Jano. Vse nas družijo, da imamo radi izzive in da gremo radi čez svoje meje, a na dober način.

Z našimi srečanji smo začeli septembra 2020. Po navadi smo se dobivali ob četrtkih, kjer smo na srečanjih izvajali različne aktivnosti, hkrati pa smo se učili o programu ORB, v katerega smo nadaljnje mesece vpisovali svoje izzive, ki smo jih opravljali. V programu ORB imamo štiri tematske izzive: prostovoljstvo, šport, večšine in odpravo. Vsak si je izbral dva izziva, ki ju opravlja tri mesece, ter enega, ki ga opravlja šest mesecev. Na kratko povedano, nikoli nam ni bilo dolgčas.

Konec oktobra smo žal s poukom nadaljevali na daljavo, naša učilnica pa je postala virtualna v varnem zavetju našega doma. Priznam, da je bilo med karanteno vse veliko težje, saj je pri MEPI-ju pomembno, da se naučimo sodelovati ter da krepimo naš ekipni duh. Naša srečanja so potekala kot vedno ob četrtkih, le da je tokrat vse potekalo preko aplikacije Zoom.

Skoraj vsak mesec smo dobili mesečni izziv, ki je bil res zanimiv. Junija pa načrtujemo pustolovsko odpravo, zato so bili izzivi športno obarvani, delali smo namreč na svoji osebni kondiciji. Prvi izziv nas je odpeljal na pohod po lastni izbiri, drugi pa na pohod v neznanu, kjer smo urili svoje orientacijske sposobnosti.

Za naš tretji izziv pa smo si zadali, da 25-krat obkrožimo Vrhniko celotna razdalja je 2100 km. Naša enomesečna na-

loga je torej bila, da v roku enega meseca prehodimo 84 km, vsak dan vsaj 2 km. Kilometre smo ves mesec vpisovali v našo skupno preglednico, ki se je zelo hitro polnila. Pa ne pozabimoo, da so vse izzive opravljale tudi naše mentorice.

Nekateri MEPI-jevci so se z našimi mentoricami tudi srečali in katero rekli. V razpredelnici so v enem mesecu znašle tudi številke, npr. 8 10 km na dan. Na te MEPI jevce smo še posebno ponosni. Skupaj smo zbrali tudi nekaj mnenj udeležencev o celotnem programu.

Učenka Manca M.: "MEPI program se mi je zdel zelo v redu; ideja, na kateri temelji celoten program, mi je zelo zanimiva."

Učenka Mirjam K.: "Sama mislim, da je MEPI zelo v redu in da je zelo lepa priložnost, da lahko delaš na sebi in se tako še bolje spoznaš. Zadnji izziv mi je bil všeč, ker me je med karanteno prisilil v dnevne sprehode pa tudi na splošno se mi je vse zdelo super."

Učenka Ajda O.: "Moje splošno mnenje je, da je MEPI odlična izkušnja za mlade, ki se radi preizkusijo v nečem novem in da radi opravljajo zanimive in zabavne preizkuse. Celotna izkušnja mi je bila zelo všeč in še vedno uživam v njej."

Mentorica Maruša K.: "Tudi v času šolanja na daljavo smo se učenci in učenke MEPI skupaj z mentoricami trudili po naših najboljših močeh, da bo naša kondicijska pripravljenost v odlični formi. Pridno smo pešali in nabrali več kot dovolj kilometrov, da bi našo občino obhodili z lahkoto. Z nabiranjem kondicije nadaljujemo in se že veselimo naše glavne pohodniške odprave."

Če vas je naš program MEPI pritegnil, si lahko marsikaj preberete na spletni strani MEPI ali pa preprosto pocukate eno izmed mentoric za rokav in vam bo z veseljem pomagala.

Ajda Oblak, 9. a

V naši enoti otroci druge starostne skupine sodelujemo v projektu Trajnostna mobilnost.

Za začetek smo otroke povprašali, kako pridejo v vrtec. Večina otrok se v vrtec pripelje z avtomobilom, nekaj pa jih pride tudi peš. Da bi trend malo spremenili, se igramo igro Beli zajček. Otroci imajo v skupinah svojega sivega zajčka, ki ga prelepijo z belimi nalepkami, če pridejo v vrtec na trajnostni način. Tako bomo pripomogli k čistejšemu okolju.

Otroke smo tudi vprašali, kaj vse v opazijo na poti v vrtec. Iz otroških ust je slišati takole:

- Ko se peljem v vrtec, opazim križišče, ljudi, cesto, avtobus, avte in semafor.
- Opazil sem, kako listi šumijo, drevesa. Neki sem videl, da je hodilo (bilo je črne barve).
- Videl sem snežni ovinek (zelo dolg ovinek), dve kratki gozdni jami, električne drogeve. Strehe, ki jih lahko preplezaš. Dve poti, ki ne vem kam peljejo. Mreže na skalah, ki zadržijo kamne, da ne padejo na cesto.
- Videl sem travo, sonce, da je bil avto zmrznjen.

- Opazila sem slano, luno, drevesa, hiše, igrala in avte.
- Opazil sem živo mejo, zastave, parkirišča, okna, drevesa in luči.
- Ob poti sem opazila štiripredno deteljico in zajčka.
- Videla sem gasilce, cesto, pločnike, drevesa, avtobus, avte, rože, zajčke, šolo in kolesarje.
- Jaz vidim, ko pridem v vrtec, ograjo, pločnik, table, prometne znake, račke, vodo, krave, teličke, konje, avte, av-

- tobuse.
- Jaz se spomnim na poti avtov, parkirišč, hiš, ceste, pločnika, trave in dreves.
- Jaz se spomnim od mojega doma pa do vrtca avtov, dreves, trave, ceste, parkirišča.
- Videl sem avte, kolesa, pa helikopter.
- Videl sem koruzo, kombajne, traktorje in prikolice, pa pločnik, klopce, motoriste.
- Jaz sem videla pa mojo hišo, pa vrtec, pa avte in travo.

V okviru tega projekta smo si zadali tudi, da obiščemo domove otrok. Otroke vzpodbujamo, da nas vodijo od vrtca do njihovega doma po varni poti. Na poti smo pozorni na pravilno prečkanje ceste, hojo po pločniku oziroma pravi strani ceste, na prometne znake in morebitne nevarne točke. V vrtcu otroci svojo pot v vrtec tudi likovno upodobijo.

Strokovne delavke drugega starostnega obdobja
Enota Komarček

Nacionalna akcija APV varnostni pas tudi v Vrtcu Vrhnika

V skrbi za varnost in prometno pismenost otrok in odraslih smo se v ZŠAM Vrhnika tudi letos vključili v nacionalno akcijo AVP – Varnostni pas, ki poteka od 8. 3.

To je ena od najpomembnejših akcij za najmlajše udeležence v prometu, saj je varnostni pas vez z življenjem. Letošnjo akcijo smo izvedli v Vrtcu Vrhnika, Enota Rosika v Bevkah. Otrokom smo nazorno prikazali namen uporabe varnostnega pasu in pomembnost besede klik in zvoka, ki ga slišimo, ko namestimo varnostni pas. Otrokom smo predstavili tudi novo didaktično igro, pro-

metni krog. Otroci ga zavrtijo in na izpisano prometno temo samostojno ali ob pomoči odrasle osebe opišejo prometno situacijo, pasti in varnostne ukrepe v prometu.

Najmlajši otroci so se pod nadzorom naših članov preizkusili v spretnostni vožnji s skiroji in kolesi.

Skupaj smo preživeli prijetno, predvsem pa koristno prometno preventivno dopoldne.

S prometnim koticom pred vhomod v Enoto Želivca pa smo ozaveščali starše o pomembnosti privezovanja v vozilih.

V času izvajanja akcije smo člani in članice ZŠAM Vrhnika z opazovanjem ugotovili, da bo treba vložiti še kar nekaj truda v preventivo kolesarjev,

voznikov skirojev in koles s pomožnim motorjem. Kolesarji, tako otroci kot njihovi starši in starejši udeleženci v prometu, žal, z načinom vožnje ogrožajo sebe in druge udeležence v prometu.

Ugotavljamo, da veliko kolesarjev uporablja nepravilno stran in smer vožnje, velikokrat opazamo nepravilno umestitev otrok pri vožnji s kolesom – starši oz. skrbniki se vozijo pred otroki, problematična je tudi neuporaba čelade. Opozarjamo na semafor za kolesarje, ki ga je treba upoštevati!

Vzdrževalci cest oz. kolesarskih in pešpoti morajo skrbeti za očiščene poti in boljše vizualno razdvojitve enih in drugih voznih pasov. Za rdeče cone, namenjene kolesarjem,

so lani skozi Vrhniko odlično poskrbeli! Nevarne situacije nastajajo prav v semaforiziranih križiščih, kjer se srečujejo kolesarji in pešci. Zaradi varnosti in boljše preglednosti bo treba skozi Vrhniko v najkrajšem času ločiti oz. odmakniti prva parkirna mesta tik pred prehodi za pešce! Otroci so resno ogroženi!

V nacionalni preventivni akciji smo sodelovali: Leon Novak, Tone Tomšič, Franjo Čretnik.

Srečno vožnjo.

Franjo Čretnik, ZŠAM Vrhnika (foto: Leon Novak)

UPOKOJENSKI KOTIČEK....

Spoštovane upokojenke in cenjeni upokojenci

Vem, da ste pričakovali zbor članov društva v fizični obliki, a tudi letos ni šlo. Ker bo časopis izšel konec marca, vas obveščam, kako smo morali po priporočilih ZDUS izpeljati zbere, da zaključimo leto 2020 in poročila oddamo do 31. marca.

Prek oglasnih desk v KS smo pozvali, da lahko tisti, ki jih poročila zanimajo, jih dvignejo na sedežu društva, kjer dobijo tudi glasovnico in do roka, to je 24. 3. 2021, glasujejo o poročilih, nato pa glasovnico vržejo v nabiralnik. Ker se je javilo premalo zainteresiranih, smo po elektronski pošti naključno poslali gradivo in navodila za glasovanje. Enako smo storili tudi po fizični pošti, saj smo naključno izbrali nekaj članic in članov in jim v kuverti poslali gradivo. Sestal se je tudi upravni odbor v vlogi zbora članov in tako smo zadostili našim pravilom o številu udeležencev. Videti je zapleteno, a ni, je pa mnogo več dela, kot bi ga imeli, če bi bilo vse normalno.

Obveščamo tudi, da je pisarna v okrnjeni obliki odprta z urejenim »krožnim« obiskom, da ni

mogoče srečevanje, ob sredah in petkih od 9.00 do 12.00.

Prosimo vas, da čim prej poravnate članarino in vzajemno samopomoč tisti, ki to plačujete.

Takoj, ko bo mogoče, vas bomo obvestili o dejavnostih, na katere vsi že komaj čakamo.

Kljub temu se vestno pripravljamo na počastitev 70-letnice društva in takrat načrtujemo slovesno prireditev. To naj bi bilo junija, ko bi razdelili tudi vsa priznanja.

V začetku marca so prostovoljke uspešno pripravile in razdelile 40 humanitarnih paketov.

Za UO: E. Breljih

Ob 70-letnici društva nekaj o praporu in praporščakah

Kot zanimivost naj zapišem, da so naši ustanovitelji šele enajst let po nastanku Društva upokojencev Vrhnika začeli razmišljati o praporu. Ustanovili so komisijo, ki je skrbel za finance in slovesno razvitje prvega prapora v avgustu leta 1963. Nikjer pa ni najti imen tedanjih praporščakov.

Čeprav je prapor zastava, ki predstavlja društvo, je unikatni ročni izdelek z izbranimi društvenimi simboli na eni strani, na drugi pa znak krovne zveze. Praporščak je nosilec prapora in skrbi zanj, ga varuje in vzdržuje.

Ker je nošenje prapora častno dejanje, mora biti praporščak primerno urejen glede na letni čas in se mora dostojno vesti.

Društvo upokojencev Vrhnika je novi prapor razvilo ob 60-letnici na slovesni prireditvi. Vse priprave v povezavi z novim praporom in zagotavljanjem finančnih sredstev je izvedla komisija, katere predsednik je bil Karol Jurjevčič. Članice in člani so s plačilom za lipov list, ki je na drogu,

pripomogli k razvitju prapora.

Prapor Društva upokojencev Vrhnika se uporablja na zborih članov društva, na večjih prireditvah osrednje slovenske pokrajine in ZDUS (če je društvo povabljeno), v počastitev občinskega praznika Občine Vrhnika, na žalni komemoraciji za 1. november, na pogrebnih svečanostih za umrli članicami in člani ter po odobritvi UO za nepredvidljive dogodke.

Znani praporščaki po letu 1995: Urban Žirovnik, Franci Špur, Tone Debeljak (25 let!), občasno Tone Sluga in Karol Jurjevčič, Leon Novak, Željko Jadanič, Srečo Kajtna in Tone Tomšič.

Iz arhiva DU Vrhnika pripravila E. Breljih, foto: Leon Novak

Okrogli jubileji v marcu

- Ivanka Tršar, Pot v Močilnik (1925)
- Slavko Česen, Cankarjev trg (1925)
- Julijana Ferjančič, Dobovičnikova ulica (1926)
- Jože Suhadolnik, Opekarska ulica (1928)
- Frančiška Voljč, Storžev Grič (1928)
- Marija Jereb, Dom upokojencev Vrhnika (1928)
- Francka Vidmar, Verd (1928)
- Cirila Zdravkovič, Dom upokojencev Vrhnika (1930)
- Frančiška Debeljak, Poštna ulica (1930)
- Francka Barakovič, Dom upokojencev Vrhnika (1931)
- Marija Žirovnik, Verd (1931)
- Jože Pristavec, Jagrova cesta (1931)
- Ivanka Prestopnik, Blatna Brezovica (1936)
- Joži Bizjak, Verd (1936)
- Marija Jereb, Usnjarska cesta (1936)
- Jožefa Marija Laventič, Gradišče (1941)
- Peregrina Božanič, Cesta 6. maja (1941)

Vsem jubilantom iskreno čestitamo za visoki jubilej. Čestitke pa tudi vsem, ki so marca praznovali rojstni dan.

Različna čustva tudi v našem vsakdanu

Ljudje se vsak dan srečujemo s situacijami, na katere se različno odzivamo.

Lahko nas razveselijo, užalostijo, razjezijo, prestrašijo ... V tem članku bom pisala o čustvih, ki so pomemben del našega neverbalnega sporočanja.

V skupini Kapljice, kjer so otroci stari 2 do 3 leta, se že nekaj dni pogovarjamo o različnih čustvih. Prek slikanice o Piščančku Piku, avtorja Marjana Mančka, spoznavamo veselje, žalost, strah in jezo. Piščanček Pik išče svojo mamo, ki jo s pomočjo veselja na koncu tudi najde. Otroci bolj ali manj ločijo prej našeta čustva med seboj. Tudi ko iščejo slike določene čustva v sobi, znajo slednjega uprizoriti v obliki mimike in gestike. Pri tem so zelo izvirni in naju z vzgojiteljico velikokrat spravijo v smeh. Ko se z otroki pogovarjamo o čustvih, jim z vzgojiteljico postaviva veliko vprašanj, povezanih s to temo. Enkrat sva pogovor napeljali na to, naj nama povedo, kdaj so pa oni žalostni, jezni, prestrašeni in veseli. Pri tem so bili zelo zgovorni: »Jezn sem, ko gre mami v trgovino in mi nič ne kupi.« »Vesela sem, ko mamice ni in imamo z

očijem žurko.« »Žalosten sem, ko je mami huda.« »Strah me je, ko je nočka ...« Več odgovorov si lahko preberete na oknih našega vrtca, medtem ko oddajate ali čakate na svojega otroka.

Tudi na ravni vrtca, kljub sedanjim situacijam, zaradi katerih, smo skupine ujete vsaka v svoj »mehurček«, imam vseeno možnost, pa čeprav od daleč, opazovati tudi druge otroke in njihovo izražanje čustev.

Že jutraj, ob samem prihodu otrok v vrtec, nekateri otroci z nasmehom na obrazu stečejo v naš objem in so v pozitivnem pričakovanju, kaj jim bo prinesel današnji dan. Nekateri otroci, sploh mlajši, ki se uvajajo, pa so včasih v naša naročja predani s solzami v očeh. Ampak saj jih razumemo, kajne? Tudi nam odraslim ne bi bilo prav nič prijetno, če bi se kar naenkrat znašli v neznanem okolju. Imam prav? Ob tem, bi izkoristila priložnost in se zahvalila svojim sodelavkam, ki so, iskreno povedano, odlični kolektiv, ki ga ne srečaš povsod.

Toliko medsebojne povezanosti, dobre volje in smeha skoraj na vsakem koraku ... Kar pa je najpomembnejše, iz dneva v dan se trudijo, da bi se otroci, še potem, ko bodo odrasli, radi in z veseljem spominjali

sami pozitivnih trenutkov iz vrtca. Njihova dobrota se kaže vsakokrat, ko njihov objem in ustrezen stavek pripomoreta, da jok na otroškem obrazu zamenja nasmeh. Dragi starši, vem, da včasih iz svojih rok oddate svojega jokajočega otroka v naše naročje in

odidete v službo z negotovostjo, ali se bo vaš otrok pomiril ali ne. Naj vas pomirim: s sodelavkami se trudimo, da vaš otrok v vrtcu uživa. Ko pade, ga spodbudimo, da vstane, ga stisnemo k sebi, mu namenimo ljubeznivo besedo in otrok že teče naprej. Ko se med spanjem zbudi in joka, ker vas pogreša, ga stisnemo k sebi, da se pomiri, pripravljamo take dejavnosti, ki zanje zanimive in se bodo iz njih naučili nekaj novega ...

S sodelavkami se trudimo, da je na otroških obrazih čim večkrat nasmeh. Saj se zavedamo, da če bodo srečni otroci, bomo posledično tudi me in vi, starši, ki nam vsak dan zaupate svojega otroka v naše varstvo. Veselje in dobrota sta tista vidika, ki nas zaposlene vodita v lažje uresničevanje našega vrtčevskega poslanstva: SPLETAMO DOM VESELJA IN VREDNOT.

Anja Sečnik

Letno poročilo o skladnosti pitne vode v letu 2020 na javnih sistemih za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Javnega podjetja Komunalnega podjetja Vrhnika

V poročilu je obravnavana skladnost pitne vode za leto 2020 na javnih sistemih za oskrbo s pitno vodo (javnih vodovodih) VRHNIKA – BOROVNICA – LOG – DRAGOMER, POKOJIŠČE, ZAPLANA – SPODNJA IN ZGORNJA

ter LIGOJNA, ki jo je v notranjem nadzoru preverjal in spremljal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (v nadaljevanju NLZOH).

Preverjanje in spremljanje skladnosti pitne vode je na-

ročilo Javno podjetje Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o. (v nadaljevanju upravljavec vodovodov).

Na vseh štirih vodovodih Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer, Pokojišče, Zaplana – spodnja in zgornja – ter Ligojna je vzpostavljen notranji

nadzor na osnovah sistema HACCP. V notranjem nadzoru so skladnost pitne vode preverjali z mikrobiološkimi in fizikalno-kemijskimi preskušnji vzorcev pitne vode. Vzorca pitne vode za mikrobiološka in fizikalno-kemijska preskušanja so bili odvzeti na zajetjih, prečrpališčih, hidrantih, vodohranih in hišnih vodovodnih omrežjih pri uporabnikih.

Opravljen je bil nadzor kritičnih kontrolnih točk, tj. mest, kjer bi lahko nastalo onesnaženje pitne vode. Pri preverjanju skladnosti pitne vode in varnosti oskrbe s pitno vodo je NLZOH redno sodeloval z upravljavcem vodovodov. Sodeloval je pri pripravi letnega načrta vzorčenja pitne vode za laboratorijska preskušanja in drugem urejanju notranjega nadzora za zagotavljanje varnosti oskrbe s pitno vodo. NLZOH je opravil sanitarno-higienske preglede zajetij, črpališč, vodohranov in drugih vodovodnih objektov ter njihove ožje okolice. Ob tem je opravil terenske meritve in odvzeme vzorcev pitne vode za laboratorijska preskušanja ter organiziral izvedbo preskušanj. Ob pregledih so ugotavljali morebitna tveganja za onesnaženje pitne vode, ki bi lahko pomenilo potencialno nevarnost za zdravje ljudi. O ugotovljenih sanitarno-higienskih nepravilnostih in pomanjkljivostih pri pregledih je NLZOH sproti obveščal upravljavca vodovodov in mu predlagal ukrepe za njihovo odpravo. Prav tako je upravljavca sproti obveščal o rezultatih laboratorijskih preskušanj vzorcev pitne vode in v primeru neskladnih vzorcev pitne vode skupaj z njim ugotavljal vzroke za neskladnost in predlagal

potrebne ukrepe. Upravljavcu je tudi predlagal sanitarno-higienske ukrepe pri izvajanju sanacij in drugih posegih na vodovodih, tako da ne bi nastalo onesnaženje pitne vode. Upravljavec vodovodov je deloval v skladu s programom notranjega nadzora. Vodovodni objekti in njihova najožja okolica so bili ob pregledih čisti in vedno dostopni. Upravljavec je sproti odpravil ugotovljene nepravilnosti in izvajal potrebne ukrepe za zagotavljanje skladnosti pitne vode in varnosti oskrbe. Na vodovodih je bilo opravljenih več obnovitvenih in drugih vzdrževalnih del, največ na vodovodu Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer. Ukrepi za preprečevanje možnosti onesnaženja pitne vode oz. zagotavljanje skladnosti pitne vode z zahtevami Pravilnika o pitni vodi so bili ustrezni. Na vodovodih je bilo večkrat na leto opravljeno izpiranje posameznih odsekov vodovodnega omrežja. Po večjih posegih na vodovodih in pred vključitvijo novih cevovodov v uporabo je bilo opravljeno izpiranje cevovodov in po potrebi razkuževanje, pri čemer je redno sodeloval NLZOH. V notranjem nadzoru je bilo na vseh štirih vodovodih skupaj odvzetih 95 vzorcev pitne vode za mikrobiološka preskušanja ter 35 vzorcev za fizikalno-kemijska. Vsi vzorci, prikazani v nadaljevanju, so bili odvzeti na mestih

uporabe, pri uporabnikih ter izredno iz hidrantov javnega vodovodnega omrežja zaradi SARS-CoV-2 (COVID-19). Rezultati kažejo, da je bilo, glede na zahteve Pravilnika o pitni vodi, skupaj mikrobiološko neskladnih 26 vzorcev pitne vode: 15 vzorcev na vodovodu Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer, sedem vzorcev na vodovodu Zaplana – spodnja in zgornja – ter štiri vzorci na vodovodu Pokojišče. Pri vseh je bila ugotovljena prisotnost indikatorskih parametrov (koliformne bakterije). V enem primeru (zgornja cona na vodovodu Zaplana – spodnja in zgornja) tudi nizka vrednost bakterij *E. coli*. Kontrolni pregledi so pokazali, da na nobenem vodovodu ni bilo resnega onesnaženja pitne vode, ki bi pomenilo tveganje za zdravje uporabnikov. Verjetni vzrok za ugotovljeno mikrobiološko neskladnost vzorcev pitne vode je bilo lahko manjše lokalno onesnaženje posameznih delov vodovodnega omrežja (sekundarna in interna oz. hišna omrežja). Rezultati fizikalno-kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode kažejo, da so bili vsi vzorci skladni glede na zahteve Pravilnika o pitni vodi.

Pri državnem monitoringu pitne vode je bilo na vodovodih Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer, Pokojišče, Zaplana – spodnja in zgornja – ter Ligojna opravljenih skupaj 23

mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode. Vzorca so bili odvzeti na mestih uporabe, pri uporabnikih ter izredno iz hidrantov javnega vodovodnega omrežja zaradi SARS-CoV-2 (COVID-19). Rezultati kažejo, da so bili glede na zahteve Pravilnika o pitni vodi skupaj mikrobiološko neskladni štiri vzorci pitne vode: dva vzorca na vodovodu Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer, en vzorec pitne vode na vodovodu Zaplana – spodnja in zgornja – in en vzorec pitne vode na vodovodu Pokojišče. Pri vseh je bila ugotovljena prisotnost indikatorskih parametrov (skupno število mikroorganizmov pri 37 °C ali koliformne bakterije). Kontrolni pregledi so pokazali, da na vodovodu ni bilo resnega onesnaženja pitne vode, ki bi pomenilo tveganje za zdravje uporabnikov. Na podlagi rezultatov laboratorijskih preskušanj vzorcev pitne vode in drugih ugotovitev notranjega nadzora in državnega monitoringa pitne vode je mogoče povzeti, da je bila v letu 2020 oskrba s pitno vodo na vodovodih Vrhnika – Borovnica – Log – Dragomer, Pokojišče, Zaplana – spodnja in zgornja – ter Ligojna varna.

Daljša poročila si lahko preberete na www.kpv.si

Na podlagi tretjega odstavka 98. člena Zakona o javnih financah (Ur. list RS, št. 11/11-UPB, 14/13-popr., 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15-ZL-PRS16/17, 13/18 in 195/20 – odl. US) in 35. člena Statuta občine Vrhnika (Naš časopis 430/2015) je Občinski svet Občine Vrhnika na 14. redni seji, dne 18. 3. 2021 sprejel

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNA OBČINE VRHNIKA ZA LETO 2020

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna Občine Vrhnika za leto 2020.

2. člen

Zaključni račun proračuna Občine Vrhnika za leto 2020 sestavlja splošni in posebni del. V splošnem delu je podan podrobnejši prikaz predvidenih in realiziranih prihodkov in odhodkov oziroma prejemkov in izdatkov iz bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja, v posebnem delu pa prikaz predvidenih in realiziranih odhodkov in drugih izdatkov proračuna Občine Vrhnika za leto 2020. Sestavni del zaključnega računa je tudi načrt razvojnih programov, v katerem je podan prikaz podatkov o načrtovanih vrednostih posameznih projektov, njihovih spremembah tekom leta 2020 ter o njihovi realizaciji v tem letu.

Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki proračuna Občine Vrhnika so bili v letu 2020 realizirani v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV v EUR

Skupina/Podskupina kontov	Zaključni račun 2020
I SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	16.018.886,86
TEKOČI PRIHODKI (70+71)	15.059.595,95
70 DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	12.219.029,37
700 DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	10.305.702,00
703 DAVKI NA PREMOŽENJE	1.693.588,94
704 DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	219.738,43
71 NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	2.840.566,58
710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	1.457.420,23
711 TAKSE IN PRISTOJBINE	14.956,12
712 GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	282.916,85
713 PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITVE	4.332,67
714 DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	1.080.940,71
72 KAPITALSKI PRIHODKI (720+722)	117.035,05
720 PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	120,42

722 PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV	116.914,63
73 PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	250,00
730 PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	250,00
74 TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	842.005,86
740 TRANSFERNI PRIH. IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	841.016,27
741 PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	989,59
II SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43+45)	16.376.125,33
40 TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	4.480.081,99
400 PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.078.343,59
401 PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	168.502,44
402 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	3.189.743,53
403 PLAČILA DOMAČIH OBRETI	9.984,60
409 REZERVE	33.507,83
41 TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413)	6.621.579,23
410 SUBVENCIJE	38.830,50
411 TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINSTVOM	3.672.053,90
412 TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	826.421,47
413 DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	2.084.273,36
42 INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	5.171.117,36
420 NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	5.171.117,36
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	103.346,95
432 INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	103.346,95
432 PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRORAČUNSKI PRIMANJLJAJ) (I-II)	-357.238,67

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Skupina/Podskupina kontov	Zaključni račun 2020
IV PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0,00
75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
751 PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
V DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	0,00
44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
441 POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0,00
VI PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV-V)	0,00

C. RAČUN FINANCIRANJA

Skupina/Podskupina kontov	Zaključni račun 2020
VII ZADOLŽEVANJE (50)	0,00
50 ZADOLŽEVANJE	0,00

500 DOMAČE ZADOLŽEVANJE	0,00
VIII ODPLAČILA DOLGA (55)	330.000,00
55 ODPLAČILA DOLGA	330.000,00
550 ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	330.000,00
IX SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I+IV+VII-II-V-VIII)	-687.238,67
X NETO ZADOLŽEVANJE (VII-VIII)	-330.000,00
XI NETO FINANCIRANJE (VI+X-IX)	357.238,67
XII STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31.12. PRETEKLEGA LETA	1.518.440,49

3. člen

Zaključni račun proračuna Občine Vrhnika za leto 2020 se objavi v uradnem glasilu občine Naš časopis in na spletnih straneh Občine Vrhnika.

Številka: 410-19/2021 (4-01)
Datum: 18. 3. 2021

OBČINA VRHNIKA
Župan
Daniel CUKJATI, l. r.

Na podlagi 36. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB s spremembami in 22. člena Statuta občine Vrhnika (Naš časopis, št. 430/15 z dne 28. 9. 2015) je Občinski svet Občine Vrhnika na 14. redni seji dne 18. 3. 2021 sprejel

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE POSLOVNIKA OBČINSKEGA SVETA OBČINE VRHNIKA

1. člen

Poslovnik Občinskega sveta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 430/15 z dne 28. 9. 2015), (v nadaljevanju: Poslovnik) se spremeni in dopolni tako, da se naslovu X. poglavja Poslovnika doda novo podpoglavje: »1. Sklic seje na daljavo«.

2. člen

Prvi odstavek 115. člena Poslovnika se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V času veljave izrednega stanja, izrednih razmer ali v času, ko je običajno delovanje sveta ovirano, so dopustna odstopanja od postopkov in načina delovanja sveta, ki jih določata statut in ta poslovnik. Izredne razmere po tem Poslovniku so naravne ali druge hujše nesreče, epidemije ali druge izredne okoliščine.«

3. člen

Za 115. členom Poslovnika se dodata novi 115. a in 115. b člen, ki se glasita:

»115.a člen

(1) V primerih iz prvega odstavka 115. člena Poslovnika, če izvedba seje z osebno navzočimi člani sveta predstavlja tveganje za zdravje in varnost članov sveta in je to nujno zaradi sprejetja odločitev, s katerimi ni mogoče odlašati, lahko župan skliče sejo na daljavo.

(2) Seja na daljavo je seja, na kateri član sveta sodeluje izven seje sveta s pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki omogoča razpravo in glasovanje na daljavo. Član občinskega sveta, ki sodeluje pri seji občinskega sveta na daljavo, mora zagotoviti, da je njegova komunikacijska naprava povezana v omrežje tako, da omogoča prenos slike in zvoka.

(3) Dnevni red seje sveta na daljavo se določi s sklicem. Gradivo se objavi na spletni strani občine, o njem pa se po ustreznih informacijskih kanalih seznanijo vse vabljeni na sejo.

(4) Seja na daljavo se izvede z uporabo varne informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki omogoča prenos in snemanje slike ter zvoka v takšni kvaliteti, da je mogoče brez vsakega dvoma ugotoviti identiteto člana sveta, ki na seji sodeluje izven sedeža sveta. Seja na daljavo se zvočno in slikovno snema, ne pa tudi neposredno javno predvaja.

(5) Pri ugotavljanju sklepčnosti se za prisotne štejejo člani sveta, ki na seji sodelujejo z uporabo varne informacijsko-komunikacijske tehnologije.

(6) Občinski svet na seji na daljavo odloča le o zadevah, o katerih se glasuje z javnim glasovanjem, z dvigom zelenega (ZA) ali rdečega (PROTI) kartončka ali na drug dogovorjen način, iz katerega je jasno razvidna volja člana sveta.

115.b člen

(1) Predsednik delovnega telesa občinskega sveta lahko v primerih iz prvega odstavka 115. člena Poslovnika skliče sejo na daljavo za vse ali pa samo za posamezne člane.

(2) Za sejo na daljavo delovnega telesa sveta se smiselno uporabljajo tiste določbe tega Poslovnika, ki se nanašajo na sejo na daljavo.«

4. člen

Spremembe in dopolnitve Poslovnika začnejo veljati naslednji dan po objavi v glasilu Naš časopis.

Številka: 007-3/2015 (2-01)

Datum: 18. 3. 2021

Župan
Daniel Cukjati

Na podlagi 218., 227. in 228. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, ZUreP-2), 21., 25. in 27. člena Uredbe o programu opremljanja stavbnih zemljišč in odloku o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo ter o izračunu in odmeri komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 20/2019, 30/19 – popr. in 34/19) in 22. člena Statuta občine Vrhnika (Naš časopis, št. 430/15 z dne 28. 9. 2015), je Občinski svet Občine Vrhnika na svoji 14. redni seji, dne 18. 03. 2021, sprejel

ODLOK

o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje občine Vrhnika

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina odloka)

1. S tem odlokom se določijo podlage za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo, vključno s komunalno opremo za izboljšanje opremljenosti stavbnega zemljišča za celotno območje občine Vrhnika.

2. Odlok določa:
- vrste obstoječe komunalne opreme, ki je predmet obračuna komunalnega prispevka
  - stroške posameznih vrst obstoječe komunalne opreme;
  - stroške posameznih vrst obstoječe komunalne opreme na enoto mere;
  - merila za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo;
  - upoštevanje preteklih vlaganj v obstoječo komunalno opremo;
  - oprostitve plačila komunalnega prispevka;
  - obročno odplačevanje komunalnega prispevka.

3. Podlaga za pripravo odloka je Elaborat za pripravo odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Vrhnika, št. 011-2020, ki ga je v januarju 2021 izdelalo podjetje Kaliopa d.o.o.

1. člen
(pomen izrazov)

Posamezni izrazi v tem odloku imajo naslednji pomen:

1. komunalna oprema so objekti in omrežja infrastrukture za izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb, po predpisih s področja varstva okolja in energetike ter objekti grajenega javnega dobra, in sicer: javne ceste, javna parkirišča in druge javne površine v javni lasti, ki so že zgrajeni in s katerimi upravlja Občina Vrhnika oz. posamezni izvajalci gospodarskih javnih služb po pooblastilu;

2. komunalna oprema za izboljšanje opremljenosti stavbnega zemljišča pomeni tisto vrsto dodatne komunalne opreme, na katero lastnik obstoječega objekta dotlej ni mogel priključiti objekta oziroma mu ni bila omogočena njena uporaba. Komunalna oprema za izboljšanje opremljenosti stavbnega zemljišča se po tej uredbi ne šteje za novo komunalno opremo;

3. uporaba komunalne opreme pomeni uporabo tudi tiste vrste komunalne opreme, ki jo objekt lahko uporablja, ne da bi se nanjo tudi priključil. Med to komunalno opremo praviloma spadajo objekti grajenega javnega dobrega v javni lasti: občinske ceste, javna parkirišča in druge javne površine v javni lasti (parki, zelenice, igrišča, objekti za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov ipd.);

2. člen
(obstoječa komunalna oprema)

Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo na območju občine Vrhnika se odmerja za naslednjo komunalno opremo:

- javne ceste,
- javni vodovod,
- javna kanalizacija,
- javne površine.

II. STROŠKI OBSTOJEČE KOMUNALNE OPREME

3. člen
(stroški obstoječe komunalne opreme)

Stroški obstoječe komunalne opreme po posameznih vrstah znašajo:

Vrsta obstoječe komunalne opreme	Stroški obstoječe komunalne opreme, v EUR
Javne ceste	87.126.134,42
Javni vodovod	35.043.161,55
Javna kanalizacija	45.284.372,59
Javne površine	12.420.128,06

III. PODLAGE ZA ODMERO KOMUNALNEGA PRISPEVKA ZA OBSTOJEČO KOMUNALNO OPREMO

4. člen
(stroški obstoječe komunalne opreme na enoto mere)

Stroški posameznih vrst obstoječe komunalne opreme na enoto mere, t.j. na m² gradbene parcele stavbe Cp_o(i) in na m² bruto tlorisne površine objekta Ct_o(i), znašajo:

Vrsta obstoječe komunalne opreme	Stroški na enoto mere v €/m ²	
	Cp _o (i)	Ct _o (i)
javne cestne	10,42	30,44
javni vodovod	4,75	13,40
javna kanalizacija	12,28	27,48
Javne površine	3,78	10,01

5. člen
(merila za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo)

Za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo se upoštevajo naslednja merila:

- a. površina gradbene parcele stavbe;
- b. bruto tlorisna površina stavbe ali površina gradbenega inženirskega objekta ali površina drugih gradbenih posegov;
- c. razmerje med deležem gradbene parcele stavbe (Dpo) in deležem površine objekta (Dto) pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo;
- d. faktor namembnosti objekta Fn;
- e. prispevna stopnja zavezanca psz(i).

6. člen

(izračun komunalnega prispevka)

Komunalni prispevek za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme iz prvega odstavka tega člena se za stavbe izračuna tako, da se seštejeta delež komunalnega prispevka, ki odpade na gradbeno parcelo stavbe, in delež, ki odpade na bruto tlorisno površino stavbe, in sicer po naslednji enačbi:

$$KP_{\text{obstoječa}}(i) = ((A_{GP} \times C_{P_o}(i) \times D_{P_o}) + (A_{STAVBA} \times C_{T_o}(i) \times D_{T_o} \times F_n)) \times p_{sz}(i)$$

Oznake v enačbi pomenijo:

KP _{obstoječa} (i)	-	znesek dela komunalnega prispevka za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme;
i	-	posamezna vrsta obstoječe komunalne opreme;
A _{GP}	-	površina gradbene parcele stavbe;
C _{P_o} (i)	-	stroški posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na m ² gradbene parcele stavbe;
D _{P_o}	-	delež gradbene parcele stavbe pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo;
A _{STAVBA}	-	bruto tlorisna površina stavbe;
C _{T_o} (i)	-	stroški posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na m ² bruto tlorisne površine objekta;
D _{T_o}	-	delež površine objekta pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo.
F _n	-	faktor namembnosti objekta glede na njegov namen uporabe;
p _{sz} (i)	-	prispevna stopnja zavezanca za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme (%);

7. člen
(površina gradbene parcele stavbe)

1. Če se komunalni prispevek odmerja zaradi gradnje objekta oz. zaradi objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, se podatki o površini parcele povzamejo iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev.
2. Če gradbena parcela v dokumentaciji iz prejšnjega odstavka ni določena oz. ni prikazana, se za površino gradbene parcele upošteva površina, kot je opredeljena v ustreznem prostorskem izvedbenem aktu.
3. Če površine gradbene parcele ni mogoče pridobiti na način iz prejšnjih dveh odstavkov, se za površino gradbene parcele šteje površina zemljiške parcele ali več zemljiških parcel, na katerih je načrtovana stavba oziroma druge ureditve, ki so namenjene trajni rabi te stavbe, pri čemer se upošteva samo tisti del zemljiške parcele, na katerem je v skladu s prostorskim aktom dovoljeno graditi stavbo.
4. Če se komunalni prispevek odmerja za obstoječo komunalno opremo zaradi izboljšanja opremljenosti se za izračun komunalnega prispevka namesto površine gradbene parcele stavbe upošteva površina, ki se določi kot zmnožek površine zemljišča pod stavbo in računskega faktorja površine (Fp).
5. Fp se uporablja tudi pri odmeri komunalnega prispevka, če ni na voljo natančnejših podatkov, v primerih pred legalizacijo obstoječih objektov, če le-ta še ni bil plačan oziroma niso bile izpolnjene obveznosti v zvezi s plačilom na drug način, pri odmeri komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo potem, ko je občina komunalni prispevek zaradi graditve že odmerila in se objekt naknadno priključuje na novo vrsto obstoječe komunalne opreme, za katero mu komunalni prispevek še ni bil odmerjen in pri tem ne gre za izboljšanje opremljenosti stavbnega zemljišča in pri odmeri komunalnega prispevka zaradi graditve za stavbe, ki se jim ne določajo gradbene parcele, ker se gradijo na zemljiščih, ki niso stavbna.
6. Za vse vrste objektov se določi vrednost Fp enako 2,5.

8. člen
(bruto tlorisna površina objekta)

1. Bruto tlorisna površina objekta se določi po standardu SIST ISO 9836.
2. Če se komunalni prispevek odmerja zaradi gradnje objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, se podatki o bruto tlorisni površini objekta povzamejo iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev.
3. Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča, se za izračun komunalnega prispevka bruto tlorisna površina objekta določi tako, da se upošteva neto tlorisna površina iz uradnih evidenc po predpisih o evidentiranju nepremičnin, pomnožena s faktorjem 1,2. Če zavezanec za plačilo komunalnega prispevka dokaže, da je dejanska bruto tlorisna površina objekta manjša od izračunane na način iz prejšnjega stavka, se upošteva dejanska bruto tlorisna površina objekta.
4. Način določanja bruto tlorisne površine objekta iz prejšnjega odstavka se uporablja, če ni na voljo natančnejših podatkov, tudi pri odmeri komunalnega prispevka pred legalizacijo obstoječih objektov, če le-ta še ni bil plačan oziroma niso bile izpolnjene obveznosti v zvezi s plačilom na drug način in pri odmeri komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo potem, ko je občina komunalni prispevek zaradi graditve že odmerila in se

objekt naknadno priključuje na novo vrsto obstoječe komunalne opreme, za katero mu komunalni prispevek še ni bil odmerjen in pri tem ne gre za izboljšanje opremljenosti stavbnega zemljišča.

10. člen
(razmerje med Dpo in Dto)

S tem odlokom se določi naslednje razmerje med deležem gradbene parcele stavbe Dp_p in deležem površine objekta Dt_o pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo:

f. delež gradbene parcele stavbe Dpo znaša 0,4
g. delež površine objekta Dto znaša 0,6.

11. člen
(faktor namembnost objekta)

- Namembnost objekta se upošteva z uporabo faktorjev namembnosti objekta F_n , ki jih določa ta odlok.
- Za določitev namembnosti objekta se upošteva predpis, s katerimi je določena klasifikacija vrst objektov CC-SI glede na namen uporabe objektov.
- Če se komunalni prispevek odmerja zaradi objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, se podatki o namembnosti objekta povzamejo iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane po predpisih o graditvi.
- Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča, se upošteva dejanska namembnost objekta, razvrščena v ustrezno od skupin oz. vrst po predpisih iz 2. odstavka tega člena.
- Za posamezne vrste objektov se določijo naslednji faktorji namembnosti objekta:

Stavbe:

CC-SI	opis	F_n
1110	enostanovanjske stavbe	0,9
1121	dvostanovanjske stavbe	1
1122	triinvečstanovanjske stavbe	1,3
1130	stanovanjske stavbe za posebne družbene skupine	1,1
1211	hotelske in podobne gostinske stavbe	0,5
1212	druge gostinske stavbe za kratkotrajno namestitve	0,5
1220	poslovne in upravne stavbe	1,2
1230	trgovske stavbe in stavbe za storitvene dejavnosti	1,3
1241	postajna poslopja, terminali, stavbe za izvajanje komunikacij ter z njimi povezane stavbe	1,1
1242	garažne stavbe	1
1251	industrijske stavbe	0,8
1252	rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe	1
1261	stavbe za kulturo in razvedrilo	0,8
1262	muzeji, arhivi in knjižnice	0,8
1263	stavbe za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo	0,8
1271	nestanovanjske kmetijske stavbe	0,5
1272	obredne stavbe	0,8
1273	kulturna dediščina, ki se ne uporablja za druge namene	0,8
1274	druge stavbe, ki niso uvrščene drugje	0,8

Gradbeni inženirski objekti

CC-SI	opis	F_n
21122	samosojna parkirišča	0,5
24203	objekti za ravnanje z odpadki	1,3

- Za ostale vrste stavb, ki v prejšnjem odstavku niso navedene, je F_n enak 1. Za ostale vrste gradbenih inženirskih objektov, ki prejšnjem odstavku niso navedeni in za druge gradbene posege je F_n enak 0,5.

12. člen
(prispevna stopnja zavezanca)

Za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme se določi naslednja prispevna stopnja zavezanca $p_{s,z}$:

prispevna stopnja zavezanca	$P_{s,z}$
Javne ceste	92%
Javni vodovod	85%
Javna kanalizacija	46%
Javne površine	100%

13. člen
(obstoječa komunalna oprema)

Za izračun komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo se najprej določijo vrste obstoječe komunalne opreme, na katero lahko zavezanec priključi svoj objekt oziroma mu je omogočena njena uporaba.

- Če se komunalni prispevek odmerja zaradi objekta, za katerega je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, se podatki o opremljenosti parcele s komunalno opremo povzamejo iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelanega v skladu z vsemi zahtevami po predpisih o graditvi objektov.
- Šteje se, da je parcela opremljena z vodovodnim omrežjem, če je iz mnenja k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma

ma soglasja za priključitev pristojnega mnenjedajalca razvidno, da bo zanjo zavezanec za plačilo komunalnega prispevka lahko izvedel priključek na obstoječe vodovodno omrežje.

- Šteje se, da je parcela opremljena s kanalizacijskim omrežjem, če je iz mnenja k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma soglasja za priključitev pristojnega mnenjedajalca razvidno, da bo zanjo zavezanec za plačilo komunalnega prispevka lahko izvedel priključek na obstoječe kanalizacijsko omrežje.
- Šteje se, da so vse parcele, na katerih je mogoče graditi, opremljene z javno cesto.
- Šteje se, da je uporaba javnih površin omogočena zavezancem na poselitvenem območju, kot je opredeljeno v Urbanističnem načrtu za poselitveno območje Vrhnika – Verd – Mirke – Sinja Gorica k Občinskemu prostorskemu načrtu Občine Vrhnika.

14. člen
(odmera in izračun komunalnega prispevka)

- Komunalni prispevek odmeri zavezancu pristojni organ občinske uprave Občine Vrhnika z odmerno odločbo, na zahtevo zavezanca, ali ko od upravne enote v zavezančevem imenu prejme obvestilo o popolnosti vloge za pridobitev gradbenega dovoljenja, v skladu z veljavnimi predpisi s področja odmere komunalnega prispevka in splošnimi predpisi, ki urejajo upravni postopek.
- Če se komunalni prispevek odmerja zaradi gradnje objekta oz. zaradi objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, je zavezanec dolžan plačati komunalni prispevek v roku 30 dni po pravnomočnosti odločbe, s katero mu je odmerjen komunalni prispevek oziroma pred izdajo gradbenega dovoljenja.
- Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča, se odmeri po uradni dolžnosti. V tem primeru je zavezanec dolžan plačati komunalni prispevek v roku 30 dni od dokončnosti odločbe, s katero mu je odmerjen komunalni prispevek.
- V primeru iz prejšnjega odstavka je mogoče določiti tudi obročno odplačevanje komunalnega prispevka, vendar tako, da posamezni obrok ni nižji od 100,00 EUR mesečno. O možnosti obročnega odplačevanja odloči župan na predlog zavezanca, kateremu je bila izdana odločba po uradni dolžnosti. V primeru obročnega odplačevanja ne velja rok plačila iz prejšnjega odstavka, ampak se le-ta določi v pogodbi o obročnem plačilu komunalnega prispevka v skladu z opredeljeno dinamiko plačil.

III. PRETEKLA VLAGANJA

15. člen
(upoštevanje preteklih vlaganj v komunalno opremo)

- V primeru odstranitve obstoječega in gradnje novega objekta se upoštevajo pretekla vlaganja. V tem primeru se komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo izračuna v skladu z veljavnimi predpisi s področja odmere komunalnega prispevka za spremembo namembnosti ali zmogljivosti objekta.
- V primeru legalizacije objektov, zgrajenih brez predpisanih dovoljenj, se kot pretekla vlaganja v posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme upoštevajo morebitni že plačani prispevki, ki so po vsebini primerljivi s komunalnim prispevkom ter jih zavezanec uveljavlja in dokazuje s predložitvijo ustreznih listih oz. dokazil o plačilu.

IV. OBČINSKE OPROSTITVE KOMUNALNEGA PRISPEVKA

16. člen
(občinske oprostitve plačila komunalnega prispevka)

Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo se ne plača:

- Za gradnjo neprofitnih stanovanj, katerih investitor je Občina Vrhnika
  - Za gradnjo posameznih vrst stavb, ki so v javnem interesu in katerih investitor je Občina Vrhnika in so namenjene za izobraževanje, znanstveno-raziskovalno delo in zdravstvo, muzeje, knjižnice, gasilske domove, opravljanje obredov in šport po predpisih o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov. Drugih občinskih oprostitvev komunalnega prispevka ni.
- Ob oprostitvi mora občina oproščena sredstva v enaki višini nadomestiti iz nenamenskih prihodkov občinskega proračuna.

V. NAMENSKA SREDSTVA

17. člen
(namenska poraba sredstev, zbranih s komunalnim prispevkom)

Komunalni prispevek je prihodek občinskega proračuna in je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme ter se lahko porablja samo za namen gradnje komunalne opreme skladno z načrtom razvojnih programov.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

18. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o komunalnem prispevku v Občini Vrhnika (Naš časopis, št. 427/2015 in 440/2016) in Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 427/2015 in 428/2015).

19. člen
(dokončanje postopkov)

Postopki za odmero komunalnega prispevka, začeti pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po predpisih, veljavnih pred uveljavitvijo odloka.

20. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok se objavi v občinskem glasilu Naš časopis in začne veljati naslednji dan po objavi. Odlok se objavi tudi na spletni strani občine.

Hramba in vpogled v odlok v analogni in digitalni obliki se zagotavljata na sedežu občine.

Številka: 007-5/2019

Datum: 18. 03. 2021

Župan Občine Vrhnika
Daniel Cukjati

Sestanek med vodstvom SŽ-potniški promet in Občine Borovnica

V petek, 5. marca 2021, so se v prostorih SŽ-Potniški promet, d. o. o. sestali direktorica mag. Darja Kocjan s sodelavko Petro Privšek, vodjo službe za prodajo in marketing in strokovnim sodelavcem Primožem Kokaljem, ter župan Občine Borovnica Bojan Čebela s sodelavcem Andrejem Klemencem, višjim svetovalcem za razvoj in razvojne projekte.

Uvodoma se je mag. Darja Kocjan zahvalila za **hiter odziv občine na pobudo, katere namen je izboljšati sodelovanje z občinami pri razvoju železniškega potniškega prometa in trajnostne mobilnosti v Sloveniji**, tudi z izboljšanjem produktov in storitev namenjenim uporabnikom železniškega potniškega prevoza.

SŽ-Potniški promet, d. o. o. so v procesu prevzema novih potniških garnitur Stadler. Vseh 52 naročenih novih garnitur pričakujejo predvidoma do konca leta 2022. Ker bo do takrat predvidoma končana tudi rekonstrukcija nekaterih prog, med drugim tudi proge med Ljubljano in Borovnico, bodo lahko v letu 2023 potnikom ponudile znatno izboljšanje z vidika udobja in frekvence prevozov, nekoliko pa se bodo skrajšali tudi potovalni časi.

Ze sedaj pa do uporabnikov bolj prijazna tarifna politika omogoča brezplačne prevoze za upokojece, dodatne popuste pri družinskih in turističnih potovanjih z vlaki SŽ ter znatno nižjo dnevno vozovnico za prevoz koles. SŽ-Potniški promet, d. o. o. so naredile tudi velik korak pri posodobitvi oz. digitalizaciji poslovanja, tako da je mogoče že večino njihovih produktov in storitev kupiti tudi preko spleta.

Čeprav bo bistvenih izboljšav glede prevoza potnikov prišlo v letu 2023, pa se bodo razmere postopoma izboljševale že prej in sicer s postopnim uvajanjem novih garnitur potniških vlakov. Predvidoma bo na progi med Ljubljano in Sežano prva nova garnitura vlaka Stadler začela

voziti že v začetku letošnjega poletja.

Na koncu je mag. Kocjan izpostavila fenomen Borovnice kot kraja z izrazito visokim deležem potovanj na delo in izobraževanje z vlaki ter pohvalila občino za uspešno izveden projekt parkirišča pri železniški postaji, ki lahko služi za zgled številnim manjšim krajem v Sloveniji.

Župan Bojan Čebela je izpostavil poseben odnos do železnice med občani, ki je povezan z njenim zgodovinskim razvojem oz. vključitvijo v sodobni svet, ki ga je prinesla prav železnica.

Ta zgodovinski spomin se v občini ne le ohranja temveč ga z dogodki in projekti, ki se vežejo na železniški in kulturno dediščino, občina poskuša še nadgraditi.

Tako se bo v kratkem začela izvedba projekta Tematski park in spominska pot Borovniškega viadukta, kar bo Borovnico naredilo še bolj zanimivo za ljubitelje železniške dediščine. Občani pa si želijo, da železniška povezava do Ljubljane še bolj kot do sedaj postane zgled primestne železniške povezave v ljubljanski urbani regiji, za kar bo potrebno povečati število povezav iz Ljubljane, zlasti pozno zvečer, in tudi zunaj prevoznih konic zmanjšati predolge intervale med potniškimi vlaki. Borovnica želi biti tudi izhodišče pohodniške in kolesarske rekreacije in turizma za različne ciljne skupine, tudi tiste, ki kombinirajo kolesarjenje s prevozi z vlakom, zato si občina želi tako čim prejšnje uvedbe garnitur, ki omogočajo bistveno večji prevoz koles, kot tudi več

vikend turistom prilagojenih linij ob vikendih in praznikih.

Da pa bo tudi v navezavi na realizacijo plovnosti Ljubljance in v sodelovanju z drugimi deležniki na Ljubljanskem barju, mogoče razvijati privlačne nišne tržne produkte, bo potrebno v njihovo kreiranje in promocijo vključiti tudi Turizem Ljubljana kot regionalno destina-ncijsko organizacijo.

Na koncu sestanka je bilo dogovorjeno, da bo ob prvi vožnji nove potniške garniture vlaka Stadler v Borovnico organiziran posebni dogodek, v kolikor bo to seveda dopuščala situacija glede epidemije obolenosti za COVID-19. Ob tej priložnosti želi občina občane podrobneje in temeljiteje seznaniti s produkti in storitvami SŽ-Potniški promet, d. o. o.

Dogovorjeno je bilo tudi, da bo Občina Borovnica organizirala sestanek vseh deležnikov za to, da postane Borovnica izhodišče za obisk TMS v Bistri, soteske Pekel ter JZ dela Ljubljanskega barja in njegovega hribovitega zaledja na osnovi prevoza s potniškimi vlaki SŽ.

SŽ-Potniški promet, d. o. o. pa so za promocijo prevoza z vlaki in trajnostnih turističnih pro-

duktov z občino pripravljene sodelovati tudi prek promocije dogodkov na svoji zelo dobro

obiskani spletni strani.

(SŽ, foto: Rok Žnidaršič)

Spremenjeni transakcijski računi Občine Borovnica in OŠ Dr. Ivana Korošca Borovnica

S 1. 4. 2021 se bosta Občina Borovnica in Osnovna šola Dr. Ivana Korošca vključili v sistem enotnega zakladniškega računa države.

Zaradi tega se bodo spremenili vsi podračunu Občine Borovnica in OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica.

Novi podračuni so sledeči:

	Stari račun	Novi račun
Občine Borovnica	S156 0120 5010 0001 112	S156 0110 0010 0000 534
Osnovna šola Dr. Ivana Korošca Borovnica	S156 0120 5603 0644 550	S156 0110 0600 8338 822
Upravne takse za dokumente iz upravnih dejanj in drugo- občinske	S156 0110 0405 0309 141	S156 0110 0405 0309 141
Prihodki od komunalnih prispevkov	S156 0120 5405 6223 324	S156 0110 0405 6223 328
Globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine	S156 0110 0405 0566 870	S156 0110 0405 0566 870

Čiščenje strug vodotokov in kanalov

Čiščenje strug vodotokov je pomembno za ustrezen pretok vode in s tem za zmanjševanje poplavne ogroženosti, ponekod pa tudi za ustrezno odvodnjavanje kmetijskih površin.

V februarju je izvajalec Hidrotehnik Vodnogospodarsko podjetje d.o.o. na območju občine Borovnica očistil:

- Gantarjev potok, na Dolu pri Borovnici, od ceste Vrhnik-Borovnica do izliva v Jeršinov kanal v dolžini 200 m;
- strugo stare Borovnišnice v

dolžini 450 m;

- Jeršinov kanal v dolžini 780 m;
- Strugo nove Borovnišnice v

dolžini 1270 m.

Da je bil skrajni čas, da se struge očisti, kaže tudi količina materiala na začasnih deponiji

pri gasilskem domu na Bregu pri Borovnici (glej fotografijo).

Občinska uprava

Obvestilo

V mesecu maju 2021 bo na spletni strani občine Borovnica (<http://www.borovnica.si>) objavljen javni razpis za subvencioniranje nakupa in gradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju občine Borovnica za leto 2021, za kar je v proračunu za leto 2021 namenjenih 13.000 €.

Občina Borovnica

Ob dnevu spomina na žrtve preserskega procesa

V Gramozni jami v Ljubljani je 10. marca pred 78 leti pod streli italijanskega fašističnega okupatorja ugasnilo šestnajst življenj nedolžnih fantov in mož iz Borovnice in okolice. Šlo je za dejanje maščevanja za smrt štirih italijanskih vojakov ob napadu partizanov na železniški most čez Ljubljano pri Preserju decembra 1941.

Letos iz znanih razlogov spominske slovesnosti ni bilo. Župan Bojan Čebela je najprej v Borovnici položil venca pri spomeniku padlim domobrancem, žrtvam medvojnega in povojnega komunističnega nasilja in umrlih zaradi zavezniških bombardiranj ter spomeniku padlim v narodno-osvobodilni vojni, potem pa je položil venca še v Ljubljani, v Gramozni jami in na Žalah, kjer so pokopane

žrtve Preserskega procesa.

Čas, ki smo ga preževali od zadnje slovesnosti ob tem tragičnem dogodku, ki je vrezal globoke rane v življenje naše

skupnosti, je bilo v znamenju številnih omejitev in velike negotovosti.

Mogoče zdaj zato tudi lažje razumemo s kako hudimi ome-

jitvami in negotovostmi so se soočali naši predniki v času II. svetovne vojne.

Nenazadnje je bila Borovnica zaradi varovanja strateško

pomembnega Borovniškega viadukta obdana z bodečo žico dalj časa kot Ljubljana in večkrat hudo bombardirana, pri čemer je bilo porušenih več hiš in go-

spodarskih objektov, življenje pa je izgubilo 14 domačinov.

Občina Borovnica

Spomenik v Gramozni jami

Spomenik padlim v narodno-osvobodilni vojni

Spomenik padlim domobrancem, žrtvam medvojnega in povojnega komunističnega nasilja in umrlih zaradi zavezniških bombardiranj

Spomin na žrtve preserskega procesa

Arhiv ZB Borovnica (pridobljeno iz italijanskega vojnega arhiva)

»Zdrdral fašistični je mitraljez – omahnilo šestnajst teles krvavih je v peščena tla. In šestnajst mater in žena zavzpilo v silni bolečini je v Dolu, Bistri, Borovnici ...«
Filip Rihar

Deseti marec leta 1942 se je globoko zarezal v življenje in spomin naših krajev. Na ta dan so namreč fašistične okupacijske oblasti izvršile smrtno kazen nad šestnajsimi talci. Ustreljeni so bili v Gramozni jami poleg ljubljanskih Žal.

V noči med 4. in 5. decembrom 1941 je partizanska Samotorska četa napadla in poškodovala železniški most čez Ljubljano pri Preserju. V napadu je umrlo nekaj italijanskih vojakov. Število ni točno znano, po različnih virih se giblje od 3

do 7.

Znan pa je odziv fašistične okupacijske oblasti. Izvedli so obširno racijo in iz naše kotline odpeljali 69 ljudi.

Sodili so jim na Preserskem procesu. Celotna zgodba tega montiranega procesa, je podrobno opisana v knjigi Vere Hutar Most. In obsodba je bila strašna. 28 so jih obsodili na smrt, 12 na dosmrtno ječo, 4 na trideset let zaporne kazni, 5 na osem let zaporne kazni, enega na pet let zaporne kazni. 19 jih je bilo oproščenih, med njimi dva mladoletna, ki sta bila poslana v sodno poboljševalnico. Po izvršbi smrtne kazni za 16 talcev so kazen ostalim na smrt obsojenimi spremenili v dosmrtno kazni.

Deseti marec je bil dan Krajevne skupnosti Borovnica,

nato neuradni občinski praznik Občine Borovnica, danes je v občinskih protokolarnih dokumentih zapisan kot dan spomina.

Eden od nosilcev tega spomina je tudi društvo ZB Borovnica.

Letos smo ta spomin v skladu z veljavnimi predpisi za omejitve širjenja epidemije obeležili v skromnejši izvedbi. Delegacija je položila venec pred spomenikom talcu v Gramozni jami.

Na grobove žrtev smo položili cvetje in prižgali sveče. V tej manjši zasedbi smo se poklonili tudi drugim za nas pomembnim ženam in možem, ki ležijo na Žalah.

Tokrat smo obiskali grobove Vere Hutar, Janeza Stanovnika, Alojza Sivke, Staneta Kavčiča, Eda Bregarja in Danila Maja-

rona. V društvu ZB Borovnica smo pridobili uradne fotografije posledic napada na železniški most v Preserju, ki jih je dan po napadu, to je 5. decembra 1941,

naredila italijanska tehnična komisija. Tu prilagamo sliko mostu iz tistega časa.

Vodstvo društva upa, da bodo drugo leto razmere dovoljevale,

da bomo spomin na žrtve lahko obeležili na običajen način.

ZB Borovnica

Delovna akcija na Dolu pri Borovnici – Društvo dolanskih fantov

V soboto, 27. 2. 2021, je 10 članov Društva dolanskih fantov izvedlo delovno akcijo na Dolu pri Borovnici v bližini nogometnega igrišča.

Prostor, kjer stojijo ostanki barak, ki jih je v času 2. svetovne vojne in okupacije postavila

italijanska vojska, je bil popolnoma zaraščen v grmičevju in komaj opazen. Dolanski fantje so prostor očistili, porezali grmovje in obrezali drevje, odpadno vejevje pa zbrali na kup, kjer bo organiziran prvomajski kres, v kolikor bodo razmere to dopuščale. Akcija je potekala z vsemi priporočili NIJZ na primerni razdalji.

Domen Čerin

»Druženje bo velik adut, da bo zagnalo in obnovilo kulturo.«

Se še spomnite davnih let »pred korono«, ko smo brezskrbno uživali na mnogih kulturnih in družabnih prireditvah v našem kraju? Ko so bili številni koncerti, prireditve, razstave in še kaj čisto samoumevni in nam še na misel ni prišlo, da bo kdaj sledila tako močna kulturna suša...

Predsednik Kulturnega društva Borovnica mora kdaj poprijeti tudi za metlo

V kakšnem stanju je kultura v Borovnici, kako kulturni smo sicer Borovničani in kakšna prihodnost nas čaka na tem področju, smo se pogovarjali s predsednikom Kulturnega društva Borovnica Karlijem Nikolavčičem.

Predsednik Kulturnega društva Borovnica si dobri dve leti. Do tvoje izvolitve je ta položaj kar dolgo obdobje zasedala pokojna Milena Škulj, gonilna sila kulture v Borovnici. Kako bi ti ocenil njeno delo in doprinos k kulturi?

»Za seboj je pustila veliko kulturno in družbeno zapuščino, pustila je velik pečat temu kraju. Ta njena zapuščina je neprecenljiva in predvsem obvezujoča za njene naslednike, tudi zame.«

So te kaj ožulili njeni predsedniško kulturni čevlji?

»Že to, da bi stopil v njene čevlje, je bila najprej odločitev vredna tehtnega premisleka. A glede na situacijo, ki se je zgodila, niti ni bilo veliko časa za premišljevanje. Potem je bilo treba malo pobrskati za nazaj, ker je vodila društvo na svoj način, ki ji je seveda najbolj ustrežal, na način, ki je dajal rezultate. Če se v nekem takem kraju, kot je Borovnica, preko 200 ljudi ukvarja s kulturno dejavnostjo, potem je bilo gotovo treba samo preučiti, kaj je bilo tako dobrega, da se toliko ljudi s tem ukvarja. Seveda, težko je bilo stopiti v njene čevlje, spoznati ljudi, način dela in v vse to vklopiti svojo vizijo in pričakovanja. Sem se lovil kar nekaj časa, ob pomoči upravnega odbora in vodij sekcij pa mislim, da smo zaplaval v varne vode.«

Gotovo pa ti pomagajo tudi prejšnje izkušnje z vodenjem drugih društev.

»Ja, čeprav niso bila ravno kulturna, ampak bolj športno usmerjena. Izkušnje z vodenjem so bile. Predvsem je treba ljudi poslušati, ponuditi idejo in počakati, da ta začne zoreti, rasti, se dograjevati, potem pa kaj pametnega pade ven.«

Kaj je potem odtehtalo za odločitev, da prevzameš varetje Kulturnega društva?

»Predvsem to, da mi niste dali veliko časa za misliti. In tudi to, da so vodje sekcij povedale, da rabijo nekega predsednika oz. vodjo, ki bo pravno formalno zadovoljeval potrebe, da bo društvo delovalo. Videl sem strah drugih pred prevzetjem, glavna odločitev pa je bila to, ko sem se pogovarjal s člani, da so že vsi toliko časa v društvu, da si tudi oni želijo sprememb in svežega vetra.«

V kakšni kondiciji je kultura v Borovnici? Pa reciva, da se pogovarjava v času pred epidemijo. Kako ocenjuješ delovanje društev?

»Gotovo rabi svež zrak. Obstoječa kultura je pred

epidemijo zadovoljevala potrebe občanov v kulturi, čeprav smo videli, da smo se na prireditvah videvali eni in isti. Že vnaprej si lahko povedal, kateri ljudje bodo prišli na prireditev. Ta krog ljudi je kultura zadovoljevala. Veliko je tradicionalnosti, v smislu »to mora biti in pika«. Ko pa je kaj novega, to ljudje naprej gledajo z nezaupanjem, čez nekaj časa sprejmejo z odobravanjem. Tudi jaz sem mogoče tradicionalen, pa mi je ta korona pomagala, da sem spustil gas in je padel kazalec.«

V Kulturnem društvu Borovnica je kar 14 sekcij, kar je za tak kraj kot je Borovnica zelo veliko. Kako ti gledaš na to?

»Za kraj, ki šteje slabih 5.000 prebivalcev, se mi to zdi ogromno. Tri folklorne skupine, pevski zbori, tri glasbene zasedbe, gledališke skupine, klekljarice, ... Zdi se mi res veliko. Na drugi strani sta samo še dva kulturna društva, HUD Karl Barjanski in ŽPZ Tonja. Pri nas bi to bila sekcija, pa so samostojno društvo. Po drugi strani pa je bistvo našega društva kot društva to, da dela letna poročila, vodi skupne finance, letne načrte, se prijavlja na razpise, drugače bi se jih moralo 14 javiti vsak posamezno. Če pogledamo naše sekcije, je tretjina članov v najmanj dveh sekcijah in ponovno bi se to podvajalo, imeli bi cel kup pravnih formalnih skupščin in sej. Je veliko, a glede na to, da smo z upravnim odborom in vodji sekcij izredno kooperativni, tudi to gre.«

Bi tako rekeli, da Borovničani radi nastopamo ali imamo le radi kulturno in družabno življenje?

»Oboje skupaj. Radi smo kulturni, radi gremo gledat kulturo, ko pa se greš to, se istočasno družiš. Ko bo korona konec, bo druženje spet velik adut, da bo zagnalo in obnovilo kulturo. Upamo, da bo šlo na bolje.«

V tistih dobrih starih predkoronarnih časih od jeseni do pomladi skoraj ni minilo sobote, ko se kaj ne bi dogajalo na kulturnem področju. Obiskanost dogodkov seveda variira. Ali ta včasih prava »inflacija« dogodkov pripomore k dvigu nivoja kulture pri nas ali ima bolj kontra učinek?

»Nov pravilnik, ki ga je izdala občina za sofinanciranje dejavnosti, je to inflacijo malo ustavila. Teoretično bi samo Kulturno društvo Borovnica imelo 64 dogodkov, če bi vsi izpolnili svoje obveznosti. Inflacija dogodkov počasi privede v dolg čas. Eni in isti ljudje gledajo, dogodek se skoraj naredi samo zato, da izpolniš neko obveznost do pravilnika občine, ki te financira. In to ni dobro. Zato smo folklorniki že kmalu naredili skupni nastop, ko smo tri folklorne skupine obeležile 40 let folklorne delovanja v Borovnici. Sem pri-

staš skupnih dogodkov, pa da teh ni preveč. Zavgovarjam kvaliteto, zato tudi sekcije angažirajo strokovne vodje in sodelavce. Če daš kvaliteto od sebe, je odziv boljši in tudi sam si bolj zadovoljen. In si potem naslednjič upaš in želiš še več. Kvaliteta je potrebna in je gonilo kulturnega delovanja.«

Meniš, da je kultura v Borovnici s strani občine dovolj cenjena?

»Glede na razprave občinskega sveta na sejah lahko vidim, da glede na razpoložljiva, ki jih občina v proračunu namenja za kulturo, da nas ceni. Kulturno društvo Borovnica dobi kar velik del pogače. Glede na majhnost občine in da so tu še humanitarna, športna in druga društva, mislim, da poskuša biti občina čim bolj enakopravna do vsega, poskuša spoštovati vse dejavnosti v občini in kulturi namenja veliko pozornosti. Ne morem govoriti o spoštovanju, ampak o pozornosti in razumevanju.«

Pa s strani krajanov?

»Stalna kulturna publika so itak naši največji privrženci. Imamo pa po novem poln bazen kadra, mladega, starega, izkušenega, kulturnega, ljubiteljskega, v novih blokih in jih želimo zraven. Trenutno nam to ne uspeva v največji meri, se pa priključujejo posamezniki, ki pridejo zraven. Je pa vse to odvisno od osebnih poznanstev. Da bi ravno kakšna strategija društva k temu pripomogla, tu smo še neuspešni.«

Zakaj misliš, da je tako? Zaradi izbora sekcij, nezainteresiranosti ali česa drugega?

»Ena stvar je gotovo izbor sekcij, mogoče nekoča zanima moderna glasba, plesi, udejstvovanje ... Predvsem pa mislim, da ljudje, ki so se preselili v Borovnico, šele spoznavajo kraj. Na našem kulturnem delovanju imamo še veliko potenciala.«

Je tudi v kulturnem društvu še prostor za kakšno novo sekcijo, ki bi pritegnila nove člane?

»Vedno je prostor za nove ideje, nove sekcije, nove vadiatelje in vadbence, ljubitelje kulture. Idej je veliko, so tudi o lutkovni skupini, pa da bi znova močno oživilo literarno sekcijo. Otroci pogrešajo tudi plesne dejavnosti, ker smo trenutno aktivni samo na folklornem področju.«

Dotakniva se novega pravilnika za financiranje kulture v občini. Je po tvojem mnenju korak v pravo smer? Kaj bi pohvalil, kaj bi pogrjal?

»Ko sem pravilnik sofinanciranja kulturne dejavnosti prebral prvič, sem bil velik skeptik. Prebiral sem ga s strahom, ker sem v njem videl samo nove obveznosti. Lansko leto smo že delali po njem in se je izkazalo, da je do sekcij bolj prijazna. Prejšnji pravilnik je marsikaj pogojeval. Če nisi naredil letnega nastopa, nisi prišel do financ. Ta pravilnik pa omogoča sredstva tudi če samo vadiš in deluješ. Ga pozdravljam, verjetno pa so potrebni še kakšni popravki. Po enem letu delovanja v korona razmerah bi ga sicer v podrobnosti še težko ocenil, v celoti gledano pa je sprejemljiv. Upam, da bodo nastopili časi, ko bodo delovanja popolnoma neomejena.«

Kako bi pojasnil, kakšna je razlika med starim in novim pravilnikom?

»Odobrava več materialnih stroškov, to je že ena velika stvar. Ko je na primer potrebno zagotavljati noše in instrumente, je lažje priti do tega denarja. Stari pravilnik je bil iz leta 1995 in čas je šel naprej. Še prejšnja predsednica je povedala, da je zrel za popravek in ta pravilnik je popravil kar nekaj stvari. Tudi pravilnik mora v korak s časom, ne more ostati na svojih zabetoniranih temeljih. Konkretna razlika je tudi ta, da omogoča sofinanciranje kulturnega delovanja, tudi če ne nastopaš javno. Vrednoti se tudi število članov, vaj, nastopov ... S tem, da ne zahteva nastopov, pa pravilnik omejuje tudi inflacijo dogodkov.«

Ena od tvojih novih idej je tudi »Kulturahod«, ki se odvija na kulturni praznik 8. februarja. Od kje ideja in zakaj premik praznovanja tega praznika iz dvoran na teren?

»Če se hočeš kulturno udejestvovati, še ne pomeni, da moraš v dvorano in na kulturno prireditev, ampak lahko pride kultura s kulturno prireditvijo med ljudi. Ta zadeva se je presenetljivo prijel, vsako leto preko sto udeležencev, odziv je fantastičen. Mislim, da je to ena velika pozitivna

točka zdajšnjega vodstva društva. Poleg tega ima še povezovalno noto, saj se združi več društev in naredi ta dogodek. Predvsem pa Borovničani spoznajo občino tudi drugače in slišimo stvari, za katere še nismo. Do zdaj smo obdelali Borovnico in Kote, moramo iti še proti Ljubljani na Breg, Vrhniki na Dol, ...«

Pa dodajva v vprašanje še pridih korone. Kakšno prihodnost napoveduješ borovniški kulturi?

»Malo sem zadržan in celo malo strahu občutim pri tem. Lokomotiva, ki dela, ko kolesje dela, za sabo potegne tudi tiste majhne kolesčke, ki ne delajo ... Zdaj se je zadeva ustavila za eno leto in kontakta skoraj ni, razen kakšne sekcije se dobivajo preko spleta. Veliko naporov bo treba vložiti v to, da bodo nekatere sekcije znova zagnane in začele mleti tako kot so prej. Se pa bojim, da bo to obdobje tako dolgo, kot je bil čas nedelovanja. Nekatere sekcije bodo imele verjetno težave s ponovnim zagonom. Je pa treba predvsem v kondiciji spraviti voljo. Ko se zberemo, je videti, da volja obstaja, samo pognati jo je treba.«

Se bo pa verjetno vse skupaj tudi malo prečistilo.

»Mislim, da ja. Tiste sekcije, ki bodo imele težave z delom, ne bodo tako veliko nastopale. Treba bo razmisliti tudi o velikem skupnem dogodku, ko bi se dobili vsi skupaj, kjer bi se po domače rečeno »prešteli«. Ker so tudi gledalci in občani lačni tega, saj bo televizije in spleta počasi dovolj, da se začne kaj v živo dogajati.«

Kakšni so sicer načrti v tvojem mandatu? Kakšne so tvoje ambicije?

»Pred korono so bili ambicije in načrti kar obsežni, zdaj jih bo treba malo oklestiti. Da bi zopet zaživel večnamenski prostor v Mavcevi dolini, nadaljevanje s »kulturahod«, da bi se pojavile sekcije, ki kažejo neke zametke ... Ideja je tudi, da bi imeli kulturni bazar neko soboto, ko bi se vse sekcije in druga društva predstavili na nekem dnevu. Da se pove o delovanju, da kdo kaj poskuša, da kdo kaj zaigra, recitira, zapoje, zapleše ... Da vsa društva pokažemo, da še funkcioniramo.«

Ali glede na vse prireditve in dejavnosti tudi drugih društev Borovnica potrebuje kulturni dom?

»Borovnica najprej potrebuje skupni dom vseh družbenih dejavnosti, v katerem se bi našel prostor za sestanke, vaje skupin, skladišče. Ker zdaj so rekviziti po domovih članov in dobro bi bilo, če bi imeli vse na kupu, da bi vedeli, kaj sploh imamo. Če bi bil pa še kulturni dom, pa toliko bolje. Prostor družbenih dejavnosti se prav gotovo potrebuje v Borovnici.«

Pa se ti zdi večnamenski prostor v šoli primeren za našo kulturno dejavnost?

»Prostor, kjer imamo prireditve je konec koncev le šolski prostor. Je pa tudi premajhen, neprimeren, neustrezen in nepraktičen za vse dejavnosti, ki jih tam notri želimo izvajati. Za ideje o kulturni dvorani sem že slišal in mislim, da Borovnica to potrebuje.«

Sam si folklornik že vrsto let. Prav Folklorna skupina Bistra je orala ledino na tem področju v Borovnici, za nekaj časa ste potem sezuli folklorne čevlje in poskrbeli za podmladek, nekaj let nazaj ste ponovno zaplesali. Kaj je zate tako posebnega v tem, da se cela skupina po več kot 20 letih vrne nazaj v ta svet folklorne?

»Ljudje in družba. In zame tudi to, da žena rada pleše. Predvsem so vabljeni ljudje in soplesalci, s katerimi se dobimo in sprostim glavo, pa četudi je pri teh letih že kak »musklifibr« naslednji dan. Občutek je pa dober.«

Kako bi za konec povabil ljubitelje kulturne dejavnosti v Kulturno društvo Borovnica?

»Vse nove ideje so dobrodošle. Verjetno tisti, ki se boji, da bo prišel med velike »bavbave«, naj na tem mestu povem, da tega ni pri nas. Vsakdo pozna nekoga za nekateroga ve, da deluje na kulturnem področju. Naj ga potegne za rokav in je dobrodošel, da pokaže svoj talent. Na odru ali za odrom, ker nihče ne vidi tistih, ki s svojim delom neopazno pripomorejo, da je delo na predstavi videti tako dobro.«

Pogovarjal se je Rok Mihevc.

Županova beseda

Po letu, ki ga je zaznamovala epidemija, je občina Horjul v dobri kondiciji

Spoštovane občanke in občani, za nami je obletnica, na katero ne bomo ponosni, minilo je namreč leto dni, od kar je naša življenja in delo prizadela pandemija.

Vseeno pa ugotavljam, da smo lahko ponosni na to, kako smo se v Horjulu odzvali na vse te izzive, ki jih je prinesla s sabo.

Po pogovoru z zdravnikom dr. Primožem Rusom ugotavljam, da je delo na zdravstvenem področju lepo steklo in je zdravstvena oskrba v občini zagotovljena. Ob tem vas tudi pozivam k odgovornemu pristopu k cepljenju, ki naj bo usklajeno z vašim osebnim zdravnikom. Tudi sam se bom cepil, ko pridem na vrsto. Tako se za vsa vprašanja ali ob vseh dvomih posvetujte s stroko, ki tudi najbolj pozna učinke cepiv in primernost cepljenja za vas. To so pomembni koraki k vračanju nazaj v bolj normalno življenje, a pri tem je pomembno, da vsi ostajamo odgovorni in upoštevamo vse varnostne ukrepe, kot smo jih doslej, in s tem preprečimo širjenja virusa. Doslej nam je to dobro uspevalo med prebivalstvom. Vdor okužbe v dom starejših občanov ob prvem valu lanske leto je bil sicer najbolj težaven. Tu se je izkazalo, kako je virus nepredvidljiv in lahko ogrozi naše zdravje kljub izdatnim varnostnim ukrepom. V Deosu so se sicer

z epidemijo dobro spopadli in tudi okužbe nato hitro zaježili, da ni prišlo do zdravstvene katastrofe. V drugem valu pa so se še toliko bolje pripravili in še bolje spopadli z virusom.

Naj povem še to, da je občina Horjul kljub letu epidemije v dobri kondiciji. Izpeljali smo veliko novih projektov, ki bodo dvignili kakovost življenja v občini. Ob nenehni spremembah in vseh izzivih pa lahko pohvalim tudi sposobnost vodstva in prizadevnost vseh zaposlenih v naših največjih podjetjih, saj je se izkazalo, da so v letu krize našli nove poti in poslušajo uspešno s tem pa tudi zagotavljajo finančno stabilnost družinam in posameznikom, ki tam delajo, kar pa nenazadnje vpliva na celotno ekonomsko sliko v občini.

Zahvaljujem se vam tudi za potrpljenje tam, kjer potekajo gradbena dela in morate zaradi tega spreminiti vaše urnike ali se peljati domov po daljši poti. Z nenehnim vlaganjem v infrastrukturo zagotavljamo tudi nenehni napredek v občini, brez vašega sodelovanja pa to ne bi bilo možno.

Župan Janko Prebil

Urejanje opornih zidov ob cesti na Koreno

Cesta na Laparijo med popolno zaporo zaradi rekonstrukcijskih del.

V marcu so na cesti, ki pelje na Koreno, potekala dela za utrjevanje določenih brežin z opornimi zidovi, ki bodo zagotovili, da bo cesta lahko dolgo služila svojemu namenu in bo varna za vse udeležence. Zaradi zahtevnosti gradnje je žal prihajalo tudi do popolne zapore ceste na

Koreno zaradi pri vodohranu. Župan Janko Prebil se vsem, ki ste zaradi zapore morali spreminiti svoje urnike, zahvaljuje za razumevanje in pojasnjuje, da žal ni šlo brez popolne zapore. Opravičuje se tudi prebivalcem Korene in predvsem staršem ter šoloobveznim otrokom,

saj je otroke avtobus zaradi daljše poti prek obvoza 'pobiral' pol ure prej, kot je bilo to doslej v navadi.

Pri izgradnji opornega zidu so izvajalci poskrbeli za ustrezno zaščito, na občini pa s stalnim nadzorom delajo vse, da je gradbišče varno. Ko bo cesta kon-

čana bo vožnja po njej udobna in varna, dotlej pa bo treba na trenutke še malce potrpeti ali prilagoditi ritem življenja.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Te dni se je cepil zoper covid-19 tudi župan Janko Prebil. Vsi ki bi se radi cepili in se še niste prijavi, svetujemo, da to čimprej opravite pri svojem izbranem osebnem zdravniku.

Izgradnja kanalizacije

V
Žažarju

Občina Horjul je že v letu 2016 pristopila k izdelavi potrebne dokumentacije za izgradnjo kanalizacije v Žažarju.

V tem načrtu poseganja v javno infrastrukturo je tudi obnova javne razsvetljave, ceste, vodovoda, ponikovalnice in hidrantnega omrežja. Lansko

leto, natančneje 25. 8. 2020, so na občini pridobili pravnomočno gradbeno dovoljenje za gradnjo zaključnega sistema javne kanalizacije za odpadno vodo s čistilno napravo v Žažarju, ki bo potekala po občinskih cestah, tako da so lahko stekli nadaljni postopki.

Pred pričetkom gradnje je treba določiti lokalne priključke na glavni kanal, ki potekajo po zasebnih zemljiščih in so del projektiranja in financiranja s strani posameznih lastnikov.

Ker je pričetek gradnje odvisen od izrisov lokalnih priključkov in pridobitve vseh potrebnih soglasij, so na občini pozvali vaščane Žažarja, da pri projektantu, ki ga izberejo sami, naročijo izris lokalnega priključka za priključek objekta na kanalizacijsko omrežje.

Tako kot pri preteklih izgradnjah fekalne kanalizacije v občini Horjul je tudi v Žažarju strošek projekta za hišni priključek in izvedba lokalnega priključka stvar vsakega posameznika, medtem ko občina komunalnega prispevka za priključek obstoječih stavb na fekalno kanalizacijo tudi v Žažarju ne bo zaračunala. To pomeni, da bodo prebivalci Žažarja oproščeni stroška dela komunalnega prispevka, ki se sicer giblje med 3000 in 5000 evri glede na površino stanovanjskega objekta.

Na občini se zahvaljujejo za korektno sodelovanje.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Urejanje soglasij za Barjansko kolesarsko pot je v zaključni fazi

Z Barjansko kolesarsko potjo in širitvijo ceste med Vrhniko in Horjulom bo cestna povezava med obema občinama varnejša, hkrati pa bo omogočala razvoj turizma v Horjulu. Na občini zato potekajo vse aktivnosti, da se bo konec leta lahko začelo z gradnjo.

Projekt idejne zasnove, ki vsebuje širitev cestišča, obnovo treh premostitvenih objektov (mostov) in izgradnjo kolesarske steze na relaciji med Vrhniko in Horjulom je v zaključni fazi. Projekt vodi Direkcija RS za infrastrukturo ob sofinanciranju Občine Horjul, gre pa

za regijsko zelo pomemben projekt. Na občini so sporočili, da se tudi zaključuje urejanje dogovorov z lastniki zemljišč, ki so ali pa bodo v kratkem prejeli ponudbe za odkup zemljišča glede na ocenjene deleže parcel. Poudarjajo tudi, da se bodo po končani gradnji izvedle geodetske odmere dejanskega posega in se bo naredil poračun. Direktorica občinske uprave Urška Marolt še poziva vse lastnike, ki imajo morebitna vprašanja, da se obrnejo na kontakte, ki so navedeni na dopisu, ki so ga prejeli. V kolikor se pojavijo dodatna vprašanja, pa se lahko obrnejo tudi na občino Horjul, kjer bodo z veseljem poiskali odgovore in rešitve.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Gradnja prepusta na Vrzdencu

Takoj ko bodo razmere dopuščale in po pridobitvi soglasij lastnikov zemljišč, se bo začela gradnja prepusta levega pritoka Šujice ob cesti na Vrzdencu, ki pelje v Kajndol.

Dokumentacija je pripravljena izvajalec je podjetje Eko projekt d.o.o. iz Ljubljane. Ob tem se bo uredila cesta v dol-

žini desetih metrov, pod cesto se bo položila nova cev. Na zgornjem in spodnjem delu se bo uredila in utrdila breži-

na ter dno struge s kamnitimi zlozobami.

S tem v občini Horjul nadaljujejo z urejanjem vodotokov in posledično uresničevanjem protipoplavnih območij v občinskem prostorskem načrtu.

Peter Kavčič

Javni poziv za sterilizacijo in kastracijo mačk

V lanskem letu se je na področju celotne Slovenije pojavila težava prekomernega razmnoževanja mačk, kar je privedlo do tega, da zavetišča za živali ne sprejemajo več mačk v oskrbo, saj ne zmorejo priskrbeti novega doma vsem mačkam, ki jih tja prinašajo ljudje.

Veterinarska stroka zato priporoča kastracijo in sterilizacijo mačk, ki se gibljejo zunaj.

Žal v horjulski občini ni nič drugače in lahko po vaseh in ulicah opazimo veliko potepuških mačk, kar seveda nikakor ni sprejemljivo.

Zato so se na občini odločili, da v letošnjem letu ponovijo akcijo sterilizacije in kastracije mačk. Podobno akcijo so izvedli že leta 2018, ko so v preventivni akciji s sofinanciranjem poskrbeli za 19 mačk in se je izkazala za uspešno.

Zakaj je to potrebno?

Moramo se zavedati, da neodgovorno ravnanje lastnikov

živali in zatiskanje oči pred prekomernim razmnoževanjem povzročata družbi dodatne nepotrebne stroške ter nevarnost izbruha bolezni, ki so lahko škodljive tako živalim kot ljudem.

Svoje pa narekuje tudi zakon. 11. člen Zakona o zaščiti živali, ki namreč lastnika živali obvezuje, da poskrbi za preprečevanje rojstev neželenih živali. Hkrati tudi piše, da je usmrtitev ali namerno zapustitev živali kaznivo dejanje.

To je žal v nekaterih primerih težko dokazljivo, s tem pa strošek oskrbe zapuščenih živali pade na občino.

Sterilizacija in kastracija mačk sta tako bistvena ukrepa za omejevanje nekontroliranega razmnoževanja živali in dolgoročno izboljšata zdravje in kakovost življenja tako živali kot ljudi.

Polovico stroška krije občina

V proračunu Občine Horjul so za leto 2021 za izvedbo javnega poziva zagotovili sredstva v višini 600 evrov, kar naj bi zadostovalo za posege na 25 do 30 živalih.

Na javni poziv se lahko prijavijo lastniki mačk, ki imajo stalno bivališče v občini Horjul in ki tudi dejansko živijo na ob-

močju Občine. Posameznemu lastniku občina sofinancira storitev za največ tri živali, pri čemer se šteje lastništvo na gospodinjstvo in ne na osebe v gospodinjstvu.

Izbrani izvajalec veterinarske storitve, ki je pooblaščen za izvedbo tega poziva, je Zavod Mačja hiša, Groharjeva ulica 8, 3000 Celje s poslovno enoto Veterina MH v Ljubljani na lokaciji Bernekerjeva ulica 43, 1000 Ljubljana.

Lastniki živali, ki izpolnjujete pogoje za sodelovanje na tem javnem pozivu, morate izpolniti prijavitni obrazec in ga predati izbranemu izvajalcu veterinarskih storitev. Prijavitni obrazec je na voljo v ambulanti Veterina MH Ljubljana in na spletni strani Občine Horjul, www.horjul.si, lahko pa ga dobite tudi v glavni pisarni Občine Horjul v času uradnih ur.

Ob prevzemu obrazca morate imeti s seboj osebni dokument, s čimer izkažete upravičenost do sofinanciranja.

Na podlagi izpolnjenega prijavitnega obrazca je poseg sterilizacije ali kastracije mačk po tem pozivu iz strani Občine Horjul sofinanciran za kastracijo v višini 22 evrov po živali in za sterilizacijo v višini 24 evrov po živali.

To pomeni, da plačate le 20 evrov za kastracijo mačka in 30 evrov za sterilizacijo mačke.

Za vsa dodatna vprašanja in informacije glede javnega poziva se v času uradnih ur Občine Horjul obrnite na Uršo Nagode, na telefonu 01/75 91 120, ali preko elektronske pošte ursa.nagode@horjul.si.

Za pojasnila in dodatne informacije, ki so vezana na samo izvedbo sterilizacije in kastracije mačk, se obrnite na Zavod Mačja hiša, Groharjeva ulica 8, 3000 Celje, PE Veterina MH Ljubljana, na elektronski naslov: veterina@macjahisa.si oz. pokličite na telefonsko številko: 040 971 118 ali 059 050 630.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Ureditev občinskega arhiva

Urejanje občinskega arhiva.

Z letom 2020 je večina slovenskih občin začela uporabljati nov klasifikacijski načrt, narejen na osnovi nove uredbe o pisarniškem poslovanju.

S tem je bilo treba urediti obstoječi arhiv po vseh veljavnih predpisih, projekt pa so v začetku letošnjega leta v Horjulu tudi uspešno izpeljali.

V minulem letu so na občini pripravili nov klasifikacijski načrt, ki so ga začeli uporabljati s 1. januarjem 2021. Treba je bilo imenovati tudi komisijo za pripravo strokovnega navodila za odbiranje arhivskega iz dokumentarnega gradiva. Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL) je imenoval komisijo z dvema njihovima članoma in dvema članoma iz občine Horjul. Komisija je bila zadolžena za sprejem pisnega strokovnega navodila za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva in navedeno javnopravno osebo. Komisija je pri svojem delu upoštevala določila 3. točke 39. člena zakona in 5. poglavja uredbe o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva. (Uradni list RS, št. 42/17).

Urša Nagode, ki je sodelovala pri ureditvi arhiva, je opisala, kako je vse skupaj potekalo: 'V začetku leta 2021 je zunanji izvajalec Proarhiv d.o.o. za nas uredil arhivski prostor. Potrebni so bili veliki delovni ur. Arhiv so urejale 4 sodelavke, ki so naredile tudi popisni seznam, ki je vseboval popis arhiva, predlog izločitve, nekaj je bilo tudi vrčevske dokumentacije, ki bo na ustrezen način prenesena v OŠ Horjul v nadaljnje arhiviranje. Popisni seznam smo nato posredovali Zgodovinskemu arhivu Ljubljana, ki nam bo posredoval vsa nadaljnja navodila tako glede odbiranja gradiva, kot tudi navodila za uničenje gradiva, ki smo ga izločili ob ureditvi. V naslednji fazi bodo iz popisa določili arhivsko gradivo, poleg tega pa nam odobrili tudi uničenje dokumentov, ki so bili ob ureditvi označeni kot predlog izločitve.'

Sprejeli bodo tudi Pravilnik o ravnanju z dokumentarnim in arhivskim gradivom Občine Horjul. Ta pravilnik bo prevzel definicijo dokumentarnega in arhivskega gradiva, urejal bo odgovornosti in postopke z dokumentarnim in arhivskim gradivom v zbirki nerešenih zadev, v tekoči in stalni zbirki

dokumentarnega gradiva ter postopek izločanja, uničenja in odbiranja arhivskega iz dokumentarnega gradiva občine Horjul. Pravilnik med drugim točno določa, kdo ima vstop v arhivski prostor, v katerem mesecu v letu se bo dokumentacija iz tekoče zbirke prenesla v stalno zbirko dokumentarnega gradiva, določa v katerem mesecu v letu se bo iz stalne zbirke dokumentarnega gradiva občine Horjul izločilo gradivo, ki mu je potekel rok hrambe. Urša Nagode še pojasnjuje: 'Izločeno gradivo gre v postopek za uničenje, ko na osnovi posredovanega predloga v Zgodovinski arhiv Ljubljana prejme soglasje za postopek uničenja. V sklopu ureditve nam ostaja še vzpostavitev sistema arhiviranja, to je sprejetje pravilnika in po sprejetju še izvedba šolanja.'

Občina Horjul se ob tej priložnosti zahvaljuje podjetju Proarhiv d.o.o. saj so bili z njihovim delom zelo zadovoljni. Sodelovanje nadaljujejo tudi v prihodnje, saj zagotavljajo vso strokovno pomoč in hitro odzivnost pri vzpostavitvi novega načina urejanja arhiva.

Peter Kavčič, foto: občinski arhiv

Notarske storitve so vam sedaj na voljo na Brezovici

V začetku marca, natančneje 8. 3. 2021, je s poslovanjem pričela notarka Mojca Gorišek Gros, kar pomeni, da so vam notarske storitve zopet nekoliko bližje, če se na primer pogosto vozite priti Ljubljani.

Notarska pisarna se nahaja na naslovu Podpeška cesta 2, 1351 Brezovica pri Ljubljani, to je povsem blizu trgovine Mercator, torej poleg glavnega semaforiziranega križišča na Brezo-

vici. Za stranke je tudi urejeno parkirišče, ki je dostopno zadaj za trgovino Mercator. Notarka nudi širok nabor notarskih storitev gospodarskim subjektom

ter prebivalstvu. Obiščete jo lahko v času uradnih ur osebno, seveda po predhodni najavi, na naslovu notarske pisarne oziroma na telefonski številki 082 014 700 ali 041 779 560. Lahko pa se dogovorite za obisk tudi prek elektronskega naslova: pisarna@notarka-brezovica.si. Uradne ure notarske pisarne so vsak dan med 9:00 in 12:00 ter med 13:00 in 16:00 oziroma v sredo med 9:00 in 12:00 ter med 13:00 in 17:00 ter v petek med 9:00 in 12:00 in med 13:00 in 14:00.

Peter Kavčič, foto: arhiv notarska pisarna

Kam s kosovnimi odpadki v letošnjem letu?

Gume ne sodijo v odvoz kosovnih odpadkov.

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat letno brezplačen za gospodinjstva v horjulski občini.

Zaradi ukrepov, povezanih z bojem proti koronavirusu, tako kot lansko leto tudi letos ni v planu zbiranje kosovnih odpadkov na zbirnih lokacijah, ampak bo treba te odpadke ali odpeljati na zbirno mesto v Ljubljani ali pa naročiti odvoz. Spomladi bodo odpadke odvažali 12. 5., zato je skrajni rok za oddajo prijave 5. 5.

Postopek je v resnici zelo preprost. Naročanje na odvoz uredite z naročilnico, ki jo najdete na spletni strani vokasnaga.si v rubriki "ločevanje odpadkov - kosovni odpadki", lahko pa naročilnico dvignete tudi v sprejemni pisarni Občine Horjul. Potem ko bodo prejeli vašo naročilnico, vas bodo poklicali in se skupaj z vami dogovorili za datum odvoza. Na dan, dogovorjen za odvoz kosovnih odpadkov, jih morate pripraviti na prevzemnem mestu za komunalne odpadke. Ob prevzemu kosovnih odpadkov morate biti obvezno dosegljivi po telefonu, če pa želite, ste lahko tudi prisotni pri odvozu.

Vedno lahko kosovne odpadke odpeljete tudi sami

Če ste možnost brezplačnega odvoza že izkoristili, lahko kosovne odpadke odpeljete brezplačno v zbirni center ali pa se z izvajalcem dogovorite za prevzem in odvoz, kar pa je treba plačati po veljavnem ceniku. Za vse dodatne informacije pišite na e-naslov kosovni@vokasnaga.si.

Kako pripraviti kosovne odpadke?

Kosovne odpadke do šeste ure zjutraj na dan odvoza ali pa do osmih zvečer pred dnevom odvoza zložite poleg zabojnikov in jih razvrstite glede na vrsto (kovine, les itd.). Bodite pozorni, saj odpadkov, ki niso kosovni odpadki, ne bodo odpeljali in bodo o njih obvestili pristojne inšpekcijske službe.

Med kosovne odpadke ne smemo odlagati preostanka (gospodinjstvih) odpadkov, stavbnega pohištva (oken, vrat itd.), gradbenih odpadkov, zemlje, listja in vej, nevarnih odpadkov, avtomobilskih gum in stekla.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Inšpekcija je odkrila povzročitelje neprimerne odlaganja odpadkov

Ekološki otoki oziroma veliki smetnjaki za ločevanje odpadkov na papir, embalažo in steklo so bili v preteklem obdobju mnogokrat prenatrpani in polni neustreznih odpadkov. Kljub mnogim pozivom k odgovornemu ravnanju z odlaganjem je prihajalo do kršitev in nepotrebne zasmetenosti.

Naj še enkrat poudarimo, da so omenjeni smetnjaki namenjeni ustreznemu ravnanju z odpadki le gospodinjstvom v občini Horjul in ne podjetnikom, ki morajo imeti za ravnanje s svojimi odpadki z naslova opravljanja dejavnosti sklenjeno pogodbo z ustrežno

Tabla poleg velikih smetnjakov po celi občini jasno pojasnjuje kakšne odpadke lahko odlagamo.

službo. Inšpekcijski nadzor je bil ob posredovanju uspešen in so hitro prišli do posameznikov oziroma podjetnikov, ki so kršili zakon. Pri iskanju krivcev neveščega odlaganja je pregled

pokazal, da v smetnjake v naši občini odlagajo podjetniki iz sosednjih občin.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Gibalne urice za otroke

Gibalne urice bodo potekale v mali telovadnici OŠ Horjul, seveda skladno z varnostnimi ukrepi, ki jih predpisuje NIJZ.

V sklopu sproščanja ukrepov so se odprle tudi športne dvorane, s tem pa je tudi omogočena vadba v manjših skupinah.

V medijih smo v minulih mesecih lahko poslušali, kako so generacije otrok opustile gibanje, ki je sicer nujen del pri razvoju in je bil del programa v osnovnih šolah. A škoda, ki je nastala, se lahko popravi.

Z vračanjem otrok v šolo so sicer ponovno začeli s poukom športne vzgoje in je vsem otrokom omogočeno vsaj nekaj gibanja. A sami lahko postavite seveda mnogo več. Poleg sprehodov v naravo, brcanja žoge na igrišču prevečkrat pozabljam na raznolikost gibanja, na razvoj motoričnih

sposobnosti, za kar pa so v resnici danes otroci prikrajšani. Gibalne urice za otroke pod strokovnim vodstvom so zato lahko zelo koristne. Otrok tako prijetno doživlja gibanje in pridobi veselje do športne dejavnosti. Najmlajši skozi igro razvijajo vztrajnost ter občutke zadovoljstva ob obvladovanju telesa z gibanjem. Takšna vadba je možna tudi v Horjulu, in sicer pri gibalnih uricah, ki jih vodi Lea Smrtnik.

Otroci stari od treh do šestih let se bodo spoznavali z različnimi športnimi izzivi, ki jih bodo premagovali z elementarnimi igrami, se preizkušali na poligonu prostih vaj, z žogami, obroči in drugimi vadbenimi pripomočki ter pri tem razvijali svoje gibalne sposobnosti. Lea tudi zagotavlja, da bodo hkrati sprostiti vsi

odvečno energijo in se pri tem neizmerno zabavali. Gibalne urice za predšolske otroke bodo potekale v mali telovadnici Osnovne šole Horjul ob torkih med 16:30 in 17:30.

Z vadbo bodo začeli 6. aprila, izvajali pa jo bodo skladno z vsemi omejitvami pri izvajanju športnih programov ter priporočili NIJZ. Naše poslanstvo je spodbujanje otrok h gibanju in jih skozi igro pripeljati do različnih športno gibalnih znanj. Za vse informacije in prijave pa smo vam na voljo na e-naslovu: gibmanija@gmail.com, še dodaja Lea Smrtnik.

Zaupala nam je tudi, da imajo v načrtu izpeljati tečaj rolanja za otroke, ki bo maja oziroma junija.

Peter Kavčič, foto: Lea Smrtnik

Poziv društvom, da občne zборе opravijo na daljavo

Društva v občini Horjul, ki imajo praviloma v tem letnem času zборе članov, so se v letošnjem letu prilagodila prepovedim druženja v zaprtih prostorih s srečanjem članov na daljavo prek interneta ali dopisno.

Vsa društva, ki tega še niso storila, pa na občini pozivajo, da to opravijo na način, ki je ustrezen aktualnim epidemiološkim razmeram.

V duhu, da ne bi prišlo do zapletov ali celo plačevanja kazni, posredujemo sporočilo, ki so ga glede izvedbe zbora članov društev (in protikoronskih prepovedi) posredovali z Ministrstva za notranje zadeve:

Društvo je samostojno zdrženje, ki si med drugim samo določi tudi pravila glede sklica in izvedbe zbora članov (določi, kdo sklicuje zbor članov, koliko časa prej morajo biti poslana vabila članom, kdo podpisuje zapisnik ipd.). Skladno z navedenim in glede na članstvo društva bo zato posamezno društvo, ki se bo odločilo, da

bo zbor članov izvedlo na daljavo oziroma korespondenčno, zagotovo najbolje vedelo, kakšen način sklica in izvedbe zbora članov na daljavo je najustreznejši, da bo tistim, ki so upravičeni, da glasujejo na zboru članov, omogočena pravica do upravljanja društva oziroma do sodelovanja na zboru članov (ali prek zooma, ali dopisno, ali prek elektronske pošte itd.). Četudi bo društvo zbor članov izvedlo na daljavo oziroma korespondenčno, pa bo pri sklicu in vabiljenju na zbor članov moralo upoštevati določila temeljnega akta, in sicer kdo podpisuje vabila, koliko časa prej morajo biti člani seznanjeni, katero gradivo mora biti priloženo k vabilu ipd.). Dodatno pa bo moralo v vabilu izrecno navesti, do katerega datuma in na kateri naslov morajo prispeti glasovi, da se bodo šteli za veljavne. Ker v primeru zbora članov na daljavo (dopisnem, po elektronski pošti ipd.), ni mogoče neposredno potrditi člane delovnega predsedstva zbora članov in overoviteljev zapisnika (ti so praviloma izvoljeni ob začetku samega zbora članov s strani prisotnih članov), menimo, da

bi sklicatelj zbora članov lahko že pri samem sklicu oziroma v vabilu člane društva seznanil, kdo bo sodeloval pri številu prejetih glasovnic in kdo bo s podpisom zapisnika potrdil verodostojnost zapisnika. Dodatno pa pojasnjujemo, da tudi pri izvedbi zbora članov na daljavo enakopravnost članov pri upravljanju ni mišljena na način, da bi morali vsi člani društva, ki imajo pravico do glasovanja, oddati svoj glas, temveč na način, da se društvo odloči za izvedbo tistega korespondenčnega zbora članov, ki je glede na članstvo najbolj ustrezen (ali zoom, ali dopisni, ali elektronski ipd.), da so vsi člani, na način, ki ga določa temeljni akt, povabljeni na zbor članov in da se jim omogoči pravica do glasovanja. Skladno z načelom javnosti delovanja društva pa je pravica vseh članov društva, tudi tistih, ki na zboru članov niso sodelovali, četudi so bili povabljeni, da so seznanjeni s sklepi zbora članov, kar pomeni, da so zapisniki zbora članov javni, četudi je bil zbor članov izveden na daljavo oziroma korespondenčno.

Peter Kavčič

Horjulski planinci skrbijo za kondicijo in urejene planinske poti

Skrb za poti in označbe je pomembna naloga Planinske zveze in planinskih društev.

Člani Planinskega društva Horjul so v časih, ko je bila večina športnih aktivnosti omejena in je bilo pravzaprav dovoljeno le gibanje v naravi, opazili, da so poti precej uničene.

Zato so se v marcu lotili akcije in poskrbeli za najbolj prizadeta območja, da se bodo vsi, ki se odločijo za sprehod na Koreno ali katerega od drugih hribov, varno sprehajali.

Bogdan Seliger, predsednik društva in vodnik, pojasnjuje: 'To je le del naših aktivnosti. Prav urejanje poti je nekaj, na kar moramo biti pozorni, da ne pride do ustvarjanja novih

planinskih poti v naravnem okolju. Zadeva je dokaj preprosta. Če je uničena pot, ki jo je morda spralo deževje ali enostavno le povečan promet na njej, kot se je to pripetilo v 'korona času', potem se seveda ljudje takim odsekom ognejo in s tem nehoti ali nevede začnejo ustvarjati novo pot. Ker so poti večinoma speljane po zasebni lasti, seveda lastnikom zemljišča to ni všeč, da se enkrat pojavijo še dodatne staze in poti. Zato tudi pozivam vse pohodnike, da spoštujete že uhojene poti in ne ustvarjajo novih, saj bomo tako lažje sodelovali z lastniki in bo najbolje za vse, ki po teh poteh dostopamo v naravo.'

Če se jim želite pridružiti na pohodih, ki jih organizira-

jo, bodo veseli vsake družbe, seveda pa je za zahtevnejše pohode potrebna predhodna najava. Vodniki namreč nosijo odgovornost za pohodnike in morajo poskrbeti, da je vsak udeleženec primerno opremljen in telesno pripravljen. Če ste v zadnjem letu vzljubili pohodništvo ih želite raziskati še druge, morda bolj zahtevne in oddaljene planinske destinacije, jih lahko obiščete v času uradnih ur v prostorih stare občine v Horjulu ali pa spremljate novice na spletni strani www.pd-horjul.si oziroma se naročite na njihova obvestila po e-pošti na info@pd-horjul.si.

Peter Kavčič

Foto: arhiv PD Horjul, Peter Kavčič

Yogi/ni joga v športnem parku Horjul

Počasi se zunanje okoliščine vračajo proti starim tiram in na nas vseh je, da jim sledimo in ne ostajamo v strahu in zakrčenosti.

Gibanje je odličan način za sprostitev, če pa iščete tudi umirjanje duha in telesa pa v Horjulu lahko poizkusite tudi z jogo.

V Športnem parku Horjul so v začetku marca zopet začeli izvajati jogo v živo. Certificirana učiteljica joge Katarina Leben poudarja, da kljub upoštevanjem navodil NIJZ praktični del poteka nemoteno. Vsi sodelujoči morajo ob tem, da so seveda zdravi, upoštevati osnovna priporočila kamor sodi razkuževanje rok, uporaba maske ob prihodu in odhodu ter vzdrževanje varnostne razdalje med vadečimi. 'Verjamem, da marsikomu pomeni redko uro sprostitve, ki jo nameni le sebi na telesni in mentalni

ravni. Joga je zagotovo odlično orodje za sprostitev, ki je v teh časih za marsikoga več kot dobrodošla. Ko je ta nadzorovana s strokovnimi usmeritvami, pa zagotavlja predvsem varnejšo in učinkovitejšo uporabo svojega telesa v bolj ali manj znanih okoliščinah' še dodaja Katarina.

Tu si lahko preberete tudi nekatere koristi joge, ki jih je zapisala:

- umirja se um
- telo se krepi/razteza, izboljšuje se splošna telesna učinkovitost in počutje
- izboljšuje se jasnost, prisotnost
- razvija se prijazen odnos do svojega telesa
- ozaveščajo in opuščajo se škodljivi miselni vzorci, vzorci dihanja, avtomatizirani gibalni vzorci ...

Katarina Leben, certificirana učiteljica joge, takole pojasnjuje, kako je prišla do tega, da z vodenjem in učenjem pomaga drugim: 'Življenje me je zapeljalo v svet športa ter spoznavanja te-

lesa in njegovih zmožnosti. Po poklicu sem tudi športna pedagoginja, a v svojem bistvu predvsem pedagoginja. Neprestana akcija, močna identifikacija s pridobljenimi vlogami in vsebinami ter stalna želja po nadzoru so me spodbudile v svet opazovanja in poslušanja – sebe in okolice.

Skozi jogo vsakič znova najdem pot nazaj k sebi. Z veseljem to pot delim z vami in vam pomagam najti svojo.'

Praksa joge v živo zaenkrat poteka le enkrat tedensko v Športnem parku Horjul (»bi-ljardnica«) ob četrtek od 18. do 19. ure. V primeru večjega interesa bo razpisan dodatni, kasnejši termin. Prvi obisk lahko po predhodni najavi obiščete brezplačno.

Za več informacij lahko Katarino Leben kontaktirate prek e-pošte: info@migi-yogi.si ali pa obiščete facebook stran: Yogi/ni

Peter Kavčič, foto: Yogi/ni

Inline hokejisti so začeli s treningi in pripravami na prve tekme

Športniki so se po več mesečni prisilni 'pavzi' vrnili nazaj na igrišča.

Prednost so dobili profesionalni športniki in vsi, ki tekmujejo na najvišji ravni v državi. Horjulski Dinamiti se tako že pripravljajo na prve tekme državnega prvenstva. V naslednjih tednih pa jim bodo ob ugodnih razmerah sledili tudi mlajši.

Tim Fink je takole opisal trenutno stanje: 'S treningi smo v sezoni 2020/2021 začeli v avgustu, kjer smo se intenzivno pripravljali na pokal Italije in začetek državnega prvenstva. Žal nam je tako kot vsem športnikom načrte pokvarila epidemija. V sredini oktobra se je epidemiološka slika poslabšala do te mere, da so nas ponovno 'zaprlji', s tem pa smo morali tudi mi prekiniti vsa tekmovanja in treninge v vseh naših kategorijah. Kljub temu smo z delom nadaljevali, a le v drugačni obliki. Od začetka ponovnega zaprtja države, ki ga je povzročil drugi val okužb, so otroci dobili sklop treningov za izvajanje trenažnega procesa na domu. Takrat smo sicer sklepali, da bomo zaprti do okoli novega leta, am-

Najmlajši bodo začeli s treningi v dvorani kot zadnji.

pak smo kmalu spoznali, da smo bili preveč optimistični.'

Treningi na daljavo niso isto kot treningi v skupini

Najmlajši hokejisti so suhe treninge v času zaprtja države opravljali preko zooma. Seveda to ni isto kot v živo, kjer se lahko trenira po ustaljenem programu. Fink priznava, da je šlo bolj za druženje in ohranjanje stika mladih igralcev s hokejem in trenerjem. Starejši igralci so prav tako morali trenirati v lastni režiji doma. Zaenkrat večjega upada med mlajšimi trenerji ne zaznavajo, a opozarjajo, da bomo to videli šele v naslednjih mesecih, ko se bodo vrnili ustaljeni sistemi treningov in tekmovanj. Trenerji so sicer opazili pomankanje motivacije za trening doma in manj gibanja otrok na sploh.

Najprej so začeli s treningi v dvorani registrirani športniki

V začetku marca, natančneje 8. marca, je župan Janko Prebil po posvetu z vodstvom hokejistov in sodelavci v občinski upravi podpisal dovoljenje za ponovno odprtje dvorane. Seveda

je bilo omogočeno izvajati skupne treninge samo registriranim športnikom. V to spada horjulska prva in druga članska ekipa. Obe ekipi se sedaj že pripravljata na začetek državnega prvenstva.

Treningi pri članih potekajo po strogih varnostnih pravilih in v tako imenovanih mehurčkih, kjer trenira po 10 igralcev. Vse je podrejeno preprečevanju stikov med igralci. Med varnostne postopke spada obvezno nošenje maske, razkuževanje rok, merjenje telesne temperature, vzdrževanje razdalje in vsa ostala pravila, ki so nam do danes že dobro znana.

Testiranje na Covid-19 je obvezno za vse igralce in trenerje, ki trenirajo in se udeležujejo državnega prvenstva v inline hokeju. Kmalu bodo pričeli tudi s treningi v dvorani z ekipo do 19. let. V vodstvu kluba namreč načrtujejo nastop na turnirju Sparta Cup v Barceloni, seveda če bodo razmere to dopuščale.

Horjulske hokejiste lahko spremljate tudi na spletni strani www.dinamiti.si in na njihovem facebook profilu.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Objavljeni javni razpisi

Občina Dobrova - Polhov Gradec objavlja sedem javnih razpisov. Celotna razpisna dokumentacija se nahaja na sledečih straneh.

Javni razpisi s pripadajočimi prilogami in obrazci so dostopni tudi na spletni strani Občine Dobrova - Polhov Gradec (www.dobrova-polhovgradec.si).

Javni razpis za podelitev občinskih priznanj

Občina Dobrova - Polhov Gradec vsako leto podeli priznanja zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, šolstva, kulture, športa, znanosti, ekologije, zaščite in reševanja ter na drugih področjih

človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in popolnejšemu življenju občanov in ki imajo pomen za razvoj in ugled občine Dobrova - Polhov Gradec. [Rok za prijavo: 29. 3. 2021–30. 4. 2021.](#)

Javni razpis za sofinanciranje programov društev upokoencev

Občina Dobrova - Polhov Gradec sofinancira delovanje društev upokoencev. Upravičenci do sofinanciranja so upokojenske organizacije v občini Dobrova - Polhov Gradec. [Rok za prijavo: 29. 3. 2021–23. 4. 2021.](#)

Javni razpis za sofinanciranje delovanja društev na področju kulture, športa in turizma

Občina Dobrova - Polhov Gradec sofinancira delovanje društev na področju kulture, športa in turizma ter tako

društvom pomaga kriti stroške administrativnega delovanja, izvedbe programov in prireditvev, vzdrževanja objektov in prostorov itd. [Rok za prijavo: 29. 3. 2021–29. 4. 2021.](#)

Javni razpis za sofinanciranje obnove nepremične kulturne dediščine v Občini Dobrova - Polhov Gradec

Razpis je namenjen sofinanciranju konservatorsko-restavratorskih posegov in vzdrževalnih del za ohranjanje kulturnih spomenikov ter obeležji iz časa NOB. [Rok za prijavo: 29. 3. 2021–10. 5. 2021.](#)

Javni razpis za sofinanciranje socialno varstvenih programov

Občina Dobrova - Polhov Gradec sofinancira socialno varstvene programe, in sicer:

- programe preprečevanja, razreševanja in odpravljanja socialnih stisk, osamljenosti in izključenosti otrok in mladih, brezposelnih, starejših;
- programe za pripravo na kvalitetno življenje mladih in sta-

rejših, humanizacijo odnosov v družini in družbi;

- programe za kvalitetnejše življenje družine in podporo družini;

- programe odkrivanja in preprečevanja zlorab mladih, preprečevanja nasilja med mladimi;

- socialne in rehabilitacijske programi, ki omogočajo enakovredno vključevanje kroničnih bolnikov, invalidov, oseb s posebnimi potrebami, oseb s težavami v duševnem zdravju v skupnost;

- socialne in rehabilitacijske programe za preprečevanje in reševanje socialne problematike povezane z uživanjem prepovedanih drog in alkohola;

- programe pomoči in samopomoči, usmerjene v zmanjšanje socialne izključenosti starejših, mladih brezposelnih in drugih marginalnih skupin prebivalstva.

Na javni razpis se lahko prijavilo nosilci oz. izvajalci programov. [Rok za prijavo: 29. 3. 2021–23. 4. 2021.](#)

Javni razpis za dodelitev proračunskih sredstev za postavitev malih komunalnih čistilnih naprav

Razpis je namenjen tako fizičnim kot pravnim osebam,

ki imajo stalno bivališče ali sedež v občini Dobrova - Polhov Gradec. Do sofinanciranja niso upravičene postavitve na vodovarstvenih območjih in območjih, kjer se načrtuje gradnja kanalizacije. Zelo pomembno je, da se na razpis prijavite pred nakupom čistilne naprave. Če ste nakup opravili pred prijavo na razpis, do sredstev razpisa ne boste upravičeni. Prijavi na razpis je potrebno predložiti predračun za izbrano malo komunalno čistilno napravo in dokazilo, da je objekt, na katerega bo priklopljena, legalno zgrajen. V kolikor je vaša vloga upravičena, vam v podpis pošljemo pogodbo. Po podpisu pogodbe lahko začnete z aktivnostmi. Sofinancira se nakup z montažo in prvimi zagonom male komunalne čistilne naprave v višini do 35 % vrednosti nakupa brez DDV. [Rok za prijavo: Razpis je odprt do konca letošnjega leta, upravičenci pa lahko zahtevke vlagajo še do konca leta 2022.](#)

Javni razpis za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja

Javni razpis je namenjen različnim ukrepom v kmetijstvu:

- pomoč za naložbe v opre-

spodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo;

- pomoč za plačilo zavarovalnih premij;

- pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih;

- podpora društvom na področju primarne kmetijske proizvodnje;

- pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis;

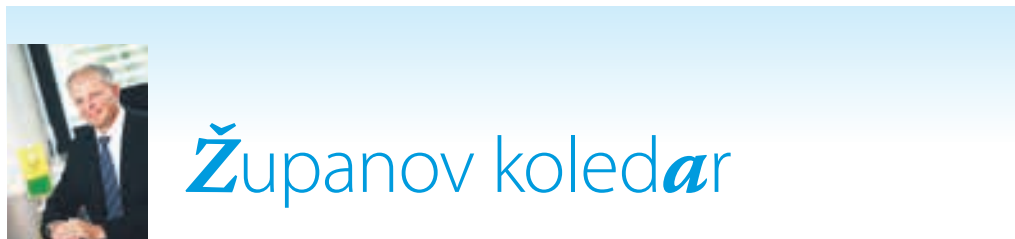
- pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja;

- izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov (ukrep de minimis);

- enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol.

Pomembno je, da z deli ne pričnete pred prejemom sklepa o dodelitvi pomoči. Nakup strojev ali opreme na leasing ni upravičen do sredstev javnega razpisa, ker upravičenec v tem primeru ni lastnik stroja ali opreme. [Rok za prijavo: 1. 4. 2021–1. 6. 2021 \(rok za oddajo vlog\).](#) [Rok za zaključek del in oddajo zahtevka: 30. 4. 2022.](#)

Občina Dobrova - Polhov

Županov koledar

Delo župana je razgibano in zanimivo, predvsem pa zahteva popolno predanost kraju, občanom in njihovim potrebam. Občanom zato želim ponuditi vpogled v moje delo župana občine Dobrova - Polhov Gradec, ki ga letos z veseljem opravljam že 11. leto. Vsak mesec si boste lahko ogledali izsek iz mojega rokovnika, ki ga redno polnijo sestanki, srečanja z občani in druge obveznosti.

Franc Setnikar, župan

3. 2. 2021: Sestal sem se s predstavnikom regijske pisarne OKS – ZŠZ Ljubljana **Alešem Remihom in Matejem Pogačarjem, ki sta predstavila projekt Slovenska bakla.** Dogovorili smo se, da bo **slovenska olimpijska bakla prečkala tudi našo občino.**

3. 2. 2021: **Simoni Košir sem predal občinsko priznanje** za izkazano prizadevnost na področju društvenega življenja in razvoja turizma v občini.

10. 2. 2021: **V prostorih Mestne občine Ljubljana** sem se srečal z županom Zoranom Jančičem, Davidom Polutnikom, vodjo Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, in Ljiljano Herga, direktorico Direkcije RS za infrastrukturo, v zvezi z **dokončanjem Barjanske kolesarske povezave na območju MOL.**

10. 2. 2021: S svetniki smo na **13. redni seji občinskega sveta** obravnavali osem točk dnevnega reda.

12. 2. 2021: S podjetjem **RRD, regijska razvojna družba d.o.o.,** smo na sestanku iskali **najboljše urbanistične rešitve za obvozno cesto na Dobrovi.**

16. 2. 2021: Na **Ministrstvu za infrastrukturo** sem se udeležil sestanka, na katerem smo pregledali **najbolj kritične točke regionalne ceste R3-641 Ljubljana–Ljubljana.** Med drugim smo izpostavili avtobusna postajališča, ki trenutno niso varna, povprašali po nadaljevanju 3. in 4. faze rekonstrukcije ceste ter se zanimali za stanje projekta Vozlišče pri avtobusni postaji Polhov Gradec in možnost zaključka Barjanske kolesarske povezave na območju naše občine.

16. 2. 2021 in 17. 2. 2021: **Srečal sem se z nekaterimi lastniki zemljišč, po katerih bo potekala kolesarska povezava.** Sestanki so potekali v prostorih Občine in na terenu.

24. 2. 2021: Projektant K Projekt L d.o.o. je na sestanku predstavil **idejno zasnovo ureditve parkirišča (P+R), pločnika in križišča v središču Dobrove.**

24. 2. 2021: S **Francem Smrtnikom, predsednikom KS Dobrova,** smo na sestanku skupaj pregledali **projekt za rekonstrukcijo ceste od Šujice do Stranske vasi.**

25. 2. 2021: Udeležil sem se **seje Javnega Holdinga Ljubljana.**

Že od leta 2010 ima župan Franc Setnikar v želji po aktivnem in ažurnem reševanju težav in izzivov vsako sredo, med 12. in 17. uro, vrata svoje pisarne odprta. Tako vsako leto sprejme okrog sto občanov in občanov, s katerim poskušajo poiskati rešitev za nastalo težavo. Zaradi lažje organizacije se je za termin sestanka potrebno predhodno naročiti na telefonski številki 01/3601-800.

V stalni rubriki **Ali veste?** bodo občanom predstavljene koristne informacije, zanimivosti in spremembe, ki se nanašajo na življenje v občini Dobrova - Polhov Gradec in odgovarjajo na pogosta vprašanja, ki jih občani med letom naslovijo na Občino.

Ali veste, da je v Občini Dobrova - Polhov Gradec vzpostavljena spletna stran www.visitpolhovgradec.si, ki je namenjena turističnim vsebinam?

Izpostavljene prireditve

Na spletni strani www.visitpolhovgradec.si so občanom na voljo uporabne vsebine s področja turizma v občini Dobrova - Polhov Gradec. Na njej so zbrana doživetja, ki jih ponuja Blagajeva dežela z okolico. Doživetja so namenjena tako gurmanom kot tudi športnikom in navdušencem nad kulturno-zgodovinsko dediščino naših krajev, posameznikom, parom in družinam. Hkrati pa lahko na enem mestu najdete podatke o lokalnih ponudnikih hrane in drugih kulinarčnih zanimivosti, o dogodkih v občini, o poroki v Polhograjski graščini in o ponudnikih nastanitve v občini Dobrova - Polhov Gradec in njeni okolici. Na strani se nahajajo tudi vse zaveze, ki jih je Občina Dobrova - Polhov Gradec sprejela z vključitvijo v zeleno shemo slovenskega turizma *Slovenia Green*. Navedena spletna stran pa je namenjena tudi vsem turističnim ponudnikom, saj podaja informacije o turistični taksi, strategiji razvoja turizma in izobraževanjih. Spletna stran je na voljo v slovenskem in angleškem jeziku.

Vabljeni k obisku spletne strani, ki zaradi svoje bogate vsebine in nabora informacij ni zanimiva le za obiskovalce temveč tudi za domačine. Predvsem pa bodo vsebine prišle prav, ko bodo trenutne omejitve odpravljene.

Osrednjo občinsko spletno stran www.dobrova-polhovgradec.si, na kateri lahko spremljate novice, obvestila in druge objave ter na kateri najdete koristne informacije o delu občinske uprave, veljavnih predpisih in odlokih ter številnih drugih vsebinah, pa bo v kratkem nadomestila povsem nova spletna stran s posodobljenimi vsebinami in z uporabnikom prijaznejšo postavitvijo.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Protipoplavno urejanje porečja Gradaščice na Šujici

Januarja letos je pogodbeni izvajalec del Inkaing d.o.o. pričel s protipoplavnim urejanjem porečja Gradaščice v sklopu projekta "Protipoplavna ureditev porečja Gradaščice – Etapa 1B".

Projekt Protipoplavna ureditev porečja Gradaščice je projekt Direkcije RS za vode, ki v Etapi 1B ureja na območju občine Dobrova - Polhov Gradec porečje Gradaščice v Dolenji vasi, Božne in Male vode v Polhovem Gradcu ter Gradaščice na Šujici, z vsemi spremljajočimi ureditvami. V Dolenji vasi bo pri ureditvah letos sledil le še

zaključek del, v Polhovem Gradcu pa se bodo dela pričela po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Skupna vrednost celotnih del na območju naše občine, s katerimi se izboljšuje protipoplavna varnost naših krajev, znaša skoraj 3 milijone evrov.

Območje urejanja na Šujici zajema dva odseka. Zgornji odsek, ki se nahaja v območju mostu na cesti Šujica-Hruševo, znaša 425 metrov, spodnji odsek, ki se nahaja v območju mostu na regionalni cesti Dobrova-Polhov Gradec, pa meri 315 metrov.

Pričetek del na zgornjem odseku je načrtovan letos maja. Dela na spodnjem odseku pa so že v teku in potekajo skladno z zastavljenim terminskim planom, končana pa bodo v mesecu oktobru. A kot poudarja izvajalec del, je terminski plan

odvisen tudi od vremenskih razmer.

Celotna vrednost projekta na območju Šujice znaša 698.271,31 EUR. Na območju Šujice se bodo izvedle protipoplavne ureditve, ki bodo povečale poplavno varnost poseljenih območij Šujice in njene okolice: poglobitev struge, utrditev oz. zavarovanje brežin s skalami in lesenimi piloti, izdelava talnih in krilnih pragov iz lesenih pilotov in oblic, izgradnja visokovodnega nasipa ob potoku Krnica, izgradnja protipoplavnega zasilja in hortikulturna ureditev območja brežin.

Posegi v strugo bodo izboljšali pretočnost Gradaščice, izgradnja nasipov na brežinah pa bo preprečila izlivanje na poseljena območja v primeru visokih voda. Poleg naštetih protipoplavnih ureditev bo v sklopu

projekta na zgornjem odseku zgrajena brv preko potoka Krnica, obnovile se bodo obstoječe stopnice za dostop v strugo Gradaščice, izvedla pa se bo tudi prestavitev obstoječega plinovoda v bližini mosta na cesti Šujica-Hruševo. Na spodnjem odseku pa bo izvedena rekonstrukcija obstoječega plinovoda, zavarovanje iztoka zalednih voda na brežini ob mostu, ureditev izpusta iz čistilne naprave in izgradnja vodomerne postaje dolvodno od mostu.

Rekonstruiran bo tudi dobrovški vodovod, ki poteka na območju struge reke Gradaščice pod mostom na regionalni cesti. Trenutni vodovod se bo

odstranil, nadomestil pa ga bo nov vodovod, ki se bo nahajal 1,3 metra pod poglobljenim dnom struge.

Obnovitvena dela ocenjena na dobrih 41 tisoč evrov bodo imela močan razbremenilni vpliv na celoten vodovodni sistem Dobrova.

Javna predstavitev projekta za rekonstrukcijo ceste Šujica-Podutik

Občina Dobrova - Polhov Gradec v letošnjem letu pričanja z ureditvijo ceste Šujica-Podutik (odsek Šujica-Stranska vas), zato je v sredo, 10. 3. 2021, in četrtek, 11. 3. 2021, pripravila javno predstavitev projekta.

Na predstavitev so bili vabljeni vsi lastniki zemljišč ob cesti Šujica-Podutik. Sestanek je bil namenjen predvsem seznanitvi s potekom projekta, z načrtovanimi posegi v občestna zemljišča in s procesom urejanja lastništva zemljišč. Predstavitev so se poleg lastnikov zemljišč udeležili tudi predstavniki Občine, župan Franc Setnikar in predsednik Krajevne skupnosti Dobrova Franc Smrtnik, četrtkovskega sestanka pa se je udeležil tudi predstavnik podjetja K Projekt L d.o.o., ki je pripravilo projekt. Obravnavani odsek ceste je prometno močno obremenjen, saj povezuje našo občino z Mestno občino Ljubljana. Dela bodo obsegala rekonstrukcijo obstoječe ceste in gradnjo površin za pešce ter kolesarje od novo urejenega križišča v

Stranski vasi do priključka na regionalno cesto R3-641/1369 Ljubljana-Ljubljana (Dolgi most) na Šujici. Gradnja je načrtovana za leti 2021 in 2022. Javna predstavitev projekta se je pričela s pregledom trenutnega stanja ceste in vsebine projekta. Kot je bilo omenjeno na predstavitvi, bo širina cestišča merila 11 metrov vključno s površinami za pešce in kolesarje ter bankinami, urejeno bo odvodnjavanje, razsvetljava in prehod za pešce. V največji meri bodo ohranjeni tudi obstoječi dostopi do kmetijskih in gozdnih zemljišč, lastniki pa so bili pozvani, da projekt natančno pregledajo in se o tem prepričajo. Njihova vprašanja so se med drugim nanašala na ohranitev dostopov, omejitev hitrosti na odseku, časovnico

projekta in obseg predvidenih posegov. Omejitev hitrosti trenutno znaša 90 km/h, v sklopu projekta pa je predvidena tudi premaknitev krajevnih tabel tako, da se bosta naselji Šujica in Stranska vas stikali. S tem bo celotna cesta potekala v nase-

lju, kjer je omejitev hitrosti 50 km/h.

Kaj je naslednji korak do uresničitve projekta? V prihodnjih tednih bodo lastniki zemljišč prejeli dokumente v zvezi z ureditvijo lastništva delov parcel, po katerih bo potekala na-

črtovana gradnja, in sicer izsek iz projekta, predlog pogodbe za prenos zemljišča in predlog služnostne pogodbe za poseg v času gradnje, kjer bo to potrebno. Za vsa dodatna vprašanja in iskanje najustreznejše rešitve za ureditev lastništva pa se

bodo lahko obrnili na Občino ali na predstavnike krajevne skupnosti, ki so pripravljene na dialog. Župan se je vsem prisotnim zahvalil za sodelovanje pri izvajanju projekta, ki je z vidika prometne varnosti za vse udeležence v prometu izjemnega pomena za našo občino. K uresničitvi projekta pa bodo pomembno prispevali tudi predstavniki Krajevne skupnosti Dobrova, ki bodo pomagali pri nadaljnjem usklajevanju in informiranju občanov in lastnikov zemljišč.

Časovni plan razkriva, da je prvi cilj pridobiti pravico graditi do junija 2021, temu pa bo sledil razpis za izbiro izvajalca del – da bi že v letošnjem letu lahko pričeli z deli za rekonstrukcijo ceste.

Župan je predstavil tudi druge projekte, ki se pripravljajo na območju Dobrova: med drugim Centra Emila Adamiča, gradnjo trgovskega centra, ureditev središča Dobrova s parkiriščem in Barjansko kolesarsko povezavo.

Lucija Rus

Delovno srečanje župana in predsednikov krajevnih skupnosti

V sredo, 17. marca 2021, se je župan Franc Setnikar sestel s predsedniki krajevnih skupnosti na 5. rednem delovnem srečanju Sveta predsednikov svetov krajevnih skupnosti v občini. Delovno srečanje je tvorilo pet točk dnevnega reda.

Najprej so pregledali finančne načrte krajevnih skupnosti in realizacijo preteklega leta. Sedaj je uveljavljen poenoten način sofinanciranja krajevnih skupnosti za izvajanje nalog, znesek pa je višji kot pretekla leta. Pri vseh bo Občina krila

določen del stroškov za zagotavljanje delovanja krajevnih skupnosti. Predsednikom krajevnih skupnosti je bilo predstavljeno tudi poročilo Režijskega obrata o izvedenih aktivnostih v letu 2020 na področju vodovodnih sistemov in upravljanja

s pokopališči po posameznih območjih krajevnih skupnosti. Predstavljen pa je bil tudi plan aktivnosti za leti 2021 in 2022.

Predsednikom krajevnih skupnosti je bil v nadaljevanju sestanka predstavljen predlog sklepa, s katerim bo Občina ustvarila pogoje za plačevanje stroškov delovanja kulturnih dvoran na Dobrovi in v Polhovem Gradcu. Občina bo hkrati skrbela tudi za redno vzdrževanje prostorov. Predsednikom je bil predstavljen tudi predlog

izvedbe čistilne akcije, ki bo potekala v soboto, 10. aprila 2021, na območju celotne občine.

Predstavljen je bil potek projektov urbanistične zasnove osrednjih naselij Dobrova in Polhov Gradec. Predsednika krajevnih skupnosti Črni Vrh in Šentjošt pa sta bila pozvana, da Občini posredujeta nabor predlogov za zasnovo urbanistične rešitve za jedri naselij Šentjošt in Črni Vrh, na podlagi katerih bo Občina naročila izdelavo ustrezne projektne dokumentacije. Župan je prisotne seznanil tudi s skupnima projektoma občin Dobrova - Polhov Gradec in Horjul, in sicer postavitev bazne postaje Butajnova, ki bo prebivalcem obeh občin zagotavljala močnejši mobilni signal – predvsem v naseljih Butajnova, Kurja vas in Šentjošt. Drugi skupni projekt pa je rekonstrukcija lokalne ceste med naseljem Brezje in Podolnica.

Sestanek se je zaključil s pregledom stanja večjih projektov v občini, kamor spadajo Barjanska kolesarska povezava, izgradnja trgovskega centra, rekonstrukcija ceste Šujica-Podutik in številni drugi. Predsedniki krajevnih skupnosti so tako bili seznanjeni z dogajanjem v občini, župan pa je povedal, da se jim zahvaljuje za njihovo aktivno vlogo pri zaznavanju potreb v kraju in njihovo pomoč in podporo pri realizaciji projektov.

Dogodki in novosti v aprilu

April ali mali traven je četrti mesec

v letu po gregorijanskem koledarju in ima 30 dni.

Ime meseca izhaja iz latinske besede aperire, ki pomeni »odpreti« in se verjetno nanaša na pomladno prebujanje in rast rastlin. Prazniki v letošnjem aprilu: velika noč, dan Zemlje, svetovni dan knjige in avtorskih pravic, dan upora proti okupatorju.

Vsi ste vljudno vabljeni, da nas spremljate tudi preko naših družbenih omrežij, zato da boste vedeli, kdaj bo kakšen dogodek. Obiščite turistično spletno stran www.visitpolhovgradec.si, FB stran Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane, FB stran Polhov doživljajski park, FB stran Grajske poroke ali Instagram profil Polhograjska graščina.

Še vedno se moramo držati ukrepov in priporočil, zato določenih dogodkov še ne izvajamo.

Priporočamo, da pred obiskom preverite, ali bomo dogodek izvajali ali ne. Lepo vabljeni, da nas obiščete. Zahvaljujemo se vam za razumevanje. Ostanimo zdravi!

Dvorska cerkev

Pridružite se nam na ogledu najlepšega primera pozne gotike pri nas, dvorske cerkve sv. Petra v Dvoru pri Polhovem Gradcu. V nedeljo, 4. aprila, od 16. do 18. ure. Vodenje je brezplačno. Vljudno vabljeni! Z vami bo Marjan Malovrh.

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je zasnovan tako, da skozi preplet pravljničnega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi in jih na nevsiljiv način učijo o naravi in kulturi Polhovega Gradca. Spodbujajo jih k lastnemu razmišljanju in razvijanju odnosa do narave ter budijo njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Vrhunsko doživetje za družine z otroki!

Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu, 10:00-16:00, vstopnice lahko kupite v graščini.

V primeru slabega vremena imamo zaprto (preverite na Facebook strani Polhov doživljajski park). Obiskovalce prosimo, da upoštevajo navodila in ukrepe.

Mozartovi družinski dnevi

Festival ljubiteljev klasične glasbe se nadaljuje. 25. aprila ob 17. uri vabljeni na 219. Mozartove družinske dneve.

Pred udeležbo preverite, ali bo dogodek potekal v graščini ali na spletu.

Poroka v romantični Polhograjski graščini, le korak iz Ljubljane

V romantični Polhograjski graščini lahko sklenete poročno zaobljubo v poročni dvorani ali v paviljonu v grajskem parku, poročno slavje pa nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 18. uro, vendar le ob predhodni najavi in upoštevanju ukrepov.

Grajska knjižnica Polhov Gradec

Vrata grajske knjižnice so ponovno odprta, in sicer vsak četrtek od 17. do 19. ure in v soboto od 10. do 12. ure.

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:

T: 031 776 259

E: info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si www.visitpolhovgradec.si
Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in na Instagram profilu Polhograjska graščina

Pripravili:
Jasna Bokal in Nina Slana

Obvestilo

Ponovno odprtje notarske pisarne na Brezovici

Z dnevom 8. 3. 2021 je s poslovanjem pričela notarka Mojca Gorišek Gros.

Notarka nudi širok nabor notarskih storitev gospodarskim subjektom ter prebivalstvu. Njena notarska pisarna se nahaja na naslovu Podpeška cesta 2, 1351 Brezovica pri Ljubljani, v 1. nadstropju stavbe Mercatorja (v istih prostorih, kjer se je notarska pisarna nahajala že v preteklih letih).

Notarka Mojca Gorišek Gros je dosegljiva v času uradnih ur, in sicer osebno po predhodni najavi na telefonsko številko 082/014-700 ali 041/779-560 oziroma na elektronski naslov pisarna@notarka-brezovica.si.

Uradne ure notarske pisarne so:

- ponedeljek, torek in četrtek: 9:00–12:00 in 13:00–16:00

- sredo: 9:00–12:00 in 13:00–17:00

- petek: 9:00–12:00 in 13:00–14:00

Notarka Mojca Gorišek Gros je na voljo tudi občanom Občine Dobrova - Polhov Gradec. Posameznik pa lahko izbere katerega koli notarja, ne glede na kraj stalnega prebivališča. Celoten seznam notarjev v Sloveniji je dostopen na spletni strani Notarske zbornice Slovenije.

Vabljeni!

Pričenja se rekonstrukcija ceste v Mali vodi

V mesecu marcu se pričanja težko pričakovana modernizacija regionalne ceste v Mali vodi.

Gorenjska gradbena družba d.d. bo v mesecu marcu 2021 pričela z rekonstrukcijo regionalne ceste R3-641/1369 Ljubljana-Ljubljana, odsek Briše (od km 0,730 do km 2,556). Dela bodo obsegala modernizacijo obstoječe makadamske ceste, ureditev odvodnjavanja, cestnih prepustov in strug hroudornikov, regulacijo vodotoka Mala voda in gradnjo opornih ter podpornih konstrukcij in asfaltiranje.

Tako bo obnovljena cesta v skupni dolžini 1.736 m. Gorenjska gradbena družba d.d. bo dela izvajala s sodelovanju s podjetjem SŽ – Železniško gradbeno podjetje Ljubljana d.d. in podjetjem HNG Hidrotehnika, nizke in komunalne gradnje d.o.o. Koordinacijo in nadzor pa bo izvajala družba Projekt d.d. Nova Gorica. Dela bodo zaključena najkasneje do decembra 2022.

Projekt bo potekal na podlagi

projektne dokumentacije, ki jo je izdelala Gorenjska gradbena družba d.d. Omenjeni odsek ceste R3-641/1369 Ljubljana-Ljubljana se nahaja v zahtevnem okolju, tako z vidika varovanja narave kot tudi z vidika voda in prometne varnosti. Rekonstrukcija bo zato morala upoštevati smernice Zavoda za varstvo narave, hkrati pa čim bolj omejiti poseg v območje reke Mala voda v skladu z narovarstvenimi pogoji.

V preteklih letih je bil del ceste v dolžini 150 metrov že moderniziran, saj je cesto na tistem delu zaradi neugodnih vremenskih razmer odneslo in so bila dela nujno potrebna. Cesta, ki na celotnem odseku poteka po ozki dolini ob potoku Mala voda, je tako tam že asfaltirana in razširjena, brežine nad cesto so delno varovane z zaščitnimi mrežami, pod cesto pa je zgrajen podporni zid.

Z marcem pa se pričanja re-

konstrukcija dveh odsekov ceste, ki sta še v makadamu. Ker po tej cesti poteka tudi linija šolskega in rednega avtobusa, je prenova ceste res nujna in težko pričakovana.

Podrobnejše informacije in natančnejši terminski plan bodo znani v nadaljevanju poteka projekta. V času rekonstrukcije ceste bodo na odseku vzpostavljene delne zapore prometa, o katerih bodo občani pravočasno obveščeni.

Nova številka zbornika Domači kraji

Februarja je izšla nova številka zbornika **Domači kraji s podnaslovom Zbornik Občine Dobrova - Polhov Gradec in okoliških krajev. Gre že za peto številko zbornika, ki od leta 2013 naprej izide vsaki dve leti.**

Urednici Milki Bokal je ponovno uspelo zbrati vsebine kar šestindvajsetih avtorjev, stalnih in tudi novih. Njihovi prispevki pokrivajo različna področja – od zgodovine, naravne in kulturne dediščine, življenjskih zgodb najzanimivejših posameznikov, do kronike družabnega življenja, fotografskih, pesniških in drugih umetniških prispevkov. Zbornik **Domači kraji** igra pomembno vlogo v občini Dobrova - Polhov Gradec, saj ohranja podatke in znanja, ki bi sicer bili pozabljeni, zato njegova vrednost z leti le narašča.

V najnovejši knjigi **Domači kraji** se nahajajo naslednja poglavja:

- Nada Praprotnik: Naravoslovec Wilhelm Voss o rastlinstvu v Polhograjskem hribovju
- Blanka Ravnjak, Jože Bavcon, Nada Praprotnik: Senožeti – naravni pisani vrtovi
- Dušan Koman: Freske Svete nedelje na podružnični cerkvi sv. Elizabete na Podrebri pri Polhovem Gradcu
- Anita Kavčič Klančar: Stenske poslikave v cerkvi sv. Kancijana na Vrzdencu v

luči konservatorsko-restavratorskih posegov

- Pavle Košorok: Moj ded France Vodnik s Podrebri (1874–1966) – rezbar, kipar, restavrator
  - Ajda Kozjek: Zgodovina šolstva v Polhovem Gradcu
  - Leta 1969 smo zgradili novo polhograjsko šolo – pripovedujejo ravnatelj (Jože Kavčič, Ivan Polajnar, Franc Hribernik, Ilinka Kucler)
  - Barbara Ivančič Kutin: Slovenija in Argentina – dve domovini
  - Milka Bokal: Draga Gelt – z rodne Dobrove v širni svet
  - Milan Vajda: Zanimivosti iz življenja in dela Antona Janše (1734–1773)
  - Jakob Cankar: Zgodovina Planine nad Horjulom
  - Gašper Tominc: Kronika Občine Dobrova - Polhov Gradec za leti 2018 in 2019
  - Marija Končan: Slike iz življenja na Smolniku in v Črnem Vrhu
  - Vida Kokalj: Pograjaska roža
  - Francka Kozjek: Prigode iz nekdanjega življenja
  - In memoriam: Jože Kavčič (1931–2020)
  - Verzi, porojeni v naših krajih (Katarina Tominec, Marija Kosmačin Smuk, Milena Željeznov, Milan Košir)
  - Milka Bokal: Likovna govorica gospodarskih poslopij – kozolcev, hlevov
  - Simon Purger: Slikovna priloga: Kozolci, hlevi in njihova likovna znamenja
- Svoj izvod zbornika lahko dobite na sedežu Občine, Stara cesta 13, 1356 Dobrova (sporočite na telefonsko številko 01/3601-800 ali e-mail info@dobrova-polhovgradec.si) ali v Polhograjski graščini.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je pripravil letno poročilo o delovanju Programa SVIT z odzivnostjo po občinah za leto 2020.

O Programu SVIT, državnem programu za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, smo poročali že decembra 2020, ko je NIJZ v želji po ozaveščanju o kolorektalnem raku pripravil krajši prispevek za javnost.

Rak na debelem črevesu in danki je 4. najpogostejši vzrok smrti zaradi raka, zato državni presejalni program SVIT skrbi za njegovo zgodnje odkrivanje in tako zmanjšuje smrtnost. Namenjen je moškim in ženskam med 50. in 74. letom starosti, ki vsaki dve leti prejmejo vabilo k udeležbi v programu. NIJZ sporoča, da Program Svit uspešno poteka dalje kljub epidemiji, je pa bilo v letu 2020

opaziti manjšo udeležbo kot v letih 2019 in 2018.

Ko posameznik na dom prejme vabilo v Program Svit, mora izpolniti in podpisati Izjavo o prostovoljnem sodelovanju, nato pa prejme komplet za odvzem vzorcev blata. Odvzete vzorce po pošti nato vrne na naslov Programa SVIT, kjer jih analizirajo – če je izvid negativen, je posameznik v Program Svit ponovno vabljen čez dve leti, če pa je izvid pozitiven, je napoten na kolonoskopijo k zdravniku specialistu.

Povprečno se je v Sloveniji na vabilo Programa Svit lani odzvalo 64 % prebivalcev. Večja odzivnost pomeni več odkritih predrakavih sprememb in zato manjšo obolevnost in umrljivost

zaradi raka, zato si pri Programu SVIT prizadevajo za čim večjo odzivnost. V marcu, ko obeležujemo mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, predstavljamo glavne poudarke letnega poročila Programa Svit, ki ga je pripravil NIJZ.

Letno poročilo o delovanju Programa SVIT za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2020

K udeležbi je bilo povabljenih 308.703 oseb, izmed katerih se je programa udeležilo 197.902 oseb oz. kot omenjeno 64 %. Med analiziranimi osebami je imelo 93,74 % oseb negativen izvid na predrakave spremembe debelega črevesa in danke, 6,26 % pa pozitivnega. Odkritih je bilo 216 primerov raka debelega črevesa in danke, 2.131 oseb pa je imelo napredovali adenom, ki predstavlja večje tveganje za nastanek raka.

Podrobnejša analiza odzivnosti po zdravstvenih regijah je pokazala najvišjo odzivnost vabljenih v program v zdravstveni regiji Nova Gorica (68,42 %),

najnižjo pa v zdravstveni regiji Koper (60,84 %). V ljubljanski zdravstveni regiji, kamor spada tudi občina Dobrova - Polhov Gradec, je bila odzivnost 64,99 %. V lanskem letu so v Programu SVIT v zdravstveni regiji Ljubljana odkrili 54 primerov raka debelega črevesa in danke, 574 oseb pa je imelo napredovali adenom.

V občini Dobrova - Polhov Gradec se je v letu 2020 na vabilo odzvalo 70,64 % povabljenih občanov; pri moških je bila odzivnost 66,67 %, pri ženskah pa 74,44 %. Za primerjavo; v letu 2019 se je odzvalo 71,71 % občanov, v letu 2018 69,35 %, v letu 2017 70,30 %, v letu 2016 pa samo 65,09 %.

Celotno poročilo je dostopno na spletni strani www.program-svit.si.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zgodnje odkrivanje raka

LR

Preventivna mamografija na Vrhniki

Februarja se je na Vrhniko vrnila mobilna enota programa DORA, v kateri bodo naslednjega pol leta opravljali slikanje žensk med 50. in 69. letom starosti.

Na preventivno mamografijo, ki je ključna pri zgodnjem odkrivanju raka dojk, bodo vabljene tudi občanke Občine Dobrova - Polhov Gradec.

Sredi februarja se je po dveh letih na Vrhniko že petič vrnila mobilna enota programa DORA, in sicer na parkirišče za Cankarjev dom ob Tržaški cesti. **V njej bodo naslednjega pol leta opravljali slikanje žensk med 50. in 69. letom iz občin Vrhnika, Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Dragomer in Logatec.** Na preventivno mamografijo bodo do konca poletja povabili okoli 6.000 žensk iz navedenih občin.

Preventivna mamografija je v okviru mobilne enote programa DORA na Vrhniki nazadnje potekala leta 2019. Iz programa DORA sporočajo, da se je preventivne mamografije takrat udeležilo več kot 4.500 žensk ali 78 % vseh povabljenih.

Med vsemi slikanimi so pri 105 ženskah na mamografskih

slikah ugotovili spremembe, zaradi katerih so jih povabili na dodatne obravnave (dodatno slikanje s tomosintezo, ultrazvok, magnetno resonanca, v manjšem deležu tudi punkcija) v presejalno-diagnostični center programa DORA na Onkološkem inštitutu Ljubljana, in pri 13 ženskah odkrili raka dojk.

»Moramo pohvaliti ženske, ki prihajajo na slikanje v mobilno enoto na Vrhniko. Njihov odziv je eden najvišjih v Sloveniji, saj dosega že skoraj 80 %. Skrb za svoje zdravje je pomembna vrednota žensk, ki se udeležujejo preventivne mamografije v programu DORA.

Naša naloga je, da jim zagotovimo najvišjo kakovost

obrnave pri zgodnjem odkrivanju raka dojk. Če raka dojk odkrijemo dovolj zgodaj, ko je še majhen in omejen na dojko, je zdravljenje lahko zelo uspešno in manj obsežno, kar vpliva na višjo kakovost življenja bolnic.

Pri zgodaj odkritih rakah dojk je večje tudi preživetje,« je v sporočilu za javnost, ki so ga pripravili pri programu DORA, izpostavila vodja programa mag. Kristijana Hertl, dr. med.

Občanke Občine Dobrova - Polhov Gradec bodo vabilo na mamografijo prejele od dva do tri tedne pred terminom presejalne mamografije. Sodelavci programa DORA pa jih pozivajo, da

naj se mamografije udeležijo, če so zdrave in nimajo znakov prehladnih obolenj oziroma okužbe z novim koronavirusom. Hkrati pa obveščajo, da se na mamografijo lahko ženske naročijo same, če vabila še niso prejele.

V tem primeru naročanje poteka preko e-naslova dora@onko-i.si, spletnega obrazca na <https://dora.onko-i.si/prenarcanje/> ali brezplačnega telefona 080/27-28 vsak delavnik med 9. in 12. uro.

Ženske se lahko prek navedenih kontaktov tudi prenaročijo, če jim termin, ki so ga prejele, ne ustreza.

LR

Pravilno ravnanje z odpadki

Skrb za urejeno okolico je timsko delo občanov in podjetja Voka Snaga.

Medtem ko sami igramo ključno vlogo pri nadziranju količine odpadkov in skrbi za ustrezno ravnanje z njimi, pa Voka Snaga naše odpadke zbira in poskrbi za njihovo pot v predelavo. Za občane so ponovno pripravili nekaj smernic in navodil, s posebnim poudarkom na ekootokih.

Pravilno ločevanje odpadkov

Obveznost vseh občanov je, da svoje odpadke pravilno ločujemo in jih odlagamo v ustrezne zabojnike. Pri tem si lahko pomagamo tudi z e-abcenikom odpadkov na www.mojiodpadki.si – v polje preprosto vpišemo odpadke, za katerega želimo izvedeti, v kateri zabojnik ga odložiti in s klikom se nam prikaže odgovor. Gre za koristno pomagalo, saj se srečujemo z vedno novimi izdelki in kombinacijami materialov, ki pa predstavljajo pravi izziv pri ločevanju odpadkov. Veste med katere odpadke spadajo kartuše, flomastri, laki za nohte, če naštejemo le nekaj vsakdanjih predmetov? Spadajo med nevarne odpadke, za vse ostale pomisleke, pa si le oglejte spletno stran na zgornji povezavi.

Ekootoki

Zadnje mesece pri JP Voka-Snaga d.o.o. opažajo številne nepravilnosti v zvezi z odlaganjem odpadkov v zabojnike na zbiralnicah (ekootokih). Poleg zabojnikov se nabirajo odpadki, ki spadajo v zbirni center oziroma je zanje treba naročiti kosovni odvoz. Odpadki so namesto v zabojnik odloženi poleg njega, kopicijo pa se tudi vrečke z odpadki, ki v zabojnike na ekootoku ne spadajo. Ko govorimo o zasmetenosti in nepravilnemu odlaganju odpadkov, se je stanje v preteklem letu poslabšalo, zato JP Voka-Snaga d.o.o. pripravili spodnje obvestilo, da do nepravilnosti ne bi več prihajalo.

1. Z zbiralnic (ekootokov) so odstranjeni zabojniki za embalažo

V letošnjem letu je JP Voka-Snaga d.o.o. z ekootokov umaknila zabojnike za embalažo.

Vsi občani imamo namreč na svojih zbirnih mestih lastne zabojnike za embalažo. Če zabojnik za embalažo ne zadostuje potrebam našega gospodinjstva, lahko brez dodatnega plačila naročimo večjega ali dodatnega. To storimo tako, da izpolnimo obrazec za sporočanje sprememb, ki je dostopen na www.vokasnaga.si in www.mojiodpadki.si v rubriki »Naročanje in obrazci« oziroma »Naročila«.

Pravne osebe so skladno s področno zakonodajo (lokali, restavracije, trgovine ...) dolžne s posebno pogodbo urediti prevzem in odvoz ločeno zbrane

odpadne embalaže (plastične, kartonske, papirnate, steklene), ki nastaja pri opravljanju proizvodne, trgovinske in storitvene dejavnosti.

2. V zabojnikih na ekootokih se sedaj zbirata samo papir in steklo

Ekootoki so posebej urejeni prostori na javni površini, kamor lahko občani prinesemo ločene frakcije komunalnih odpadkov, ki ne spadajo v domače zabojnike. Embalaže na ekootokih ne bomo več zbirali. Ekootoke zdaj sestavljata dve vrsti zabojnikov, in sicer za papir in steklo. Zabojniki s papirjem se praznijo vsake tri tedne, zabojniki s steklom pa vsaka dva tedna.

3. Na nepravilnosti v okolici ekootokov opozarjajo tudi občani sami

Na nepravilnosti pri odlaganju odpadkov in nasmetenosti v okolici ekootokov pa opozarjajo tudi občani sami. Nekateri namreč še vedno ne upoštevajo pravil, ki veljajo za zbiranje odpadkov na ekootokih. Za urejeno okolico ekootokov skrbi tudi Režijski obrat, vendar odgovornost za ravnanje s svojimi odpadki najprej nosi vsak posameznik sam.

Kdo nadzoruje naše ravnanje z odpadki?

Kaj pa se zgodi, če se pri ravnanju z odpadki ne bomo držali pravil? Na nepravilno ravnanje z odpadki nas bo z obvestilom na zabojniku najprej opozorila Voka Snaga, za ponavljajoče nepravilno ravnanje pa lahko medobčinski inšpektorat, ki je pristojen za nadzor, izda tudi globo. V primeru, da zasledimo nepravilno ravnanje z odpadki, pa se občani lahko tudi sami obrnemo na Medobčinski inšpektorat in redarstvo.

Kaj storiti, ko imamo bioloških ali mešanih komunalnih odpadkov več kot običajno?

Kadar imamo bioloških in/ali mešanih komunalnih odpadkov več kot običajno, jih lahko pospravimo v 50- ali 100-litrsko tipizirane vrečke Voke Snage in jih na dan odvoza postavimo zraven ustreznega zabojnika. Naenkrat lahko pripravimo do pet vreč, pri čemer teža posamezne vreče ne sme presegati 10 kilogramov. Vreče so naprodaj prek spleta (www.vsezaodpadke.si/vokasnaga) in v Centru ponovne uporabe na Povšetovi 4 v Ljubljani.

Če velikost zabojnika ne ustreza več vašim potrebam,

Zabojniki na pločnikih, cestiščih in drugih javnih površinah so nevarni za pešce, kolesarje in voznike.

lahko naročimo večji ali dodatni zabojnik. Naročilo večjega/dodatnega zabojnika za embalažo ne prinaša dodatnih stroškov, upoštevajte pa, da na ceno, ki jo plačate za storitve ravnanja z odpadki, vplivata velikost črnega in rjavega zabojnika.

Zadnje čase se poleg zabojnikov na številnih lokacijah nabirajo odpadki, ki spadajo v zbirni center oziroma je zanje treba naročiti kosovni odvoz, številni odpadki pa so namesto v zabojnike odloženi poleg njih. Ob tem Voka Snaga opozarja, da je odlaganje odpadkov poleg zabojnikov strogo prepovedano. Namesto tega odpadke raje odpeljimo v zbirni center ali pa naročimo odvoz kosovnih odpadkov.

Zbirni centri

V zbirnih centrih odpadke sprejemajo brezplačno, za nekatere odpadke pa veljajo količinske omejitve. In sicer za gradbene odpadke in izolacijske gradbene materiale (0,5 m³), pnevmatike (5 gum), kosovne

odpadke (3 m³), zeleni odrez (1,5 m³), salonitne plošče (evropaleta do višine pol metra) in pohištveni les (2 m³). Gradbene odpadke sprejemajo samo v Zbirnem centru Barje.

Odvoz kosovnih odpadkov

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat na leto brezplačen. Občani ga lahko naročimo, če ga potrebujemo. To storimo tako, da izpolnimo e-naročilnico na www.mojiodpadki.si, izberemo datum znotraj razpisnega pomladnega ali jesenskega termina ter počakamo na klic, da se dogovorimo o podrobnostih odvoza kosovnih odpadkov. Za prebivalce občine Dobrova - Polhov Gradec je spomladanski odvoz običajno možen med 15. aprilom in 31. majem, jesenski pa med 1. oktobrom in 30. novembrom.

Zabojniki se morajo nahajati na zasebni površini

Občinska zakonodaja določa, da morajo vsi zabojniki za smeti,

Zbirni center Barje
od 1. novembra do 31. marca:
od ponedeljka do sobote, od 6. do 18. ure
od 1. aprila do 31. oktobra: od ponedeljka do sobote, od 6. do 20. ure

Začasni zbirni center Povšetova
od torka do sobote, od 11. do 18. ure, ob nedeljah, ponedeljkih in praznikih zaprto

Zbirni centri so ob praznikih zaprti.

tudi tisti za embalažo in papir, stati na zasebni površini. V naši občini je to Odlok o zbiranju komunalnih odpadkov v Občini Dobrova - Polhov Gradec (Uradni list št. 77/2012). Voka Snaga zato uporabnike prosi, da zabojnike na dan odvoza do 6. ure zjutraj postavimo na prevzemno mesto; to je na rob javne površine, kjer se smetarsko vozilo lahko ustavi in izprazni zabojnik. Ostale dni pa moramo imeti zabojnike umaknjene z javne površine, da ne ogrožajo njene uporabe – zabojniki na pločnikih, cestiščih in drugih javnih površinah so namreč nevarni za pešce, kolesarje in voznike. Če smo bolj pozabljive narave, pa nas na odvoz odpadkov lahko en dan prej opozori brezplačen SMS opomnik. Nastavite si ga lahko na spletni strani www.mojiodpadki.si, preko aplikacije Moji odvozi. Prav tako moramo občani poskrbeti, da naši smetnjaki niso prevrnjeni, njihov okolica pa nasmetena.

Za več informacij v zvezi z odpadki lahko obiščete spletni strani www.vokasnaga.si in www.mojiodpadki.si ali pa podjetju pišete na vokasnaga@vokasnaga.si oz. pokličete v Center za pomoč in podporo uporabnikom na telefonsko številko 01/4779-600.

JP Voka-Snaga d.o.o. in Občina Dobrova - Polhov Gradec

Kaj spada v zabojnik za papir in kaj v zabojnik za steklo:

	V zabojnik odlagamo:	V zabojnik NE spadajo:	Posebnosti:
ZABOJNIK ZA PAPIR	<ul style="list-style-type: none"> časopise in revije, zvezke in knjige, prospekte in kataloge, pisemske ovojnice, pisarniški in ovojni papir, papirnate nakupovalne vrečke, kartonsko embalažo in lepenko. 	<ul style="list-style-type: none"> kartonska votla embalaža tekočin ali t. i. tetrapak (ta spada med embalažo), povoščeni in plastificirani papir, tapete in celofan (odložimo med preostale odpadke), cigaretni zavojčki (spadajo med preostale odpadke), higienski papir, papirnate brisačke, prtički, robčki ipd. (odložimo med biološke odpadke), z živili pomazana ali prepojena papirnata in kartonska embalaža (spada med preostale odpadke). 	<p>Kartonaste škatle raztrgamo in zložimo, da zasedejo čim manj prostora. Z njih odstranimo lepilne trakove.</p> <p>Če je revija zavita v plastično folijo, to odložimo v zabojnik z rumenim pokrovom.</p>
ZABOJNIK ZA STEKLO	<ul style="list-style-type: none"> steklenice živil in pijač, stekleno embalažo zdravil in kozmetike, kozarce vložnih živil, drugo stekleno embalažo. 	<ul style="list-style-type: none"> okensko in drugo ravno steklo (oddamo ga v zbirnem centru), neonske, halogenske in žarilne žarnice ter svetlobne cevi (spadajo v zbirni center) avtomobilsko steklo (to in spodaj naštetih odpadki spadajo med mešane komunalne odpadke); ogledala, porcelan in keramika, izdelki iz kristala in ekranskega stekla, pleksi in karbonska stekla, laboratorijska in ognjevarna stekla. 	<p>Stekleno embalažo vedno izpraznimo in ji odstranimo zamaške ali pokrovčke.</p> <p>Kovinske pokrovčke odložimo v zabojnik za embalažo, plutovinaste zamaške pa v zabojnik za mešane komunalne odpadke.</p>

Zabojnik za embalažo stoji na vsakem zbirnem mestu

Steklo in papir (javna zbiralnica)

Zbirni center Barje

Urša Bogataj, članica turističnega društva Briše, s srebrno medaljo osvojeno na svetovnem prvenstvu!

Urša je članica Slovenske ženske reprezentance v smučarskih skokih, ki je na svetovnem prvenstvu v nemškem Oberstdorfu na ekipni tekmi smučarskih skakalk osvojila srebrno medaljo.

Uspeha se je razveselila skupaj z Niko Križnar, Emo Klinec in Špelo Rogelj. Urši ob tem uspehu čestitamo in ji želimo še veliko uspehov na njeni športni poti. **TD Briše**

Skrb za kulturno dediščino v kraju

Skrb za objekte večjega kulturnega pomena v kraju je tema, ki se pojavljala v vseh letnih programih dela Turističnega društva Briše.

V prvih letih delovanja društva še v devetdesetih letih smo se ukvarjali predvsem z obnovami kapelic in znamenj ob poteh v naši sosesčini.

V tej fazi je bila gotovo največja pridobitev obnova kapelice v vasi Briše z umestitvijo podobe sv. Treh kraljev, ki je sicer kopija originalnega preko 350 let starega reliefa, ki je sedaj obnovljen nameščen v briški cerkvi. Obnovo originalne podobe in izdelavo kopije Treh kraljev je financiralo Turistično društvo Briše.

Leta 2006 so se začela obnovitvena dela na cerkvi sv. Treh kraljev na Brišah. Po skoraj petnajstih letih se ta temeljita obnova cerkve bliža koncu. Turistično društvo je vsa ta leta aktivno sodelovalo pri obnovitvenih delih tako s prostovoljnimi delom njegovih članov kot vseskozi tudi finančno.

Znaten del sredstev, ki smo jih pridobili z našo turistično dejavnostjo smo lahko v teh

letih namenili za obnovo. Šlo je za zelo temeljita sanacijska dela, obnovilo se je praktično vse, kar je bilo tam.

Od temeljev, injeciranja zidov, ometi, opečnat tlak, zamenjava oken, vrat, restavracija treh oltarjev, kor, zamenjava strehe na zvoniku in na ladji in še kaj. V delu je le še fasada.

Pomembno je, da smo z našim finančnim prispevkom tudi občutno razbremenili ljudi, saj če ne bi bilo tega, bi morali pri ljudeh iskati dodatna sredstva.

Takšne obnove niso poceni, kako je pa z državno pomočjo v takšnih primerih, pa vemo. V lanskem korona letu, ko je bilo običajne dejavnosti društva precej manj, je na primer Turistično društvo Briše v celoti pokrilo vse materialne in izvedbene stroške pri postavitvi nove

strehe na cerkvi sv. Treh kraljev. Naj še omenimo, da se je naša skrb društva za kulturne objekte dotaknila tudi sosednjih cerkva.

Pred leti smo tako prispevali kompleten znesek za postavitev novega kamnitega portala glavnega vhoda na cerkvi sv. Martina na Setniku.

Prav tako smo namenili kar nekaj sredstev za izdelavo nove strehe na cerkvi sv. Lovrenca na Gori, potem ko je neurje uničilo staro streho. V zadovoljstvo nam je, da v Turističnem društvu Briše lahko del denarja pridobljenega z našo dejavnostjo, investiramo v tako pomembno stvar, kot je obnova kulturnih objektov.

**TD Briše,
Tone Koprivec**

Vabljeni na čistilno akcijo!

Spoštovane občanke, občani! Obveščamo vas, da bo **v soboto, 10. aprila 2021, z začetkom ob 9. uri potekala čistilna akcija.** Vabimo vse, ki želite prispevati k čistejšemu okolju, da se nam pridružite.

V primeru slabega vremena bo čistilna akcija potekala en teden kasneje, v soboto, 17. aprila 2021.

Pokažimo, kako pomembna je skrb za okolje in kakšno moč imamo posamezniki, ko se povežemo za skupno dobro. Veselimo se vaše udeležbe!

Čistilna akcija bo potekala na ustaljen način. **V prihodnjih dneh bodo znana zbirna mesta in koordinatorji čistilne akcije. Vsako zbirno mesto bo imelo koordinatorja, ki bo skrbel za komunikacijo med in po čistilni akciji.** Po končanem čiščenju bo skupini dostavljena tudi malica. Ker bo čistilna akcija potekala v času epidemije, jo bomo izvedli skladno z navodili Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki bodo tisti dan veljala.

Natančnejše informacije v zvezi s čistilno akcijo bodo na razpolago na spletni strani Občine Dobrova - Polhov Gradec (www.dobrova-polhovgradec.si), na letaku, ki ga boste prejeli v poštni nabiralnik, in pri predsednikih krajevnih skupnosti oz. predsednici TD Črni Vrh:

- za KS Dobrova: Franc Smrtnik, ksdobrova@telemach.net
- za KS Polhov Gradec: Janko Božnar, kspolhovgradec@siol.net
- za KS Šentjošt: Janez Oblak, ks@stjost.si
- za KS Črni Vrh: Simona Košir, tdcrnivr@gmail.com

Pokažimo, kako pomembna je skrb za okolje in kakšno moč imamo posamezniki, ko se povežemo za skupno dobro. Tega se zaveda tudi kuža iz Črne Vrha, ki se bo zagotovo udeležil čistilne akcije. Pa vi?

Korak v leto 2021, v DU Polhov Gradec

Pomlad v parku v Polhovem Gradcu

Že krepko smo zakorakali v leto 2021. Tudi v DU Polhov Gradec je epidemija globoko zarezala v delo društva.

Izredne zdravstvene razmere Covid-19, ki nas je kod strela z jasnega doletela v mesecu marcu 2020, nam je temeljito spremenila delo v društvu. V preteklem letu smo imeli šest sej Upravnega odbora. Od tega so bile štiri seje korespondenčne.

Občni zbor 2021 smo imeli v soboto, 27. februarja. Občni zbor je potekal korespondenčno – zaradi še vedno trajajočih kriznih razmer.

Na občnem zboru so sodelovali vsi člani Upravnega odbora, Nadzornega odbora, ter predsednik Častnega razsodišča. Vsi predsedniki komisij oziroma komisij v društvu so pripravili Poročila za leto 2020 ter Plan dela za leto 2021. Blagajničarka je pripravila Finančno poročilo ter Finančni plan za leto 2021. Računovodkinja je naredila zaključni račun, ki ga je občni zbor potrdil.

Predsednica društva, Cecilija Jarc je tudi poslala vsem udeležencem občnega zbora Poročilo delu društva za leto 2020 in Plan dela za leto 2021. Vsi dogodki, ki smo jih planirali, so navedeni v občinskem koledarju Prireditve v Blagajevi deželi 2021. Predsednica se je zahvalila vsem članicam in članom UO, predsednikom komisij in sekcij, ter vsem poverjenikom za požrtvovalno delo in pomoč v letu 2020.

Posebna zahvala pa gre občini Dobrova - Polhov Gradec za korektno sodelovanje in finančno pomoč, ki smo jo prejeli na razpis o sofinanciranju programov društev upokojenec v občini.

Dogodek ob 8. marcu, Dnevu žena, in 10. marcu, dnevu mučnikov, smo izvedli tudi na daljavo. Vsem članicam in članom v DU čestitam ob tej priliki in srčno upam, da se kmalu srečamo. Sodelovati, si pomagati ali vsaj nasmeš podariti, že to nam polepša vsakdan.

Bodite pozitivni, pojdite v naravo, ki nas razveseljuje v vsej svoji pomladni lepoti in si tako okrepite zdravje.

Jutranja telovadba na prostem

Z jutranjo telovadbo bomo pričeli v petek, 2. 4. 2021, ob 8:00.

Telovadba bo potekala vsak petek med 8:00 in 9:00, pri balinišču pri Pograjškem domu. Skladno z vsemi navodili, ki jih bo narekovala vlada RS. K telovadbi vabimo tudi ostale občane. Jutranja telovadba na prostem bo vse od 2. 4. 2021 pa do 30. 11. 2021. Pridružite se nam.

Vljudno vabljeni!

Za DU: Cecilija Jarc

TD Briše v korona letu 2020

Informativna tabla na začetku Briš.

Kozolček Hubatar - Majer

Avtobusna postaja Briše

Nestrpno in z optimizmom smo pričakovali prihod novega leta 2020 in ga tudi dočakali v najlepši luči ob postavljenih jaslicah sredi Briš in ob druženju krajanov.

V nas je bilo polno optimizma, saj nismo niti slutili, kakšni časi so pred nami. Po medijih se je sicer govorilo o okužbah s Covidom na Kitajskem in verjetno od nas nihče ni pričakoval, da se okužba lahko tako hitro razširi tudi do nas. Kaj kmalu smo spoznali, kako je ta naš svet majhen. Že v marcu je bilo vse drugače...

Covid nam je sicer še dovolil izpeljati koncert ob 20-letnici delovanja Ženskega pevskega zbora Danica in redni občni zbor Turističnega društva Briše, potem pa se kmalu začelo zapletati. Tako smo bili že sredi priprav prisiljeni odpovedati srečanje ob materinskem

dnevu. Zaradi omejitve števila udeležencev tudi nismo mogli izpeljati naše tradicionalne prireditve Dan pod Lovrencem. Smo pa lahko izvedli srečanje članov društva, Blažev memorial, košnjo na Lovrencu, košnjo pri Cpinovih v Mali vodi, dvajseto kolesarjenje na Vršič in planinski pohod na Storžič. Kot vsako leto smo tudi finančno podprli izvedbo Oratorija in pripravili vse za plavalni dan v Briških Termah in tudi počastili oratorijce z nakupom sladoleda.

Društvo pa kljub vsem omejitvam ni mirovalo. Ob upoštevanju varnostnih ukrepov smo kljub temu izpeljali kar nekaj aktivnosti, ki smo jih običajno kar malo dali na stran.

Tako smo letos lahko v miru obnovili vseh 8 občestnih kozolcev, ki nas usmerjajo do posameznih kmetij. Vsi so dobili novo streho in nove letve, pa še na novo smo jih pobarvali. Dva glavna kozolca sta dobila tudi na novo izdelani panoramski sliki, s katerimi se lahko mimo-

idoči orientirajo in hkrati uvidijo, na kako lepem področju turistično društvo deluje. Prvi nas pozdravi kmalu, ko gremo iz Polhovega Gradca proti Brišam, drugi pa nas pričaka pri kmetiji Pr Cpin, iz smeri Ljubljance proti Brišam.

S pomočjo pridnih rok in ob pomoči nekaterih sovaščanov je bila na novo prebarvana tudi avtobusna postaja na Brišah. Za pleskanje postaje nam je barvo plačala občina Dobrova - Polhov Gradec, za kar smo ji hvaležni.

Tudi letos smo v decembru med naše člane in podpornike razdelili koledarje z medenimi voščili. Letos so bili obiski zelo kratki in ob upoštevanju varnostnih ukrepov. Upošteval jih je tudi Miklavž, ki je »bolj potihoma« obiskoval naše najmlajše takrat, ko so ti že spali, poskrbeli pa smo tudi za medpraznično okrasitev centra Briš in obdaritev starejših sovaščanov.

Med letom pa smo zelo aktivno sodelovali pri obnovi naše

podružnične cerkve na Brišah. Ta je končno dobila v celoti novo ostrežje in novo kritino.

Najbolj pa je korona vplivala na delovanje kulturnih skupin Moškega pevskega zbora TD Briše, Ženskega pevskega zbora Danica in Dekliške skupine Vešče. Vse vaje in že načrtovani nastopi so bili in so še vedno »prepovedani«. V januarju 2020 smo skupaj z gostujočim pevskim zborom Mešani pevski zbor sv. Urh Smlednik še izvedli koncert ob 20. letnici delovanja Ženskega pevskega zbora Danica v Polhograjski graščini. Korona je žal zaustavila tudi ponovno vzpostavitev folklorne skupine TD Briše. Po vztrajnem iskanju smo našli mentorja, ki je bil pripravljen delati za mladimi, toda v letu 2020 se ni izšlo. Mladi so bili nad tem navdušeni, toda morali bodo še malo počakati, tako kot žal tudi na mnoge druge stvari.

TD Briše, Matjaž Bogataj
(foto: Tone Koprivec)

Piknik prostor, kjer boste uživali v čudoviti naravi

pripeko ali plohami.

Seveda pa sprejemajo tudi manjše skupine in zaključene družbe ob raznih praznovanjih kot so rojstni dnevi, zasebne zabave, birne in podobno. V vsakem primeru vam oskrbnik Tadej Sečnik priskrbi zadostno

število klopi in miz. Poskrbijo tudi za velik žar, če nimate svojega.

Morda le še namig: ker je najbližja trgovina v Polhovem Gradcu ali na Vrzdencu, morate le paziti na to, da s seboj prinesete vso hrano in pijačo. Sicer

pa s hlajenjem pijače ne bo težav, za ta namen imajo tako hladilnik kot hladno staro klet.

Tadej tudi pravi, da v primeru, če bi si kdo od gostov želel odpočiti, načrtuje v letošnjem letu ureditev ležišča na senenih balah, tako kot se je po napornem delu počivalo v starih časih.

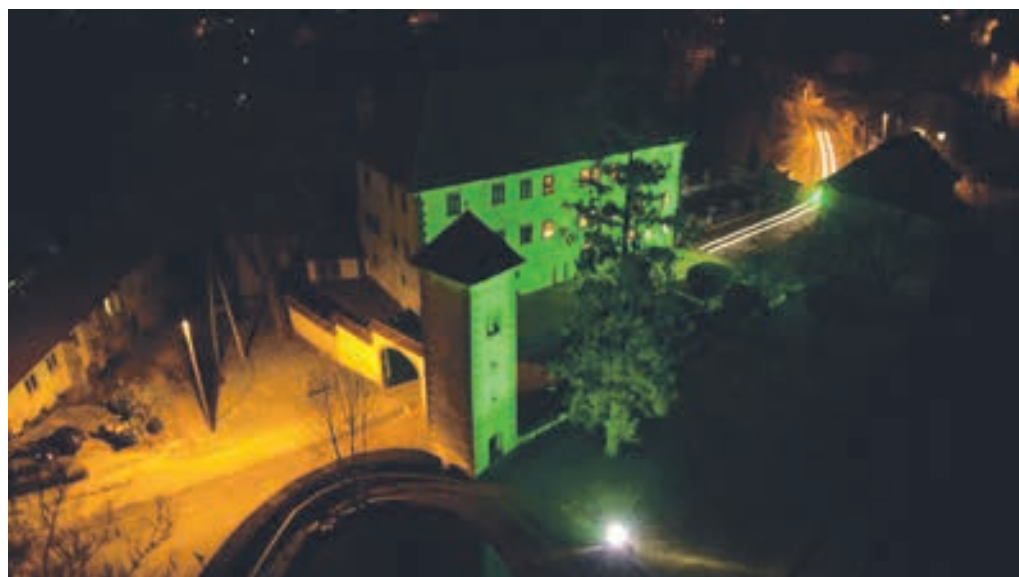
Kako izgleda piknik pod kozolcem, vidite na fotografijah, če pa si želite ogledati še več, preverite njihovo facebook stran <https://m.facebook.com/piknikprostor.prijereb> in spletno strani <https://www.moja-dejavnost.si/piknik-prostor-planina-nad-horjulom/matejka-secnik--nosilka-dopolnilne-dejavnosti-na-kmetiji/MM1iMZkl>

Vsi, ki si želite urejen velik piknik prostor pod kozolcem kjer je na voljo tekoča voda in lokacija opremljena s sanitarijami, lahko pošljete povpraševanje na e-poštna naslova tadej.secnik@gmail.com ali matejka.secnik@gmail.com, oziroma pokličete na 031/542-052 (Mateja) ali 031/212-880 (Tadej).

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Polhograjska graščina v poklon zeleni Irski

Nenavadna zelena svetloba je v soboto 20. marca zvečer oblila pročelje celotne polhograjske graščine. Tako stolp kot stavba sta privabila kar nekaj radovednežev... Razlog je Irski!

Republika Irski je otoška država v Britanskem otočju na skrajnem zahodu Evrope, ki pokriva približno pet šestin otoka Irski ob severozahodni obali Evrope, preostala šestina irskega otoka nosi ime Severna Irski in je del Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irski.

Notranjost države sestavljajo široke planjave, porasle pretežno z bujnimi travniki in pašniki, zaradi česar je otok dobil ime »zeleni otok«. Gozdovi pokrivajo le desetino površine Irski, kar je takoj za Islandijo najmanj v Evropi. Leta 2016 je Irski imela 4,75 milijona

prebivalcev, torej za dve Sloveniji, po površini 70.273 km² pa je skoraj štirikrat večja od Slovenije, ki se razteza na 20.271 km².

Podnebje je na Irskem izrazito oceansko - Atlantski ocean na zahodu s stalnim in močnim vetrom in topel Zalivski tok vplivata na toplejše podnebje kot pri nas pozimi, a hkrati hladnejše kot pri nas poleti.

Državni praznik Irski slavijo 17. marca, na dan svetega Patrika (v izvorniku Lá Fhéile Pádraig) in ob tem se prebivalci Republike Irski in tudi Severne Irski, ki pripada Združenemu kraljestvu, poklonijo svojemu glavnemu svetniku.

Zelena barva in triperesna detelja kot simbola Irski in svetega Patrika na ta dan zaznamujeta slavlja, festivale in parade in to ne le doma – na ta dan irska veleposlaništva s pobudo Global Greening že 12. leto povabijo

države, da se jim pridružijo v praznovanju. V dneh okrog 17. marca tako številna mesta z zeleno barvo osvetlijo svoje

najbolj prepoznavne znamenitosti: Eifflov stolp v Parizu, piramide v Gizi, opero v Sydneyju, hotel Burj Al Arab v Dubaju so le nekatere izmed njih. V letu 2020 se je slavju irske z zelenimi osvetlitvami pridružil kar 430 znamenitosti iz 59 držav – tudi Slovenija, ki je že leta 2014 zeleno obarvala Ljubljanski grad in Trostovlje.

Letos so se pobudi Global Greening z zeleno osvetlitvijo pridružile naslednje slovenske znamenitosti: Mesarski most v Ljubljani, Blejski grad, Kulturni center in občinska stavba v Rogaški Slatini, Trg pod gradom v Škofji Loki in Polhograjska graščina v Polhovem Gradcu!

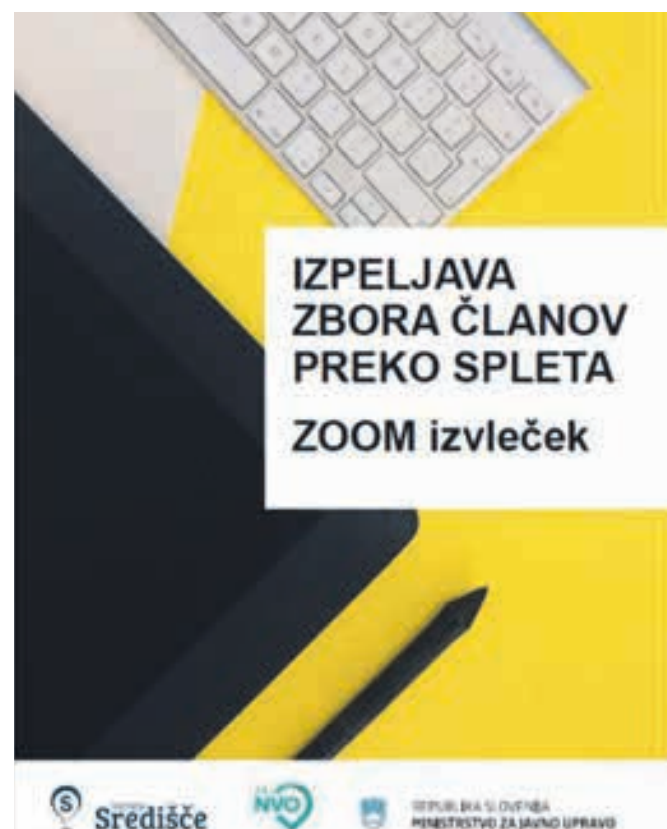
Gre torej za vzajemno promoviranje turizma in za novo prepoznavnost Polhovskega Gradca kot atraktivne turistične destinacije.

Zanimivo je, da je v času epidemije Polhov doživljajski park še bolj obiskan kot sicer.

Le tako naprej!

Sebastian Vehar

Izpeljava zbora članov preko spleta

Na Stičišču Središče smo pripravili priročnik za izpeljavo zbora članov društva preko spleta, bolj podrobno pa izpeljavo zbora članov preko ZOOM-a.

Društvom in drugim NVO nudimo brezplačno uporabo ZOOM-a za do 500 udeležencev v februarju in marcu. Na nas se lahko obrnete tudi za tehnično pomoč pri izpeljavi ter individualno svetovanje.

V priročniku so navedena splošna navodila za izpeljavo seje zbora članov, aktualne omejitve in ukrepe, ki vplivajo na društva in druge NVO, pa najdete na spletni strani CNVOS. Priročnik je dostopen na stičisce-sredisce.si

Stičišče Središče

Občina Dobrova – Polhov Gradec
Stara cesta 13
1356 Dobrova

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV DRUŠTEV UPOKOJENCEV V OBČINI DOBROVA-POLHOV GRADEC V LETU 2021

1. NAZIV IN SEDEŽ SOFINACERJA:

Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova

2. PRAVNA PODLAGA

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007 - UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010), Odlok o proračunu Občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 (Uradni list RS 21/2021), Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/2007, 114/2007 - ZIPRS0809, 61/2008, 99/2009 - ZIPRS1011, 3/2013, 81/2016).

3. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov društev upokojencev.

4. UPRAVIČENCI ZA DODELITEV SREDSTEV

Upravičenci do sofinanciranja programov upokojenskih organizacij so upokojenske organizacije s sedežem v Občini Dobrova-Polhov Gradec, ki delujejo na območju občine.

5. POGOJI IN OMEJITVE ZA SODELOVANJE NA JAVNEM RAZPISU

Na razpis se lahko prijavijo društva, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da ima sedež v Občini Dobrova-Polhov Gradec,
- so po veljavni zakonodaji registrirana najmanj leto pred objavo javnega razpisa,
- imajo urejeno evidenco o članstvu,
- imajo zagotovljene osnovne materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za realizacijo načrtovanih aktivnosti,
- programi, ki so predmet sofinanciranja, morajo imeti jasno finančno konstrukcijo in vire financiranja,
- občinski upravi Občine Dobrova-Polhov Gradec vsaj enkrat letno dostavljajo poročilo o realizaciji programov ter namenski porabi sredstev, ki so jih v preteklem letu prejeli iz občinskega proračuna, razen v primeru, ko kandidirajo prvič,
- za isti program niso sofinancirani iz drugih virov proračuna občine,
- imajo do občine poravnane vse obveznosti, v kolikor so bili sofinancirani iz proračuna v preteklih letih,
- izpolnjujejo druge pogoje določene z razpisom.

6. MERILA ZA OCENJEVANJE IN VREDNOTENJE PREDLOGOV PROGRAMOV UPOKOJENSKIH ORGANIZACIJ

Ocenjevanje in vrednotenje programov upokojenskih organizacij bo izvedeno v skladu z merili, ki so opredeljeni v razpisni dokumentaciji. Programi bodo sofinancirani do višine razpoložljivih sredstev. Višina sredstev, ki jih bo prejel posamezen program bo izračunana na podlagi točk, ki jih bo v postopku ocenjevanja na podlagi meril dobila posamezna prijava.

7. VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV IN DENARNIH POMOČI JAVNEGA RAZPISA

Sredstva so zagotovljena v proračunu občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 na proračunski postavki 18039 Programi drugih posebnih skupin v višini 7.000,00 EUR.

8. OBDOBJE ZA PORABO SREDSTEV

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v letu 2021, v skladu s predpisi, ki določajo izvrševanje proračuna.

9. RAZPISNI ROK ZA ODDAJO VLOG Rok za oddajo vlog: 23. april 2021.

10. KRAJ, KJER LAHKO PROSILCI DVIKNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Razpisno dokumentacijo (besedilo razpisa, navodila in obrazci, merila za sofinanciranje ter vzorec pogodbe) je ves čas objave javnega razpisa na voljo na spletni strani Občine Dobrova-Polhov Gradec.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom dobijo prijavitelji pri Sandri Nartnik na tel. št. 01 3601-800. Razpis in obrazci so dosegljivi tudi preko internetne strani Občine Dobrova-Polhov Gradec: <http://www.dobrova-polhov-gradec.si/>

11.VSEBINA VLOGE

Vloga na javni razpis mora biti izdelana izključno **na obrazcih**, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, biti mora čitljiva in na ustreznih mestih podpisana. Vsebovati mora vse obvezne priloge, dokazila in podatke, določene v razpisni dokumentaciji.

Komisija lahko naknadno zahteva še predložitev drugih dokumentov, kot dokazilo resničnosti navedb v vlogi in priloženi dokumentaciji.

12.ODDAJA IN DOSTAVA VLOG

Vloge je potrebno poslati na naslov: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova**. Vloga mora biti v zapečatenem ovitku opremljena z izpisom na prednji strani: **»NE ODPIRAJ – vloga za sofinanciranje programov društev upokojencev«**. Na hrbtni strani mora biti **naslov pošiljatelja**.

Šteje se, da je vloga prispela pravočasno, če je bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka prejeta v sprejemni pisarni Občine Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova, ali če je bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka oddana na pošti kot priporočena pošiljka.

Za prepozno se šteje vloga, ki ni bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka prejeta v sprejemni pisarni Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova ali ni bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka oddana na pošti kot priporočena pošiljka.

Za nepopolno se šteje vloga, ki ne vsebuje vseh obveznih sestavin zahtevanih z javnim razpisom in razpisno dokumentacijo.

Oddaja vloge pomeni, da se prosilec strinja z vsemi pogoji ter merili razpisa.

13.OBRAVNAVA VLOG IN OBVEŠČANJE O IZBORU

Nepravilno označene in nepravčasno oddane vloge bodo zavržene. Odpiranje vlog ni javno in bo izvedeno najkasneje v roku 5 delovnih dni po preteku roka za prijavo na razpis. Komisija v roku osmih dni od odpiranja vlog pisno pozove tiste vlagatelje, katerih vloge ne vsebujejo vseh z razpisno dokumentacijo zahtevanih dokumentov (nepopolne vloge), da jih dopolnijo. Če vlagatelj vloge ne dopolni v zahtevanem roku, izvajalec razpisa vlogo zavrže s sklepom. Pritožba zoper sklep ni dovoljena.

V roku prispelih in pravilno označenih vlog bodo ovrednotene po točkovnem sistemu v skladu z merili za oceno programov, ki so opredeljena v razpisni dokumentaciji ter skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Izbor in vrednotenje programov bo izvedla razpisna komisija, ki jo imenuje župan. O izidu razpisa in višini dodeljenih sredstev bodo prijavitelji obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za prijavo na razpis. Z upravičenci do sofinanciranja bo sklenjena pogodba o izvajanju programov ter višini in načinu sofinanciranja v letu 2021. Upravičenci so dolžni do 15.12.2021 posredovati vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa za leto 2021.

Številka: 4300-0001/2021-2
Datum: 15.3.2021

Franc Setnikar
Župan

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – ZLS-UPB2 s spremembami), Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 s spremembami), Zakona o športu (ZŠpo-1) (Uradni list RS, št. 29/17 s spremembami), Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04 s spremembami), Statuta Občine Dobrova-Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/12, 43/19), Pravilnika o sofinanciranju dejavnosti in programov društev v občini Dobrova-Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 32/09 s spremembami) in Odloka o proračunu Občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 (Uradni list RS, št. 21/2021) objavlja Občina Dobrova-Polhov Gradec

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE DELOVANJA DRUŠTEV NA PODROČJU KULTURE, ŠPORTA IN TURIZMA V OBČINI DOBROVA-POLHOV GRADec V LETU 2021

1. NAZIV IN SEDEŽ SOFINANCERJA

Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova.

2. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Sofinanciranje programov društev na področju kulture, športa in turizma v Občini Dobrova-Polhov Gradec v letu 2021.

3. UPRAVIČENCI DO SREDSTEV

Upravičenci do sredstev so društva, ki delujejo na področju kulture, športa in turizma s sedežem v občini Dobrova-Polhov Gradec.

4. POGOJI IN OMEJITVE ZA SODELOVANJE NA JAVNEM RAZPISU

Sofinanciranje kulturnih programov

Vrste pomoči in opravičljivi stroški:

1.1 Administrativno delovanje društva stroški dela in materialni stroški administrativnih, finančnih in računovodskih del, stroški zavarovanja

1.2 Izvedba kulturnih programov stroški najemnin objektov, stroški udeležbe na nastopu, stroški povezani z založništvom, stroški strokovnega izpopolnjevanja, izobraževanja in usposabljanja strokovnega kadra, stroški izvedbe delavnic, stroški zavarovanja

1.3 Priprava, izvedba in promocija kulturne prireditve stroški priprave, izvedbe in promocije prireditve, zavarovanje

1.4 Obratovalni stroški in investicijsko-vzdrževalna dela na kulturnih objektih stroški investicij v objekte ter stroški povezani z električno energijo, ogrevanjem, odvoza odpadkov, vodarino, kanalščino, idr.

Pogoji in omejitve:

- da je kulturni program ali kulturna prireditev, ki kandidira za sofinanciranje iz javnih sredstev, pripravljena in izvedena na neprofitni način, namenjena širši javnosti in izkazuje nek širši javni interes,

- kulturni programi oziroma kulturne dejavnosti, potekajo redno, organizirano in ustrezno strokovno vodeno, vsaj devet (9) mesecev v letu, izvajalec je v preteklem letu redno predstavljal svoj program na javnih prireditvah (pogoj za sofinanciranje: najmanj 2 nastopa) v občini,

- kandidata na izobraževanje, usposabljanje ali izpopolnjevanju predlaga in prijavi osnovna kulturna organizacija oz. izvajalec, kandidata se zaveže, da bo po končanem usposabljanju, izpopolnjevanju ali izobraževanju najmanj 3 leta deloval v Občini Dobrova-Polhov Gradec kot strokovni delavec pri izvajalcu letnega programa kulture,

- da društvo izvaja dejavnost v kulturi, kamor prijavljajo kandidata za usposabljanje ali izpopolnjevanje,

- sofinancirajo se prireditve, ki so organizirane na območju občine Dobrova-Polhov Gradec,

- da bodo sodelovali na prireditvah, ki jih bo organizirala občina, če bodo k temu pozvani,

- kulturni projekti, ki jih društvo organizira za svoje člane in druge udeležence v obliki delavnic, izobraževanj, usposabljanj in izpopolnjevanj mora imeti vsaj 10 obiskovalcev. Niz delavnic izobraževanj, usposabljanj in izpopolnjevanj s področja kulture lahko predstavlja daljši sklop izobraževanja, kjer vsaka delavnica, izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje predstavlja določeno podtemo izobraževanja kot zaključene celote,

- kot prireditev se upošteva samostojna izvedba najmanj 12. pesmi oz. 10. skladb, oz. 45 minut programa,

- kot predstava (celovečerno gledališko delo) - premiera se upošteva samostojna predstava v dolžini najmanj 45 minut, v primeru lutkovne skupine najmanj 30 minut, (krajša gledališka dela se vrednotijo samo v primeru sodelovanja na prireditvi), ponovitve predstav se upoštevajo kot nastopi,

- za javni nastop šteje prireditev, namenjena širši javnosti, z dokazljivo javno objavo,

- promocijski material (CD, video, DVD, knjiga, zbornik, brošura) mora biti izdan v seriji s pridobljenimi pravicami institucij npr. NUK, SAZAS, AAS...

- opravljanje dejavnosti na neprofitni osnovi pomeni, da dejavnosti in programu ni moč pripisati pretežno komercialnega namena in člani izvajalske skupine ne prejemajo plačila.

- občina zagotavlja sredstva za financiranje investicijsko-vzdrževalnih del na kulturnih objektih ter za financiranje obratovalnih stroškov, ki nastanejo v zvezi s temi objekti in so v lasti ali upravljanju posameznega kulturnega društva Za vrednotenje in določitev števila točk se upoštevajo obratovalni stroški in stroški investicijsko-vzdrževalnih del, ki jih prijavitelj dokaže s predložitvijo kopij uradnih računov izstavljenih v 2019.

valnih del na kulturnih objektih ter za financiranje obratovalnih stroškov, ki nastanejo v zvezi s temi objekti in so v lasti ali upravljanju posameznega kulturnega društva Za vrednotenje in določitev števila točk se upoštevajo obratovalni stroški in stroški investicijsko-vzdrževalnih del, ki jih prijavitelj dokaže s predložitvijo kopij uradnih računov izstavljenih v 2019.

Sofinanciranje športnih programov

Vrste pomoči in opravičljivi stroški:

2.1 Administrativno delovanje društva stroški dela in materialni stroški administrativnih, finančnih in računovodskih del, stroški zavarovanja

2.2 Izvedba športnih programov stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, organizacija športnih tekmovanj, stroški zavarovanja

2.2.1 Interesna športna vzgoja predšolskih otrok, šoloobveznih otrok, mladine in študentov stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, stroški zavarovanja

2.2.2 Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami (z motnjami v razvoju) stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, stroški zavarovanja

2.2.3 Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, organizacija športnih tekmovanj, stroški zavarovanja

2.2.4 Šport invalidov stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, organizacija športnih tekmovanj, stroški zavarovanja

2.2.5 Športna rekreacija stroški strokovnega kadra, stroški najemnin objektov za vadbo, stroški zavarovanja

2.2.6 Izobraževanje, usposabljanje in spopolnjevanje strokovnih kadrov v športu stroški izpopolnjevanja, izobraževanja, usposabljanja ali pridobivanja licenc amaterskih strokovnih kadrov, aktivnih članov društva

2.3 Priprava, izvedba in promocija športne prireditve stroški organizacije prireditve, stroški sodnikov, pomožnega osebja, stroški panožne zveze, stroški pokalov, diplom, stroški zavarovanja

2.4 Vzdrževanje objektov in prostorov za izvajanje športne dejavnosti stroški povezani z obratovalnimi stroški in investicijami v objekte

2.4.1 Vzdrževanje objektov in prostorov za izvajanje športne dejavnosti, ki zajemajo stroške električne energije, ogrevanja, odvoza odpadkov, vodarina, kanalščina, idr.

2.4.2 Investicijsko vzdrževanja objektov in opreme v lasti ali najemu upravičenca.

Pogoji in omejitve:

- kandidata na izobraževanje, usposabljanje ali izpopolnjevanju predlaga in prijavi osnovna športna organizacija oz. izvajalec. Programi izobraževanja (univerzitetni in visokošolski) so v domeni izobraževalnega sistema, medtem ko programe usposabljanja in izpopolnjevanja izvajajo v NPŠZ po javnih programih usposabljanja in/ali izpopolnjevanja, ki so verificirani pri strokovnem svetu RS za šport in/ali pri strokovnih organih NPŠZ,

- kandidat zaveže, da bo po končanem usposabljanju, izpopolnjevanju ali izobraževanju najmanj 3 leta deloval v Občini Dobrova-Polhov Gradec kot strokovni delavec pri izvajalcu letnega programa športa,

- stroški organizacije prireditev in nastopov na teh prireditvah, ki se financirajo iz drugih proračunskih postavk občinskega proračuna, niso upravičen strošek,

- sofinancirajo se prireditve, ki so organizirane na območju občine Dobrova-Polhov Gradec,

- stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja objektov in opreme v lasti ali najemu vlagatelja niso upravičeni, v kolikor je iz prejetih vlog razvidno, da vlagatelj za izvajanje dejavnosti zaračunava najemnino,

- na prireditvi mora biti poskrbljeno za strokovno vodenje in varnost vseh udeležencev,

- da bodo sodelovali na prireditvah, ki jih bo organizirala občina, če bodo k temu pozvani.

Glede udeležencev vadbe v športnih programih se upoštevajo naslednji dodatni pogoji:

- **športni programi SPLOŠNO:**

o isti udeleženec se pri istem izvajalcu vrednoti le v enem prijaviteljem športnem programu,

- **netekmovalni športni programi:**

o v programih interesne športne vzgoje predšolskih otrok, šoloobveznih otrok, mladine in študentov, športne vzgoje otrok in mladine s posebnimi potrebami, športa invalidov, športne rekreacije in športa starejših se vrednotijo samo tisti udeleženci, ki niso vključeni v tekmovalne sisteme NPŠZ (oz. ZŠIS-POK).

- **tekmovalni športni programi:**

o v programih športne vzgoje otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport se vrednotijo le športniki, ki so v skladu z 32. členom ZŠpo-1 registrirani pri nacionalni panožni športni zvezi (NPŠZ oz. ZŠIS-POK) za prijavitelja in tekmujejo v uradnem tekmovalnem sistemu panožne športne zveze. Spodnja starostna meja za vključitev uradne tekmovalne sisteme je 12, oziroma 10 let, skladno s potrjenim uradnim tekmovalnim sistemom, objavljenim v dokumentu OKS-ZŠZ, številka 3-29/2018-3 z dne 4. 6. 2018 ([https://www.olympic.si/datoteki/Uradno-potrjeni-tekmovalni-sistemi\(2\).pdf](https://www.olympic.si/datoteki/Uradno-potrjeni-tekmovalni-sistemi(2).pdf)). Javno veljavna evidenca registri-

ranih in kategoriziranih športnikov je na voljo na <https://www.olympic.si/sportniki/registracija-in-kategorizacija>.

Sofinanciranje turističnih programov

Vrste pomoči in opravičljivi stroški:

3.1 Administrativno delovanje društva

3.1.1 Število članov, sodelovanje povezovanje, spletna stran društva, pridobivanje sredstev stroški dela in materialni stroški administrativnih, finančnih in računovodskih del, stroški zavarovanja, stroški vzdrževanja spletne strani, stroški oblikovanja spletne strani, stroški zakupa prostora na serverju

3.1.2 Strokovno izpopolnjevanje, usposabljanje in izobraževanje članov društva in priprava in organizacija delavnic

stroški strokovnega izpopolnjevanje, usposabljanje in izobraževanje članov društva, stroški priprave in organizacije delavnic, kot so stroški strokovnega kadra za izvedbo, stroški najema prostora, stroški obveščanja, stroški materiala za delavnice

3.1.3 Priprava in tisk promocijskega gradiva stroški oblikovanja, priprave besedil, prevodov, odkup slikovnega gradiva, stroški tiska

3.2 Priprava, izvedba in promocija turistične prireditve stroški izvajalcev na prireditvi, stroški najema prostora, stroški promoviranja prireditve, stroški materiala za izvedbo prireditve, stroški zavarovanja

3.3 Priprava, izvedba in udeležba na sejmih stroški udeležbe na sejmju, stroški organizacije sejma stroški, osebja, ki predstavlja ponudbo v času sejma, stroški promoviranja sejma

3.4 Priprava turističnih programov in vzdrževanje objektov turistične infrastrukture stroški priprave programov, stroški izobraževanja kadra za izvajanje programov, stroški trženja programa, stroški nakupa klopi, smetnjakov in drugi materialni stroški povezani z vzdrževanjem objektov turistične infrastrukture

Pogoji in omejitve:

- oblikovanje promocijskega materiala mora biti skladno s celotno podobo občine,

- da bodo sodelovali na prireditvah, ki jih bo organizirala občina, če bodo k temu pozvani,

- prireditev se organizira na območju občine Dobrova-Polhov Gradec,

- stroški vzdrževanja objektov turistične infrastrukture, ki jih uveljavljajo vlagatelji morajo biti usklajeni z letnim programom za turizem in občinskim proračunom za tekoče leto in zgrajeni skladno z veljavnimi predpisi o graditvi objektov, urejanju prostora in varstvu okolja,

- objekti, v katerih se izvaja pridobitna dejavnost niso upravičeni do sofinanciranja,

- na prireditvi mora biti poskrbljeno za strokovno vodenje in varnost vseh udeležencev.

5. MERILA ZA VREDNOTENJE PROGRAMOV OZ. PROJEKTOV

Kulturni programi

1.1. Administrativno delovanje društva

Elementi za vrednotenje	Število točk
Število aktivnih članov, ki so občani občine Dobrova-Polhov Gradec	
do 30 članov aktivnih članov s plačano članarino	10
od 31–60 članov aktivnih članov s plačano članarino	20
nad 61 članov aktivnih članov s plačano članarino	35
Vključenost mladih med 14. in 20. letom	
Do 6 mladih med 14. in 20. letom	5
Od 7 do 10 mladih med 14. in 20. letom	10
Nad 11 mladih med 14. in 20. letom	15
Društvo se predstavlja na svetovnem spletu	
Društvo ima svojo spletno stran, ki je redno vzdrževana in ažurirana	2

1.2 Izvedba kulturnih programov

Elementi za vrednotenje	Število točk
Dejavnost oz. sekcije društva	
- glasbena	30
- gledališka, lutkovna	30
- plesno-folklorna	30
- likovna, filmska, fotografska	20
- druge vsebine s področja kulture	20
Stroški najemnin objekta (do 80-ur za posamezni program, ki se izvaja v organiziranih skupinah)	1 točka/uro/skupino
Nastop na območju Občine Dobrova-Polhov Gradec	3 točki/nastop
Nastop na prireditvi na območju Slovenije	6 točk/nastop
Nastop na prireditvi v tujini	9 točk/nastop
Doseganje rezultatov na tekmovanjih ali selekcijah (za vsako doseženo prvo, drugo ali tretje mesto)	
medobmočnem tekmovanju	1
na državnem tekmovanju	2
na mednarodnem tekmovanju	3
Založništvo (CD, knjiga)	10 točk/izdelek
Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje, delavnice amaterskih strokovnih kadrov, ki so člani društva in se izobražujejo, itd na področju kulturnih programov, ki jih izvaja društvo,	10 točk/izobraževanje/osebo

9	Delavnice, izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja, ki jih društvo organizira za svoje člane in druge udeležence	10 točk/ Izobraževanje kot zaključeno celoto
---	--	---

1.3. Priprava, izvedba in promocija kulturne prireditve

		Število točk/ prireditve
1	Organizacija lastne prireditve, 100% nastopajočih je iz občine Dobrova-Polhov Gradec	14
	Organizacija lastne prireditve, od 50 do 99% nastopajočih je iz občine Dobrova-Polhov Gradec	10
	Organizacija lastne prireditve, do 49% nastopajočih je iz občine Dobrova-Polhov Gradec	5
2	Objava v koledarju prireditve	2
3	Objava na občinski spletni strani	2
4	Objava v Našem časopisu	2
5	Prireditve, ki se izvajajo od 6 do 10 let zaporedoma, se korigira s faktorjem 1,3	
	Prireditve, ki se izvajajo več kot 10 let zaporedoma, se korigira s faktorjem 1,5	

1.4. Obratovalni stroški in investicijsko-vzdrževalna dela na kulturnih objektih

Na podlagi vrednotenja obratovalni stroški in stroški investicijsko-vzdrževalnih del se izračuna skupno število točk (1 EUR = 1 točka). Vrednost točke se izračuna tako, da se razpoložljiva proračunska sredstva delijo z vsoto točk, ki so jih prejeli vsi prijavitelji, ki so bili izbrani za sofinanciranje obratovalnih stroškov in investicijsko-vzdrževalna dela na kulturnih objektih. Višina sofinanciranja se določi na podlagi zmnožka števila točk in vrednosti točke.

Športni programi

2.1. Administrativno delovanje društva

	Elementi za vrednotenje	Število točk
1	Število aktivnih članov, ki so občani občine Dobrova-Polhov Gradec	
	do 30 članov aktivnih članov s plačano članarino	10
	od 31–60 članov aktivnih članov s plačano članarino	20
	nad 61 članov aktivnih članov s plačano članarino	35
2	Vključenost mladih med 14. in 20. letom	
	Do 6 mladih med 14. in 20. letom	5
	Od 7 do 10 mladih med 14. in 20. letom	10
	Nad 11 mladih med 14. in 20. letom	15
3	Društvo se predstavlja na svetovnem spletu	
	Društvo ima svojo spletno stran, ki je redno vzdrževana in dopolnjevana	2

2.2 Izvedba športnih programov

2.2.1 Interesna športna vzgoja predšolskih otrok, šoloobveznih otrok, mladine in študentov

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro / skupino
1	Strokovni kader (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 20 oseb)	1
2	Strokovni kader /planinski pohod; največ 16 pohodov, 5 ur na posamezni pohod	5
3	Najemnina objekta (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 20 oseb)	1
4	Organizacija programa Zlati sonček, Krpan, Naučimo se plavati, Ciciban planinec za pripravo gradiva	0,5 točke / udeleženca

2.2.2 Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami (z motnjami v razvoju)

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro/ skupino
1	Strokovni kader (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 10 oseb)	1
2	Najemnina objekta (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 10 oseb)	1

2.2.3 Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro/ skupino
1	Strokovni kader (največ 240 ur na cicibani, 240 mlajši dečki, deklice skupine, 400 starejši dečki, deklice za posamezni program)	1
2	Najemnina objekta (največ 240 ur na cicibani, 240 mlajši dečki, deklice skupine, 400 starejši dečki, deklice za posamezni program)	1
3	Izvedba tekmovanja na območju občine Dobrova-Polhov Gradec, ki poteka po propozicijah panožne zveze	0,6 točke / udeleženca
4	Doseganje rezultatov na tekmovanjih ali selekcijah (za vsako doseženo prvo, drugo ali tretje mesto)	
	na med območnem tekmovanju	1
	na državnem tekmovanju	2
	na mednarodnem tekmovanju	3

2.2.4 Šport invalidov

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro/ skupino
1	Strokovni kader (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 10 oseb)	1
2	Najemnina objekta (do 80 ur na posamezni program, v skupini največ 10 oseb)	1
3	Izvedba tekmovanja na območju občine Dobrova-Polhov Gradec, ki poteka po propozicijah panožne zveze	0,6 točke / udeleženca

2.2.5 Športna rekreacija oseb starejših od 65. let

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro/ skupino
1	Strokovni kader (do 80 ur na posamezni program oz. 16 pohodov daljših od 5 ur v skupini od 12 do 20 udeležencev starejših od 65 let)	1
2	Strokovni kader /planinski pohod; največ 16 pohodov, 5 ur na posamezni pohod	5
3	Najemnina objekta (do 80 ur na posamezni program, v skupini od 12 do 20 udeležencev)	1

2.2.6 Športna rekreacija

	Elementi za vrednotenje	Število točk/uro/ skupino
1	Strokovni kader (do 80 ur na posamezni program oz. 16 pohodov daljših od 5 ur v skupini od 12 do 20 udeležencev)	1
2	Strokovni kader /planinski pohod; največ 16 pohodov, 5 ur na posamezni pohod	5
3	Najemnina objekta (do 80 ur na posamezni program, v skupini od 12 do 20 udeležencev)	1

2.2.7 Izobraževanje, usposabljanje in spopolnjevanje strokovnih kadrov v športu

		Število točk/ izobraževanje
1	Strokovno izpopolnjevanje, izobraževanje, usposabljanje ali pridobivanje licenc amaterskih strokovnih kadrov, aktivnih članov društva	10

2.3. Priprava, izvedba in promocija športne prireditve

	Organizacija prireditve:	Število točk/ prireditve
1	Od 30 do 99 udeležencev oz. od 4 do 15 ekip na prireditvi	50
	Od 100 do 200 udeležencev oz. 16 do 25 ekipna prireditvi	75
	Nad 201 udeležencev oz. 26 in več ekip na prireditvi	100
2	Objava v letnem koledarju prireditve	5
3	Objava na Občinski spletni strani	5
4	Objava v Našem časopisu	5
5	Prireditve, ki se izvajajo od 6 do 10 let zaporedoma, se korigira s faktorjem 1,3	
	Prireditve, ki se izvajajo več kot 10 let zaporedoma, se korigira s faktorjem 1,5	

2.4. Vzdrževanje objektov in prostorov za izvajanje športne dejavnosti

Na podlagi vrednotenja obratovalni stroški in stroški investicijsko-vzdrževalnih del se izračuna skupno število točk (1 EUR = 1 točka). Vrednost točke se izračuna tako, da se razpoložljiva proračunska sredstva delijo z vsoto točk, ki so jih prejeli vsi prijavitelji, ki so bili izbrani za sofinanciranje obratovalnih stroškov in investicijsko-vzdrževalnih del na objektih in prostorih za izvajanje športne dejavnosti. Višina sofinanciranja se določi na podlagi zmnožka števila točk in vrednosti točke.

Turistični programi

3.1 Administrativno delovanje društva

3.1.1 Število članov, sodelovanje povezovanje, spletna stran društva, pridobivanje sredstev

	Število članov	Število točk
1	Do 20 članov društva s plačano članarino	3
	Do 21 do 50 članov s plačano članarino	6
	Nad 51 članov s plačano članarino	10
2	Pridobivanje sredstev iz drugih javnih in zasebnih virov	
	Društvo je v preteklem letu pridobilo sredstva za posamezne projekte iz drugih javnih virov (razpisov)	4
	Društvo pridobiva donatorska in sponzorska sredstva	2
	Društvo pridobiva sredstva iz članarin	2
3	Sodelovanje in povezovanje	
	Sodelovanje pri projektih TZD	1
	Sodelovanje pri projektih Turistične zveze Slovenije	1
	Sodelovanje v občinskih projektih	2
4	Sodeluje v projektih OŠ na območju občine	3
	Spletna stran društva	
	Društvo ima spletno stran, ki je redno vzdrževana in dopolnjevana	2
4	Društvo ima spletno stran omogoča komuniciranje z uporabnikom (forum, obrazec za pošiljanje vprašanj)	2
	Društvo ima spletno stran ima aktivne povezave z ostalimi društvi, nar. kult in drugimi zanimivostmi	2

3.1.2 Strokovno izpopolnjevanje, usposabljanje in izobraževanje članov društva in priprava in organizacija delavnic

		Število točk
1	Organizacija do enega izobraževanja, delavnice, ipd za člane v preteklem letu	1
2	Organizacija do treh izobraževanj, delavnic, ipd za člane v preteklem letu	3
3	Organizacija več kot treh izobraževanj, delavnic, ipd za člane v preteklem letu	7
4	Organizacija vsaj ene strokovne ekskurzije za člane v preteklem letu	3

3.1.3 Priprava in tisk promocijskega gradiva

		Število točk
1	Priprava tiskanega promocijskega gradiva, ki vključuje območje delovanja društva	2
2	Priprava tiskanega promocijskega gradiva, ki vključuje celotno območje občine.	4
3	Priprava tiskanega promocijskega gradiva, ki vključuje območje več občin.	6
4	Priprava tiskanega promocijskega gradiva med društvi več občin	8

3.2 Organizacija turistične prireditve

	Promocija prireditve (najave pred prireditvijo)	Število točk
1	Objava v glasilu Našem časopisu	3
	Objava na občinski spletni strani	3
	Objava prireditve v letnem koledarju prireditve občine	3
	Objava v enem mediju, ki pokriva širše območje (regija, Slovenija)	4
	Objava v dveh medijih, ki pokriva širše območje (regija, Slovenija)	7
	Objava v treh in več medijih, ki pokriva širše območje (regija, Slovenija)	11
2	Število obiskovalcev prireditve	
	Število obiskovalcev prireditve (ocena) do 200	3
	Število obiskovalcev prireditve (ocena) od 201 do 500 obiskovalcev	6
	Število obiskovalcev prireditve (ocena) nad 501 obiskovalcev	10

3.3 Priprava, izvedba in udeležba na sejmih

	Udeležba društva na sejmih	Število točk
1	Društvo predstavlja svojo ponudbo na sejmih na območju občine,	2
	Društvo aktivno sodeluje na sejmih, ki se jih udeležuje občina,	6
	Društvo samostojno predstavlja svojo ponudbo na specializiranih turističnih sejmih	10

3.4 Priprava turističnih programov in vzdrževanje objektov turistične infrastrukture

	Turistični produkti in turistična infrastruktura	Število točk
1	Društvo aktivno sodeluje pri pripravi turističnih produktov in urejanju turistične infrastrukture, ki jih pripravlja občina ali drugi subjekti	5
	Društvo samo pripravlja turistične produkte in ureja turistično infrastrukturo	10

6. VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV JAVNEGA RAZPISA

Sredstva bremenijo proračunske postavke Proračuna občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021:

1 18023 Programi kulturnih društev v višini **31.000,00 EUR** (od tega 28.000 € za kulturne programe in 3.000 € za vzdrževanje objektov in prostorov za izvajanje kulturne dejavnosti)

2 18050 Šport v društvih v višini **32.410,00 EUR** (od tega 25.928 € za športne programe in 6.482 € za vzdrževanje objektov in prostorov za izvajanje športne dejavnosti)

3 14008 Sofinanciranje programa turistične zveze in društev ter drugih turističnih organizacij v višini **7.560,00 EUR**

7. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Na podlagi podpisane pogodbe se zahtevki za dodeljena sredstva vložijo najkasneje do 25.11.2021.

8. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija (besedilo razpisa, navodila in obrazci, merila za sofinanciranje ter vzorec pogodbe) je ves čas objave javnega razpisa na voljo na spletni strani občine Dobrova-Polhov Gradec: www.dobrova-polhovgradec.si, po potrebi jo lahko dvignete tudi vsak delavnik v sprejemni pisarni Občine Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova.

9. NAČIN PRIJAVE IN RAZPISNI ROK

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti ali oddajo neposredno na sedežu občine.

Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova** s priloženo »Ne odpiraj, javni razpis za sofinanciranje društev«. Na hrbtni strani mora biti označen **naslov pošiljatelja vloge**. **Vloge z napačno izpolnjeno ovojnico in vloge oddane po roku določenem v razpisu se zavrže.**

Rok za oddajo vlog: **29. april 2021**

10. OBRAVNAVANJE VLOG IN POSTOPEK ODOBRITEV

Odpiranje pravočasno prispelih vlog bo **4. maja 2021** v prostorih občine Dobrova-Polhov Gradec. Odpiranje vlog ni javno. Prispele vloge bo pregledala in strokovno ocenila komisija, ki jo imenuje župan občine Dobrova-Polhov Gradec.

S sklepom župana se zavrže vloge:

- ki so prepozno prispele,
- ki je ni vložila upravičena oseba,
- nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustrezno.

in zavrne vloge:

- ki so neutemeljene,
- z nasprotujočimi podatki v vlogi in prilogah,
- ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnicah,
- vsebinsko neustrezne vloge,
- ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo.

Popolnost in dopolnitve vlog

Vloga se šteje za popolno, če je razumljiva in ima priložene vse priloge.

Predmet dopolnitve niso obrazci, ki vlogi niso bili priloženi (šteje se, da so predmet sofinanciranja programi oz. vsebine, ki so bile opredeljene na obrazcih ob oddaji vloge). V kolikor društvo ob dopolnitvi doda obrazce z novimi vsebinami, le-te v razpisu ne bodo upoštevane.

Vlagatelj nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od odpiranja pisno pozove vlagatelje k dopolnitvi nepopolnih vlog. Rok za dopolnitev vlog je 8 dni. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

11. OBVEŠČANJE O IZBORU

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku odloča na predlog strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan.

Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda sklep o izboru.

V obrazložitvi sklepa o izboru je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sredstev, namen in upravičeni stroški za katere so sredstva namenjena.

Rok za izdajo sklepa o pravici do sredstev je 30 dni od ugotovitve vseh dejstev.

Sklep o izboru občinska uprava posreduje prejemnikom sredstev in jih pozove k podpisu pogodbe. Za prejemnike sredstev, ki se v roku 8 dni od prejema poziva ne odzovejo, se šteje, da so umaknili vlogo za pridobitev sredstev.

12. PRITOŽBA NA SKLEP

Zoper odločitev v sklepu o pravici do sredstev lahko upravičenec vložiti pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

Pritožba ne zadrži podpisa pogodb z ostalimi izbranimi vlagatelji. V pritožbi mora natančno opredeliti razloge zaradi katerih je pritožba vložena. Predmet pritožbe ne morejo biti postavljena merila za ocenjevanje vlog. Prepozno vložene pritožbe se zavržejo. O pritožbi odloči župan, njegova odločitev je dokončna. O pritožbi mora biti odločeno v 15. dneh s sklepom.

13. SPREMLJANE NAMENSKE PORABE SREDSTEV

Namensko porabo sredstev za sofinanciranje dejavnosti društev v Občini Dobrova-Polhov Gradec spremlja komisija. Namenskost porabe lahko ugotavlja tudi nadzorni odbor občine.

Upravičenec je dolžan vrniti nena- mensko porabljenih sredstev skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu do dneva vračila sredstev v primerih, ko se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenaamensko porabljen, da je upravičenec za katerikoli namen pridobitve sredstev navajal neresnične podatke,
- da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova ponovno pridobil finančna sredstva,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

V primerih iz prejšnjega odstavka upravičenec ne more pridobiti sredstev za dobo petih let.

14. INFORMACIJE IN POJASNILA

Informacije v zvezi z javnim razpisom je mogoče dobiti na Občini Dobrova-Polhov Gradec, tel. 01/3601-800 in sicer ob ponedeljkih in petkih od 8.00 do 12.00 ure ter sredi od 8.00 do 12.00 ure in od 14.00 do 16.00 ure. Vprašanja se lahko posredujejo tudi po elektronski pošti na naslov info@dobrova-polhovgradec.si

Datum: 15.03.2021

Številka: 430-0003/2021-2

Župan

Občine Dobrova-Polhov Gradec
Franc Setnikar l.r.

Na podlagi 219. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16), Pravilnika o dodelitvi proračunskih sredstev za postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova - Polhov Gradec od leta 2017 do 2023 (Uradni list RS 20/2017) in Statuta Občine Dobrova-Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/2012, 43/2019) objavlja Občina Dobrova-Polhov Gradec naslednji

Javni razpis za dodelitev proračunskih sredstev postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova - Polhov Gradec v letu 2021

I. Predmet razpisa

Sofinanciranje nakupa malih komunalnih čistilnih naprav velikosti do 50 PE v Občini Dobrova-Polhov Gradec.

II. Upravičenci do sredstev

Upravičenci dodelitve proračunskih sredstev so:

- Sklop A: fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini;
- Sklop B: pravne osebe s sedežem proizvodne enote na območju občine.

III. Višina pomoči:

- Sofinancira se do 35% upravičenih stroškov za postavitev male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE, vendar največ 250 € upravičenih stroškov na PE.

IV. Splošni pogoji upravičenosti:

- Upravičenec z deli ne sme pričeti pred podpisom pogodbe.
- Mala komunalna čistilna naprava mora biti skladna s predpisi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015).
- Mala komunalna čistilna naprava

mora biti postavljena izven predvidenih območij aglomeracij skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Republiki Sloveniji, razen v primerih, kadar bi z odvajanjem v javno kanalizacijo nastali nesorazmerno visoki stroški glede koristi za okolje. Seznam upravičenih območij za leto 2021 je del razpisne dokumentacije. Mala komunalna čistilna naprava mora biti izven vodovarstvenih območij. Informacije o vodovarstvenih območjih pridobi vlagatelj na Občini Dobrova - Polhov Gradec.

- Učinek čiščenja male komunalne čistilne mora dosegati parametre, določene v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015).
- Lokacija postavitev male komunalne čistilne naprave mora omogočati neovirano praznjenje.
- Upravičenci morajo razpolagati z zemljiščem na katerem načrtujejo postavitev MKČN.
- Upravičenci lahko pridobijo sredstva za isto naložbo le enkrat. V kolikor je upravičenec že prejel javna sredstva za isti namen, do sredstev po tem razpisu ni upravičen.
- Sredstva se ne dodelijo za naložbe izven območja Občine Dobrova - Polhov Gradec.
- Najnižja skupna višina pomoči, ki se izplača upravičencu je 50€.
- Objekt na katerega se priklaplja MKČN mora imeti veljavno gradbeno dovoljenje.

V. Upravičeni in neupravičeni stroški:

Upravičeni stroški:

- stroški nakupa male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE,
- stroški postavitev male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE,
- stroški montaže male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE.

Neupravičeni stroški:

- gradbena dela povezana s postavitvijo nakupa male komunalne čistilne naprave,
- stroški izvedbe analiz, pridobitve soglasij, meritev in drugi splošni stroški,
- DDV,
- drugi stroški.

V. Višina razpisanih sredstev

Sredstva bremenijo proračunsko postavko 11004 Proračuna občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021. Okvirna višina razpisanih sredstev je za leto 2021 je 7.000 €.

VI. Državne pomoči

Kadar so vlagatelji pravne osebe, se pomoč dodeli v skladu s pravili državnih pomoči na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013.

Skupna vrednost pomoči, dodeljena istemu vlagatelju oziroma enotnemu podjetju na podlagi pravila »de minimis« ne sme preseči 200.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Unije.

Pomoč ne bo pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

Do finančnih spodbud niso upravičeni tisti subjekti, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine ali do države.

Do sredstev za razvoj niso upravičena mikro, majhna in srednje velika

podjetja, ki so v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ter so kapital- sko neustrezna, kar pomeni, da je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala družbe.

Pomoč *de minimis* se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo preseгла največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči.

Pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 360/2012 do zgornje meje, določene v uredbi št. 360/2012.

Pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013, se lahko kumulira s pomočjo *de minimis*, dodeljeno v skladu z drugimi uredbami *de minimis* do ustrezne zgornje meje (200.000 EUR).

VII Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija (navodila in obrazci) in ostale informacije so objavljeni na: <http://www.dobrova-polhovgradec.si>. Kontaktna oseba občinske uprave za informacije je Helena Čuk.

VII. Način prijave in roki:

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti, ali oddajo neposredno na sedežu občine.

Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova s pripisom »ne odpiraj, javni razpis, MKČN«**. Na hrbtni strani mora biti označen **naslov pošiljatelja vloge. Vloge iz katerih ni razvidno, da se nanašajo na javni razpis se zavrže.**

Razpis je odprt do porabe sredstev oz. najkasneje do 31.12.2021. Datum in ura zaprtja razpisa bosta objavljena na spletni strani občine.

Popolne vloge se razvrstijo po datumu in uri prejetja. Pravočasno dopolnjene vloge se uvrstijo po vrstnem redu na konec seznama.

V primeru, da je v seznam popolnih vlog uvrščeno več vlog kot je na voljo sredstev se sredstva razdelijo vsem popolnim vlogam v enakem deležu.

VIII. Obravnavanje vlog in postopek odobritve

Odpiranje in pregled vlog:

Vloge se odpirajo po vrstnem redu prejetja. Odpiranje vlog ni javno. Vlagatelje nepopolnih vlog se pozove k dopolnitvi.

Prispele vloge bo pregledala in strokovno ocenila komisija, ki jo imenuje župan občine Dobrova-Polhov Gradec.

S sklepom župana se zavrže vloge:

- ki so prepozno prispele,
  - ki niso oddane na predpisani razpisni dokumentaciji,
  - nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustrezno.
- in zavrne vloge:
- ki so neutemeljene,
  - z nasprotujočimi podatki v vlogi in

- prilogah,
- ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnicah,
- vsebinsko neustrezne vloge,
- ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo.

Popolnost in dopolnitve vlog:

Vloga se šteje za popolno, če je izpolnjena na obrazcih razpisne dokumentacije, je razumljiva in ima priložene vse priloge.

Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 14 dni od odpiranja in strokovnega pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok dopolnitve je 8 dni od prejema poziva za dopolnitev. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

IX. Obveščanje o izboru

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku odloča na predlog strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan.

Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda sklep o pravici do sredstev in se z njimi podpiše pogodba.

V obrazložitvi sklepa je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sredstev, namen in upravičeni stroški.

Rok za izdajo sklepa je 60 dni od ugotovitve vseh dejstev.

X. Pritožba na odločbo

Zoper odločitev v sklepi o pravici do sredstev lahko upravičenec vložiti pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

XI. Zahtevki za izplačilo

Za izplačilo sredstev vlagatelji vlagajo zahtevke na predpisanem obrazcu.

Izplačilo se upravičencu izvrši po opravljenih delih na podlagi vloženega zahtevka za izplačilo, ki mu upravičenec priloži:

- fotokopijo računa,
- fotokopij potrdila o plačilu računa,
- poročilo o prvih meritvah za MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE z analizo iztoka iz MKČN, ki mora dosegati parametre določene v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015),
- dokazilo, da je MKČN vpisana v evidenco MKČN pri izvajalcu javne službe.

Zahtevke se vloga najkasneje do 31. 12. 2022. V kolikor prve meritve ne dosežajo parametrov določenih v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/2015), lahko upravičenec z vlogo zaprosi za podaljšanje roka. V vlogi navede razloge za podaljšanje roka.

Na podlagi popolnega zahtevka, se izplačajo sredstva na vlagateljev transakcijski račun. Nakazilo na transakcijski račun šteje, da je bilo zahtevku v celoti odobreno. O spremembi roka za vložitev zahtevka, se na podlagi utemeljenih razlogov odloči s sklepom.

Zahtevke, ki so v nasprotju z zahtevami predpisov, javnega razpisa ali sklepa o pravici do sredstev se zavrne.

XII. Spremljane namenske porabe sredstev:

Upravičenec je dolžan vrniti nena- mensko porabljen sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu, do dneva vračila sred- stev v primerih, ko se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva del- no ali v celoti nena- mensko pora- bljena,
- da je upravičenec za katerikoli na- men pridobitve sredstev navajal neresnične podatke,
- da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova ponovno pridobil finančna sredstva pred iztekom za to določenega obdobja v razpisu,
- če investicije za katero je pridobil sredstva ni dokončal oz. jo je končal v bistveno manjšem ob- segu kot je predvideval v prijavi na razpis,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

V primerih iz prejšnjega odstavka upravičenec ne more pridobiti sred- stev za dobo petih let.

XIII. Informacije

Dodatne informacije po telefonu: 01 3601 800, kontaktna oseba: Helena Čuk. Morebitna vprašanja je mogoče posredovati tudi po elektronski pošti: helena.cuk@dobrova-polhov-gradec.si.

Št. dokumenta: 3542-0001/2021-2
Datum, 12. 3. 2021

Franc Setnikar, l.r.
župan

[Na podlagi 219. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije \(Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16\), Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec za programsko obdobje 2015-2020 \(Uradni list RS, št. 106/2015\) in Statuta Občine Dobrova-Polhov Gradec \(Uradni list RS, št. 26/2012, 43/2019\) objavlja Občina Dobrova-Polhov Gradec naslednji](#)

JAVNI RAZPIS

za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec v letu 2021

I. PREDMET RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Dobrova-Polhov Gradec za naslednje ukrepe:

- UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)
- UKREP 3: Pomoč za plačilo zava- rovalnih premij (28. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)
- UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (29. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)
- UKREP 5: Podpora društvom na področju primarne kmetijske proiz- vodnje
- UKREP 6: Pomoč za naložbe v

predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v ne- kmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis

- Ukrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter pre- delave in trženja
- UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov (ukrep de mini- mis)
- UKREP 9: Enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol

II. UKREPI IN OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE NA JAVNI RAZPIS

Vlagatelji lahko vložijo skupaj največ dve vlogi na javni razpis in največ eno vlogo za posamezni ukrep.

Upravičenci pomoči z izvedbo ne smejo pričeti pred prejemom sklepa o dodelitvi pomoči.

Kadar je predmet vloge naložba, mora vlagatelj ob oddaji zahtevka dokazati, da je lastnik naložbe.

Osnovni pogoji na podlagi Uredbe komisije EU št.: 702/2014:

Do pomoči po tem pravilniku za ukrepe na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 niso upravičeni subjekti, ki so:

- naslovniki neporavnane naloge za izterjavo na podlagi predhodnega sklepa Komisije EU, s katerim je bila pomoč razglašena za nezakonito in nezdržljivo z notranjim trgovom;
  - podjetja v težavah;
  - upravičenci, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine.
- Pomoči po tem pravilniku se ne uporablja za:
- pomoč za dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali države članice, in sicer če je pomoč neposredno povezana z izvoženimi količinami, vzpostavitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
  - pomoč, ki je odvisna od prednostne uporabe domačega blaga pred uporabo uvoženega blaga.
  - pomoči po tem pravilniku za ukrepe na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 se ne dodeli za davek na dodano vrednost razen, kadar po predpisih, ki urejajo DDV, le-ta ni izterljiv.

Osnovni pogoji na podlagi de minimis Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013

De minimis pomoč v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 se uporablja za pomoč dodeljeno podjetjem dejavnim v pri- marni kmetijski proizvodnji, razen za:

- pomoči določene na podlagi cene ali količine proizvodov danih na trg;
- pomoč za dejavnosti povezane z iz- vozom dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali dru- gimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
- pomoči, ki se dodelijo pod pogojem, da se domačim proizvodom pri upo- rabi daje prednost pred uvoženimi.

Do finančnih spodbud niso upravičeni tisti subjekti, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine ali do države.

Do sredstev za razvoj niso upraviče- na mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so po Zakonu o finanč-

nem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo) v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ter so kapitalsko neustrezna, kar pome- ni, da je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala družbe.

Če je vlagatelj dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in tudi v enem ali več sektorjih ozi- roma ima druge dejavnosti, ki spada- dajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1407/2013, se navedena uredba uporablja za pomoč, dode- ljeno v zvezi s slednjimi sektorji ali dejavnostmi, če je na ustrezen način, na primer z ločitvijo dejavnosti ali stroškov, zagotovljeno, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo (EU) št. 1407/2013.

Če je vlagatelj dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov ter v sektorju ribištva in akvakultu- re, se določbe Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri po- moči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45; v nadaljnjem be- sedilu: z Uredba Komisije (EU) št. 717/2014/EU) uporabljajo za po- moč, dodeljeno v zvezi s slednjim sektorjem, če je na ustrezen način, na primer z ločitvijo dejavnosti ali stroškov, zagotovljeno, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo (EU) št. 717/2014.

Osnovni pogoji na podlagi de minimis Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013

Do *de minimis* pomoči v skla- du z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 niso upravičena podjetja iz sektor- jev:

- ribištva in akvakulture;
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije;
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije v naslednjih primerih:
  - a) če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od pri- marnih proizvajalcev ali jih zadev- na podjetja dajo na trg;
  - b) če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na pri- marne proizvajalce.

Pomoč ne bo namenjena izvozu oz. z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovi- tvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo.

Pomoč ne bo pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvo- ženimi.

Do finančnih spodbud niso upravičeni tisti subjekti, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do občine ali do države.

Do sredstev za razvoj niso upraviče- na mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so po Zakonu o finanč- nem poslovanju, postopkih zaradi

insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14-ura- dno prečiščeno besedilo) v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ter so kapitalsko neustrezna, kar pome- ni, da je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala družbe. Skupna vrednost pomoči, dodeljena istemu upravičencu oziroma eno- tnemu podjetju na podlagi pravila »*de minimis*« v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evrop- ske unije pri pomoči *de minimis* (Uradni list EU L 352, 24.12.2013) ne sme preseči 200.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen po- moči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Unije.

Če je podjetje dejavno v sektorjih iz prvega odstavka tega člena, ter je poleg tega dejavno v enem ali več sektorjih, ali opravlja še druge dejavnosti, ki sodijo na področje uporabe Uredbo Komisije (ES) št. 1407/2013, se ta uredba uporablja za pomoč, dodeljeno v zvezi s slednjimi sek- torji ali dejavnostmi, če podjetje na ustrezen način, kot je ločevanje de- javnosti ali razlikovanje med stroški, zagotovi, da dejavnosti v sektorjih, ki so izključeni iz področja uporabe te uredbe, ne prejemajo pomoči *de minimis* na podlagi Uredbe Komisi- je (ES) št. 1407/2013.

UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Z naložbo se skuša doseči vsaj enega od naslednjih ciljev:

- izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskega gospodarstva, zlasti z zmanjšanjem stroškov proizvodnje ali izboljšanjem in preusmeritvijo proizvodnje;
- izboljšanje naravnega okolja, hi- gienskih razmer ali standardov za dobrobit živali, če zadevna na- ložba presega veljavne standarde Unije;
- vzpostavljanje in izboljšanje infra- strukture, povezane z razvojem, prilagajanjem in modernizacijo kmetijstva, vključno z dostopom do kmetijskih zemljišč in izboljša- njem zemljišč, oskrbo in varčeva- njem z energijo in vodo.

Podukrep 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Pomoč se lahko dodeli za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvo- dno na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne do- kumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospo- darskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih;
- stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodar- skih poslopij na kmetijskih go- spodarstvih, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala);
- stroški nakupa nove ali rabljene kmetijske mehanizacije;
- stroški opreme hlevov in gospo- darskih poslopij;
- stroški nakupa rastlinjaka, mon- taže ter opreme v rastlinjaku, z izjemo namakalnih naprav;
- stroški nakupa in postavitve za-

ščite pred neugodnimi vremen- skimi razmerami (protitočne mreže...);

- G. stroški postavitve ali obnovitve sadnega ali drugega trajnega na- sada;
- H. stroški nakupa računalniške pro- gramске opreme.

Upravičenci do pomoči so:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fizične osebe (ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja), dejav- ne v primarni kmetijski proizvodnji, s sedežem na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za na- črtovano investicijo s specifikacijo del ali storitev,
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem (oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel);
- dokazila, da se investicija se izvaja na območju občine;
- gradbeno dovoljenje za izvedbo in- vesticije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno, oziro- ma druga ustreza dokumentacija;
- pridobljena soglasja za izvedbo in- vesticije (npr: kulturnovarstveno, oko- ljevarstveno,...),
- dokazilo o presoji vplivov na oko- lje za investicije za katere mora biti opravljena (presoja vplivov na oko- lje mora biti opravljena pred datu- mom dodelitve pomoči).

Pomoč se ne dodeli:

- naložbam za skladnost s standardi Unije;
- investicijam, ki se izvajajo izven ob- močja občine;
- investicijam, ki so financirane iz dru- gih javnih virov Republike Slovenije ali EU;
- za že izvedena dela;
- stroškom, povezanim z zakupnimi pogodbami;
- nakupom proizvodnih pravic, pravic do plačila in letnih rastlin;
- zasaditvijo letnih rastlin;
- stroškom v zvezi z odvodnjavanjem;
- nakupom živali in samostojnim na- kupom kmetijskih zemljišč;
- obratnim sredstvom,

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov naložb na kmetijskih gospodarstvih.

Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči za posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 2.500 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega podu- krepa predloži nosilec kmetijskega gospodarstva.

Podukrep 1.2 Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Pomoč se lahko dodeli za namen urejanja kmetijskih zemljišč (A) (ne- zahtevne agromelioracije) in pašni- kov (B).

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave načrta kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromeliora- cije, pašniki);
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije;
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo;
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki

so pravne in fizične osebe (ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja), dejavne v primarni kmetijski proizvodnji, s sedežem na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za načrtovano investicijo s specifikacijo del ali storitev,
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel;
- dokumentacija potrebna za izvedbo naložbe,
- pridobljena soglasja za izvedbo investicije (npr.: kulturnovarstveno, okoljevarstveno,...)
- dovoljenje lastnika zemljišča za izvedbo naložbe, da vlagatelj ali njegovi družinski člani niso lastniki zemljišča;
- dokazilo, da se naložba se izvaja na območju občine

Pomoč se ne dodeli:

- naložbam za skladnost s standardi Unije;
- investicijam, ki se izvajajo izven območja občine;
- investicijam, ki so financirane iz drugih javnih virov Republike Slovenije ali EU;
- stroškom, povezanim z zakupnimi pogodbami;
- nakupu proizvodnih pravic, pravic do plačila in letnih rastlin;
- zasaditvi letnih rastlin;
- delom v zvezi z odvodnjavanjem;
- nakupom živali in samostojen nakup kmetijskih zemljišč;
- obratnim sredstvom;

Intenzivnost pomoči:

- do 50% upravičenih stroškov. Najvišji skupni znesek pomoči lahko znaša do 2.500 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega podukrepa predloži nosilec kmetijskega gospodarstva oziroma pooblaščenca oseba, ki jo pooblastijo vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so vključeni v skupno naložbo.

UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (28. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Cilj pomoči je sofinanciranje dela zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje, za namenom kritja izgub zaradi naslednjih dejavnikov:

- naravnih nesreč;
- slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami in
- drugih slabih vremenskih razmer;
- boleznih živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter
- zaščitnih živali.

S pomočjo se spodbuja kmetijske pridelovalce, da zavarujejo svoje pridelke pred posledicami škodljivih dogodkov iz prejšnjega odstavka.

Upravičeni stroški:

- strošek zavarovalne premije, vključno s pripadajočim davkom od prometa zavarovalnih poslov, ki krije stroške za nadomestitev izgub zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami in drugih slabih vremenskih razmer, boleznimi živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter zaščitnih živali in ne zahteva ali določa vrste ali količine prihodnje kmetijske proizvodnje.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki

so pravne in fizične osebe, ki ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji in imajo sedež na območju občine, ki sklenejo zavarovalno pogodbo za tekoče leto, ki je vključena v sofinanciranje po nacionalni uredbi za tekoče leto.

Pogoji za pridobitev:

- veljavna zavarovalna polica, z obračunano višino nacionalnega sofinanciranja;
- pomoč ne sme ovirati delovanja notranjega trga zavarovalniških storitev, biti omejena na zavarovanje, ki ga ponuja eno samo zavarovalniško podjetje ali skupna podjetij in biti pogojena s tem, da se zavarovalna pogodba sklene z zavarovalnico, ki ima sedež v zadevni državi članici;
- sklenjeno zavarovanje ne zahteva ali določa vrste ali količine prihodnje kmetijske proizvodnje.

Intenzivnost pomoči:

- do 20% upravičenih stroškov. Pomoč skupaj s pomočjo po nacionalni uredbi o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje primarne kmetijske proizvodnje ne sme preseči 65% stroškov zavarovalne premije.

UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (29. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)

Cilj pomoči je varovanje in ohranjanje značilnosti kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški naložbe v opredmetena sredstva (stroški za nabavo materiala za obnovo, stroški za izvajanje del);

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki so pravne in fizične osebe, ki ustrezajo kriterijem za mikro, podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji in imajo sedež na območju občine.

Pogoji za pridobitev:

- ponudba oziroma predračun za načrtovano investicijo s specifikacijo del ali storitev,
- predložitev oddane kopije zbirne vloge v tekočem (oziroma preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel);
- dokazila, da se investicija se izvaja na območju občine;
- dokazilo, da je stavba vpisana v register nepremične kulturne dediščine (RKD), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kulturo;
- gradbeno dovoljenje za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno, oziroma druga ustrezna dokumentacija;
- dokazilo o ustreznih dovoljenjih za izvedbo naložbe, v kolikor je le to potrebno;
- dokazilo, da je objekt, ki je predmet ureditve, mora biti v lasti nosilca ali članov kmetijskega gospodarstva;
- dokazilo, da se naložba izvaja na območju občine.

Intenzivnost pomoči:

- do 60% upravičenih stroškov. Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči na posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 2.500 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega podukrepa predloži nosilec ali član kmetijskega gospodarstva.

UKREP 5: Podpora delovanju društev dejavnih na področju primarne kmetijske proizvodnje

Cilj pomoči je razvoj dejavnosti društev, ki delujejo na področju primarne kmetijske proizvodnje.

Upravičeni stroški:

- stroški kotizacije za tečaje, seminarje, predavanja, ki so vsebinsko vezani na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje,
- stroški nastopa na sejnih, katerih vsebine nastopov so vezane na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje;
- stroški prevoza in stroški vstopnin za strokovne ogledne, vezane na dejavnosti primarne kmetijske proizvodnje;

Upravičenci do pomoči:

- društva, ki delujejo na področju primarne kmetijske proizvodnje in imajo sedež v občini.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- predračuni (s specifikacijo stroškov) za upravičene stroške, za katere se uveljavlja pomoč,
- program izobraževanja oz. usposabljanja povezanega s primarno kmetijsko pridelavo.
- dokazilo o dostopu do pomoči vsem upravičencem na območju občine,

Pomoč se ne dodeli:

- za stroške, ki nastanejo za udeležence, ki nimajo stalnega bivališča v občini.

Intenzivnost pomoči:

- do 50% upravičenih stroškov. Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 15.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev države, občine ali Unije.

UKREP 6: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v neekmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis

Cilj pomoči je diverzifikacija dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter širjenje neekmetijskih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičene naložbe:

- A predelava primarnih kmetijskih proizvodov, gozdnih sadežev in zelišč;
- B predelava gozdnih lesnih sortimentov;
- C prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetiji;
- D turizem na kmetiji;
- E dejavnosti povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami in izdelki;
- F vzreja in predelava vodnih organizmov;
- G dejavnost povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije;
- stroški gradnje ali obnove objekta;
- stroški nakupa opreme in naprav.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem oziroma z neekmetijskimi dejavnostmi, s sedežem v občini Dobrova-Polhov Gradec.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- trije predračuni s popisom del,
- dovoljenje za opravljanje dejavnosti

ali dokazilo o registraciji dejavnosti ali drug ustrezen dokument,

- predložitev ustreznega dovoljenja in soglasij za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno;
- dejavnost se mora izvajati na kmetiji še vsaj 5 let po zaključeni naložbi;
- dokazilo, da se naložba izvaja na območju občine

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov. Najvišji znesek dodeljene pomoči je 5.000 EUR. Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije.

UKrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju neekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja

Cilj pomoči je doseganje višje ravni strokovne izobraženosti in usposobljenosti kmetov in njihovih družinskih članov s področja neekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja kmetijskih proizvodov, ki niso proizvodi primarne kmetijske proizvodnje.

Podukrep 7.1: Individualno izobraževanje in usposabljanje

Upravičeni stroški:

- stroški kotizacij in šolnin za tečaje, seminarje in predavanja povezana z neekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški udeležbe na sejnih, povezanih z neekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.
- stroški prevoza in stroški vstopnin za strokovne ogledne, povezanih z neekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.
- stroški, ki nastanejo za udeležence, ki nimajo stalnega bivališča v občini.

Upravičenci do pomoči:

- nosilci in družinski člani kmetijskih gospodarstev, vpisani v register kmetijskih gospodarstev, ki imajo sedež na območju občine,
- društva, ki delujejo na področju kmetijstva in imajo sedež v občini.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- predračuni s specifikacijo stroškov;
- program izobraževanja oz. usposabljanja povezanega z neekmetijskimi dejavnostmi na kmetiji predelavo ali trženjem kmetijskih proizvodov;
- dostopnost do pomoči vsem upravičencem na območju občine.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov. Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije.

UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov (ukrep de minimis)

Cilj pomoči je izboljšanje konkurenčnosti gozdarstva, razvoj novih proizvodnih tehnologij in izboljšanje varnosti pri delu v gozdu.

Upravičeni stroški:

- stroški gradnje in rekonstrukcije gozdne vlake;
- stroški nakupa in dobave nove in rabljene opreme.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki imajo sedež na območju občine.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- dokazilo, da se investicije, izvaja na območju občine;
- dokazilo, da ima kmetijsko gospodarstvo v lasti ali najemu najmanj 5 ha gozda;
- soglasje Zavoda za gozdove za načrtovan poseg;
- mapna kopija z vrisano predvideno traso gozdne vlake;
- druga dokumentacija potrebna na izvedbo investicije.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov. Najvišji znesek dodeljene pomoči je 2.500 EUR.

Ne glede na določilo iz prejšnje alineje se pomoč ustrezno zniža, če bi z odobreno pomočjo presegli 200.000 EUR, v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči ter ne glede na to, ali se pomoč dodeli iz sredstev Občine, države ali Evropske unije

UKREP 9: Enkratna pomoč dijaku in študentu kmetijskih šol

Cilj pomoči je spodbujati mlade, da se odločajo za šolanje na kmetijskih šolah, s čimer želimo doseči boljšo izobrazbeno strukturo na kmetijah.

Upravičenci do pomoči:

- dijaki in študentje kmetijskih in gozdarskih šol ali univerz, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z nosilcem kmetijskega gospodarstva.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- kmetijsko gospodarstvo, katerega član je upravičenec, mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev;
- uspešno zaključeno šolanje v preteklem šolskem letu;
- redno vpisan v srednješolski ali univerzitetni program kmetijskih in gozdarskih smeri, v tekočem šolskem letu programov;
- enkratna pomoč se ne izplača dijaku in študentu, ki niso vpisani v kmetijske šole;
- dijaki in študentje ponovno vpisani v isti letnik in študentje, ki izgubijo status, do pomoči niso upravičeni.

Upravičenci predložijo naslednjo dokumentacijo:

- izjavo, da bo prosilec prevzemnik kmetije;
- potrdilo o katastrskem dohodku kmetijskega gospodarstva;
- kopijo zadnjega šolskega spričevala;
- potrdilo o višini prejemanja štipendije (če jo prosilec prejema).

Intenzivnost pomoči:

- enkratna pomoč do višine 450 € na dijaka in študenta v tekočem šolskem letu.

V. OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV IN MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG

Skupna okvirna višina nepovratnih sredstev, ki so namenjena za ukrepe za razvoj podeželja po tem javnem razpisu, je **30.000 EUR**.

Okvirna višina sredstev po posameznih ukrepih

Ukrep	Višina razpisanih sredstev v EUR	Odstotek sredstev v %
UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo	9.000	30%
UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij	400	1%
UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine	2.500	8%
UKREP 5: Podpora društvom na področju primarne kmetijske proizvodnje	5.000	17%
UKREP 6: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji	4.000	13%
Ukrep 7: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja	2.500	8%
UKREP 8: Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov	5.000	17%
UKREP 9: Enkratna pomoč dijakom in študentom kmetijskih šol	1.600	6%

V kolikor bodo zaprosena sredstva posameznega ukrepa nižja od razpisanih sredstev posameznega ukrepa, se sredstva prerezporadijo na druge ukrepe v pripadajočih deležih.

Če bo na razpis ali posamezen ukrep prispelo več vlog, kot je na razpolago sredstev, se odstotek pomoči sorazmerno zniža.

VI. ROK PORABE DODELJENIH SREDSTEV

Vlagatelji za sredstva dodeljena za leto 2021 vložijo zahtevek za izplačilo najkasneje do **30.4.2022**.

VII. Način prijave in roki:

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti, ali oddajo neposredno na sedežu občine. Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova** s pripisom **»ne odpiraj, javni razpis, kmetijstvo«**. Na hrbtni strani mora biti označen **naslov pošiljatelja vloge**. **Vloge iz katerih ni razvidno, da se nanašajo na javni razpis se zavrže.**

Rok za oddajo vlog: 1.6.2021.

VIII. Obravnavanje vlog in postopek odobritve

Odpiranje in pregled vlog

Odpiranje pravočasno prispelih vlog bo **8.6.2021**, v prostorih občine Dobrova-Polhov Gradec. Odpiranje vlog ni javno. Prispelne vloge bo pregledala in strokovno ocenila komisija, ki jo imenuje župan občine Dobrova-Polhov Gradec.

S sklepom župana **se zavrže vloge:**

- ki so prepozno prispele,
  - ki niso oddane na predpisani razpisni dokumentaciji,
  - nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustrezno,
- in zavrne vloge:**
- ki so neutemeljene,
  - z nasprotujočimi podatki v vlogi in prilogah,
  - ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnicah,
  - vsebinsko neustrezne vloge,
  - ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo,
  - ki jih bo komisija, na podlagi meril za ocenjevanje in vrednotenje, ocenila kot neustrezne,

Popolnost in dopolnitve vlog

Vloga se šteje za popolno, če je razumljiva in ima priložene vse priloge.

Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 14 dni od odpiranja in strokovnega pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok dopolnitve je 8 dni od prejema poziva za dopolnitev. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

IX. Obveščanje o izboru

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku odloča na predlog

strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan.

Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda sklep o pravici do sredstev.

V obrazložitvi sklepa o pravici do sredstev je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sredstev, namen in upravičeni stroški za katere so sredstva namenjena.

Rok za izdajo sklepa o pravici do sredstev je 60 dni od ugotovitve vseh dejstev.

Hkrati s prejemom sklepa bodo vlagatelji pozvani k podpisu pogodbe, s katero se uredijo medsebojne obveznosti med prejemnikom sredstev in Občino Dobrova-Polhov Gradec. Vlagatelji morajo podpisano pogodbo posredovati na občino v roku osem (8) dni od prejema, drugače se šteje da odstopajo od pogodbe.

VI. Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija (navodila in obrazci) je na voljo na spletni strani: <http://www.dobrova-polhovgradec.si>. Lahko pa jo na osnovi poslane zahteve na elektronski naslov info@dobrova-polhovgradec.si, posredujemo tudi po elektronski pošti.

Kontaktna oseba občinske uprave za informacije je Helena Čuk.

X. Pritožba na odločitev

Zoper odločitev o pravici do sredstev lahko upravičenec vložijo pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

XI. Zahtevki za izplačilo

Za izplačilo sredstev vlagatelji vlagajo zahtevke na predpisanem obrazcu.

Upravičenci lahko vlagajo zahtevke:

- za izplačilo upravičenih sredstev v letu 2021 najkasneje do 30.11.2021,
- za izplačilo upravičenih sredstev v letu 2022 najkasneje do 30.4.2022.

Izplačilo se upravičencu izvrši po opravljenih delih na podlagi računa in potrčila o plačilu računa.

Na podlagi popolnega zahtevka, se sredstva izplačajo na vlagateljev transakcijski račun. Nakazilo na transakcijski račun šteje, da je bilo zahtevku v celoti odobreno.

Če zahtevku ni v celoti ugodeno, se o spremembah odloči z odločbo. Na to odločbo pritožba ni dovoljena.

Zahtevke, ki so v nasprotju z zahtevami predpisov, javnega razpisa ali odločbe o pravici do sredstev se zavrne.

XII. Spremljane namenske porabe sredstev

Namensko porabo proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Dobrova-Polhov Gradec spremlja komisija. Namen porabe sredstev lahko ugotavlja tudi nadzorni odbor občine.

Vlagatelj je dolžan vrniti nenamensko porabljenih sredstev skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu do dneva vračila sredstev. V teh primerih ne more pridobiti sredstev za dobo petih let.

Če se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljenih,
- da je vlagatelj za katerikoli namen pridobitve sredstev navajal neresnične podatke,
- da je vlagatelj za isti namen in iz istega naslova ponovno pridobil finančna sredstva pred iztekom za to določenega obdobja v razpisu,
- da je vlagatelj odtujil (prodal) nepremično in opremo sofinancirano iz proračuna občine, pred iztekom 5 let,
- če investicije za katero je pridobil sredstva ni dokončal oz jo je končal v bistveno manjšem obsegu kot je predvideval v prijavi na razpis,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

XIII. Informacije

Dodatne informacije po telefonu: 01 3601 800, kontaktna oseba: Helena Čuk. Morebitna vprašanja je mogoče posredovati tudi po elektronski pošti: helena.cuk@dobrova-polhovgradec.si.

Št.: 3300-0001/2021-2

Datum: 12.3.2021

Župan
Občine Dobrova-Polhov Gradec
Franc Setnikar, l.r.

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE OBNOVE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

V OBČINI DOBROVA-POLHOV GRADEC V LETU 2021

1. NAZIV IN SEDEŽ SOFINANCERJA

Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova.

2. PRAVNA PODLAGA

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur.l. RS, št.77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/8-ZNORG; nadaljnjem besedilu: ZUJIK), Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 90/12, 111/13 32/16 in 21/18-ZNORG), Zakon o javnih financah (Ur.l. RS, št.11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18), Odlok o proračunu Občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 (Uradni list RS 21/2021), Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/2007, 114/2007 - ZIPRS0809, 61/2008, 99/2009 - ZI-PRS1011, 3/2013, 81/2016) in Letni program za kulturo 2021.

3. NAMEN JAVNEGA RAZPISA

Namen javnega razpisa je zagotavljanje javnega interesa občine na področju nepremične kulturne dediščine s spodbujanjem sofinanciranja projektov obnove in prezentacije kulturnih spomenikov. Po Zakonu o varstvu kulturne dediščine je varstvo nepremične kulturne dediščine v javno korist.

4. CILJI JAVNEGA RAZPISA

- Cilji javnega razpisa so:
- varstvo kulturne dediščine ter razvijanje zavesti o njenih vrednotah,
  - izboljšanje dostopnosti do kulturne dediščine in njenega komunikacijskega potenciala,
  - povečanje možnosti za trajnostni razvoj.

5. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet razpisa je sofinanciranje kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine ter spomenikov oz. obeležji iz časa NOB in sicer sofinanciranje konservatorsko-restavratorskih posegov ter vzdrževalnih del za ohranjanje kulturnovarstvenih sestavin razglašanih kulturnih spomenikov ter spomenikov oz. obeležji iz časa NOB.

Predmet razpisa niso:

- kulturni spomeniki v lasti Republike Slovenije,
- kulturni spomeniki, ki so v postopku denacionalizacije ali je nerazrešeno vprašanje lastništva,
- dediščina, razglašena za kulturni spomenik po objavi tega razpisa.

6. POGOJI IN OMEJITVE ZA SODELOVANJE NA JAVNEM RAZPISU

- Število vlog, ki jih predlaga posamezen prijavitelj, ni omejeno, vendar se mora vsaka vloga (projekt) nanašati izključno na en kulturni spomenik. Vsaka vloga mora biti poslana v ločeni kartici. Če bo prijavitelj za isti spomenik predložil več vlog, bo obravnavana samo vloga, ki je prispela prva, ostale vloge bodo zavržene kot vloge, ki jih je vložila neupravičena oseba.
- Enota kulturne dediščine, na kateri bodo izvedeni posegi, mora biti evidentirana v registru nepremične kulturne dediščine **ali je spomenik oz. obeležje iz časa NOB ter mora biti na območju Občine Dobrova-Polhov Gradec.**
- Prijavitelj – upravičenec do sredstev razpisa - je lahko le **(so)lastnik, njegov pooblaščenec ali upravljavec** kulturnega spomenika **z ustreznim dokazilom.**

DOKAZILA:

A) Dokazilo o lastništvu: posebno dokazilo ni potrebno, če so podatki o lastništvu v prijavnem obrazcu identični s podatki v zemljiški knjigi. Prijavitelj v prijavnem obrazcu navede podatke o lastništvu nepremičnine. Če sprememba lastništva še ni vpisana v zemljiško knjigo, mora lastnik predložiti upravno overjeno kopijo pravnega posla (npr. kupoprodajno pogodbo).

B) Soglasje (so)lastnikov (samo v primeru, če je več solastnikov objekta): V primeru solastništva je obvezna priloga pisno soglasje solastnikov skladno z določili Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) oz. Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJE, 14/07-odl-US in 27/17).

C) Dokazilo o upravljanju (samo v primeru, če je prijavitelj upravljavec oz. upravnik): Če je prijavitelj upravljavec oz. upravnik, mora predložiti uradno dokazilo o upravljanju.

D) Pisno pooblastilo za podpis (samo v primeru, da je prijavitelj pooblaščenec oz. kadar obrazce ali priloge vloge podpiše pooblaščenec odgovorne osebe).

- **Vrednost zaprosenih sredstev sofinanciranja upravičenih stroškov, ki jih krije Občina Dobrova-Polhov Gradec je do 50% vrednosti investicije.**
- Prijavljeni projekt mora imeti **zaprto finančno konstrukcijo,**

- kar pomeni, da mora imeti prijavitelj v celoti zagotovljena sredstva za izvedbo projekta, upošteva tudi pričakovana sredstva z naslova tega razpisa, ki so omejena z vrednostjo iz prejšnje točke. Če kateri od drugih virov, ki jih prijavitelj v finančni konstrukciji predvideva, dejansko ne bo pridobljen, jih mora zagotoviti prijavitelj iz lastnih virov. **Prijavitelj mora imeti zagotovljena sredstva v višini najmanj 50% upravičenih stroškov predlaganih posegov.**
- Projekt se mora zaključiti **najpozneje do 01.12.2021.** Do tega datuma mora biti projekt fizično končan, kar pomeni zaključek vseh del.
  - Prijavitelj mora priložiti podpisano **Izjavo**
  - da je lastništvo kulturnega spomenika nesporno in da v zvezi z vprašanjem lastništva kulturnega spomenika ne poteka noben postopek,
  - da bo zagotavljal dostopnost kulturnega spomenika javnosti,
  - da bo spoštoval predpise s področja varstva kulturne dediščine in graditve,
  - da bo zagotovil gradbeni nadzor nad izvedbo projekta skladno s predpisi s področja graditve, če bo šlo za posege v kulturni spomenik, pri katerih je gradbeni nadzor potreben v skladu s predpisi s področja graditve,
  - da ima v celoti zagotovljena sredstva za izvedbo projekta, upošteva tudi pričakovana sredstva z naslova tega razpisa, ki so omejena z vrednostjo, opredeljeno v razpisu (če kateri od drugih virov, ki jih predvideva v finančni konstrukciji, dejansko ne bo pridobljen, jih bo zagotovil iz lastnih virov),
  - da je seznanjen s tem, da se kot ustrezno dokazilo o plačilu stroškov Občine Dobrova-Polhov Gradec upošteva le kopije bančnih izpisov nakazil in kopije položnic oziroma univerzalnih plačilnih nalogov, ne upošteva pa listin o kompenzaciji in podobnih posrednih oblik, ki ne zajemajo neposrednega plačila pogodbenih del,
  - da bo k zahtevku ob koncu projekta dostavil poročilo o spomeniško-varstvenem projektu,
  - da bo zagotavljal dostopnost dokumentacije o projektu (vključno s kulturnovarstvenimi pogoji, kulturnovarstvenim soglasjem in mnenjem) Občini Dobrova-Polhov Gradec, revizijskim organom ter drugim nadzornim organom,
  - da je seznanjen s posledicami, ki bi nastale ob ugotovitvi neupoštevanja veljavne zakonodaje in navodil, pogodbenih določil, dvojnega financiranja, nenamenske porabe sredstev,
  - da je seznanjen z javno objavo imena projekta, naziva prijavitelja in zneska javnih sredstev, ki bodo dodeljena projektu in izplačana ob koncu projekta,
  - da se strinja s pogoji razpisa in vsebino vzorca pogodbe,
  - da jamči za resničnost in popolnost vseh navedenih podatkov.
  - Za objekt morajo biti ob prijavi na razpis priloženi kulturno varstveni pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana.
  - Imajo do občine poravnane vse obveznosti, v kolikor so bili sofinancirani iz proračuna v preteklih letih.

7. VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV JAVNEGA RAZPISA

Sredstva so zagotovljena v proračunu občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 na proračunski postavki 18002 Obnova zaščitenih in dru-

gih kulturnih spomenikov v višini 4.000,00 EUR.

8. UPRAVIČENI STROŠKI SOFINANCIRANJA

Upravičeni stroški so stroški vzdrževalnih del za ohranjanje kulturnovarstvenih lastnosti ter konservatorsko-restavratorski posegi razglašeni kulturnih spomenikov skladnih s kulturnovarstvenimi pogoji in sicer:

- stroški sanacije temeljev,
- stroški sanacije sten (zidovi),
- stroški sanacije stropov,
- stroški sanacije stopnišč,
- stroški sanacije strešnih konstrukcij in streh – kritin,
- stroški sanacije notranjih in zunanjih ometov (fasade),
- stroški sanacije stavbnega pohištva (okna, vrata),
- stroški sanacije stavbno-kleparških elementov,
- stroški sanacije tlakov,
- drugi stroški, ki pripomorejo oziroma omogočajo ohranjanje kulturno varstvenih lastnosti spomenika,
- stroški za izvedbo restavratorskih posegov po Katalogu konservatorsko-restavratorskih del na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini, poglavje Restavratorstvo (ZVKDS Restavratorski center, september 2003, dopolnitev junij 2007, julij 2010, januar 2017) na razglašeni kulturnih spomenikih.

Med upravičene stroške ne sodijo izboljšave, ki ne prispevajo k ohranjanju kulturno varstvenih lastnosti kulturnega spomenika, stroški del, ki neposredno ne pripomorejo k ohranjanju kulturno varstvenih lastnosti spomenika (npr. elektro in vodoinštalacijska dela, notranja oprema, ogrevalni sistemi, klimatski sistemi, vgradnja dvigal, gradbeni nadzor in podobno), redna vzdrževalna dela, kot so beljenje in podobno, arheološke raziskave ter izdelava projektne dokumentacije.

V primeru, da ima prijavitelj izdelan celovit projekt in zanj pridobljeno gradbeno dovoljenje, lahko na razpis prijavi le tista dela, ki so upravičeni stroški po tem razpisu.

9. MERILA ZA OCENJEVANJE IN VREDNOTENJE PREDLOGOV PROJEKTOV

Ob izpolnjevanju vseh pogojev tega razpisa bodo iz predloženega predračuna, upoštevana le tista dela, ki se nanašajo na konservatorsko-restavratorske posege ter vzdrževanje in obnovo objekta nepremične kulturne dediščine na območju občine Dobrova-Polhov Gradec. Posamezen projekt je lahko sofinanciran do 50% vrednosti potrjenega (pred)računa. V primeru prekoračitve razpoložljivih sredstev razpisa (okvirna vrednost 4.000,00 EUR) se višina sofinanciranja sorazmerno zmanjša vsem prijavljenim projektom oz. prijaviteljem, ki so upravičeni do sofinanciranja.

10. OBDOBJE ZA PORABO SREDSTEV

Projekt mora biti realiziran in sredstva porabljena v proračunskem letu 2021, in sicer najkasneje do 1.12. 2021. Upošteva se le upravičeni stroški tistih projektov, ki bodo dejansko izvedeni.

Občina Dobrova-Polhov Gradec bo kot dokazilo o plačilu stroškov upoštevala izključno kopije bančnih izpisov nakazil in kopije univerzalnih plačilnih nalogov oz. položnic, ne bo pa upoštevala listin o kompenzaciji in podobnih posrednih oblik, ki ne zajemajo neposrednega plačila pogodbenih del.

Dvojno financiranje

Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so bili že povrnjeni iz kateregakoli drugega javnega vira, ni dovoljeno. V primeru ugotovitve dvojnega financiranja bo občina prekinila izplačevanje sredstev in odstopila od pogodbe ter zahtevala vračilo sredstev v višini vseh izplačanih sredstev, vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva vračila.

11. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija (besedilo razpisa, navodila in obrazci, merila za sofinanciranje ter vzorec pogodbe) je ves čas objave javnega razpisa na voljo na spletni strani Občine Dobrova-Polhov Gradec, zainteresirani prosilci pa jo lahko dvignejo vsak delavnik v spremenjeni pisarni Občine Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom dobijo prijavitelji pri Sandri Nartnik na tel. št. 01 3601-800. Razpis in obrazci so dosegljivi tudi preko internetne strani Občine Dobrova-Polhov Gradec: <http://www.dobrova-polhovgradec.si/>

12. RAZPISNI ROK ZA ODDAJO VLOG

Rok za oddajo vlog: 10.5.2021.

13. NAČIN, KRAJ IN ROK PRIJAVE

Prijavitelj mora za popolnost vloge za predložiti:

- izpolnjen, natisnjen, podpisan in ožigosan (če prijavitelj posluje z žigom) prijavi obrazec z vsemi obveznimi prilogami in dokazili *tega razpisa*.

Vloga je **popolna**, če vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih določa besedilo razpisa. Vloga se šteje za popolno tudi, če jo prijavitelj po pozivu v danem roku dopolni tako, da vsebuje vse obvezne sestavine. Dokumenti izdani po razpisnem roku in dopolnjeni k vlogi niso veljavni.

Prijavitelj do roka za oddajo vloge izpolni in odda prijavi obrazec in dokazila. Dostop do prijavnega obrazca je objavljen na spletni strani Občine Dobrova-Polhov Gradec.

Natisnjen in podpisan prijavi obrazec (skupaj z dokazili in ostalimi dokumenti) mora prijavitelj v poslovnem času Občine Dobrova-Polhov Gradec oddati v glavni pisarni na naslov: Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova ali v roku poslati po pošti s priporočeno pošto pošiljko ali poslati po pošti z navadno pošto pošiljko, ki bo v vložišče Občine Dobrova-Polhov Gradec prispela do roka. Vloga mora biti predložena Občini Dobrova-Polhov Gradec do 10.5.2021 oz. najkasneje ta dan oddana kot priporočena pošiljka v zapečateni ovojnici z izpisom na sprednji strani: »NE ODPIRAJ - JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE OBNOVE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE«

14. ZAVRŽENJE VLOG

Na podlagi ugotovitev zapisnika o odpiranju oziroma dopolnjevanju vlog bo župan s posamičnim sklepom zavrgel vlogo, ki ne bo pravočasna ali popolna ali ki je ne bo vložila upravičena oseba.

15. OBRAVNAVA VLOG IN OBVEŠČANJE O IZBORU

Nepravilno označene in nepravilno oddane vloge bodo zavržene. Odpiranje vlog ni javno in bo izvedeno najkasneje v roku 5 delovnih dni po

preteku roka za prijavo na razpis. Komisija v roku osmih dni od odpiranja vlog pisno pozove tiste vlagatelje, katerih vloge ne vsebujejo vseh z razpisno dokumentacijo zahtevanih dokumentov (nepopolne vloge), da jih dopolnijo. Če vlagatelj vloge ne dopolni v zahtevanem roku, izvajalec razpisa vlogo zavrne s sklepom. Pritožba zoper sklep ni dovoljena.

V roku prispele in pravilno označene vloge bodo ovrednotene po točkovnem sistemu v skladu z merili za oceno projektov, ki so opredeljena v razpisni dokumentaciji ter skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Izbor in vrednotenje projektov bo izvedla razpisna komisija, ki jo imenuje župan. O izidu razpisa in višini dodeljenih sredstev bodo prijavitelji obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za prijavo na razpis. Z upravičenci do sofinanciranja bo sklenjena pogodba o izvajanju projektov ter višini in načinu sofinanciranja v letu 2021. Upravičenci so dolžni do 1.12.2021 posredovati vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi projektov za leto 2021.

16. SPLOŠNE INFORMACIJE

Občina Dobrova-Polhov Gradec si pridržuje pravico:

- da cene v predračunu preveri na trgu,
- da ne sklene pogodbe, če prijavitelj odobrenega projekta ne predloži v določenem roku vseh dokumentov/dokazil, potrebnih za sklenitev pogodbe,
- da v primeru spremembe zakonodaje, povezane z razpisom, zahteva od prijavitelja projekta predložitev dodatnih dokazil,
- da se lahko spremeni, odloži ali prekine sofinanciranje, če bodo sredstva proračuna, namenjena kulturi, v času veljavnosti pogodbe o sofinanciranju manjša, kot so bila predvidena ob podpisu pogodbe,
- da lahko odstopi od pogodbe, če prijavitelj prekorači rok za dokončanje projekta; v tem primeru mora prijavitelj odobrenega projekta vrniti prejeta sredstva z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema sredstev do končnega poplačila,
- da lahko v primeru objektivnih razlogov rok za dokončanje projekta podaljša.

17. INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

Z oddajo vloge se prijavitelj strinja s pogoji in z merili razpisa ter pripadajoče razpisne dokumentacije.

Prijavitelj se s predložitvijo vloge na javni razpis strinja z javno objavo podatkov o odobrenih in izplačanih denarnih sredstvih. Objavljeni bodo osnovni podatki o projektu in prejemniku finančnih sredstev skladno z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Varovanje osebnih podatkov bo zagotovljeno v skladu z veljavno zakonodajo. Vsi podatki iz vloge, ki jih komisija odpre, so informacije javnega značaja, razen tistih, ki jih prijavitelji posebej označijo, in sicer poslovne skrivnosti, osebni podatki in druge izjeme iz 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18, v nadaljnjem besedilu: ZDIJZ), ki niso javno dostopne in tako ne smejo biti razkrite oz. dostopne javnosti. Poslovna skrivnost se lahko nanaša na posamezen podatek ali na

del vloge, ne more pa se nanašati na celotno vlogo. Prijavitelji morajo pojasniti, zakaj posamezen podatek ne sme biti dostopen javnosti kot informacija javnega značaja. Če prijavitelj ne označi in razloži takšnih podatkov v vlogi, bo občina lahko domnevala, da vloga po stališču prijavitelja ne vsebuje poslovnih skrivnosti, osebnih podatkov in drugih izjem iz 6. člena ZDIJZ.

18. POSREDOVANJE INFORMACIJ O RAZPISU

Potencialni prijavitelji so dolžni spremljati spletno stran Občine Dobrova-Polhov Gradec, na kateri bodo objavljane morebitne spremembe oziroma novosti v zvezi z javnim razpisom. Vse morebitne potrebne dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom morajo biti zahtevane v pisni obliki, in sicer po elektronski pošti na naslov: info@dobrova-polhovgradec.si Odgovore na vprašanja bo občina posredovala za vse v pisni obliki na spletni strani občine in sicer na strani, kjer bo objavljen razpis. Vsi objavljeni odgovori bodo imeli status dopolnitve razpisne dokumentacije.

Številka: 6200-0001/2021-2

Datum: 15.3.2021

Franc Setnikar
Župan

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE SOCIALNO VARSTVENIH PROGRAMOV V OBČINI DOBROVA-POLHOV GRADEC V LETU 2021

1. NAZIV IN SEDEŽ SOFINANCERJA:

Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova

2. PRAVNA PODLAGA

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007 - UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010), Odlok o proračunu Občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 (Uradni list RS 21/2021), Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/2007, 114/2007 - ZIPRS0809, 61/2008, 99/2009 - ZIPRS1011, 3/2013, 81/2016).

3. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Programi in projekti socialno humanitarnih in invalidskih organizacij in društev,

ki jih bo v letu 2021 sofinancirala Občina Dobrova-Polhov Gradec za občane občine Občina Dobrova-Polhov Gradec in sicer:

- programi preprečevanja, razreševanja in odpravljanja socialnih stisk, osamljenosti in izključenosti otrok in mladih, brezposelnih, starejših,
- programi za pripravo na kvalitetno življenje mladih in starejših, humanizacijo odnosov v družini in družbi,
- programi za kvalitetnejše življenje družine in podporo družini,
- programi odkrivanja in preprečevanja zlorab mladih, preprečevanja nasilja med mladimi,
- socialni in rehabilitacijski programi, ki omogočajo enakopravno vključevanje kroničnih bolnikov, invalidov, oseb s posebnimi potrebami, oseb s težavami v duševnem zdravju v skupnost,
- socialni in rehabilitacijski programi za preprečevanje in reševanje socialne problematike povezane z uživa-

njem prepovedanih drog in alkohola, programi pomoči in samopomoči, usmerjeni v zmanjšanje socialne izključenosti starejših, mladih brezposelnih in drugih marginalnih skupin prebivalstva.

Programe lahko prijavijo nevladne, neprofitne, nepridobitne, prostovoljne, socialno humanitarne, verske organizacije, invalidske organizacije in društva ter druga društva, ki izvajajo programe s področja socialne, zdravstvene ali humanitarne dejavnosti in imajo sedež v občini Dobrova-Polhov Gradec. Vlogo na javni razpis lahko poda le društvo ali organizacija, ki je samostojna pravna oseba.

Vsaka organizacija oz. društvo lahko (v kolikor ne prijavlja programa društva ali organizacije v celoti) prijavi največ dva različna socialno varstvena programa.

Predmet sofinanciranja so stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem prijavljenega programa, brez investicijskih stroškov.

4. UPRAVIČENCI ZA DODELITEV SREDSTEV

Na javni razpis se lahko prijavijo nosilci oz. izvajalci programov, ki poleg posebnih pogojev, navedenih v točki 3 izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so registrirani za izvajanje dejavnosti, ki je predmet razpisa,
- da imajo materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih aktivnosti,
- programi, ki so predmet razpisa, se morajo opravljati na območju občine Dobrova-Polhov Gradec;
- da imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa,
- da se socialnovarstveni program, ki ga prijavljajo, izvaja že najmanj 12 mesecev pred tem razpisom,
- da za program, ki ga prijavljajo, ne prejemajo drugih sredstev iz proračuna Občine Dobrova-Polhov Gradec.
- občinski upravi Občine Dobrova-Polhov Gradec vsaj enkrat letno dostavljajo poročilo o realizaciji projektov ter namenski porabi sredstev, ki so jih v preteklem letu prejeli iz občinskega proračuna, razen v primeru, ko kandidirajo prvič;
- imajo do občine poravnane vse obveznosti, v kolikor so bili sofinancirani iz proračuna v preteklih letih;
- se projekti izvajajo na neprofitni osnovi in
- izpolnjujejo druge pogoje določene z razpisom.

Izvajalci morajo naštete pogoje izpolnjevati na dan objave javnega razpisa.

6. MERILA ZA OCENJEVANJE IN VREDNOTENJE PREDLOGOV MLADINSKIH PROJEKTOV

Ocenjevanje in vrednotenje mladinskih projektov bo izvedeno v skladu z merili, ki so opredeljeni v razpisni dokumentaciji. Projekti bodo sofinancirani do višine razpoložljivih sredstev. Višina sredstev, ki jih bo prejel posamezen projekt bo izračunana na podlagi točk, ki jih bo v postopku ocenjevanja na podlagi meril dobila posamezna prijava.

7. VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV IN DENARNIH POMOČI JAVNEGA RAZPISA

Sredstva so zagotovljena v proračunu občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2021 na proračunski postavki 20019 Sodelovanje z nevladnimi organizacijami na področju socialnega varstva v višini 1.500,00 EUR.

8. OBDOBJE ZA PORABO SREDSTEV

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v letu 2021, v skladu s predpisi, ki določajo izvrševanje proračuna.

9. RAZPISNI ROK ZA ODDAJO VLOG

Rok za oddajo vlog: 23. april 2021.

10. KRAJ, KJER LAHKO PROSILCI DVIGNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Razpisno dokumentacijo (besedilo razpisa, navodila in obrazci, merila za sofinanciranje ter vzorec pogodbe) je ves čas objave javnega razpisa na voljo na spletni strani Občine Dobrova-Polhov Gradec.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom dobijo prijavitelji pri Sandri Nartnik na tel. št. 01 3601-800. Razpis in obrazci so dosegljivi tudi preko internetne strani Občine Dobrova-Polhov Gradec: <http://www.dobrova-polhovgradec.si/>

11. VSEBINA VLOGE

Vloga na javni razpis mora biti izdelana izključno **na obrazcih**, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, biti mora čitljiva in na ustreznih mestih podpisana. Vsebovati mora vse obvezne priloge, dokazila in podatke, določene v razpisni dokumentaciji.

Komisija lahko naknadno zahteva še predložitev drugih dokumentov, kot dokazilo resničnosti navedb v vlogi in priloženi dokumentaciji.

10. ODDAJA IN DOSTAVA VLOG

Vloge je potrebno poslati na naslov: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova.** Vloga mora biti v zapečatenem ovitku opremljena z izpisom na prednji strani: **»JAVNI RAZPIS – SOCIALNO VARSTVO 2021 – NE ODPIRAJ«** **Na hrbtni strani mora biti naslov pošiljatelja.**

Šteje se, da je vloga prispela pravočasno, če je bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka prejeta v sprejemni pisarni Občine Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova, ali če je bila najkasneje zadnji dan razpisnega

roka oddana na pošti kot priporočena pošiljka.

Za prepozno se šteje vloga, ki ni bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka prejeta v sprejemni pisarni Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, Dobrova ali ni bila najkasneje zadnji dan razpisnega roka oddana na pošti kot priporočena pošiljka.

Za nepopolno se šteje vloga, ki ne vsebuje vseh obveznih sestavin zahtevanih z javnim razpisom in razpisno dokumentacijo.

Oddaja vloge pomeni, da se prosilec strinja z vsemi pogoji ter merili razpisa.

11. OBRAVNAVA VLOG IN OBVEŠČANJE O IZBORU

Nepravilno označene in nepravilno oddane vloge bodo zavržene. Odpiranje vlog ni javno in bo izvedeno najkasneje v roku 5 delovnih dni po preteku roka za prijavo na razpis. Komisija v roku osmih dni od odpiranja vlog pisno pozove tiste vlagatelje, katerih vloge ne vsebujejo vseh z razpisno dokumentacijo zahtevanih dokumentov (nepopolne vloge), da jih dopolnijo. Če vlagatelj vloge ne dopolni v zahtevanem roku, izvajalec razpisa vlogo zavrže s sklepom. Pritožba zoper sklep ni dovoljena.

V roku prispelne in pravilno označene vloge bodo ovrednotene po točkovnem sistemu v skladu z merili za oceno programov, ki so opredeljena v razpisni dokumentaciji ter skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Izbor in vrednotenje programov bo izvedla razpisna komisija, ki jo imenuje župan. O izidu razpisa in višini dodeljenih sredstev bodo prijavitelji obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za prijavo na razpis. Z upravičenci do sofinanciranja bo sklenjena pogodba o izvajanju programov ter višini in načinu sofinanciranja v letu 2021. Upravičenci so dolžni do 15.12.2021 posredovati vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa za leto 2021.

Številka: 4300-0002/2021-2
Datum: 15.3.2021

Franc Setnikar
Župan

OBČINA DOBROVA- POLHOV GRADEC
OBČINSKI SVET
KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA,
VOLITVE IN IMENOVANJA

Številka: 430-0005/2021
Datum: 15. 03. 2021

Na podlagi 13. člena Odloka o priznanjih Občine Dobrova - Polhov Gradec (Uradno glasilo občine Dobrova - Polhov Gradec št.: 6/2001) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

Javni razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2021

Vsebina in pogoji razpisa:

I. Občina Dobrova - Polhov Gradec podeljuje priznanja zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, šolstva, kulture, športa, znanosti, ekologije, zaščite in reševanja ter na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in popolnejšemu življenju občanov in ki imajo pomen za razvoj in ugled občine Dobrova - Polhov Gradec. Priznanje je lahko podeljeno tudi posmrtno.

II. Oblike in stopnje priznanj občine Dobrova - Polhov Gradec so:

1. Naziv častni občan občine Dobrova - Polhov Gradec se podeljuje posameznikom za posebno pomembna dejanja, delo in zasluge, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju občine Dobrova-Polhov Gradec v Republiki Sloveniji ali na mednarodnem področju.

2. Zlati grb občine Dobrova - Polhov Gradec se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, skupnostim, društvom in drugim pravnim osebam za izredno življenjsko delo ali vrhunske uspehe in dosežke, ki so pomembni za ugled in razvoj občine Dobrova - Polhov Gradec.

V koledarskem letu se lahko podeli največ en zlati grb občine Dobrova - Polhov Gradec.

3. Srebrni grb občine Dobrova - Polhov Gradec se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, skupnostim, društvom in drugim pravnim osebam za pomembne dosežke v daljšem obdobju (praviloma več kot eno leto) in kot spodbudo za nadaljnje delo.

V koledarskem letu se podelita praviloma največ dva srebrna grba občine Dobrova - Polhov Gradec.

4. Bronasti grb občine Dobrova - Polhov Gradec se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, skupnostim, društvom in drugim pravnim osebam za pomembne dosežke v krajšem obdobju (praviloma v obdobju enega leta) in kot spodbudo za nadaljnje delo.

V koledarskem letu se lahko podeli praviloma največ tri bronaste grbe občine Dobrova - Polhov Gradec.

5. Priznanje občine Dobrova - Polhov Gradec se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, skupnostim, društvom in drugim pravnim osebam za izkazano prizadevnost na različnih področjih delovanja.

III. Pobudniki oziroma predlagatelji za podelitev priznanj občine Dobrova - Polhov Gradec so lahko občani, politične stranke, krajevne skupnosti, podjetja, društva ter druge organizacije in skupnosti. Predlog za podelitev priznanja mora biti predložen v pisni obliki z obrazložitvijo in mora vsebovati podatke o kandidatu: ime in priimek oziroma naziv predlagatelja, ime in priimek, datum rojstva in naslov kandidata za priznanje, če gre za fizično osebo, naziv in sedež kandidata za priznanje, če gre za organizacijo, podatki o že prejetih priznanjih in odlikovanjih, podatki o prejemu občinskega priznanja v preteklih letih, vrsta predlaganega priznanja, naštetih dosežki oziroma uspehi z obrazložitvijo, zaradi katerih se kandidata predlaga za dobitnika občinskega priznanja, podpis predlagatelja in žig organizacije.

IV. Pisni predlogi za občinska priznanja morajo biti poslani v zaprti ovojnici na naslov: Občina Dobrova - Polhov Gradec, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Stara cesta 13, 1356 Dobrova in sicer **najkasneje do petka, 30. aprila 2021.** Na ovojnico zapišite oznako: »Ne odpiraj - Predlog za občinsko priznanje«. Naslov pošiljatelja mora biti označen na hrbtni strani kuverte. Upoštevani bodo samo predlogi, ki bodo poslani v skladu z razpisom in v razpisnem roku.

V. Prispelne vloge bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in pripravila predloge za podelitev priznanj. Odločitev o podelitvi priznanj sprejme občinski svet s sklepom. Predlagatelji in prejemniki priznanj bodo v roku 8 dni po sprejemu sklepa pisno obveščeni o podeljenem priznanju. Seznam prejemnikov priznanj bo objavljen v občinskem glasilu in spletni strani občine.

VI. Sestavni del razpisa so kriteriji za podelitev priznanj (Priloga I) ter obrazec/vloga s podatki, ki jih morajo vsebovati pobude/predlogi (Priloga II).

Predsednica Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Ana Malovrh l.r.

Županova beseda

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Kaj vse nam bo prinesel mesec april sicer še ne vemo, zagotovo pa ponovno nekaj novega. Že prvi dan aprila kljub pomenljivemu datumu začne v naši Upravni stavbi z delovanjem brezplačni svetovalni center za področje gospodarstva.

S tem se naša občina postavlja tudi na zemljevid podjetnikom prijaznejših lokalnih okolij in verjamem, da bo delovanje centra postreglo z marsikatero uporabno usmeritvijo in vas prav zato vabim, da ponudbo osebno preverite vsi tisti, ki si želite tovrstnih izkušenj.

Drage sosede in dragi sosede naj vas informiram, da se pojavlja vedno več pritožb, ki so povezane z varnostjo v cestnem prometu znotraj naselij. V analizah pristojnih organov je zaznati, da gre v večini primerih za prekoračitve dovoljenih hitrosti, zato se bo v prihodnosti na najbolj prečih območjih izvajal nadzor tudi na conah kjer je hitrost omejena na trideset kilometrov na uro.

Ob tej priložnosti vas prosim, da drug drugega vzpodbujate k upoštevanju veljavnih prometnih predpisov, saj bomo lahko le tako zagotovili varno in prijetno bivanje v vseh naši soseskah kjer se gibljejo naši otroci in druge najbolj ranljive skupine naših prebivalcev in gostov iz drugih okolij. Še posebej bodimo pozorni v prihajajočih tednih, ko bo prijetno vreme na prometnice privabilo še več svežega zraka in gibanja željnih ljudi.

Verjetno se že prenekateri od nas ozira za tem na kakšen način bo preživljal čas brezbr-

žnih mesecev oziroma počitnic, ki časovno niti niso tako oddaljeni kot bi si kdo mislil na prvi pogled. Take misli pri našajo prijetna občutja, vendar ne pozabimo, da se nadloga covid-19 še ni poslovila, pa čeprav smo že globoko v letu 2021. Prijazno vas nagovarjam, da se tega zavedamo in ob tem pomislimo na to kako dragoceno je naše zdravje in zdravje naših najdražjih. Verjemite, da skupaj resnično zmoremo.

Vabim vas, da karseda kako vstopno izkoristite možnosti za aktivnosti v naravi in si na naravni način pridelite krepkost in dvignete vitalnost vašega organizma na tak nivo, da boste dobro pripravljene za kljubovanje vsem zdravstvenim izzivom. Nekaj več možnosti in prostega časa nam ponuja že 27. april, ko obeležujemo dan upora proti okupatorju. Doživite ta dan kar najbolj domoljubno in odgovorno ter praznujte razmeram primer- no.

Prav na koncu naj izkoristim priložnost, da se zahvalim vsem društvom in posameznikom, ki kljub težkim in zapletenim razmeram v družbi delate dobro in ohranjate pozitiven odnos do sedanjosti in optimistično gledate v prihodnost.

Želim vam vse dobro.

Miran Stanovnik,
vaš župan

Sejo razširili z dodatno točko

Log - Dragomer, 18. februar – Občinski svet Občine Log - Dragomer se je sestal na svoji enajsti redni seji.

Dnevni red, na katerem je bilo prvih devet točk, so razširili še z dodatno in ravno slednji so se najbolj kresala mnenja svetnikov.

Prva seja v letošnjem letu je bila, tako kot preteklih nekaj sej, izvedena ob poslednem upoštevanju navodil NIJZ. Občinski svet se je na seji seznanil s pobudo za pripravo OPPN za stanovanjsko sosesko Log 2. Gre za območje, ki je bilo v lasti Občine in je bilo prodano preko javnega zbiranja ponudb. Na načrtovan-

nem območju naj bi zgradili sedem dvojčkov. Svetniki so na seji soglasno podprli predlog pravilnika o sofinanciranju izobrazbe odraslih v Občini Log - Dragomer, ki bo osnova za financiranje programov in projektov s področja izobrazbe odraslih. Zelene kartone so dvignili tudi za spremembe in dopolnitve pravilnika o upravljanju s poslovnimi prostori v lasti Občine Log - Dragomer. Še pred tem so spremembe obravnavala delovna telesa in odbori, ki so podali svoje pripombe, ki jih bo pripravljavec upošteval pri pripravi besedila za drugo obravnavo. To naj bi svetniki nato obravnavali in dokončno sprejeli na eni izmed

prihodnjih sej. Svetniki so potrdili še sklep o mnenju Občine Log - Dragomer k osnutkom pokrajinske zakonodaje, ki ga je pripravila Strokovna skupina Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo pokrajinske zakonodaje. Strinjali so se z ukinitvijo statusa javnega dobra v lasti občine na parcelni številki 2023/15 k.o. Log ter se seznanili še z aktivnostmi pri projektu gradnje kanalizacije in čistilne naprave ter projektom Podaj roko.

Sprva je bilo na dnevnem redu devet točk, na predlog svetniške skupine SDS pa so sejo razširili še s seznanitvijo svetnikov s stališči vrhniškega občinskega sveta glede situacije

v javnem podjetju Komunalno podjetje Vrhnika in glede Odloka o ustanovitvi in organiziranju tega podjetja. Razvila se je daljša pestra razprava, svetniki pa so sprejeli tudi več sklepov. Občinski svetniki se tako niso strinjali, da se v delovno skupino za pripravo spremenjenega odloka o ustanovitvi JP KPV imenuje dva člana, prav tako so bili večinsko proti predlogu, da se županu naloži, da na napovedano izredno sejo o obravnavi situacije v JP KPV uvrsti točko s predstavitvijo stališč Nadzornega sveta. Soglasno so podprli predlog, da Občinski svet Občine Log - Dragomer zaprosi Občino Vrhnika, da posreduje že pripravljen predlog odloka o ustanovitvi JP KPV z obrazložitvijo sprememb v analizo in obravnavo ter sprejeli tudi sklep, da se Svet seznanja z dopisom predsednika Nadzornega sveta JP KPV.

Dobra dva tedna po sklicu redne seje so na Občini speljali še dopisno sejo na kateri je Svet potrdil predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa.

V. L.

Občina dobitnica zlatega certifikata

Log - Dragomer, februar 2021 – Občina Log - Dragomer je letošnja prejemnica zlatega ISSO certifikata razvojne odličnosti, ki ga podeljujejo v okviru projekta Zlati kamen.

Zlati kamen je v slovenski javnosti najbolj odmevno strokovno srečanje na področju lokalne samouprave, kjer si izkušnje ter poglede o razvojnih možnostih ter dobrih praksah izmenjajo najvišji predstavniki lokalnih skupnosti, predstavniki gospodarstva in vladni predstavniki. Kot pravijo organizatorji, je to edini dogodek, ki je hkrati tudi vrhunec večmesečnega raziskovalnega dela o razvojnem napredku slovenskih občin v sklopu raziskovalnega projekta in izbora Zlati kamen.

Na dogodku vsako leto razglasijo najbolj prodorne občine Slovenije, tokrat se je med prejemnice zavihtela tudi Občina Log - Dragomer.

Skupno je občina zasedla 58. mesto med vsemi slovenskimi občinami, najbolj pa izstopa na področju življenjskega standarda, kjer zaseda visoko deveto mesto. Občina Log - Dragomer se je tako uvrstila med občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja in jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja.

Uvrstitev občini prinaša zlati ISSO certifikat razvojne odličnosti za leto 2021. Izhodišče za podelitev certifikata so konkretni in merljivi podatki, združeni v Indeks ISSO. Indeks ISSO je

sestavljen iz 61 kvantitativnih kazalnikov, izvedenih iz statističnih, finančnih in gospodarskih podatkov o občini. Meri doseženo stopnjo razvitosti občine. Spremlja demografska gibanja, učinkovitost delovanja občine, dinamiko gospodarskega razvoja, stanje na trgu dela in na področju izobrazbe, življenjski standard, stopnjo socialne kohezije in stopnjo okoljske osveščenosti v občini.

Občina prebivalcem ponuja kakovostno raven življenja

Na področju demografije je občina zasedla 107. mesto med 212. občinami.

Ključni aspekti demografije kažejo, kako ugoden je položaj občine za priseljevanje, kakšna je starostna struktura prebivalstva in ali število prebivalcev raste zaradi priseljevanja in kazalnikov vitalnosti kraja. Na področju proračunske učinkovitosti se je uvrstila na 54. mesto.

Gre za kazalnike povezane z aktivnostmi občinske uprave, s strokovno učinkovitostjo, s pridobivanjem »kakovostnih« prihodkov in stopnjo finančne samostojnosti občine. Tudi pri indeksu gospodarstva se Ob-

čina uvršča v zgornjo polovico, in sicer na 71. mesto. Ta indeks kaže podjetniško dinamiko, ob tej pa relativno moč gospodarstva – torej moč glede na število prebivalcev.

Indeks razkriva raven podjetniške in investicijske klime v nekem kraju, ob tem pa glavne razvojne trende na področju gospodarstva.

Na področju indeksa trga dela je zasedla 121. mesto, na področju izobrazbe pa visoko 16. mesto. Indeks meri izobrazbeno strukturo, indeks bga možganov ter med drugim tudi spremembo izobrazbene strukture. Najbolje se je Občina od-

rezala pri indeksu življenjskega standarda, in sicer je na tem področju deveta najboljša med 212 slovenskimi občinami. Indeks življenjskega standarda zajema štiri skupine kazalnikov, s katerimi so spremljali stanje na področju splošne blaginje prebivalstva v kraju, stanovanjskega in zdravstvenega standarda ter dodatnih elementov, ki vplivajo na kakovost življenja v kraju.

Na področju socialne kohezije se je občina uvrstila na 104. mesto, pri stopnji okoljske ozaveščenosti pa na 149. mesto.

V. L.

Občina Log - Dragomer

Dragomer, Na Grivi 5
UPRAVNI CENTER,
Loška c. 12, Log
p.p. 09,
1358 Log pri Brezovici

obcina@log-dragomer.si
01 75 07 700

Poslovni čas

Ponedeljek, torek in
četrtak
8.00 - 12.00
13.00 - 15.00
Sreda
8.00 - 12.00
13.00 - 17.00
Petek
8.00 - 12.00
12.30 - 13.00

Uradne ure:

Ponedeljek
9.00 - 12.00
13.00 - 15.00
Sreda
9.00 - 12.00
14.00 - 17.00
Petek
9.00 - 12.00

Podjetniška svetovanja na voljo tudi na Občini Log - Dragomer

Po novem boste na Občini Log - Dragomer lahko izkoristili možnost brezplačnega podjetniškega svetovanja.

To bo od 1. aprila dalje potekalo vsak prvi četrtek v mesecu, in sicer ob 8. uri zjutraj. Vsi, ki boste želeli izkoristiti to možnost, se boste morali predhodno prijaviti.

Priložnost za celovito brezplačno podporno storitev potencialnim in obstoječim podjetnikom in podjetjem v Občini Log - Dragomer je oddaljena le en klik, svojo prijavo lahko pošljete na info@ooz-logatec.si. V okviru projekta SPOT Svetovanje Osrednjeslovenska regija, ki je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj (www.eu-skladi.si), Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (www.mgrt.gov.si) in SPIRIT Slovenija, javna agencija (www.spiritslovenia).

si) bodo z vami podjetniški svetovalci iz Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec

Ti vam bodo v okviru srečanj »ena na ena« nudili širok vsebinski obseg storitev, ki so potencialnim podjetnikom v pomoč pri dvigu konkurenčnosti na trgu. Poleg izvajanja postopkov registracije, izbrisa in statusnih sprememb, boste lahko deležni še osnovnega svetovanja na področjih, ki segajo vse od pogojev opravljanja dejavnosti, obrtnih dovoljenj, davkov in prispevkov, priprave poslovnih načrtov, marketinga in vodenja podjetij, pa tudi do internacionalizacije podjetij ter državnih spodbud. Prav tako boste v domačem kraju lahko ustanovili tudi svoje podjetje ali s.p..

Prvo možnost podjetniškega svetovanja lahko izkoristite v četrtek, 1. aprila 2021, ob 8:00. Obvezne so predhodne prijave na info@ooz-logatec.si

V. L.

Log - Dragomer, 15. marec 2021 – Polletna konsolidacija temeljnih tal na lokaciji bodoče čistilne naprave je končana.

Pred začetkom betonskih del bodo odstranili predobremenilni nasip ter začeli z zemeljskimi deli. Pospešeno se nadaljuje tudi gradnja kanalizacije v obeh naseljih.

Projekt izgradnje kanalizacije in čistilne naprave v Občini Log - Dragomer se je uradno začel 19. junija 2020 s polaganjem temeljnega kamna na lokaciji bodoče čistilne naprave. Delavci Trgograda so v prvi fazi izvedli delovne platoje, gruščnate sople ter zgradili več metrov visoke nasipe, s katerimi naj bi izboljšali nosilnost mehkega barjanskega terena. Nato je bilo pol leta na Barju precej mirno, saj je na območju potekala polletna konsolidacija temeljnih tal oziroma proces iztiskanja vode iz por zasícene zemljine s pomočjo obremenitve tal. Izvajalci so v tem času opravljali meritve monitoringa vgrajenih posadalnih plošč z meritvami višine repnih palic.

Gradbeni stroji so se na teren ponovno vrnili februarja, ko so na območju bodočega črpališča in vakuumske postaje začeli odvažati predobremenilni nasip. »Trenutno se izvajajo zagatnice na lokaciji vhodnega črpališča. V mesecu marcu je na tem mestu predviden še izkop gradbene jame, temu bodo sledila AB dela,« pravijo na Občini in dodajajo, da je marca na loka-

ciji vakuumske postaje načrtovano zabijanje zagatnih sten z izkopom in AB deli ter odvoz predobremenilnih nasipov na celotni lokaciji čistilne naprave.

Naj spomnimo, da bo v sklopu ureditve sistema za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v Občini Log - Dragomer zgrajena centralna čistilna naprava s kapaciteto 5.000 populacijskih enot. Gradili naj bi jo predvidoma do konca leta 2022, v naslednjem letu je predviden začetek poskusnega enoletnega obratovanja. Do takrat naj bi bilo zgrajenih že toliko kanalov, da bo na čistilno napravo speljana zadostna količina odplak za nje-no delovanje.

Po februarjem zatišju dela stekla tudi na Logu

Dela so potekala na več lokacijah. Na Aljaževi ulici so delavci Hidrotehnika prestavili javni vodovod. »Zaradi ustreznega odmika od vzporednega vakuumskega kanala JK8 in zaradi bodočega vzdrževanja je bilo treba na Aljaževi ulici prestaviti vodovod,« so nam povedali naši sogovorniki. Izvedli smo še, da so na Aljaževi cesti in Cesti na Mole začeli s pripravljanjem trase za asfaltiranje z izdelavo tamponskega sloja. Medtem je na Rimski ulici potekala gradnja vakuumske kanalizacije ter gradnja plinovodnega omrežja.

Znova živahno pri čistilni napravi

Nov priključek pri dializnem centru

Log - Dragomer, 12. marec 2021 – Začela so se dela za ureditev novega uvoza pri dializnem centru, ki naj bi v prihodnosti razbremenil promet na Šolski ulici.

Izveden je predobremenilni nasip, gradnja pa naj bi se nadaljevala čez pol leta, ko se bo zaključila konsolidacija tal.

Občina Log - Dragomer je v želji, da bi bila pot v šolo varna in prijetna, na cesti pa manj gneče, že pred leti začela načrtovati nov uvoz na regionalno cesto pri dializnem centru. Ta naj bi razbremenil in sprostil promet po Šolski ulici.

Kot so nam povedali na Občinski upravi je bilo pred pričetkom gradnje treba utrditi obstoječi izkopani teren z izvedbo predobremenilnega nasipa za izvršitev potrebnih posebkov obstoječega terena. »Po projektu je bila predvidena

izvedba cestnega nasipa iz kamnitega nasipnega materiala do predvidene kote in še dodatni predobremenilni nasip v višini 1,25 m nad koto planuma tampona,« so razložili na Občini in dodali, da se bo odvečni material po predvideni polletni konsolidaciji odstranil. Do ta-

krat bodo na nasipu vsak mesec potekale meritve posedka po sedalne plošče.

Po končani konsolidaciji oziroma procesu iztiskanja vode iz por zasícene zemlje zaradi obremenitve tal, naj bi odstranili predobremenilni nasip v debelini približno en meter ter uredili odvodnjavanje. »Temu

sledi izvedba nasipa tampona v debelini ca. 25 cm ter grobi in fini asfalt za cesto.

Vozišče priključka je predvideno v širini dva krat 3 metre,« ter enostranski pločnik, so še pojasnili naši sogovorniki.

V. L.,
foto: V. L.

Marca naj bi se gradbeni stroji preselili na Cesto v Lipovce in Cesto ob potoku v naselju Log Kačja vas, kjer se bo vzporedno z gradnjo kanalizacije izvajala gradnja plina in T2 omrežja. »Proti koncu meseca marca je na Cesti 8. maja predvideno izvajanje finega asfalta,« smo še izvedli. Po končanem polaganju cevodov ter še pred izvedbo asfaltiranja bodo na posameznih trasah, kjer je že bilo zgrajeno vakuumsko kanalizacijsko omrežje izvedli preizkus tesnosti v skladu z EN standardom.

Pestro tudi v Dragomerju

Delavci Komunalnih gradenj so v februarju gravitacijsko kanalizacijo gradili na območju ob vrtcu in balinišču, na Lepi poti, Poti ob gozdu in Stari cesti, kjer je vzporedno potekala še

gradnja T2 omrežja. »Na Dragomerški ulici od hišne številke 44 do hišne številke 30 se je v mesecu februarju izvajalo polaganje vakuumske kanalizacije in meteorne kanalizacije. Na trasi ulice Pot ob gozdu so izvajalci vzporedno z izvedbo gravitacijske kanalizacije položili tudi vodovod od hišne številke 1 do hišne številke 8.«

Novo podobo kažejo tudi ulice Na Grivi, v Loki in Laze, ki so jih preplastili še s finim asfaltom. V marcu je načrtovana gradnja gravitacijske kanalizacije od križišča Dragomerške ulice z ulico Na Grivi do balinišča in nadaljevanje polaganje vakuumske kanalizacije na Dragomerški ulici od hišne številke 30 do hišne številke 43.

V. L.,
foto: Občinska uprava

Del načrta varne šolske poti že uresničen

Log - Dravograd, 16. marec 2021 – Ideja, da bi šolarji in tudi ostali prebivalci naše občine od Lukovice do Jordanovega kota, lahko peš ali s kolesom prišli na varen način, pot pa bi jih peljala stran od prometno obremenjene regionalne ceste, se že kaže na terenu.

Uresničena je že okoli 25 odstotkov projekta varne šolske poti ter urejenih nekaj odsekov varnih peš in kolesarskih povezav med naselji občine. Kljub temu si v delovni skupini želijo, da bi bilo njihovo delo že zaključeno, zgrajeni vsi odseki, peš pot skozi občino pa bolj sproščena in varnejša. Pri uresničevanju tega projekta občino omejujejo predvsem razpoložljiva sredstva proračuna ter ponekod težavno pridobivanje soglasij lastnikov zemljišč na načrtovani trasi.

Pred skoraj šestimi leti je začela zoreti ideja za ureditev varne šolske poti. Takrat so se štirje občani organizirali v civilno iniciativo za varno šolsko pot ter na Občino Log - Dravograd naslovili pobudo za ureditev varne šolske poti v naselju Dravograd. Pobuda je bila leto kasneje razširjena na zagotavljanje oziroma urejanje varne peš in kolesarske poti ter varnih prehodov čez cesto na celotnem področju občine, hkrati pa je bila uvrščena tudi med prioritete razvojne projekta naše občine. Za skrbnika te strateške aktivnosti je bil določen najstarejši občinski svetnik Andrej Jerman Blažič, ki je bil poleg Sama Pavlina, Igorja Pavlina in Marka Kranerja eden izmed pobudnikov projekta. Iniciativi so se kmalu pridružili Vilijem Kosednar, Urška Babnik in Franci Kozjek, ki so bili pod vodstvom podžupana Simona Strgarja imenovani v županovo posvetovalno delovno skupino.

Delovna skupina varno pot speljala stran od gostega prometa

»Na osnovi predlogov iz prvoletne pobude občanov ter, prav v tem času, objavljenih »Smernic za šolske poti Javne agencije RS za varnost prometa« in izdelane »Prometne študije občine Log - Dravograd«, je županova delovna skupina pripravila osnove za »Izvedbeni načrt varne šolske poti od Lukovice do Jordanovega kota«, nam je povedal Andrej Jerman Blažič.

Pojasniti je, da je Direkcija za infrastrukturo v sklopu evropskega projekta gradnje kolesarskih povezav Ljubljana - Vrhnika v tistem času na severni strani regionalne ceste gradila pločnik, na južni strani pa kolesarsko stezo. Kljub temu so v

delovni skupini sledili želji in pričakovanjem večine občanov, da bi varno šolsko pot speljali stran od gostega prometa, stran od regionalne ter vzporedne avtoceste, stran od hrupa ter onesnaženosti z izpušnimi plini in mikrodelci. Sledili so prepričanju, da manj prometa pomeni povečano varnost ter manj možnosti za prometne nesreče. Pri načrtovanju trase varne šolske poti so zasledovali štiri ključna izhodišča.

Trasa poti naj bi bila, kjerkoli je to možno, odmaknjena od motoriziranega prometa. Poti, ki bi jih speljali preko travnikov naj bi bile široke do tri metre in utrjene z grobim in finim peskom. Deli trase, ki bi bili speljani po obstoječih občinskih cestah in ulicah bi za pešce potekali po pločnikih, za kolesarje pa bi na teh cestah in ulicah vrisali opozorilne talne znake ter potek varovane kolesarske steze. Zamisli so si tudi, da bi trase opremili s svetilkami in

klopcami za počitek, ter kjer je možno še z zasaditvijo dreves za senčenje.

Za 7500 metrov varnih šolskih poti naj bi v šestih letih odšteli 450 tisočakov

Delovna skupina se je zapolnila v delo, načrt projekta varnih šolskih poti skozi občino so razdelili na 22 odsekov in za vsakega natančno določili način reševanja. »V okviru možnosti je delovna skupina za vsak odsek določila predvsem način reševanja posameznega odseka, določene so bile širine poti, izvedba bankin, vrste in širine pločnikov, vrsta materiala za utrjevanje pohodne površine, opremljenosti s klopcami in razsvetljavo, vrste talnih oznak in občestnih tabel, števila, vrste in razporeditve grbin za umiritev prometa in podobno,« so nam še razložili.

Sočasno so se v delovni skupini zavzeli še za urejanje varnih sprehajalnih in kolesarskih stez ter za uresničitev dodatnih ukrepov za zagotavljanje varnosti za pešce vseh generacij, predvsem z umiranjem prometa. »Meritve hitrosti so pokazale, da so na posameznih odsekih nujno potrebni dodatni ukrepi za varnost pešcev in kolesarjev. Delne rezultate sta prinesli dve

opozorilni radarski tabli, promet pa smo skušali dodatno umiriti tudi s z umeritvijo grbin. Od priporočenih 60 grbin v Prometni študiji naše občine, je bilo za sedaj postavljenih le najnujnejših 18, in sicer šest na Dragomerški cesti, dve na ulici Na Grivi, dve na Šolski ulici, dve na Rimski cesti, štiri na Cesti 8. maja ter dve na Poti na Plešivico.« V kratkem naj bi grbine postavili še na preostalih vstopnih cestah v naselja, in sicer na Lukovici, v Dolini, na Molski cesti ter Cesti Dolomitskega odreda.

V okviru dodatnih ukrepov za boljšo varnost prvošolcev in ostalih šolarjev vsako leto pred začetkom jesenskega pouka obnovijo standardne opozorilne talne oznake na vseh pristopnih cestah in ulicah k osnovni šoli.

Končanih šest odsekov varnih šolskih poti

Delovna skupina pa je spodbujala tudi načrtovanje ostalih varnih peš in kolesarskih povezav. Tako je bila pred kratkim v sklopu sanacije plazu urejena pot Pod Lovrencem. »Skoraj pozabljeno in zapuščeno občinsko pot nad Biobrazdo, od ulice Pot za Stan do vodnega črpališča na Stari cesti smo ponovno obudili.

Povezavo v dolžini 280 metrov smo poimenovali Rimska pot. Gre za pot, ki je bila pred več kot stoletjem najkrajša povezava prebivalcem stare vasi Dravograd do njihovih njiv, sadovnjakov in travnikov na pobočju vzhodne dravogradske doline imenovane »Za stane«,« je povedal Andrej Jerman Blažič. Dodal je, da bo za občane okoli 40 hiš ob Poti za Stan sprehod proti pokopališču in cerkvi na Griču, Ferjanki ali pa številnim stezam navzgor proti Vrhovčevemu vrhu in Žabi varnejši, prav tako bodo varnejši na poti

do šole, novega občinskega središča z ambulanto in lekarno ali do trgovine, pošte, bankomata ter športnega parka.

Naj ob tem omenimo, da je bilo v preteklosti zaključenih šest odsekov varne šolske poti. Prvega so uredili že pred dvema letoma. Takrat so se prebivalci okoli 140 hiš spodnjega Dravograda razveselili za silo urejene odseka poti med Lazami in Dragomerško cesto. Navdušenje je bilo še toliko večje, ker je bil odsek urejen s prostovoljnimi delom in podarjenim materialom skupine aktivnih občanov.

Odsek bo že v kratkem posodobljen, začasno urejena lesena mostička z ograjo in zasilne stopničke naj bi nadomestili s širšimi čvrstimi prehodi čez potok. »Sedaj premostitve odločnega grabna na dveh mestih rešujejo z vgradnjo betonskih cevi v širini 4 metrov in nasutjem prehodnega cestišča do višine sedanjih dostopnih poti. Odprla se bo varna čvrsta trasa poti brez stopnic in varovalnih ograj,« je o načrtih povedal Andrej Jerman Blažič. Poleg omenjenega je bil na prenovljenem delu Rimske ceste zgrajen delno povišan pločnik z dvema hitrostnima ovirama, hkrati pa je bil končan tudi 240 metrov dolg odsek med pokopališčem na Logu in kapelo.

V okviru tega projekta je bila postavljena ograja, zgradili so stopnice ter ob poti postavili svetilko in klopcu. Konec lanskega leta je bilo v Športnem parku na Logu urejenih prvih 180 metrov poti med Šolsko cesto in Športnim parkom Log, ki je že opremljena s tremi svetilkami. Pred kratkim so v Jordanovem kotu, v celotni dolžini Ceste 8. maja, v okviru gradnje kanalizacije ter napeljav plina in optičnega omrežja T2, zgra-

dili 280 metrov delno povišane pločnika, postavljene so bile tudi štiri hitrostne ovire. Med Dravogradom in Dolino pa je bila minulo poletje urejena asfaltirana pešpot s štirimi svetilkami.

Varnih poti brez sodelovanja in pozitivne energije večine občanov še danes ne bi imeli

Naš sogovornik nam je pojasnil, da tako kot pri vsakem projektu tudi pri uresničevanju tega projekta ne gre brez težav. Eden izmed največjih je zagotovo denar. »Tako kot pri vsaki investiciji v naši občini, je največja težava pomankanje finančnih sredstev, saj imamo za vse občinske investicije letno na razpolago le borih 300.000 evrov.

V času, ko je na prvem mestu gradnja kanalizacije in čistilne naprave ter investicije v nekatero drugo infrastrukturo so sredstva še toliko bolj omejena.« Po drugi strani pa so hvaležni, da občani in občinska uprava, razumejo kako pomemben je ta projekt za celotno skupnost. »Varne poti potekajo tudi preko zasebnih travnikov in gozdnih površin, zato je bilo potrebno pridobiti služnosti za razširitev cestišča ali koridorja za posamezne odseke varne šolske pot.

Tu so se do sedaj z odobritvijo služnosti najbolj izkazali Sklat kmetijskih zemljišč (na več odsekih) in Župnija Brezovica (na odseku nad Kapelo na Logu) ter družini Bernik -Miklič in Gregorka. Pa tudi družina Sojer z zamenjavo zemljišča pri odseku poti med Šolsko ulico in Športnim parkom Log,« zaključuje Jerman Blažič.

V. L., foto: V. L.

Lovim pomladni veter

Tedaj se je obrnil k meni, se zvito nasmehnil in rekel, naj sanjam o belem konju, ki drvi po zeleni trati, zakaj bel konj na zeleni trati pomeni svobodo.

To je odlomek iz Belega konja, ki ga je pisatelj napisal leta 1956, in je le ena izmed zgodb, ki so natisnjene v knjigi z naslovom Lovim pomladni veter. Knjiga je izšla lani, ob dvojnem jubileju Cirila Kosmača, to je ob 110. obletnici njegovega rojstva in ob 40. obletnici njegove smrti. V knjigi so objavljena Kosmačeva manj znana besedila, ki so bila še v času pisateljevega življenja v različnih publikacijah in so zato današnjim bralcem skoraj nepoznana.

Kosmač se je rodil na Slapu ob Idriji, šolal se je v Gorici in Tolminu, kjer je tudi opravil maturo. Večkrat je bil aretiran in zaprt tako v primorskih zaporih kot tudi v Italiji. Med vojno je bil nekaj let v Franciji, leta 1944 pa se je pridružil partizanom in po vojni deloval na različnih funkcijah v kulturi. Zadnja leta je bil svoboden književnik. Bil je akademik, predsednik Društva slovenskih pisateljev in Društva književnikov Jugoslavije, predvsem pa mojster pisane in govorne besede, velik človekoljub, narodno zaveden in mojster v izražanju, zato tudi zelo priljubljen med bralci in poslušalci.

V novelah, ki so zbrane v tej knjigi, kot pravi Irena Štraudohar v časopisu Delo, »... je natančen, a hkrati preprost, piše o navadnih ljudeh, o njihovih tragedijah, obsesijah, o ljubezni, nesrečah, o usodi.«

Skozi zgodbe, ki so se dogajale v letih med 1932 in 1959 bo bralec spoznaval

življenje ljudi ob slovensko - italijanski meji, njihov boj za ohranitev slovenščine kot materinega jezika, občudoval bo slovo in tovarštvo med vaščani, spoznaval vlogo ženske, matere in skrbnice v družinah, ki so očete, može, brate, strice izgubljale v času ujetništva ali za vedno in kljub vsemu zmogle otroke vzgajati v domoljubne, samostojne odrasle in pogumne može in žene. Spoznamo pa tudi takšne vaščane, ki so klonili pod tedanjim režimom in zato še bolj osiromašili in otežili že tako težko življenje svojih najbližjih.

Ker so v knjigi posamezne zgodbe zaključene celota, jih lahko berete počasi. Junaki se sicer večkrat pojavijo a vselej v zaključeni povedi in lahko izbirate med posameznimi zgodbami. Predvsem pa lahko zgodbe berete kot pisateljevo avtobiografijo in zraven spremljate, kako trdoživi so bili ljudje v teh krajih, kjer je Ciril Kosmač živel. Ustvarjati je začel

zgodaj, komaj malo čez dvajset let je imel pri prvih zapisih in samo začuden smo lahko ob njegovih zrelih zapisih in kritični presoji dogodkov tistega časa.

Knjigo sta sestavila Andraž Gombač in pisateljeva hči Nanča Kosmač Kogej. »Kosmač je žanr kratke zgodbe izmojstril do popolnosti«, kot še pravi Irena Štraudohar (Delo), Boris Paternu pa še dodaja: »Ciril Kosmač je poleg daru besede nosil v sebi tudi dar molka.«

Knjiga vas bo ponesla v drugačne čase naše polpretekle zgodovine, ki pa vendarle niso tako daleč za nami. To so bila otroška leta naših mam in očetov, pa dedkov in babic in skozi zgodbe primorskega človeka lahko razmišljamo tudi o svojih bližnjih in s vedno znova i zaželimo, da se takšni časi nikoli več ne ponovijo. Tudi zahtevnejšega bralca bo knjiga pritegnila in navdušila.

Dragica Krašovec

Dnevniški zapis Dvigovega bralnega krožka, januar 2021

Podaj roko – Rešujemo probleme staranja prebivalstva sistematično

Srečanje lokalne akcijske skupine, 24. 2. 2021. Danes je v javnosti bolj ali manj jasno, da smo ljudje z onesnaževanjem povzročili ekološko krizo, posledično se veliko govori o nujnih in možnih ukrepih na osebni, nacionalni in svetovni ravni.

Tako nastajajo nove iniciative, organizacije in programi, mnogo ljudi je spremenilo svoj življenjski slog in vpeljalo okolju prijazne navade, kot so ločevanje odpadkov, varčna poraba energije, zmanjšanje uporabe plastike, odgovorno ravnanje s hrano in vodo. Ustvariti ugodne razmere za aktivno in zdravo staranje ter za solidarno sožitje generacij sta enako pereči nalogi kot ohranitev zdravega okolja in miru ter preskrba z energijo, vodo in hrano.

Že v zadnji številki časopisa smo pisali, da se bomo s projektom Podaj roko osredotočili na izboljšanje kakovostnega staranja v Občini Log-Dravograd in da bomo to storili **SKUPAJ** – s starejšimi občani, z deležniki, ki že danes aktivno sodelujejo na področju kakovostnega staranja in vsemi občani, ki z nami delijo svoja opažanja in pobude.

Izziva staranja prebivalstva pa se je treba lotiti tudi **SISTEMATIČNO**. Na kaj vse pomislimo, ko nam nekdo reče »stiranje prebivalstva«? Na zelo stare ljudi na vozičkih? Na ustanove, ki skrbijo zanje? Morda na debate o pokojninah? Na stare ljudi s pohodnimi palicami ali na kolesih? Na napise na avtobusu, ki nas nagovarjajo, da starejšim odstopimo sedež? Staranje prebivalstva prinaša številne posledice na mnogih

področjih, zato nam je lahko v pomoč nekaj usmeritev, do katerih so pripeljala prizadevanja na tem področju v zadnjih desetletjih. Demografske spremembe namreč pred nas postavljajo štiri med seboj povezane naloge:

- dolgotrajno oskrbo bolnih, invalidnih in starostno onemoglih ljudi: teh je danes v povprečju 4 %, v prihodnje jih bo 10 %;
- zdravo staranje tretje generacije: danes šteje samostojna upokojenska generacija 20 % prebivalstva, v prihodnje se bo skoraj podvojila;
- gospodarski razvoj ob staranju zaposlenih: gospodarska uspešnost Evrope je pogoj za zdravo staranje in dolgotrajno oskrbo;
- učenje vsega prebivalstva za po-tradicionalno solidarnost: za premagovanje predsodkov do starosti, za lepše sožitje v vsakdanjem življenju in za boljše sodelovanje pri delu. Svetovna zdravstvena organizacija v programu Starosti prijaznih skupnosti priporoča osem ali devet področij za konkretne ukrepe: 1. stavbne in zunanje javne površine, 2. prevoz, 3. bivališča, 4. družabno življenje, 5. spoštovanje in vključevanje v družbo, 6. družbeno angažiranje in zaposlitvene možnosti, 7. komuniciranje in informiranje, 8. storitve skupnosti in zdravstvenih služb in 9. varnost.

Da bi se tudi v občini Log-Dravograd izziva staranja prebivalstva lotili kar se da sistematično, je ključnega pomena lokalna akcijska skupina, saj v njej sodelujejo predstavniki različnih področij tako iz zdravstva,

socialne kot iz izobraževalnih ustanov; tako iz nevladnega sektorja in storitev kot iz občinske uprave. Z veseljem sporočamo, da je takšna skupina nastala tudi v naši občini in se 24. 2. 2021 že prvič sestala.

Sestali smo se preko video-konference, srečanja pa se je udeležilo čez 20 udeležencev – predstavniki iz občinske uprave, občinskega sveta, Zdravstvenega doma Vrhnika (patronažna služba), Zavoda Pristan, Doma upokojencev Vrhnika, Cankarjeve knjižnice Vrhnika, Osnovne šole Log-Dravograd, Društva upokojencev Log pri Brezovici, Društva upokojencev

Dragomer – Lukovica, Zveze prijateljev mladine Log-Dravograd, Karitasa, Društva DVIG, Prostovoljno Gasilsko Društvo Dragomer – Lukovica, Prostovoljno Gasilsko Društvo Log in Inštituta Antona Trstenjaka.

Gospa Marjeta Sternad - Kuharič, direktorica občinske uprave, je srečanje odprla s toplim pozdravom in predstavitev projekta, glavni del srečanja je bil namenjen medsebojnemu spoznavanju, v zadnjem delu pa smo se ustavili ob namenu, delovanju in naslednjih korakih lokalne akcijske skupine. Srečanje je potekalo v izredno pozitivnem in zavzetem vzdušju: več prisotnih je

pozdravilo iniciativo za skupno delo na tem področju, vsi smo izrazili pripravljenost za sodelovanje v naslednjih letih. Najlepše pa je bilo, da se je iz predstavitev udeležencev zrcalilo, da radi delajo na tem področju, da starost in staranje ni le problem, ko se v današnjem času večkrat sliši, ampak nudi številne priložnosti, da bogati tudi mlajše generacije in ponuja številne priložnosti. Ni samoumevno in predvsem ni pogosto, da **več kot 20 posameznikov iz različnih organizacij, društev, institucij in generacij stopi skupaj za eno stvar!** Skupina se bo ponovno srečala že konec marca in takrat bo že pošteno

zavihala rokave. Več o tem pa izveste v naslednjem prispevku v Našem časopisu.

Katja Polc in Marta Grčar, Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje v imenu ožje skupine projekta Podaj roko

Vedno poskočni – moški

Obvestilo

Na Brezovici s poslovanjem pričela nova notarka

8. marca 2021 je s poslovanjem pričela notarka Mojca GORIŠEK GROS.

Notarska pisarna se nahaja na naslovu Podpeška cesta 2, 1351 Brezovica pri Ljubljani. Notarka nudi širok nabor notarskih storitev gospodarskim subjektom ter prebivalstvu.

Dosegljivi so v času uradnih ur osebno po predhodni najavi na naslovu notarske pisarne oziroma na telefonski številki 082 014 700 ali 041 779 560 oziroma na elektronski naslov pisarna@notarka-brezovica.si.

Uradne ure notarske pisarne so vsak dan med 9:00–12:00 ter 13:00–16:00 uro oziroma v sredo med 9:00–12:00 ter 13:00–17:00 uro ter v petek med 9:00–12:00 in 13:00–14:00 uro.

Vabljeni!

Življenje se ponovno vrača v stare, dobre tirnice. Spet se dobimo vsako jutro ob pol osmih. Veseli, nasmejani in zgovorni se zgrinjamo na telovadbo, ki razgiba naše telo in duha.

Po sprostitvi korona ukrepov in vnovičnem snidenju spoznavamo, da naša srečanja vse bolj postajajo tudi naša potreba po preprosti bližini ljubeznivega, prijaznega človeka, prijatelja.

Kako lepo in kakšen dar je imeti toliko prijateljev! Ko grem s svojo vnučko Kim po Dragomerju, spregovorim ali se le pozdravim z marsikom in ona pravi: »Babi, ti pa vse

ljudi poznaš.« Svoje veselje in medsebojno naklonjenost smo si izkazali tudi ob 8. marcu – Dnevu žena in ob 10. marcu – Dnevu mučenikov. Dan žena je že tradicionalno razlog za izkazovanje pozornosti nam, ženskam. Tako je bilo tudi letos; kava, rogljički, rožice in iskrena zahvala, topel pogled.

Vendar letošnje leto je bilo posebno zaradi posebno lepega in izvirno pripravljene darila za naše Vedno poskočne – moške. Kajti med nami je Ljuba, kličemo jo tudi Ljubica, ki ima izredno ustvarjalno domišljijo ter voljo, da nam velikokrat polepša dan. Za vse moške je ovila v celofan veliko trnovo vejo, na kateri so viseli klobasa, suha žemlja, suhe slive, feferon, barvit metuljček, rožica ... Vse nas je darilo očaralo, ne samo

moške. Moški so svoj šopek ponosno držali v rokah, zavedajoč se, da so za nas pomembni in nepogrešljivi. Hvala, draga Ljubica, le kaj bi mi brez tebe?

Pa ponovimo skupaj, zakaj praznujemo 10. Marec – Dan mučenikov. Gre za dogajanje v 4. stoletju v Armeniji, za časa cesarja Licinija, ki se je zaradi vere sprl s cesarjem Konstantinom I. Velikim. Zahteva, da se odrečejo krščanski veri, svoje- mu bogu, je sprožila upor 40 vojakov elitne legije. Za svojo vero so bili pripravljeni umreti in tako se je tudi zgodilo.

V najhujši zimi so jih pustili ob zamrznjenem ribniku, jim odvzeli oblačila in jih drugo jutro sežgali na grmadi. Pogumni uporniki so imeli svojo notranjo moč, ljubezen in pogum, da se uprejo cesarju, ki jim je

hotel vzeti nekaj, kar je bilo za njih najsvetejše in kar jim je pomenilo smisel življenja.

Zgodba opominja tudi nas, kako važno je imeti notranji kompas, ki nam tudi v tem nepredvidljivem korona času šepeta. »Sprijazni se s svojim življenjem, sprejmi ga takega, kot je. Danes in sedaj, da ne spregledaš drobca sreče, ki te morda čaka nekje. Obdaj se z veseljem in sočutjem. Vsako jutro, vsak dan je lahko nov začetek, da se ustavimo in osmislimo svoje življenje.

Vedno poskočni – moški. Mučeniki so pokazali svoj značaj. Mi pa vas cenimo in spoštujemo zaradi vsega, kar ste in kar nam vsako jutro poklanjate.

V imenu Vedno poskočnih – žensk

Erna Kos Grabnar

Na podlagi 13. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17 in 21 - ZNORG), določil 4. in 6. točke Nacionalnega programa športa (Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00), 7. člena Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 72/17, 46/19 in 36/21) in sklepa župana o objavi javnega razpisa št. 671-8/2020-16 z dne 1. 3. 2021, Občina Log - Dragomer objavlja naslednji

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE ŠPORTNIH VSEBIN IZVAJALCEV LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA OBČINE LOG - DRAGOMER V LETU 2021

1. NAROČNIK JAVNEGA RAZPISA:

Občina Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09, 1358 Log pri Brezovici

2. PREDMET JAVNEGA RAZPISA:

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje športnih vsebin, opredeljenih v Letnem programu športa Občine Log - Dragomer za leto 2021, ki ga je Občinski svet Občine Log - Dragomer sprejel na svoji 9. redni seji, dne 21. 10. 2020.

OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV NAMENJENIH POSAMEZNIH PROGRAMOM

1. ŠPORTNI PROGRAMI V VIŠINI 36.100,00 €

1.1. Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine v višini 11.140 €

1.1.1. Ciciban planinec in mladi planinec (700,00 €)

Programi so namenjeni predšolskim in šoloobveznim otrokom za aktivno preživljanje prostega časa v naravi, spoznavanje narave, pridobivanje uporabnega gorniškega znanja, predvsem pa za vsebinsko opredeljene izlete s športno gibalnimi vsebinami, ki služijo vseživljenjskemu učenju.

1.1.2. Planinski tabori (300,00 €)

Programi so namenjeni otrokom in mladini. Tabori se izvajajo v pouka prostih dnevih in med počitnicami izven kraja bivanja. Predstavlja posebno organizacijsko obliko izvajanja planske dejavnosti, ki se izvaja v skromnejšem bivanjskem okolju in vsebuje različne učne vsebine, družabnost, ter izlete in ture.

1.1.3. Športni tabori (300,00 €)

Programi so namenjeni otrokom in mladini. Izvajajo se v pouka prostih dnevih in med počitnicami izven kraja bivanja. Predstavlja preživljanje prostega časa v pouka prostih dnevih izven kraja bivanja s pretežno športnimi vsebinami. Udeležencem omogoča spoznati različne športne panoge in gibalne dejavnosti.

1.1.4. Celoletni športni programi (9.840,00 €)

Programi so namenjeni predšolskim otrokom, šoloobveznim otrokom in mladini. Po vsebini so programi lahko splošni (vsebujejo različne športne aktivnosti) ali pa so namenjeni le določeni športni panogi. Program se mora izvajati najmanj 30 tednov v obsegu najmanj 30 ur.

1.2. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport v višini 12.480,00 €

V programe športne vzgoje otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport so vključeni otroci in mladina (športniki) pod pogojem, da so registrirani pri nacionalni panožni športni zvezi za prijavitelja in tekmujejo v uradnem tekmovalnem sistemu panožne športne zveze. Spodnja starostna meja za vključitev uradne

tekmovalne sisteme je 12, oziroma 10 let, skladno s potrjenem uradnim tekmovalnim sistemom, objavljenim v dokumentu Olimpijskega komiteja Slovenije, združenja športnih zvez številka 30303-5-5/17 z dne 11.10.2017.

1.3. Športna rekreacija v višini 5.580,00 €

Program športne rekreacije je namenjen odraslim osebam (nad 19 let). Program se mora izvajati najmanj 30 tednov v obsegu najmanj 30 ur. Navedeni obseg aktivnosti je tisti, ki daje pozitivne učinke posamezniku z vidika odpravljanja negativnih posledic sodobnega življenja in ohranjanja zdravja.

1.4. Kakovostni šport v višini 3.710,00 €

V programe kakovostnega športa so vključeni športniki, ki so vključeni v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih športnih zvez v članski kategoriji.

1.5. Šport starejših v višini 4.190,00 €

Program šport starejših udeležencem starih 65 in več let in razširjenim družinam. Kot razširjeno družino razumemo »zvezo« starejših oseb in vnukov. Program se mora izvajati najmanj 30 tednov v obsegu najmanj 30 namenjen celoletne gibalne programe za starejše od 65 let.

2. RAZVOJNE DEJAVNOSTI V ŠPORTU V VIŠINI 1.250,00 €

Sredstva so namenjena strokovnim delavcem, ki izvajajo športne programe. Izpopolnjevanja in usposabljanja strokovnih kadrov pomeni izboljšanje njihovih kompetenc pri izpeljavanju športnih programov, s tem pa tudi kakovosti programov.

3. ŠPORTNE PRIREDITVE IN PROMOCIJA ŠPORTA V VIŠINI 2.660,00 €

Z zagotavljanjem sredstev za sofinanciranje športnih prireditev se izvajalec zagotavlja sredstva za čim kakovostnejšo izvedbo športnih prireditev in nadaljevanje tradicije. Organizacija športnih prireditev je priložnost organizatorjev, da svojo dejavnost prikažejo občanom in jih spodbudijo k aktivnemu preživljanju prostega časa.

4. ORGANIZIRANOST V ŠPORTU V VIŠINI 4.990,00 €

S sredstvi za delovanje športnih organizacij se zagotavlja možnost osnovnega delovanja nepridobitnim športnim organizacijam.

3. SUBJEKTI, KI SE LAHKO PRIJAVIJO NA JAVNI RAZPIS

- športna društva, registrirana v Republiki Sloveniji,
- zveze športnih društev, ki jih ustanovijo društva s sedežem v Občini Log - Dragomer,
- zavodi za šport po Zakonu o športu,
- pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa v Republiki Sloveniji,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristne namene na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove,
- javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javno veljavne programe,
- samostojni podjetniki posamezniki, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa v Republiki Sloveniji in
- zasebni športni delavci.

Športna društva imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju programov in področij letnega programa športa.

Ne glede na prejšnji odstavek, imajo prednost pri izvajanju programov prostočasne športne vzgoje otrok in mladine športna društva in javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javno veljavne programe.

4. POGOJI, KI JIH MORAJO IZ-

POLNJEVATI IZVAJALCI ŠPORTNIH VSEBIN

Izvajalci iz prejšnjega člena imajo pravico do sofinanciranja programov in področij letnega programa športa, če so registrirani in imajo sedež v Občini Log - Dragomer najmanj eno leto.

Izvajalci športnih programov morajo izpolnjevati naslednje osnovne pogoje:

- izvajati športne programe neprekinjeno vsaj eno leto pred objavo javnega razpisa, na katerega se prijavljajo.
- izvajati športne programe, ki so predmet razpisa vsaj 20 vadbenih tednov letno v obsegu najmanj 20 ur (razen v programih, pri katerih je z merili določen manjši obseg).
- v programih športne vzgoje otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport, kakovostnega, vrhunškega športa in šport invalidov so vključeni športniki, ki so kot športniki evidentirani v skadu z ZŠpo-1, so registrirani v nacionalni panožni športni zvezi za prijavitelja in vključeni v uradne tekmovalne sisteme, potrjene s strani Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez v letu, na katerega se nanaša javni razpis.
- imeti izdelano finančno konstrukcijo, iz katere je razviden predviden vir prihodkov in stroškov za izvedbo programa.
- imeti urejeno evidenco članstva s poravnano letno članarino (športna društva) in evidenco o udeležencih programov.

Dodatni pogoji za izvajalce posameznih športnih vsebin in športnih programov so navedeni v merilih, ki so priloga Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 72/17, 46/19 in 36/21).

5. VIŠINA RAZPOLOŽLJIVIH SREDSTEV

Višina sredstev, skladno z Odlokom o proračunu Občine Log - Dragomer za leto 2021 in Letnim programom športa Občine Log - Dragomer za leto 2021, znaša 45.000,00 €.

6. MERILA ZA VREDNOTENJE ŠPORTNIH VSEBIN

Merila za izbor in sofinanciranje izvajanja programov letnega programa športa v Občini Log - Dragomer so sestavni del Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 72/17, 46/19 in 36/21) in so dostopna na naslednji spletni povezavi https://www.uradni-list.si/files/RS_-2017-072-03485-OB--P001-0000.PDF.

7. DOLOČITEV OBDOBJA, V KATEREM MORAJO BITI PORABLJENA SREDSTVA

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2021. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2021. Sredstva niso prenosljiva.

8. ROK IN NAČIN ZA PREDLOŽITEV VLOG

Predlagatelji morajo vloge oddati priporočeno po pošti na naslov Občine Log - Dragomer, Na Grivi 5, p.p. 09, 1358 Log pri Brezovici ali osebno na naslovu Upravnega centra Občine Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici – vlogo se odda v sprejemni pisarni Občine Log - Dragomer.

Vloga je pravočasna, če je bila oddana priporočeno po pošti do vključno dne **23. 4. 2021** ali dostavljena osebno v sprejemno pisarno Občine Log - Dragomer **do 23. 4. 2021 do 12. ure**.

Vloga mora biti izdelana na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge. Vloga je potrebno oddati v zaprti kuverti, označeni z imenom in naslovom pošiljatelja, v spodnjem levem kotu pa opremljena s pripisom »NE ODPI-

RAJ – vloga - LPŠ 2021 – št. 671-8/2020«.

Vloga, ki ni pravočasna, pravilno označena ali je ni vložila upravičena oseba se s sklepom zavrže. Pritožba zoper sklep ni dovoljena.

9. ODPIRANJE VLOG

Odpiranje vlog bo komisija za vrednotenje športnih vsebin opravila po poteku razpisnega roka, predvidoma 4. 5. 2021. Odpiranje vlog ni javno. V primeru nepopolno izpolnjene vloge ali s pomanjkljivo dokumentacijo, bo predlagatelj pozvan, da v roku 8 dni vlogo dopolni. Vloga predlagatelja, ki ni pravočasno dopolnjena se s sklepom zavrže. Pritožba zoper sklep ni dovoljena.

10. DODATNE INFORMACIJE

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom so vam na voljo na Občini Log - Dragomer, Dragomer, Na Grivi 5, 1358 Log pri Brezovici. Kontaktna oseba je Andreja Majnik – andreja.majnik@log-dragomer.si

log-dragomer.si .

11. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani dvignejo na sedežu Občine Log - Dragomer, Dragomer, Na Grivi 5, 1358 Log pri Brezovici, od dneva objave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani www.log-dragomer.si in v 491. številki Našega časopisa, z dne 29. 3. 2021.

12. IZID JAVNEGA RAZPISA

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 30 dni po sprejeti odločitvi.

Številka: 671-8/2020

Datum: 12. 3. 2021

Občina Log - Dragomer
Župan
Miran Stanovnik, l.r.

Na podlagi 4. člena Odloka o priznanjih Občine Log - Dragomer (Uradni list RS, št. 54/09, 19/16 in 14/17) Občina Log - Dragomer objavlja

Javni razpis

zbiranja predlogov za podelitev priznanj Občine Log - Dragomer za leto 2021

1. NAZIV IN SEDEŽ RAZPISOVALCA

Občina Log - Dragomer, Na Grivi 5, 1351 Brezovica pri Ljubljani.

2. PRIZNANJA, KI SE BODO PODELILA

Podelila se bodo naslednja priznanja:

- grb občine Log - Dragomer,
- priznanje Občine Log - Dragomer.

V koledarskem letu je možno podeliti največ dve priznanji grb Občine Log - Dragomer in do tri priznanja Občine Log - Dragomer.

3. KRITERIJI ZA PODELITEV PRIZNANJ

Grb občine je priznanje, ki se podeljuje posameznikom, zavodom, organizacijam, društvom, drugim pravnim osebam, ki delujejo na območju Občine Log - Dragomer za življenjsko ali dolgoletno delo, ki prispeva k razvoju in ugledu občine oziroma prispeva k boljšemu in kvalitetnejšemu življenju občanov.

Priznanje občine se podeljuje posameznikom, zavodom, organizacijam, društvom, drugim pravnim osebam za uspešno delo v koledarskem letu ali daljšem obdobju na različnih področjih družbenega življenja.

4. PREDLAGATELJI PRIZNANJ

Predloge za podelitev priznanj in naziva lahko podajo občani Občine Log - Dragomer, župan, politične stranke in liste, zastopane v Občinskem svetu Občine Log - Dragomer, zavodi, organizacije, društva in druge pravne osebe, ki delujejo na območju Občine Log - Dragomer. Nihče ne more sebe ali svojih bližnjih sorodnikov predlagati za prejem priznanja.

5. PREJEMNIKI PRIZNANJ

Prejemniki priznanj so lahko posamezniki, zavodi, organizacije, društva in druge pravne osebe. Do priznanj niso upravičeni funkcionarji Občine Log - Dragomer v času trajanja mandata.

6. UTEMELJITEV PREDLOGA

Predlogu za podelitev priznanja Občine Log - Dragomer mora biti priložen obrazec, ki vsebuje osnovne in osebne podatke o posamezniku, zavodu, organizaciji, društvu ali drugi pravni osebi, z navedbo, za katero priznanje se predlaga kandidat, v utemeljitvi predloga mora biti opisana dejavnost in dosedanja uspehi kandidata. Obrazec je priloga tega razpisa in je dosegljiv na spletni strani www.log-dragomer.si in v sprejemni pisarni Občine Log - Dragomer. K obrazcu se mora obvezno priložiti življenjepis kandidata.

7. ROK, DO KATEREGA JE POTREBNO POSLATI PREDLOGE

Predloge za podelitev priznanj Občine Log - Dragomer je potrebno poslati s priporočeno pošiljko ali oddati osebno na sedežu občine do 4. 5. 2021 do 12.00 ure v zaprti ovojnici na naslov: Občina Log - Dragomer, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici, s pripisom »NE ODPIRAJ – JAVNI RAZPIS ZBIRANJA PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE LOG - DRAGOMER – ŠT. 430-5/2021«.

8. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije in pojasnila v zvezi z javnim razpisom so na voljo na sedežu Občine Log - Dragomer, po telefonu 01 750 77 08 ali preko elektronske pošte majda.volcansek@log-dragomer.si – kontaktna oseba Majda Volčanšek. Številka: 430-5/2021 Datum: 11. 3. 2021

Občina Log - Dragomer
župan
Miran Stanovnik

MOJA LJUBLJANICA

NOVICE

KULTURNI CENTER VRHNIKA

Tržaška cesta 32

ODPRTO: TO. - NED.: 10.00 - 18.00 / PON. ZAPRTO

št. 52

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA ZRC SAZU, MEDNARODNO KRASOSLOVNO SREDIŠČE

Kras na apnencu in dolomitu pokriva skoraj polovico Slovenije. Kras je že od nekdaj navdihoval radovedne. Začelo se je z občudovanjem in opisovanjem, čemur so sledile razlage, ki so izhajale iz želje po razumevanju krasa. Zgodnji tak primer je Valvasorjeva razlaga delovanja Cerkniškega jezera. Čeprav se nam danes ta lahko zdi precej naivna, je znanstvena, saj jo vodi želja po razumevanju mehanizmov in uporaba takratnega znanja. Na našem Dinarskem krasu so se začela znanstvena raziskovanja kraških procesov in oblik. Zato od tu izvirajo mednarodni tērmini kot so polje, dolina, ponor, uvala in seveda karst, ki izhaja iz nemškega poimenovanja planote Kras.

Zato ne čudi, da je prav v Sloveniji raziskovalni inštitut, ki svoje raziskave posveča izključno krasu. Takih inštitutov je na svetu le nekaj. Že v času med obema velikima vojnoma, ko je bila Postojna del Italije, je tam deloval Speleološki inštitut, ki je bil organizacijsko in raziskovalno povezan s Postojnsko jamo. Prav tako v Postojni, je leta 1947, v drugih okoliščinah in državi, Slovenska akademija znanosti in umetnosti ustanovila Zavod, kasneje Inštitut za raziskovanje krasa. Od leta 1981 je Inštitut del Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Trenutno na Inštitutu deluje 27 raziskovalcev in strokovnih sodelavcev.

Temeljno poslanstvo Inštituta je raziskovanje krasa v najširšem pomenu besede. Težišče predstavljajo raziskave razvoja in značilnosti krasa v Sloveniji, kjer se sprašujemo kako so nastala in se razvijala kraška območja v Sloveniji, kako so nastale površinske oblike in jame, kje in kako se skozi kras pretaka voda, kakšne so značilnosti jamskih okoliš, ter kako se na vse to odziva življenje v kraškem podzemlju.

Razumevanje krasa ni le vprašanje radovednosti, ampak je ključno tudi za načrtovanje življenja na krasu. Krasoslovci Inštituta zato sonačrtujemo in spremljamo gradnje prometnic in drugih posegov na krasu.

Polovica prebivalcev Slovenije dobiva vodo iz kraških vodonosnikov, ki so izdatni, a ranljivi viri pitne vode. Varna oskrba s vodo temelji na podrobnih študijah pretakanja, prenosa snovi, ranljivosti in ogroženosti vodonosnikov. Raziskovalci na Inštitutu hkrati poglobljamo temeljna znanja o pretakanju vode in prenosu snovi v krasu in to znanje uporabljamo za reševanje konkretnih primerov na slovenskem krasu. Pri tem uporabljamo in razvijamo različne pristope; v jamah in na izvirih zvezno beležimo fizikalne in kemične parametre voda, izvajamo sledenja podzemnih tokov z umetnimi barvili ter razvijamo in uporabljamo računalniške modele toka in transporta v kraških vodonosnikih. Razvoj jam raziskujemo s terenskimi meritvami in opazovanji ter matematičnimi in računalniškimi modeli. Za razumevanje razvoja kraškega površja in jam je torej ključno razumevanje geološke sestave in strukture nekega ozemlja, čemur na In-

štitutu posvečamo veliko pozornosti. Kapniki in sedimenti v jamah nosijo dragocene informacije o razvoju kraškega ozemlja in o preteklih okoljih. Na Inštitutu raziskujemo starost in sestavo sedimentov v kraških jamah po Sloveniji, kar je omogočilo številna nova spoznanja o razvoju ozemlja. Raziskujemo tudi dinamiko in sestavo atmosfere v kraških jamah, ki pomembno vpliva na odlaganje sige in tudi na sam razvoj jam. Spremembe jamske klime so tudi kazalec vpliva obiskovanja v turističnih jamah.

Kraško podzemlje nudi izjemno priložnost za študij prilagoditev različnih organizmov na specifična okolja. Študij življenja pod zemljo je vedno bil pomemben del Inštitutskih raziskav. V zadnjih desetletjih smo biološkim raziskavam dodali še mikrobiološke raziskave, ki prinašajo izjemno zanimive rezultate.

Kraško pokrajino najbolj odlikujejo površinske oblike, od polj, vrtač, udornic, uval, do različnih drobnih skalnih oblik. Študij kraških površinskih oblik zahteva široko razumevanje geologije, kraške hidrologije in speleologije, saj sta razvoj jam in površja še kako prepletena. Podrobnosti razvoja nekaterih oblik še danes ne razumemo. Tudi tu si pomagamo z matematičnimi modeli.

Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU je pomembno središče svetovnega krasoslovja. Velika večina krasoslovcev vsaj enkrat obiše Postojno in Klasični kras, veliko se jih vrača vsako leto, kar nekaj pa se jih zadrži na daljših študijskih obiskih. Inštitut že od leta 1993 vsako leto organizira Mednarodno krasoslovno šolo, na kateri se redno zbere preko sto udeležencev iz celega sveta. Na inštitutu je sedež Mednarodne speleološke zveze,

sodelavci Inštituta pa pod okriljem Univerze v Novi Gorici in Unescovega Krasoslovnega študijskega središča izvajamo doktorski študij krasoslovja. Že več kot 50 let izdajamo revijo Acta Carsologica, ki je ena osrednjih krasoslovnih revij v svetu. Skupaj z Jamarsko zvezo Slovenije vodimo kataster slovenskih jam.

Naš kras nam s svojo izjemno pestrostjo in kompleksnostjo ves čas ponuja izzive in izkušnje, ki jih s pridom uporabljamo drugje. V okviru številnih sodelovanj raziskujemo kras po celem svetu, od celotnega Dinarskega krasa, do krasa na Kitajskem, Braziliji, Rusiji, Iranu, Avstraliji, ZDA, Kanadi in drugje po Evropi.

Porečje kraške Ljubljani je kot del Klasičnega krasa ves čas bilo in je v središču naših raziskav. Nudi skoraj vse, kar si raziskovalec krasa želi. Celoten spekter površinskih oblik, izjemne jamske sisteme in kompleksno prepletanje podzemnega in površinskega toka. Prav tu je v sedemdesetih letih 20. stoletja potekalo eno najbolj obširnih sledenj podzemnih voda v zgodovini.

Celotno krasoslovje zahteva širok spekter znanja in metod. Zato raziskovalci Inštituta izhajajo iz različnih šol. Poleg geografov in geologov, ki jih je med raziskovalci krasa največ, ekipo sestavljamo še biologinja, mikrobiolog, gradbenik, kemik in fizik in nepogrešljivi strokovni sodelavci. Na Inštitutu pa postanemo predvsem krasoslovci.

Franci Gabrovšek

Desno: Zgradba Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v centru Postojne; foto: Matej Blatnik

Spodaj: Črpalni poskus v Matjevi jami ob severnem robu Pivške doline; foto: Matej Blatnik

PROGRAM

10. 4. 2021 ob 11. uri
SPLOŠNO JAVNO VODENJE PO
RAZSTAVI MOJA LJUBLJANICA

Spoznajte reko Ljubljanico, njeno skrivnostno kraško zaledje, številne arheološke najdbe iz njene struge ter zgodovino razvoja Vrhnike, na katero je imela reka velik vpliv. Obiskovalci se lahko javnemu vodenju brezplačno pridružite z nakupom vstopnice.

Prijave sprejemamo do petka, dan pred vodenjem: info@mojaljubljana.si ali 041 354 203

27. 9. 2019 - 31. 12. 2021

TOR.-NED. 10.00-18.00

OBČASNA RAZSTAVA

Podvodna kulturna dediščina
slovenskega morja

Na območju notranjih morskih voda in teritorialnega morja Republike Slovenije se nahaja devetinštirideset registriranih arheoloških najdišč. Dosedanje raziskave so opozorile na velik potencial potopljenih arheoloških najdišč za poznavanje sprememb okolja in klime v holocenu, plovnih sredstev, pristanišč in drugih pomorskih objektov ter medkulturnih povezav in stikov v prazgodovini, antiki in mlajših obdobjih.

Jed, brez katere ni velike noči!

Pred vrta je velika noč – za nekatere največji krščanski praznik, za druge »šega in navada«.

Ne glede na njeno dojemanje pa je dejstvo, da pomeni neko prelomnico v letnih časih, ko se poslovimo od zime in se pripravimo na toplejši del leta.

Do velike noči imajo gospodinje veliko opraviti: hiša mora biti pospravljena od kleti do podstrehe, okna pomita, perilo oprano in prelikano, pripravljene pa morajo biti tudi številne jedi. In prav velikonočne jedi imajo pomembno mesto v velikonočnem praznovanju. Če bi velikonočni zajtrk začeli drugače kot s potico, šunko, pirhi in hrenom, bi bilo nekaj zelo narobe. Seveda ni treba tako zelo strogo upoštevati tradicije in lahko kakšno jed tudi dodamo, jo postrežemo za kosilo ali na velikonočni ponedeljek. Pomembno je zgolj, da se družina zbere ob bogato obloženi mizi in uživa ob dobri domači hrani!

Da vaša miza ne bo ostala prazna, vam ponujamo recept za pripravo tradicionalne slovenske velikonočne jedi: kuhane šunke v testu.

Kuhana šunka v testu

Če šunka še ni skuhana, jo v loncu zalijemo s hladno vodo. Na srednji temperaturi jo kuhamo eno uro. Ko je kuhana, pustimo, da se ohladi v vodi, v kateri se je kuhala.

Medtem ko se šunka kuha, pripravimo testo. Kvas nardrobimo v skodelico, dodamo žličko sladkorja, dve žlici mlačnega mleka in žličko moke. Premešamo, pokrijemo in pustimo vzhajati deset minut. Moko presejemo in jo vsujemo v skledo. Po robu posolimo, v sredi pa naredimo jamico, v katero vlijemo kvas, ki ga pomešamo z malo

moke in pustimo, da vzhaja še deset minut.

V lončku z mlekom stopimo maslo, ga ohladimo do mlačnega in zmes polijemo po moki. Zamesimo testo, ki mora biti gladko in voljno ter se ne sme oprijemati rok in posode.

Iz testa oblikujemo kroglo, jo pokrijemo in pustimo počivati na toplem tako dolgo, da se prostornina testa podvoji (približno eno uro), nakar ga dobro pregnetemo, oblikujemo v kroglo, pokrijemo in pustimo ponovno vzhajati.

Pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija. Vzhajano testo na pomokani površini razvaljamo približno 2 cm debelo. Na sredino položimo osušeno šunko, jo premažemo z gorčico in iz vseh strani ovijemo s testom. Robove dobro stisnemo skupaj, da se testo med peko ne bo odprlo. Šunko v testu položimo v pekač tako, da so stiki testa na spodnji strani. Pred peko jo iz vseh strani premažemo z razžvrkljanim jajcem, na vrhu pa naredimo majhno luknjo, iz katere bo lahko med peko uhajala para.

Šunko v testu pečemo v ogreti pečici približno eno uro. Po 20 minutah peke jo pokrijemo s peki papirjem, ki ga zadnjih nekaj minut peke odstranimo, da se testo lepo za pečice in dobi zlato rjavo barvo.

Sestavine za 6 ljudi

0,75 kg prekajene šunke v kosu
45 g gorčice
300 g moke
15 g svežega kvasa
2 žlici mlačnega mleka
1 žlička sladkorja
0,5 žličke soli
40 g masla
2 dl mlačnega mleka
1 jajce

Čas je za Smaragdno dogodivščino ob Ajdovskem zidu!

Pisalo se je leto 2020, leto ki se je začelo na prvi pogled tako, kot so se mnoga leta pred njim. A je čez noč postalo leto, ki je spremenilo svet.

In prav takrat, v marcu, ko se narava prebuja v živahno pomladno vrvenje, je bila nared **Smaragdna dogodivščina ob Ajdovskem zidu**. Novo pot v Pravljično-doživljajski transverzali po Sloveniji je zavod Škratelj iz Bevk ustvaril ob Ajdovskem zidu nad Zaplano, ki je najdaljši odsek rimskega zapornega sistema Claustra Alpium Iuliarum, na pobudo Zavoda RS za varstvo narave.

Ajdovski zid je dolg okoli 7 km, ob njem pa je nekoč stalo kar 35 obrambnih stolpov. Dva med njimi sta bila v sklopu projekta Claustra+ delno rekonstruirana.

A tistega lepega dne, ko naj bi se v svet starih Rimljanov in domovanje smaragdne deževnika ob Ajdovskem zidu podali vodniki, izurjeni v pripovedovanju zgodb in obiskovalce od blizu in daleč popeljali po Smaradni dogodivščini ob Ajdovskem zidu, je v gozdu ostalo skrivnostno tiho. Kot bi se Ajdovski zid spet zatekel v tisoletni spanec. Skozi vse nenavadno leto so pot tu in tam obiskali neučakani raziskovalci pravljicnih doživetij. Seveda ni manjkalo takšnih, ki v naravi najraje preživljajo svoj prosti čas. Prav ljudi, ki iščejo lažje pohodne poti in priložnosti za družinski izlet v naravo, je po letu epidemije vse več in vsi skupaj že nestrpnost čakamo letošnjo pomlad!

A Smaradna dogodivščina ob Ajdovskem zidu ponuja poleg čudovitega gozda in razgibane narave tudi nadvse zanimivo in napeto zgodbo o štirih zvezdih, ki s pomočjo smaragdne deževnika in rimskega dečka Julijana premagajo velikanski zid in ukanejo rimske vojake. Slikanico – strip **Ajdovski zid** sta ustvarila Uroš Grilc in ilustrator Jaka Vukotič. Če jo otroci preberejo pred obiskom pravljjično-doživljajske poti, bo njihovo doživetje še bolj razkošno. Za pot se opremito s **Smaragdno beležko**, ki jo, tako kot slikanico, lahko dobite v razstavišču **Moja Ljubljana** ali pa v **TIC Vrhnika**.

Smaradna dogodivščina ob Ajdovskem zidu se začne pri odcepu za Zaplano, tam, kjer je tudi avtobusna postaja Cesarski vrh. Torej jo lahko obiščete tudi z avtobusom. Na poti, ki vodi vse do Gostišča Mesec na Zaplani, otroci spoznavajo skrivnosti narave, kjer domuje nenavadni smaragdni deževnik, in raziskujejo sledi zgodovine Rimljanov. Iščejo latinske pregovore, uporabljajo rimske

Foto: Urška Boljkovac

Foto: Urška Boljkovac

SMARAGDNA DOGODIVŠČINA OB AJDOVSKEM ZIDU

številke, celo latinsko se kaj manglega naučijo! Kaj mislite, kdo se skriva za znanstvenim imenom

Aporrectodea smaragdina? Na cilju otroke za uspešno opravljeno nalogo čaka nagrada, s

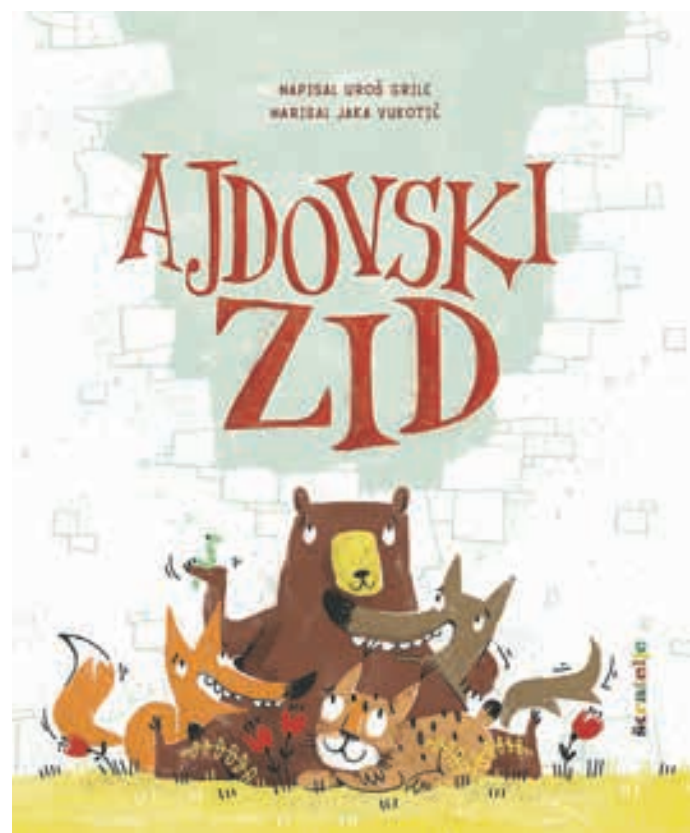
katero bodo lahko pomagali junakom slikanice Ajdovski zid.

Koliko let že Ajdovski zid kot Trnuljčica mirno spi in sanja zgodbe starodavnih dni, ko je bila Vrhnika še Nauportus? Čas je, da ga predramimo iz sna!

Čas je, da začutimo gozd in spoznamo zgodbe dreves, ki že stoletja rastejo ob njem.

Čas je za Smaradno dogodivščino ob Ajdovskem zidu!

Obiščite jo in raziščite pravljjična doživetja, ki jih v vaši bližini ustvarja Škratelj.

Smaradna dogodivščina ob Ajdovskem zidu

je odprta vse dni v tednu. Na poti obiskovalca spremljata deček Julijan in smaradni deževnik, ki razkrijeta skrivnosti narave in modrosti Rimljanov. Smaradno beležko za obisk poti dobite v **TIC Vrhnika** ali v razstavišču **Moja Ljubljana**, kjer si za izjemen zaključek doživetja oglejte še odlično razstavo Moja Ljubljana!

Več o Pravljično-doživljajski transverzali po Sloveniji na www.facebook.com/skratelj.

Kratek pregled projekta

»Čista Ljubljana - odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Ljubljane«

Projekt št. 1: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Borovnica

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Borovnica je bil razdeljen v tri sklope, in sicer:

- kanalizacija v naseljih Dol in Laze,
- kanalizacija v naseljih Breg in Pako,
- izgradnjo centralne čistilne naprave Borovnica.

Zgrajenih je bilo 13.917 metrov kanalizacijskega omrežja, dve črpališči in ena vakuumska postaja. S tem je bilo na kanalizacijski sistem dodatno priključenih 1.636 prebivalcev. Kapaciteta ČN naprave je 6.000 PE (populacijskih enot). Skupni stroški projekta v občini Borovnica so znesli 8.572.689,94 €.

Projekt št. 2: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Brezovica

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Brezovica je razdeljen v dva sklopa, in sicer:

- izgradnja kanalizacije,
- izgradnja čistilne naprave v Vnanjih Goricah.

Zgrajenih je bilo 30.143 metrov kanalizacijskega omrežja in 3 vakuumske postaje. S tem je bilo na kanalizacijski sistem dodatno priključenih 4.101 prebivalcev. Kapaciteta ČN naprave je 4.300 PE. Skupni stroški projekta v občini Brezovica so znesli 14.182.891,73 €.

Projekt št. 3: Izgradnja centralne čistilne naprave v občini Cerknica

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Cerknica je razdeljen v en sklop, in sicer:

- izgradnja čistilne naprave v Dolenji vasi pri Cerknici. Kapaciteta ČN naprave je 12.000 PE. Občina Cerknica je z izvedenimi deli na kanalizacijski sistem dodatno priključila 258 prebivalcev.
- Skupni stroški projekta v občini Cerknica so znesli 5.218.939,18 €.

- V okviru projektov Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljane – sklop 2 je bila v Občini Cerknica izvedena investicija odvajanja in čiščenja odpadne vode v naselju Rakek. Zgrajenih je bilo 14.583 metrov kanalizacije, 8 črpališč in čistilna naprava Rakek s kapaciteto 4.000 PE. Občina Cerknica je z izvedbo projekta do konca leta 2015 v sistem čiščenja odpadnih voda priključila dodatnih 1.628 prebivalcev in 594 PE ter s tem v naselju Rakek zagotovila 96,45 odstotno čiščenje komunalnih voda.
- Skupaj je investicija zahtevala 3.485.697,16 evrov.

Projekt št. 4: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Logatec

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Logatec je razdeljen v dva sklopa, in sicer:

- izgradnja kanalizacije,
- izgradnja čistilne naprave v Logatcu.

Zgrajenih je bilo 15.993,40 metrov kanalizacijskega omrežja, 1 vakuumska (podtlačna) postaja in 4 črpališča. S predmetnim projektom je bilo na kanalizacijski sistem dodatno priključenih 1.869 prebivalcev. Kapaciteta ČN naprave je 14.900 PE. Skupni stroški projekta v občini Logatec so znesli 10.197.525,42 €.

Projekt št. 5: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Pivka

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Pivka je razdeljen v tri sklope, in sicer:

- kanalizacija Pivka,
- kanalizacija Petelinje,
- izgradnja centralne čistilne naprave Pivka.

Zgrajenih je bilo 16.304 metrov kanalizacijskega omrežja in osem črpališč. S predmetnim projektom je bilo urejeno ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih vod za več kot 2.500 prebivalcev. Kapaciteta ČN naprave je 6.500 PE. Prav tako pa je bil v okviru projekta izveden vodovodni sistem na delih, kjer le-ta poteka v istih trasah kot kanalizacija. Skupni stroški projekta v občini Pivka so znesli 14.629.709,19 €.

Projekt št. 6: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Postojna

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Postojna je razdeljen v en sklop, in sicer:

- izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v Postojni.

V Postojni se je zgradilo 460 metrov kanalizacijskega omrežja, izvedla pa se je tudi nadgradnja centralne čistilne naprave Postojna na kapaciteto 21.000 PE.

Skupni stroški projekta v občini Postojna so znesli 4.594.738,71 €.

Projekt št. 7: Izgradnja kanalizacije v občini Škofljica

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Škofljica je razdeljen v en sklop, in sicer:

- izgradnja kanalizacije v občini Škofljica.

V občini Škofljica je bilo zgrajenih 3.218,51 metrov kanalizacijskega omrežja in dve črpališči. Odpadne vode iz občine Škofljica so speljane v čistilno napravo Ljubljana. S predmetnim projektom je bilo skupno na kanalizacijski sistem priključenih dodatnih 1.305 prebivalcev. Skupni stroški projekta v občini Škofljica so znesli 2.414.331,00 €.

Projekt št. 8: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Vrhnika

Projekt Čista Ljubljana 1. sklop v Občini Vrhnika je razdeljen v dva sklopa, in sicer:

- izgradnja kanalizacije v naseljih Verd, Notranjska, Gabrče, Mirke in Stara Vrhnika,
- izgradnjo centralne čistilne naprave na Vrhniki (Tojnicah).

Zgrajenih je bilo 8.757,93 metrov kanalizacijskega omrežja in 6 črpališč, na kanalizacijski sistem pa dodatno priključenih 1.887 prebivalcev. Kapaciteta ČN naprave je 15.500 PE. Skupni stroški projekta v občini Vrhnika so znesli 10.828.575,21 €.

Projekt št. 9: Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v občini Log-Dravograd

V občini Log-Dravograd je v okviru projekta Čista Ljubljana 2. sklop v gradnji čistilna naprava (5.000 PE), 15 km vakuumskih kanalizacijskih vodov, 10 km gravitacijsko-tlačnih kanalizacijskih vodov in 6 črpališč. Vrednost projekta je ocenjena na 14,5 mio EUR brez DDV oz. 17,6 mio EUR z DDV. V to so vključeni stroški gradbenih del, nadzora, obveščanja javnosti, že vložena sredstva, dokumentacija in ostali stroški, ki so nastajali že od leta 2014 dalje. Poleg tega bodo v sklopu projekta uredili tudi vodovodno in plinško omrežje ter javno razsvetlavo in obnovili 4,6 km cest.

Vse najboljše, Ljubljana!

Občine v porečju Ljubljane so 22. marec – Svetovni dan voda v zadnjih letih obeležile s prireditvijo *Moja reka praznuje*.

Ta je posvečena reki Ljubljani kot vodni žili, habitatu, plovni poti, arheološko-zgodovinskemu prostoru ter velikokrat mističnem prostoru doživljanja narave in arhetipu vodnega sveta. Nastala je pred 9 leti na pobudo Humanistično umetniškega društva Karel Barjanski iz Borovnice in združuje poljudno-znanstvene, tehniško-tehnološke in umetniške vidike obravnavanja fenomena vode kot prasile, pogoja življenja in življenjskega prostora z izzivi obvladovanja upravljanja z vodami, čiščenja odpadnih voda in zagotavljanja zdrave pitne vode za vse. V zadnjih letih se je s sodelovanjem kulturnih društev in umetnikov iz Borovnice in z Vrhnike, priznanih strokovnjakov ter Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje in Tehniškega muzeja Slovenije uveljavila kot skupna prireditev v čast reki sedmih imen. Reki, ki zbira vode goratih povirij zelenega kraja, da preko vijugastih meandrov na kraških poljih bučaje poniknejo v skrivnostne globine kraškega podzemlja in potem na obronkih kraških polj in Ljubljanskega barja skozi obrhe, bruhalnike in kraška okna spet ugledajo luč sveta ter se nazadnje združijo v reko, ki preči Ljubljansko barje, skozi okljuk pod grajskim hribom razgiba glavno mesto in se kmalu za tem izlije v Savo.

Nenavaden in nenormalen čas, v katerem živimo, nam ne omogoča enostavnega nadaljevanja že tradicionalnega praznovanja rojstnega dne Ljubljane. Ta vmesni čas med staro in novo normalnostjo kaže izkoristiti za spomin

na največji in še ne povsem končan projekt v celotnem porečju Ljubljane. Projekt, katerega namen je, da kolikor to sodobna tehnologija omogoča, očistimo njene vode nesnage, ki prihaja iz naših odtočnih cevi in tovarniških odtokov. Projekt, ki je kot še nobeden do sedaj povezal vseh občine v porečju Ljubljane in ki navsezadnje simbolizira skrb in materialno podporo, ki jo združena Evropa v širokem okviru varovanja okolja namenja tudi varovanju voda.

Za večino prebivalcev večjih naselij v porečju Ljubljane je danes samoumevno, kar je pred tem projektom veljalo za drago in komajda uredljivo – zbiranje in čiščenje odpadnih voda, ki omogoča, da se vode Ljubljane po dolgih desetletjih spet lahko približajo standardom čistosti, ki veljajo za kopalne vode. Po mnogih desetletjih ravnani s potoki in rekami kot kloakami in kanali za odplakovanje nesnage, si danes ob Ljubljani in njenih pritokih lahko spet privoščimo radosti, ki jih je Ivan Cankar tako mojstrsko opisal v črtici 11. šola pod mostom. Radosti, ki so bile znane vse do generacij naših dedov in ki smo jih skorajda pokopali – radosti otroškega čofotanja in igre ob bregovih reke, čolnarjenja, potapljanja v tolmune, lovljenja rib in čudenja nad svetom, ki nas, čeprav ni po naši meri in nas presega, radostno sprejema vase.

Zato je letošnji Svetovni dan voda prava priložnost, da se spomnimo projekta **Čista Ljubljana - odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Ljubljane**. Skupna vrednost projekta, ki je bil v med leti 2012 in 2016 načrtovan in izveden v občinah Borovnica, Brezovica, Cerknica, Logatec, Pivka, Postojna, Škofljica in Vrhnika je presegla 70 milijonov evrov. Projekt je bil delno financiran iz Kohezijskega sklada, delno ga je financirala

Republika Slovenija, delno pa so stroške pokrili občinski proračuni. Enako velja za projekt zbiranja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda v občini Log-Dravograd, ki je še v teku in katerega vrednost je ocenjena na slabih 12 milijonov evrov.

Projekt je obsegal izgradnjo novih ali prenovitev starih čistilnih naprav (v nadaljevanju: ČN) ter izgradnjo kanalizacijskih sistemov. Skupaj je bilo zgrajenih ali prenovljenih 7 ČN in 7 kanalizacijskih sistemov, v gradnji pa sta 8. kanalizacijski sistem in 8. ČN.

Skupna kapaciteta vseh sedmih že zgrajenih ČN naprav je 80.200 PE (populacijskih enot), skupna dolžina zgrajene kanalizacije pa je 88.793,84 m. Zgrajenih je bilo 22 črpališč in 5 vakuumskih postaj. K temu bo potrebno po izgradnji kanalizacije in čistilne naprave v občini Log-Dravograd v letu 2022 priseti še skoraj 10 km kanalizacije in čistilno napravo za 5.000 PE in sredstva v ocenjeni vrednosti 17,6 milijonov evrov (z DDV).

Koristi in s tem upravičenost projekta Čista Ljubljana se kaže na širšem okoljskem, družbenem, razvojno gospodarskem in socialnem vidiku v porečju Ljubljane. Mednje sodijo:

- **ohranjanje naravnih virov in biotske raznolikosti in s tem:**
- **izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev**
- **povečanje kakovosti življenja prebivalcev,**
- **izboljšane možnosti za razvoj podeželja zaradi ureditve osnovne komunalne infrastrukture ter seveda**
- **izboljšanje kakovosti vode v sami reki Ljubljani in njenih pritokih, se pravi na območju, bogatem z naravnimi znamenitostmi, kot so Cerknško jezero, Rakov Škocjan, presihajoča jezera na Pivškem, Postojnska**

jama, Planinsko polje s Planinsko jamo in ponori, izvir Ljubljane z Ljubljanskim barjem ter območji Nature 2000 ob Ljubljani in njenih pritokih.

Urejeno kanalizacijsko omrežje zagotavlja čistejšo naravne vire, ki omogočajo pestrost živnega sveta. Le na čistih tleh, v katerih je zdrava prst in voda lahko uspevajo zdrave rastline (divje in gojene). Čista tla in vode ter zdrave rastline omogočajo tudi razvoj zdravih živali (divjih in gojenih). V zdravih tleh in vodah je tudi pestrost rastlinskih in živalskih vrst precej večja kot v onesnaženih. Različni življenjski prostori, različne rastlinske in živalske vrste pa pomenijo tudi višjo stopnjo naravnega ravnovesja, ki je ključno tudi za nas ljudi. Ljudje potrebujemo čisto vodo in čista tla, v katerih uspeva naša hrana in s katero se hrani naša hrana. Tudi mi potrebujemo številne divje rastline in živali, ki niso naša hrana, jo po tako ali drugače omogočajo (divji opravevalci, plenilci škodljivcev...). Projekt Čista Ljubljana je tako pomembno izboljšal čistost vode na Ljubljanskem barju. K še bolj čisti vodi lahko prispevamo tudi sami s tem, da v odtokih ne zlivamo snovi, ki otežujejo delo ČN, uporabljamo biološko razgradljiva čistilna in kozmetična sredstva, kupujemo oblačila, pri pranju katerih se v vodo ne odvaja mikroplastika ipd. Vse pa ni le v naših potrošniških izbira in gospodinjstvih ravnanjih. Izogniti se je potrebno tudi širjenju dejavnosti, ki ogrožajo neoporečnost vode na vodno-varstvenih območjih. Prav tako ni vse le čisti vodi in prsti. Enako moramo poskrbeti tudi za vodne in obvodne habitate in za možnosti, da jih spoznavamo in občudujemo, ne da bi jih ogrozili in motili divje rastline in živali, ki imajo v njih svoj dom. (nč)

Pozitivni učinki čebeljih pridelkov in izdelkov

in ljubju iglavcev.

- **Hojev med** je pogosto temno sivorjave barve z zelenim odsevom in aromo po mleku v prahu, smoli.

- **Gozdni med** je mešanica različnih vrst mane, je od svetle do temno rjave barve, z rdečim ali zelenim odtenkom. Vsebuje veliko rudninskih snovi.

Med je čebelji pridelek, ki ga čebele največ pridelajo in se tudi najbolj pogosto uporablja. Vsebuje veliko zelo pomembnih sestavin, ki so pomembne za delovanje organizma.

Priporočilo priznane romunske nutricionistke, čebelarke in poznavalke čebeljih pridelkov in izdelkov v terapevtske namene ge. Aline Varadi je, da če želimo okrepiti imunski sistem, moramo posegati po čebeljih pridelkih. Zato ne gre zemariti tudi drugih čebeljih pridelkov kot so: cvetni prah, propolis, matični mleček. Njeno mnenje je, da je pomembno dnevno uživanje medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, saj vsebujejo vse, kar potrebuje človeško telo za uravnoteženo delovanje.

Cvetni prah vsebuje idealno razmerje sestavin, ki jih potrebuje človeško telo za ohranjanje in izboljšanje zdravja. Vsebuje selen in cink, ki sta ključni sestavini za pravilno delovanje imunskega sistema. Cink je pomemben za razvoj in pravilno delovanje celic, selen pa pomaga organizmu pri obnavljanju celic.

Matični mleček vliva telesu moč, ohranja zdravje in krepi imunski sistem. Deluje protivnetno in pomaga v boju proti raku.

Propolis je uspešen v boju proti bakterijam in virusom, pa tudi glivicam. Na trgu dobite nov izdelek negovalno razpršilo s propolisom BeeCare, ki je namenjeno za čiščenje, nego in zaščito rok.

Čebelji pridelki vsebujejo pestro paleto hranljivih snovi, ki jih telo potrebuje za uravnoteženo delovanje in jih ne najdemo v nobenem drugem živili v tako skoncentrirani, kompleksni obliki.

Slovenci smo čebelarški narod, ponosni na dolgoletno čebelarško tradicijo.

Še toliko bolj pa smo ponosni na bogat izbor pristnih čebeljih pridelkov in izdelkov, ki jih lahko ponudimo.

Naravne danosti naše čudovite dežele omogočajo pridelavo različnih vrst medu. Predstavljamo vam tipične vrste slovenskega medu in njihove značilnosti. Ločimo jih po barvi, vonju, okusu, aromi. Okusite pestrost slovenskih medov in poiščite sebi najljubšega.

- **Akacijev med** je milega okusa, svetle barve in nežnega vonja.

- **Lipov med** je svetlo rumene do svetlo jantare barve z zelenim odtenkom, diši prijetno po svežini, mentolu in lipovem cvetju.

- **Cvetlični med** ima vonj in aromo cvetlic, iz katerih izhaja.

- **Kostanjev med** je grenkega okusa in vsebuje veliko rudninskih snovi.

- **Smrekov med** je rdečerjave barve, z vonjem in aromo po sirupu iz smrekovih vršičkov, smoli

POSKRIBIMO ZA SVOJE DOBRO POČUTJE

Vzdržujemo stike z družino, s prijatelji in sodelavci.

Če pogovor v živo ni mogoč, lahko s pomočjo telefona ali druge tehnologije vzdržujemo stike tudi na daljavo. Pogovor nas lahko razbremeni in nasmeji.

Bodimo telesno aktivni.

Poskrbimo, da smo čim bolj redno telesno aktivni v naravi ali doma. Pomembno je, da si tudi pri delu ali šolanju (od doma) vzamemo čas za aktivne odmore.

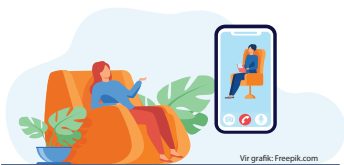
Poskrbimo za zadostno količino spanja.

Poskusimo vsak dan vstajati in hoditi spat ob približno istih urah.

(P)ostanimo solidarni in pomagajmo drugim.

Potrudimo se, da nastala situacija ne bo ogrozila načel solidarnosti in človečnosti. Pomislimo tudi na druge, predvsem na ranljive skupine prebivalstva (npr. socialno ogroženi, starejši idr.), ki potrebujejo pomoč.

Obrnimo se po strokovno pomoč, če je stiska prehuda.

Vsak se kdaj počuti slabše ali je brez volje. Če slabo počutje traja dlje časa in če prej naštetih predlogi ne pomagajo, poiščimo pomoč. To ni znak šibkosti ali poraza, temveč znak skrbi zase.

Vzpostavimo/Ohranimo dnevno rutino.

Dan in teden si organiziramo tako, da bomo poleg delovnih, šolskih ali drugih obveznosti imeli redne obroke, čas za gibanje in sprostitve, prosti čas, pogovore in počitek.

Posegajmo po zdravi in uravnoteženi prehrani,

ki vsebuje dovolj sadja in zelenjave. Izbogajmo se prekomernemu uživanju kofeina, alkohola in psihoaktivnih snovi.

Vzemimo si čas za sprostitve.

Izberimo aktivnosti, ob katerih se počutimo dobro. Lahko poiščemo nov hobi, se naučimo nove spretnosti ali pa novih tehnik sproščanja.

Uporabimo veščine, ki so nam bile v preteklosti že v pomoč v stresnih situacijah in izzivih.

Pomislimo, kako smo se v preteklosti soočili s stresnimi situacijami in izzivi, katere strategije so se takrat izkazale za uspešne in kaj nam je pomagalo, da smo lažje obvladovali svoja čustva in hitreje rešili težave. Poskusimo prenesti te strategije tudi v zdajšnjo situacijo in jih po potrebi prilagoditi.

Brezplačni telefon za psihološko podporo prebivalcem ob epidemiji Covid-19 080 51 00 (24 ur/na dan, vsak dan). Ostale vire pomoči in gradiva najdete na spletni strani www.nijz.si.

Malica za izlet

Počasi se začenjajo vse lepši in lepši dnevi. Narava kar kliče, da jo obiščemo. Da boste čim boljše pripravljene na izlete, vam predlagam nekaj super odličnih malic, ki jih vzamete s seboj.

Kakšno malico izbrati, je odvisno od več dejavnikov.

Kam grem?

Za pot v hribe nahrbtnika ne gre preveč obremeniti, prav tako so manj primerne jedi, ki zavzamejo veliko prostora ali se lahko polijejo. Iščejo torej ideje, ki so majhne in čvrste.

Dobra izbira so jajčni muffini in energijske ploščice.

Koliko bo tam stopinj?

Sendvič z majonezo ali ribo je lahko super okusna in energijsko bogata izbira. A če se bodo temperature dvignile nad 5 °C, je taka izbira neprimerna. To so namreč živila, ki morajo ostati v hladni verigi. Tudi le nekaj ur na višji temperaturi lahko namreč povzročijo razvoj mikroorganizmov v takem živi-

lu in morebitne prebavne motnje. Tega pa na izletu ne želimo.

Dobra izbira je sendvič s humusom in zelenjavo.

Kje bomo jedli hrano?

Če na izletu ne bo veliko možnosti, da bi se usedli, umili roke ter hrano pojedli s priborom, mora biti naša malica pripravljena tako, da jo lahko pojedemo »iz roke«, pa četudi ni oprana. Sadje, ki ga vzamemo s seboj, naj bo tako, da ga le olupimo in pojedemo. Dodamo pa mu živila, ki ne potrebujejo veliko »kompliciranja«.

Dobra izbira so banana in oreški.

Za piko na i malico dodajamo tako, da bo zadostila potrebam organizma na izletu:

- obrok, ki vsebuje beljakovine, ima večjo nasitno vrednost, kar pomeni, da bomo po njem dlje siti. Dober vir beljakovin so jajca, skuta, oreški, semena;
- obrok, ki vsebuje več prehranske vlaknine, bo energijo počasneje sproščal v krvni obtok kot obrok, bogat z enostavnimi sladkorji. Dober vir prehranske vlaknine so polnozrnata žita, stročnice, zelenjava;

- obrok, ki vsebuje vodena živila, poleg energije poskrbi tudi za hidracijo na izletu. Dobra izbira je vodena zelenjava, npr. paradižnik, kumarice, ali sadje, na primer grozdje.

Jajčni muffini

Zelenjavo narežemo po okusu. Lahko uporabimo karkoli: gobice, paradižnik, papriko, jajčevc, špinačo, blitvo, por ... Zelenjavo rahlo prepečemo na olivnem olju, da spusti vodo in postane mehka. Lahko dodamo tudi manj mastno in neslano salamo.

Za 12 muffinov zmešamo štiri cela jajca in štiri jajčne beljake. Zmešamo in rahlo posolimo ter popopravimo oz. dodamo začimbe po okusu (česen v prahu, origano ...). Nato vmešamo še pripravljeno zelenjavo. Vse skupaj prelijemo v pekač za muffine, ki smo ga predhodno naoljili. Čez vse skupaj lahko potresemo malo parmezana.

Pečico ogrejemo na 180 °C in pečemo od 12 do 15 minut. V pladnju pustimo še nekaj minut in jih nato vzamemo ven.

Energijske ploščice

Narežemo, razkoščičimo in v mešalniku zmešamo 200 g dateljno, ki bodo ploščico »držali skupaj«. Zato se

potrudimo, da naredimo gladko maso. Prav tako v mešalniku zdrobimo 100 g mandljev. Na deski z nožem nasekljamo mešanico oreščkov (100 g) in suhega sadja. Velikost delčkov ni pomembna. Naredimo po svojem okusu. Če želimo, da v ploščici začutimo sestavine, pustimo večje, sicer narežemo bolj na drobno. Vse skupaj zmešamo v posodi, kamor dodamo 100 g ovsenih kosmičev in 100 g cvetličnega medu. Mešanica je zelo lepljiva in gosta, zato je najbolje, da jo mešamo kar z rokami.

Humus

200 g čičerike namočimo čez noč, odlijemo vodo, v kateri se je namakala, in kuhamo približno uro in pol (natančna navodila za pripravo najdemo na embalaži) oz. uporabimo čičeriko iz pločevinke (400 g).

Pretresemo v mešalnik in dodamo česen po okusu (dva stroka), tahini (dve žlici), sok iztisnjene limone in začimbe po okusu (kumina, rdeča paprika, poper in sol).

Med mešanjem postopoma dodajamo olivno olje in vodo, da nastane lepa mazljiva masa.

Praden postrežemo, nasekljamo svež peteršilj in ga potresemo po humusu.

Za bogatejši okus lahko humusu do-

damo pečeno papriko (rdečo papriko narežemo na polovico, očistimo in za 20 minut postavimo v pečico, ogreto na 200 °C. Ko je pečena, jo olupimo in dodamo v mešalnik skupaj z drugimi naštetimi sestavinami).

Pasta tahini: Pesto tahini lahko kupimo ali jo preprosto pripravimo sami. Do tri mesece jo hranimo v zmrzovalniku v tesno zaprti posodi. Sezamova semena prepražimo in ohladimo. Nato jih damo v mešalnik in med mešanjem postopno dodajamo olivno olje, da nastane gosta, a še vedno tekoča masa. Po okusu solimo.

Za še več idej okusnih in zdravih, hranilno bogatih ter energijsko ustreznih malic obiščite Katjino spletno stran www.dietetik-priporoca.si. Tam najdete tudi njen program ePRP. Program rekreacije in prehrane poskrbi, da učvrstite telo in ga pripravite za izlete v naravi. Vaje lahko izvajate v živo prek aplikacije Zoom ali pa preo posnetkov, dostopnih na YouTube kanalu Dietetik priporoca.

Besedilo in foto:
Katja Simić,
dipl. dietetičarka

Pot močvirskih škratov na Mali plac lahko obiščete vse dni v tednu od 8. do 18. ure. Otroci na poti iščejo čarobni izrek, s katerim bodo pregnali urok močvirskih škratov, pri tem pa jim pomagata prijazna škratica Lilija in Močvirska beležka, ki jo dobite na izhodišču poti v Športnem parku Bevke. Priporočamo, da otroci pred obiskom Poti močvirskih škratov na Mali plac preberejo slikanico Mali plac, da bo njihovo doživetje popolno! Več na www.facebook.com/skrateljc.

Veganstvo in vrtnarjenje: je mogoče ustvariti vrtiček »plant-based«?

Trenutno se zdi, da se svet deli na dve polovici: na tiste, ki ob besedici veganstvo zavrtijo oči tako močno, da jim skoraj padejo iz jamic, ter na tiste, ki se jim pogled kar zjasni, ko pomislijo na življenje "plant-based".

Ta zapis ne podpira takšnega razcepa, daleč od tega. Nismo niti zagovorniki strogega veganstva mu ne nasprotujemo. V tem zapisu bi vam radi le predstavili še neslutene možnosti ustvarjanja domačega vrtička zgolj z rastlinskimi izdelki. V vrtnarstvu se dolgo ni zgodilo nič pretresljivega. Seveda se tehnologija razvija, a način vrtnarjenja, okopavanja, gnojenja in vsega drugega je ostal vedno enak, praktično nespremenjen. Sajenje, gnojenje, zalivanje in varstvo pred boleznimi ter škodljivci niso doživeli neke revolucije.

A z željo po zdravem življenju in zaščiti našega koščka zemlje pod soncem je končno nastala tudi večja sprememba – možnosti veganskega vrtnarjenja. Glavne zvezde vrtnarjenja "plant-based" so veganska gnojila. Vegansko vrtnarjenje ne ogroža vaših prehranjevalnih navad, tako da lahko kar odložite sabljo in ščit, če ste bili pripravljani na boj. Gre za metodo organskega vrtnarjenja, kjer se v celoti izognete živalskim sestavinam – denimo hlevskemu gnoju.

Takšno vrtnarjenje prinaša na vrtičke ogromno koristi in še neslutene možnosti. Veganstvo ni le popularen trend. Veganstvo je način življenja, ki je trenutno izjemno priljubljen in se solidno širi. V osnovi gre za filozofijo, ki stremi k zavračanju kakršnegakoli izkoriščanja in krutosti do živali, pa naj bo to v prehranjevanju, oblačilih, kozmetičnih sredstvih in tudi v vrtnarstvu. Glavna ideja, ki stoji za veganstvom, je življenje brez izkoriščanja. Prav tako zagovarja tudi sočutnost, trajnost in uravnoteženost. Veganstvo ima ravno zato zelo pomembno ekološko noto, obenem pa glasno nasprotuje mesni industriji. Trenutno je slednja na dobri poti, da postane največja onesnaževalka planeta, takoj za naftno in modno industrijo.

Kaj sploh je vegansko vrtnarjenje?

Gre zgolj za preprost način vrtnarjenja, kjer vse živalske

bakterije in virusi ...

Živalski gnoj, ki je za gnojenje rastlin v rabi že od pamtiveka, je po navadi poln številnih bakterij, virusov, zajedavcev in gliv, ki so smrtno nevarne za ljudi. To so na primer E. Coli, listerija, salmonela in kampilobakter. Problematici so tudi antibiotiki in hormoni, ki se uporabljajo za vzrejo živali in seveda najdejo pot čez celoten prebavni trakt, posledično pa se znajdejo v gnoju in na vašem krožniku.

bakterijsko sestavo zemlje ter posledično omogočajo nastanek bolezni.

Nekaj nasvetov za vrtnarjenje brez živalskih ostankov

V vrtnarjenju, kjer se želite v največjem loku izogniti živalskim ostankom, izberite metode, ki so ekološke in trajnostne. Rodovitnost in živahnost zemlje sta povsem mogoči tudi zgolj z naravnimi sestavinami in brez poplave strupene ne-

kompostiranja, kar hitro zavahajte rokave. Kompostiranje je zelo preprosto, vendar se ga je treba, kot vsake druge stvari, lotiti pravilno. Ostanke organske hrane so osnova za kompost, saj se bo razgradila v bogata hranila za prst in rastline. Ustvarite sloje ostankov hrane, listja ter pokošene trave tako, da na dno naložite večji in bolj grob material (kosi lesa) ter nadaljujete z nalaganjem vedno drobnejšega materiala. Kaj ne spada na kompost? Pokošena trava, ki raste ob cesti, ter ostanke hrane, ki so prepotovali dolgo pot do supermarketov in so najverjetneje polni pesticidov. Pred uporabo je treba kompost presejati, da se izluščijo večji delčki in tisti, ki se ne razgradijo, na primer oreščki. Vsekakor bodite pazljivi, da se na vašem kompostu ne znajde plastična embalaža, tiskani papir, plevel, olje in drugi anorganski materiali, ki se ne razgradijo.

Pri sajenju upoštevajte prijateljstvo rastlin

Rastline delujejo enako kot ljudje, ko se spoznavamo na novo. Z nekaterimi hitro spletemo prijateljstva, medtem ko se z določenimi grdo gledamo že od daleč. Posamezne kulture rastlin odlično uspevajo, ko so posajene skupaj, določene pa nikakor ne morejo uspevati v sožitju. Razlogi, zakaj so določene rastline nekompatibilne, niso čisto jasni. Pravijo, da rastline, ki se med seboj ne marajo, tekmujejo za ista hranila. Rastlin iz enake družine ni priporočljivo saditi skupaj, saj so dovzetne za enake bakterijske, glivične ali virusne okužbe. Hkrati pa jih prizadenejo tudi enaki škodljivci, zato jih je po momečki logiki pametno držati narazen.

Pred škodljivci se zaščitite nežno

V gredice vlagate ogromno časa in nege, a kaj hitro se zgodi, da mimo pristopcljajo škodljivci in ves vaš trud gre v nič! Najpogostejša rešitev vrtnarjev so pesticidi in herbicidi, ki so škodljivi za naše zdravje in zdravje rastlin ter živali. Če si želite pridelati varne in sočne paradiznike, izbira agresivnih sredstev nikakor ni prava rešitev. Škodljivci niso vaši smrtni sovražniki, so prebivalci narave, ki so bili tu veliko prej kot mi. Pravzaprav smo mi tisti, ki vdramo v njihove domove. Za zdrave organske gredice se je bolje poslužiti veganskih, organskih metod zatiranja nezaželenih gostov. Takšnih, ki ekološko in trajnostno ščitijo pred nezaželenimi škodljivci vaših vrtičkov.

Veganska rešitev je ščitenje gredic, še preden se škodljivci in boleznirazširijo. Tovrstne rešitve so:

- kolobarite med letom in med sezonami. Tako preprečujete hitro razmnoževanje škodljivcev,
- živo mejo ustvarite tako, da ob gredicah posadite rastline, v katerih živijo plenilci. To so koprive, regrat ali preslica. Strohneli hlodi so tudi odlično prebivališče škodljivcev,

- za zaščito pred polži uporabite zastirko. Organsko zastirko s kokosovimi lomljenci posujete po robovih gredic. Koščki se bodo nalepili na sluznico polžev in jim onemogočili nadaljevanje poti proti vaši solatki,
- uporabljajte homeopatske izdelke in naravne rešitve – lekarna za rastline.

Deluje na način energijskega vplivanja na biološke procese v rastlinah. Homeopatija za rastline uporablja enaka načela kot homeopatija za zdravljenje ljudi, le da jih smiselno prinaša na rastline. Pozitivni učinki takega delovanja so vitalne, krepke in odporne rastline. Homeopatija za rastline omogoča oskrbo in zdravljenje rastlin s podobnim – samo krepitev rastlin in natančno diagnosticiranje in ukrepanje. Ključ do uspeha so tehnike potenciranja in razredčevanja ter zapletene, dorečene in logične kombinacije matičnih tinktur. Osnova so 25-letne izkušnje na rastlinah in seveda vzpon novega sistema oskrbe rastlin v zadnjih dveh letih.

Uporabite le rastlinska gnojila

Kot smo že ugotovili prej, se je živalskim gnojilom najbolje izogniti. Vegansko vrtnarjenje zapoveduje uporabo organskih gnojil, ki so narejena le iz naravnih, rastlinskih sestavin. Kompost je odlična možnost, kako poživiti prst in nahraniti rastline s primernimi minerali, vendar pa ni vedno dostopen vsakomur in hkrati preteče kar nekaj časa, preden ga lahko uporabite za gnojenje. Priporočljiva je uporaba veganskih gnojil VEGIPPOST. To so popolnoma biološko razgradljiva in naravna gnojila, ki so narejena iz kompostiranih in fermentiranih rastlinskih izvlečkov.

Kakšne prednosti imajo veganska gnojila pred običajnimi?

- Veganska gnojila so 100 % rastlinskega izvora.
- Ne vsebujejo patogenih živalskih ostankov, ki povzročajo ali prenašajo bolezni.
- Rast spodbujajo na naraven način, brez umetnih spodbujevalcev.
- Zvišujejo aktivnost koristnih mikroorganizmov, ki oživljajo prst.
- Vsebujejo bogata hranila za zdravo rast rastlin.
- Spodbujajo nastanek humusa.
- Ne vsebujejo mineralnih gnojil, težkih kovin in drugih toksinov.

Čas je za vegansko vrtičkanje

Glavni namen veganstva sta ljubezen in nežna skrb za okolje, živali in tudi ljudi. V vrtnarjenju tako pojmovanje prinaša ogromno koristi, ki so na voljo praktično vsakomur – vrtnarjenje »plant-based« je namreč veliko preprostejše, kot bi si mislili. Če želite svoje zelene gredice kar najbolje obvarovati pred boleznimi in jih trajnostno nahraniti ter s tem tudi zaščititi okolje in sebe, je pomembno, da za nego svojega vrtička izberete le organske in rastlinske sestavine.

Marko Hočvar,
univ. dipl. ing. agr.

izdelke nadomestimo z rastlinskimi. Obenem je vegansko vrtnarjenje nujno tudi organsko in brez negativnih posledic za kakršnokoli organizem in ekosistem. S takšnim vrtnarjenjem ne ogrožate okolja in etično ustvarjate pridelek, ki ga je varno pomalitati. Hkrati z ustvarjanjem lastnih veganskih vrtičkov ne podpirate mesne industrije, intenzivnega kmetijstva, niti potencialno nevarnih gnojil. Pri gredicah "plant-based" morate biti malce previdnejši, s čim pognojite rastline, kakšen substrat izberete in s kakšnim sredstvom proti škodljivcem poskropite pridelek. Tukaj ne gre le za izkoriščanje živali, gre tudi za zaščito živali in vas samih. Ste vedeli, da patogene snovi, kot so boleznir, bakterije in virusi, v vaš vrt prinašajo ravno živalski ostanke? Res je najlažje gredice pognojiti z ekstra močnimi mineralnimi gnojili in zatreti škodljivce s pesticidnimi zvrki. A treba se je zamisliti, kakšne posledice takšno početje lahko prinese okolju in ljudem. V veganskem vrtnarjenju je ogromno drugih možnosti, ki na nežen način poskrbijo za zdrav pridelek in bujne vrtičke.

Kjer namesto rožic cvetijo

Kakšne so posledice prenosa virusa iz živali na ljudi, pa postaja vse bolj jasno z obupnimi epidemijami – vse od prašičjih in kurjih grip pa do pandemije, ki vlada vsemu svetu od začetka leta 2020. Ni le živalski gnoj tisti, ki bi se mu morali izogibati. Tudi v mineralnih gnojilih so živalski ostanke, ki prinašajo kup bolezni. To so denimo kri in kosti, ki se v izdelkih znajdejo kot stranski proizvodi, saj jih pometejo s tal klavnice. Obstajajo številne raziskave, kako gnojenje z živalskim gnojem in gnojili z živalskimi ostanki zvišuje odpornost proti antibiotikom tudi pri ljudeh. Takšna gnojila se uporabljajo neposredno in ustvarijo izbruhe bakterijske odpornosti tako na rastlinah kot tudi pozneje pri ljudeh. Nastanek superbakterij je odlična recept za okoljsko katastrofo. Nič ne bi bilo narobe, če bi občasno in v manjših količinah vrtičke pognojili z živalskim gnojem in ekokmetij in z gnojili, ki so organska. Čim pa so v igri proizvodi intenzivnega kmetijstva ali množične pridelave, bomo deležni umetnih sestavin in slabe kakovosti, ki rušijo naravno

snage. Navajam je nekaj trikov, ki se jih pri ustvarjanju zdravih gredic lahko poslužite tudi sami.

Pred spomladansko pripravo tal na površino potresite kakovosten kompost – vegipost – in ga rahlo vkoplajte, da se naravno razgradi. Za zaščito prsti je odlična tudi uporaba zastirke, ki jo lahko vkopljete v tla do 5 cm globoko. Tako bo zemlja ohranila rodovitnost, zastirka pa jo bo ščitila pred izhlapevanjem vode ter erozijo zaradi vetra in dežja. Zastirka ščiti tudi pred nastankom plevela. Tako se »na en mah« znebite celega kupa muh! Najboljša zastirka je organska, brez barvil in impregnacij. Odlično se izkaže surov kokosov lomljenec.

Kompost, kompost in še enkrat kompost – vegipost

O pomembnosti komposta na vrtičku čvčkajo že ptički. Kompostiranje je naraven proces, v katerem se organski material razkaja, s tem pa nastaja domače gnojilo z velikim deležem humusa. V kompostiranju so glavni mikroorganizmi, ki ustvarjajo humus. Če ste vrtičkar in imate možnost

Upravna enota Vrhnika

Ukinitev vodenja gospodinjske evidence s 1. 1. 2021

Gospodinjsko evidenco smo do 31. 12. 2020 vodili v okviru registra stalnega prebivalstva, in sicer na naslovu stalnega prebivališča posameznika.

Iz gospodinjske evidence so bili razvidni člani določenega gospodinjstva in razmerja članov gospodinjstva do nosilca gospodinjstva.

Upravne enote smo izdajale potrdila iz gospodinjske evidence za pridobitev določenih pravic oz. oprostitev. S

1. 1. 2021 gospodinjske evidence ne vodimo več, zato tudi ne bo mogoče pridobiti potrdila iz gospodinjske evidence s tekočim datumom.

Mogoče bo pridobiti samo potrdilo o članih gospodinjstva do ukinitve vodenja gospodinjske evidence.

Velike družine z najmanj štirimi otroki, starimi do 18 let, so do 31. 12. 2020 lahko dokazovale izpolnjevanje pogojev za znižanje plačila letne dajatve za vozilo tudi na osnovi potrdila iz gospodinjske evidence.

Tudi velike družine z najmanj tremi otroki, starimi do 18 let, so bile oproščene plačila davka na motorna vozila na

podlagi potrdila iz gospodinjske evidence.

Po novem se bo upravičenost dokazovala z drugimi dokazili. Stranka lahko na upravni enoti zaprosi za izdajo potrdila iz matičnega registra o svojih potomcih.

V tem primeru izkaže upravičenost samo z enim potrdilom. Lahko pa zaprosi za izdajo izpiskov iz matičnega registra o rojstvu otrok. V tem primeru je treba izdati več izpiskov.

Za izdajo potrdila iz uradne evidence in izdajo izpiska iz matičnega registra je treba plačati takso v višini 3,00 evre.

Upravna enota Vrhnika

Organski odpadki

Organski odpadki zavzemajo velik delež ločeno zbranih odpadkov (40 %).

Zbiranje organskih odpadkov iz gospodinjstev v občinah Borovnica, Log - Dragomer in Vrhnika spada v sam vrh ločenega zbiranja v Sloveniji.

S projektom Kompostirajmo, vrni mo naravi, ki ga izvajamo že nekaj let, skušamo spodbuditi čim več občanov, da bi organske odpadke kompostirali doma v svojih kompostnikih. V vseh treh občinah trenutno kompostira biološko razgradljive odpadke 26 % gospodinjstev, medtem ko 74 % gospodinjstev oddaja biorazgradljive odpadke iz zelenih zabojnikov. V letu 2020 smo zbrali 3688 ton biološko razgradljivih odpadkov, kar znaša 146 kg/občana.

Možnost lastnega kompostiranja

Občane ozaveščamo o možnosti lastnega kompostiranja doma. Zeleni zabojnik, v katerem sicer zbirajo biološko razgradljive odpadke, lahko občani v JP KP, d. o. o., brezplačno zamenjajo za kompostnik.

Odvoz organskih odpadkov

Od 15. decembra do 28. februarja odvažamo organske odpadke na 14 dni, preostali del leta pa tedensko.

Največ težav

nam pri zbiranju bioloških odpadkov povzroča različna embalaža, tako

imenovane PVC- vrečke, ki jih nekateri občani odložijo v zelene zabojnike kar skupaj z biološko razgradljivimi odpadki.

Zelo pomembno pri zbiranju organskih odpadkov

– V zabojnik za organske odpadke odlagamo organske odpadke razsute (dovoljene so samo biološko razgra-

dljive ali papirnate vrečke).

– V zabojnik za organske odpadke spadajo le biološko razgradljivi odpadki, med katere spadajo tudi papirnati prtiki in papirnate brisačke.

– V zabojnik za organske odpadke ne odlagajte tekočih ostankov hrane in olja ter odpadkov, ki spadajo v druge zabojnike.

Prvinska nega – nuja večja od telesnih potreb

Zadnje dni nas razveseljuje sonce.

Če trimesečne zime ne bi preživela v neprekinjeni megli, bi težko opazila, kakšno moč ima nad mano Sonce.

Morda nima moči nad mano, le na moje telo, kljub temu pa danes, po 14-dnevem nastavljanju soncu opažam, da sta se tudi v mojo misel, razpoloženje in počutje začeli vrvitati toplota in svetloba. Včasih sem hotela verjeti, da nad mano nima moči nič in nihče. Prav imam, če se s tem obračam na drugega člo-

veka. Le-ta nima moči nad mano, naj dela, kar hoče. Porabila sem 50 let, da sem prišla do te osebne moči, iz katere me dejanja drugih ne vržejo iz tira in ne porušijo občutljivega notranjega ravnovesja. Sem pa še kako odvisna od narave in nadnaravne moči, ki jo poraja.

Vse bolj opažam, kako mi, zaradi človekovega delovanja, trpi telo. Neprekinjeno brnenje in smrad, ki ga človekovo delovanje pušča za seboj, načanja tudi živce in ruši ubranost ter polno zmoglost mojega delovanja. Telo je iz narave in potrebuje naravno, da lahko

deluje ... Bistvo živo vodo, eteričen gozdni zrak, melodijo narave, dotik živega, energijo dreves, sonca in zvezd.

Do svojega 30. leta sem bila tako zaposlena z zadevami tega sveta, da nisem opazila menjavanja letnih časov. Tako kot vsi sem bila rojena in priučena v umeten svet, z umetnimi frekvencami in povsem neživljenjskimi cilji in ritmi. Brez telesa, ki mi je vel in zboleval, se ne bi nikdar zbudila iz strašne kome. Ravno telesno propadanje me je izvrglo iz zatopljenosti vase in od takrat naprej

postalo vodilo uravnavanja misli in početij v mojem vsakdanu.

Telo je živo, četudi jaz nisem. Doživlja me v realnem času. Če mu pazljivo prisluhnem, me natančno vodi skozi miselne zablode, od katerih moram vsako doživeti, jo prepoznati in zavestno opustiti. Brez nasičenja z naravnim mi to ne bi uspelo. Ob vsaki priložnosti sem se zatekala v gozd in tudi kadar je ni bilo, sem si jo vzela kot nujo, večjo od telesnih potreb.

Ni močnejšega zdravila od gozdnega odmika, ki vas za kratek čas odreže od prisiljenega vsakdana in vam dovoli, da prvokrat s telesom začutite svobodo, poln dih in lahkost bivanja. Ko se vam to enkrat zgodi, ima vaše telo popolnoma nova merila dobrega počutja, po katerem bo odtlej hrepenelo. Koliko smo naravni? Vprašajmo se, kdaj smo bili nazadnje en dan sami v gozdu, ne da bi spregovorili besedo? Kdaj smo nazadnje v njem prespali? Vidite, poznam odgovore in vem, kako otopela in bolna so naša telesa, ki ne zmorejo več niti zahrepeneti po naravnosti.

Marjeta Šumrada

Ana svetuje

S (telo)vadbo nad stres

Tako v Sloveniji kot v vsem razvitem svetu se velika večina žal premalo giblje. Tako tudi pešajo naše gibalne sposobnosti.

Zaradi pomanjkljivih aktivnosti se stres povečuje in v naše zdravje se zajedajo mnoge bolezni. Poleg tega pa nas čakajo: naporno delo v službi, prenatrpan urnik, skrb za otroke, nenadne življenjske spremembe – vse to so dejavniki, ki prebogosto povzročajo stres.

Kako se lahko soočimo z njim?

Raziskave potrjujejo in tudi sami zagotovo že veste, kako koristno je gibanje v boju proti stresu. Med telesno vadbo se namreč sproščajo t. i. hormoni sreče (gre za »naraven« morfijski znotraj telesa), ki zmanjšujejo negativne vplive stresnih hormonov in pomagajo pri dose-

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela.
ana@motivacijainsvetovanje.si, www.motivacijainsvetovanje.si
Tel: 040 126 826

pogosto spominjata na napor, nekaj, kar je treba zdržati in čim hitreje dokončati, nekaj, kjer se je treba potiti, dvigovati, preskočiti ali premagati. Vse to pa se verjetno ne ujema z vašimi vsakdanjimi dejavnostmi. Veliko ljudi zmotno misli, da sta pri športni vadbi potrebna neusmiljeno udejstvovanje in trpljenje ob določenih aktivnostih.

Verjamem, da po napornem delovnem dnevu opravite zelo intenziven trening ali pretečete deset kilometrov. Hkrati pa menim, da to niti ni potrebno. Morda lahko za začetek poiščete že obstoječo možnost za aktivnost, ki je lahko dostopna in tako brez težav popestrite svoje dni.

Torej: v vsakdanjik lahko vključite različne manjše aktivnosti. Pomembno je, da začnete počasi in postopoma.

Kako? Na poti v službo lahko del poti prehodite (več kot sicer). Med gledanjem televizije lahko

naredite nekaj vaj ali pa uporabite sobno kolo (na katerem se že dolgo nabira prah ali ga uporabljate za obešanje perila).

Torej, pohodite stres in ga pustite na dnu stopnic

Hoja je odlična način za ohranjanje kondicije.

In kadar malo pospešite in podaljšate razdaljo, dobite preprosto obliko aerobne vadbe, ki poveča občutek duševnega in telesnega počutja. Je tudi dober način, kako se spoprijeti s stresom in umiriti um. Preverite lahko tudi, ali je v vaši bližini dovolj stopnic, ki jih lahko prehodite. Pogosto je okoli nas veliko priložnosti za hojo po stopnicah. Če pa imate na izbiro stopnice ali dvigalo, brez pomisleka izberite stopnice!

Štejejo tudi majhni koraki.

Vsako gibanje šteje le, če ste pri tem dosledni. Tudi preproste vaje delujejo.

Kratek sprehod ali dihalne vaje ob računalniku, prav vse šteje. Ne glede na to, katero vadbo si izberete, ne zadajte si prevelikih izzivov že na začetku. Postopoma boste zagotovo prispeli na cilj.

Vadba torej povzroča prijazen stres! Ljudje, ki so fizično zmereno aktivni, v povprečju lažje in bolje spijo, imajo boljšo vitalno kapaciteto, so bolj optimistični, se počutijo boljše in lažje pre-

magujejo vsakodnevni stres.

Kako spodbujati otroke?

Da smo jim preprosto ali težko, kakor za koga, a za vsakega dobro, dober zgled. Da na primer ustvarimo navado rednih sprehodov, odkrivanj novih poti v gozdu, da z navdušenjem uživamo v svobodi gibanja. Da se pogovarjamo, kako je lepo, kadar se ukvarjajo z športnimi vadbami in prostimi igrami z vrstniki.

Ohranjajte motivacijo

Pomembno je ohraniti motivacijo. Morda velja pogovor, da bolečina rada išče družbo. Morda se vam je v telovadnico, na tek ali sprehod zabavneje odpraviti v družbi. Vadba je lahko veliko zabavnejša, če se odpravite v družbi.

Dandanes lahko preprosto, s pomočjo sodobne elektronike pridemo do koristnih vadbenih programov, ki nas lahko motivirajo in ohranjajo v kondiciji in tako vadimo kar doma.

Če radi berete knjige, vam priporočam, da jih tudi poslušate. Med hojo ali tekom nam pozornost veliko manj bega, imamo svoj mir in se ne nahranimo samo miselno, ampak tudi gibalno. Kar nekaj slovenskih zvočnih knjig je na spletu, odlične pa so tudi številne zvočne oddaje oziroma podka-

sti, kar je lahko tudi motivacija za gibanje. Če pa med vadbo raje poslušate glasbo, izberite motivacijsko glasbo, vaše telo in duša vam bosta hvaležna. Lahko si polepšate dan že zjutraj

Jutranja aktivnost je odlična način, da se pripravite na morebitne strese pozneje v dnevu. Posebno aerobna vadba vnese v telo več kisika, kar omogoča večjo zbranost pri delu. Če to aktivnost še malo podkrepimo, prinese še boljše rezultate, več endorfinov in večjo sproščenost.

Prav lepo je, da gojimo domišljijo, ni pa dobro, da živimo le v njej. Naučimo se torej tudi ugasniti zaslon in odpreti vrata. Stopimo ven, v naravo in se razživimo z vsem telesom.

Razmišljajte pozitivno in nasmešek na ustnice!

Če potrebujete osebo, ki vam bo pomagala poiskati in zgraditi nove možnosti v medsebojnih odnosih, potrebujete spodbudno besedo, nasvet ali imate vprašanje, lahko stopite v stik z mano.

Prisrčno vabljeni, da skupaj vnesemo več sproščenosti v naša življenja!

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela

Ne čakajmo – stop nasilju!

Nasilje je treba nemudoma prijaviti!

Na Centru za socialno delo Ljubljana opazamo, da je delež neprijavljenega nasilja v družini še vedno mnogo večji od uradnih podatkov. Nasilje med družinskimi člani, še posebno v intimno partnerskih odnosih je pogosto prikrito, dogaja se za zaprtimi vrati, zato ga je tudi težje prepoznavati in preprečevati.

Žrtve pogosto potrebujejo veliko strokovne podpore in pomoči, da zmorejo spregovoriti o nasilju. Opazamo tudi, da je nasilje v družini v Sloveniji še vedno stigmatizirano in da je toleranca do nasilja, kljub izboljšanju situacije v zadnjih letih, še vedno prevelika. Na Centru za socialno delo Ljubljana zagovarjamo ničelno tolerance do nasilja in s svojim delovanjem aktivno ozaveščamo strokovno in laično okolje pri njegovem prepoznavanju in

prijavljanju. Za nasilno vedenje je vedno odgovoren povzročitelj nasilja, nasilje ni konflikt in zanj ni opravičila!

Podatki, ki jih centri beležijo v povezavi z obravnavo nasilja v družini, kažejo, da je še vedno visok odstotek primerov, v katerih so žrtve nasilja v družini ženskega spola. Posebej poudarjamo, da so otroci žrtve nasilja tudi, če so ob nasilju le prisotni in ne doživljajo neposrednega nasilja, ali če živijo v okolju, kjer se nasilje izvaja. Otroci kot žrtve nasilja imajo prednost pri obravnavi.

Nujnost prijave

Vsako nasilje je treba prijaviti. Vsaka žrtev ima na voljo različne vrste in vire pomoči, s katerimi ji lahko pristojne institucije pomagajo pri reševanju njene ogroženosti. Center za socialno delo je osrednja institucija pri obravnavi nasilja v družini. Na centru bomo žrtvi ponudili možnost spremljevalca, ki jo lahko spremlja na Policijo, da lažje pove svojo zgodbo.

Grožnje je vedno treba vzeti skrajno resno

Povzročiteljeve grožnje in žrtvine strahove center vzame skrajno resno. Najnevarnejši čas za žensko je takrat, ko želi ali zapusti nasilnega partnerja, ker bo uporabil vse načine, da

jo bo pridobil nazaj. Povzročitelji navadno to počno toliko časa, dokler jih sistem jasno in odločno ne ustavi. Naloga centrov za socialno delo je, da skupaj z žrtvijo naredi vse, da jo zaščiti, pri tem pa je zelo pomembno, da žrtev natančno povprašamo o njenih strahovih in grožnjah, ki jih je izrekel povzročitelj nasilja v družini.

Nudenje informacij in pomoči žrtvam

Kadar se oseba obrne na center za socialno delo zaradi nasilja v družini, ji najprej posredujemo vse informacije, ki jih potrebuje, in jo seznanimo z vsemi organizacijami, kamor se lahko obrne. Takoj od začetka žrtvi nudimo vso pomoč, ki jo ob tem potrebuje.

Vloga in naloge Policije

Policija kot institucija največkrat prva vstopi v družino, se sooči z obravnavo in preiskavo nasilja v družini. Policija ima možnost, da žrtev nasilja zaščiti tudi tako, da povzročitelju nasilja izreče ukrep prepovedi približevanja.

Kaj lahko pričakujejo žrtve?

• Center za socialno delo se mora na vsak primer nasilja v družini, o katerem je obveščen, odzvati in takoj začeti s postopki za zaščito

Kam po pomoč?

Policija (intervencijska številka)	113
Nujna medicinska pomoč	112
Najbližji center za socialno delo:	
CSD Ljubljana, enota Vič Rudnik Tržaška cesta 40, Ljubljana	01 200 21 40
CSD Ljubljana, enota Vrhnika Ljubljanska cesta 16, Vrhnika	01 750 62 70
CSD Ljubljana Koordinatorica za preprečevanje nasilja	031 390 265
Društvo SOS telefon	080 11 55
Društvo za nenasilno komunikacijo	01 434 48 22
Združenje proti spolnemu zlorabljanju	01 431 33 41
Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja (Društvo ženska svetovalnica)	031 233 211
Psihosocialna pomoč ženskam žrtvam nasilja Krizni telefon čez vikende	01 25 11 602 051 33 88 11

žrtve nasilja v družini na način, ki je zanje varen.

• V primeru neposredne ogroženosti zdravja in življenja žrtve svoje začetne aktivnosti takoj uskladi s Policijo in ukrepa za zaščito žrtve – pomoč pri odhodu v krizni center za žrtve nasilje, odhodu v krizni center za mlade, varno hišo ali drugo varno lokacijo oziroma napo-

titev v zdravstveno oskrbo.

• Skupaj z žrtvijo razišče situacijo in opredeli problem nasilja, oceni njeno psihofizično stanje in njeno socialno podporno mrežo, izdelava začetno oceno ogroženosti, pripravi varnostni načrt z namenom zagotovitve njene trenutne varnosti in

krepitev moči v konkretnem položaju.

• V nadaljevanju center za socialno delo žrtve spremlja, izdelava dolgoročni načrt pomoči za varnost žrtve, vključni druge pomembne institucije, ki so pomembne za zaščito žrtve, po potrebi skliče multidisciplinarni tim.

Skrito nasilje v času epidemije

V času epidemije na Centru za socialno delo Ljubljana nismo zaznali povečanja primerov nasilja v družini, kar pa ne pomeni, da se je nasilje v družini zmanjšalo. V času epidemije so bili po večini družinski člani doma. Žrtve je težje klicala ali poiskala pomoč, ker je bil povzročitelj nasilja prisoten. V tem času je nastala negotovost, večji strah, nejasna prihodnost, finančna stiska in so se žrtve težje tudi odločale za odhod od doma. Žrtve nasilja v družini so bile še bolj izolirane od sorodnikov, prijateljev in njim pomembnim osebam.

V letu 2020 zabeležili 680 prijav

Na Centru za socialno delo Ljubljana, v katerega sodi osem enot centra za socialno delo (Ljubljana Center, Ljubljana Ši-

Urška svetuje

Prevelika pričakovanja v partnerskem odnosu?

Ljudje imamo zavestne in nezavedne predstave, kakšen je za nas idealen partner, idealen partnerski odnos in mi sami v partnerskem odnosu. Predstave so lahko bolj ali manj realne in posledično imamo ob manj realnih predstavah več nepotrebnih težav v partnerskem odnosu.

Veliko ljudi se srečuje in trpi zaradi nezadovoljstva v partnerskem odnosu. Na začetku partnerske zveze so zelo prisotni hormoni in velika pričakovanja, zato partnerja drug drugemu pogosto kažeta drugačno sliko kot je v resnici. To se zgodi popolnoma na nezavedni ravni. Ko hormoni popustijo in zaljubljenost počasi izzveni, nastane soočanje z realnostjo, ki je pogosto zelo boleča. Partnerja postajata iz dneva v dan bolj nezadovoljna, saj se srečujeta s pričakovanji, velikokrat pa se iz-

kaže, da se je »orodja« za boljše razumevanje in komuniciranje treba naučiti, ga preoblikovati. Zato je zelo pomembno, na kakšen način gremo v partnerski odnos. Največ nerazumevanja in nesporazumov povzroča troje pričakovanj, ki jih opisujem v nadaljevanju.

Pričakovanje, da nas bo partner osrečil

Srečni moramo postati sami po sebi. To se je treba naučiti, saj nas tega ni nihče učil. Ka-

kovosten partnerski odnos sestavljata dve samostojni srečni osebi, potem se sreča samo še potencira in na tak način pride do principa ljubezni.

Obsojanje partnerja za svoje nezadovoljstvo

Za svoje nezadovoljstvo moramo vedno poiskati vzrok pri sebi. Partner nam le stimulira naše šibkosti in nam na neki način pokaže ogledalo. Večinoma je napačno razumevanje, kaj je smisel partnerstva. Kakovostno partnerstvo niso le hormoni, metuljčki v trebuhu, romantične noči, ampak razumevanje, učenje in spreminjanje. Bodisi smo že v partnerskem odnosu ali pa si želimo nov partnerski odnos. Če smo v partnerskem odnosu, je zelo pomembno prepoznati, ali je trenutno partnerstvo le stopnička proti idealnemu partnerskemu odnosu ali pa je končna destinacija. Gotovo imate prijatelja ali prijateljico, ki ne prestopa meja partnerje, a rezultati so strašljivo podobni. Nekateri pa imajo pravega partnerja, a ga ne cenijo, ker ne cenijo sebe, se nimajo dovolj radi.

Če si doslej sami še niste razjasnili glede svoje partnerske zveze, potrebujete pomoč nekoga, ki ima na tem področju veliko izkušenj in rezultatov. S pomočjo strokovnjaka boste lažje delali na sebi na pravi način, saj sami sebe žal ne vidimo. Ko vemo, kje smo in kam želimo iti, se bomo lažje čim bolj potrudili. Vendar za vse to potrebujemo veliko znanja in volje za spremembe.

Poskušati spreminjati partnerja

Spreminjamo lahko samo sebe, zato je zelo pomembno, da se zavedamo, kaj nosimo v sebi, kakšno genetiko, kakšne odnose so imeli naši starši in stari starši. V vsakem primeru lahko veliko spremenite v svojem odnosu, vendar se je treba naučiti, kako na pozitiven način, brez manipulacije vplivati na partnerja, da se vzpostavi harmonija v odnosu.

Če partnerja ne razumeta, kaj se dejansko dogaja, in se ne znata iskreno pogovoriti o svojih predstavah in pričakovanjih, nastanejo nepotrebni konflikti in zamere, v katerih velikokrat največjo škodo utrpijo otroci. Na psihoterapijah velikokrat opozorim kliente, da lahko spremembe, ki jih bodo naredili skozi terapevtski proces, privedejo do konfliktov v partnerskem odnosu, ki jih prej ni bilo, če se tudi druga stran ne bo spremenila. Ali ste res veliko naredili na sebi, boste najlažje ocenili po svojem rezultatu. Če rezultat ni tak, kot si ga želite, verjetno ne delate sprememb na dovolj pravi način. Strokovnjakova pomoč na tem področju nas pripelje do tega, da se naučimo delati spremembe prav in na učinkovit način.

Ali ljudje v partnerjih res podzavestno iščemo tisto, kar smo imeli radi ali kar nas je motilo pri starših?

Pogosto v partnerjih oziroma partnerskih odnosih iščemo

tisto, kar smo imeli radi, in pa po drugi strani tudi, kar nas je motilo. Iščemo tudi nasprotno tistemu, kar nam ni bilo všeč. V partnerskih odnosih iščemo ponovitev nekaterih vzorcev partnerskega odnosa staršev, iščemo tudi ponovitev prijetnih elementov v svojem odnosu do nasprotnega spolnega starša v otroštvu, če govorimo o heteroseksualnih odnosih. Velikokrat poskušamo v partnerskem odnosu pozdraviti tudi otroške travme, izgube zaupanja, napačne, ki si jih nismo odpustili, itn.

V odnosu, ki ponudi tisto, kar je primanjkovalo pri starših, je mogoče sčasoma prerasti svoja otroška prikrajšanja in pričakovanja. Tak korektivni odnos nam lahko ponudi šele psihoterapevt – za partnerstvo je to navadno prevelika zahteva. Prikrajšanja se po navadi našajo na občutek sprejetosti, naklonjenosti, razumevanja, podpore samostojnosti, prepoznavanje in oblikovanje zdravih meja ali pa na prepoznavanje in izražanje želja, potreb in motivov. V vsakdanjem življenju je pozornost znotraj odnosov razdeljena med vse udeležence: v nekaterih bolj, v drugih manj enakovredno.

V terapevtskem odnosu pa je pozornost namenjena izključno klientu. Oba, klient in terapevt, se posvečata samo klientu, njegovim občutkom, čustvom in težavam. Psihoterapevt v tem okviru pomaga prebrskati čustvene prikrajšanosti in razočaranja ter zgraditi stvarnejši in bolj konstruktiven odnos do

sebe in drugih. Zato pravimo, da je v psihoterapiji ODNOS tisti, ki zdravi.

Pričakovanja – stvarna in pretirana

Razumeti in sprejeti je treba, da so nekatera naša pričakovanja, ki vedno znova pripeljejo do razočaranj, nestvarna in se preprosto odpovedati temu, česar od staršev nismo dobili, čeprav nam je takrat pripadalo. Mnogi po nekaj razočaranjih to storijo, vendar je precej tudi tistih, ki so bili v otroštvu preveč prikrajšani, da bi se takim pričakovanjem zmogli odpovedati.

Ko bomo kot zrela odrasla oseba začeli jasno postavljati stvarna pričakovanja, potrebe in meje ter prepoznavati in spoštovati meje drugega, se bo tudi partner, če je le dovolj čustveno zrel, do nas vedel kot do odrasle osebe. Partnerski odnos lahko spremenimo samo tako, da spremenimo sebe in svoj odnos do sebe in drugih.

Pot do tja ni kratka in ni lahka. A če vprašamo tiste, ki so jo že prehodili, je vredna vsake solze, vsakega besa, sramu, jeze, vsakega občutka nemoči, obupa in še česa, kar občutimo vmes, zato, da lahko na vrhu zadihamo svobodno.

*Urška Jesenovec, mag. zakonskih in družinskih študijev, zakonska in družinska terapevtica
jesenovecurska@gmail.com
031 544 095*

ška, Ljubljana Vič Rudnik, Ljubljana Moste Polje, Ljubljana Bežigrad, Grosuplje, Vrhnika in Logatec) smo v letu 2020 skupno zabeležili 680 vseh informacij oziroma prijav nasilja v družini, od tega je Policija v 125 primerih izrekla ukrep prepovedi približevanja povzročitelju nasilja proti žrtvam nasilja v družini. Realiziranih je bilo 43 namestitvev v varno okolje.

Znak za pomoč v primeru nasilja

Oseba, ki doživlja nasilje, pokaže znak osebi na drugi strani tako, da najprej pokaže odprto dlan, nato palec premakne na dlan in ga pokrije z drugimi prsti. Oseba pri tem ne uporabi nobenih besed in lahko to opravi na skrivaj, ne da bi povzročitelj, če je v bližini, to opazil.

Ob množični uporabi spletnih orodij in videoklicev je znak za pomoč vedno bolj prepoznaven, tudi v Sloveniji. Delite ga tudi vi!

Center za socialno delo Ljubljana

Kljub covidu-19 je sodelovanje v Programu Svit modra odločitev

Poskrbite za svojo rit,
odzovite se v Program Svit!

Svit 10 let
www.program-svit.si

Marec je mednarodni mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, ko opozarjamo na pomen preprečevanja in zgodnjega odkrivanja bolezni. V Sloveniji je rak debelega črevesa in danke med petimi najpogostejšimi raki pri obeh spolih skupaj. Za rakom debelega črevesa in danke povprečno vsako leto zbolijo več kot 1.300 ljudi, čeprav je rak na debelem črevesu in danki ena izmed redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s presejanjem.

V Sloveniji za to skrbi Program Svit, državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki.

S Programom Svit zmanjšujemo število na novo zbolelih ljudi ter raka odkrivamo v zgodnejših stadijih, kar bolniku omogoči lažje in učinkovitejše spopadanje z boleznijo ter posledično izboljša kakovost bolnikovega življenja. V letu 2020 je bilo presejanih 176.731 oseb oziroma 60,05 % povabljenega populacije, kar je primerljivo z letom 2019, ko je bilo presejanih 180.685 oseb oziroma 61,30 % povabljenega populacije.

Program Svit v času epidemije covid-19

Pri Programu Svit v drugem valu epidemije covid-19 izvaja-

mo presejanje v običajnem obsegu, a ob preišljenih in strogo zaščitnih ukrepih, ki ščitijo udeležence in izvajalce programa. Pri tem sta v veliko pomoč dobra organiziranost programa in uvedba storitev eZdravja, ki so začele

delovati že pred epidemijo, saj omogočata pošiljanje vzorcev po pošti in napolitev na kolonoskopijo s pomočjo eRecepta in eNapotnice.

To zmanjšuje fizične stike med izvajalci zdravstvenega varstva in pacienti. »Naj ob tem poudarim, da kolonoskopije izvajamo skladno z najvišjimi higijenski standardi in velik poudarek namenjamo upoštevanju vseh higijenskih ukrepov, zato je za varnost oseb, ki pridejo na pregled in zdravstvenih

delavcev, ki preiskavo izvajajo, zagotovljen visok nivo zaščite. Pri odzivu na vabilo v program niso potrebni stiki z drugimi osebami. Na kolonoskopijo naročamo samo zdrave paciente, ki morajo nositi masko in so brez simptomov za okužbo dihal. Zdravniki in ostali zdravstveni delavci uporabljajo pri izvajanju kolonoskopij vsa potrebna osebna varovalna opremo,« je povedala dr. Dominika Novak Mlakar, vodja Programa Svit.

Izvajanje Programa Svit v letu 2021

Letos aktivnosti vabljenja in presejanja v Programu Svit potekajo po predvidenem načrtu. To pomeni, da vsak mesec k sodelovanju v Programu Svit povabimo do 25.000 oseb in tistim, ki so vabilo že prejele in se nanj niso odzvale, posredujemo opomnik. Vabilo in opomnik vključujeta Izjavo o prostovoljnem sodelovanju v Programu Svit.

Če se oseba odloči za sodelovanje in nima izključitvenih določil, prejme komplet testov za odvzem vzorcev blata. Odzivnost pri vračanju vzorcev blata je dobra, kar pomeni, da se kljub covidu-19 vabljeni odločajo za sodelovanje v presejalnem programu. Osebe, ki so imele pozitiven izvid analize vzorcev blata, naročamo na kolonoskopijo skladno s termini, ki nam jih sporočajo izvajalci.

V Program Svit se je treba odzvati vsaki dve leti

Kljub izjemnim uspehom Programa Svit se vabilu v pro-

gram še vedno ne odzove vsaka tretja oseba v ciljni starosti. V program se za 10 odstotnih točk slabše odzivajo moški v primerjavi z ženskami. Med moškimi je najnižja udeležba v program v starostni skupini med 50 in 54 letom, pri ženskah pa se najslabše odzivajo ženske, stare 70 let ali več.

Rak na debelem črevesu in danki se v telesu razvija več let, preden se pojavijo prvi simptomi. Ko jih opazimo in pomislimo, da z našim zdravjem morda nekaj ni v redu, je mnogokrat bolezen že napredovala, zato je pomembno, da ukrepamo prej.

Prav tako morebitne spremembe na steni črevesa ne krvavijo nujno pri vsakem odvajanju. Lahko se zgodi, da ravno v času, ko smo delali test, spremembe niso krvavele, torej krvavitve nismo mogli zaznati, kljub temu pa je mogoče, da se je v našem telesu bolezen že začela razvijati. Če pa se v program odzovemo redno vsaki dve leti, zelo povečamo možnost, da morebitno bolezen še pravočasno zaznamo in jo uspešno odstranimo.

Z udeležbo v Programu Svit lahko naredimo največ za svoje zdravje in kakovost življenja, saj do 65 % odkritih rakov odkrijemo tako zgodaj, da pacienti ne potrebujejo onkološkega zdravljenja. Naj ob tem poudarimo, da je sodelovanje v Programu Svit kljub covidu-19 varno. Zato vse,

ki prejmejo vabilo v program, zelo spodbujamo, saj se nanj tudi odzovejo.

Sodelovanje v Programu Svit je modra odločitev.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Vabilo

»Vabilo v Program Svit je srečka, ki je vedno dobitna.

Če je izvid negativen, v črevesu ni nevarnih predrakavih sprememb, če pa je izvid pozitiven, se naš zdravstveni sistem takoj odzove in ti nudi najboljše zdravljenje.

Pomembna je udeležba vsaki dve leti.

Lahko smo ponosni, da imamo v Sloveniji najboljši program za odkrivanje in zdravljenje raka na debelem črevesu na svetu,« je povedal ambasador Programa Svit mag. Samo Podgornik.

Že nekaj časa opazujem, kako izmuzljiva je postala naša kmečka logika, ki smo jo še ne dolgo nazaj uporabljali za vse, kar nam je v življenju povzročalo težave in pomisleke. Včasih celo sama začenjam verjeti, da se vse, kar je v življenju dobrega, plača. Ampak ni vedno tako. Le navaditi se moramo ponovno zaupati svoji presoji in intuiciji.

Če današnji človek potrebuje pomoč pri težavah s hrbtenico in sklepi, bo takoj dobil sto in eno ponudbo za visokocenovno obutev, ki lahko zelo zamaje mesečni proračun posameznika.

Morda bo moral na mnoge samoplačniške preiskave in terapije, da najdejo vzrok težav. Verjetno pa noben od strokovnjakov ne bo predlagal bosonoge hoje. Zakaj tudi bi, če pa je pogosto prepoznana kot primitivna oblika, ki jo marsikdo morda enači z revščino. Zakaj bi nekdo hodil bos, če pa premore toliko parov različne obutve?

Sama sem se z bosonogo hojo spogledovala že leta. Ne vem, kar nekako sem začutila, da moje noge potrebujejo oemljitev.

Žal sem ena tistih, ki ima izredno občutljiva stopala in mi je že poletna odbojka in razbeljeni mivki povzročala precejšnje trpljenje. Prav spomnim se prvega poskusa, ko sem se na začetku poti v Star maln sezula in noge položila na drobce ostrega peska, ki se mi je v trenutku boleče zažrl v nežno kožo, vse do krvi.

S trpečim izrazom sem ugleдалa še bližajoče vozilo in z grozo ugotovila, da se spravljam v nevarno situacijo, saj je bila moja hitrost premikanja podobna hoji po razbitem steklu. V tistem trenutku sem se vdala in si priznala, da morda pa nismo vsi za vse.

V poznem poletju, nekaj let nazaj, sem se impulzivno odločila, da se bom udeležila posebne vrste dopusta. Takega, ki poveže z naravo in njenimi naravnimi zakonitostmi. In takega, ki res nikoli ne pozabiš, saj ponovno odkriješ odnos s sabo.

Na tistem dopustu sem spoznala kar nekaj ljudi, ki so redno hodili bos. Najbolj pa me je navdušil mladi Marco iz Nemčije.

Pri svojih 21 letih je že pet let bosonog. Rekel je, da je najve-

čja poguba za stopala mestna »jungla«, polna asfalta, ki se kar zapeče na kožo stopal.

Ko sem ga vprašala, ali ima veliko trde kože na svojih stopalih, saj sem mislila, da se telo na tak način zaščiti, mi je pokazal svoja stopala, ki mu bi jih zavidala marsikatera ženska. Koža njegovih stopal je bila nežna in rožnata.

Morda je bilo tu in tam opaziti kakšno drobno urezino, ampak nič podobnega mojemu predpostavljaju.

Ker sem si že prvi dan dopusta nerodno poškodovala peto (padla sem iz neutrjene pastirske škarpe, ko sem iskala pot do plaže), sem se navkljub poškodbi odločila, da si bom celjenje moje preklane kože na peti dopustila s terapijami bosonoge hoje, ki je ob obali, med vsemi borovčki, še toliko prijetnejša.

Na začetku precej nerodna hoja se je počasi počasi stopnjevala v vedno bolj čvrst korak (z upoštevanjem bolečine v peti, seveda). In, verjeli ali ne, na koncu dopusta, v roku šestih dni, se je moja rana na peti popolnoma zaprla in videti je bilo le še nakazane sledi poškodbe.

Trdno odločena, da bom novo spoznanje prenesla v svojo vsakodnevno prakso, sem se vrnila domov in začela trenirati. Moj največji izziv je bil tisti, ki me je pred leti takoj onemogočil – makadam na poti v Star maln.

Prvič sem zmogla le nekaj metrov. A se nisem vdala. Postopoma sem prišla do stopnje, ko sem z lahkoto prehodila celotno dolžino poti, vse do mojega doma.

Sedaj, če je le mogoče, redno hodim z bosimi nogami, saj mi tovrstna hoja predstavlja izre-

dno blagodejno terapijo v težjih in predvsem bolj stresnih dnevih.

Ugotavljam, da se po nekaj deset metrih čvrste hoje telo začne segrevati. In čeprav bi mislili, da me zaradi bosih nog bolj zebe, je ravno obratno.

Telo se segreje in mikromasaža stopal hitro požene kri po telesu. Moje misli se sprostijo ne glede na stopnjo napetosti. Dejansko nastane proces, ko vse balastne misli zapustijo moj razum in ostane le prisotnost v trenutku. Vsakokrat, ko se vrnem domov in najprej dobro umijem svoja stopala, v meni odmeva hvaležnost do življenja in odnosa z naravo.

Sedaj se ozračje in zemlja že počasi segrevata in to obdobje je kot nalašč za lastno izkušnjo prednosti bosonoge hoje. Priporočam vam, da si za začetek izberete lažje terene, kot so travnate ali gozdne površine. Pozneje, ko se telo navadi te vrste hoje, stopnjujete težavnost terena.

Pozornost vsekakor namenite vašim sklepom. Na začetku boste verjetno presenečeni, kako trdo izzveni korak brez podplata iz sodobnih materialov. In kako obremenjeni so naši sklepi, ko amortizirajo vso težo naših teles. Kmalu pa boste opazili, kako hitro se telo znebi vseh bolečin lokomotorne sistema. Bosonoga hoja je zato zelo priporočljiva za težave s hrbtenico, saj jo spravlja v pravilno fiziološko lego.

Bosonoga hoja ima mnogo pozitivnih učinkov na zdravje. Le nekaj učinkov na samo telo: – boljši nadzor nad položajem stopala, ko stopimo na podlago,

– izboljšanje ravnotežja, proprioceptije in ozaveščenosti telesa, kar lahko pomaga pri lajšanju bolečine,

– boljša mehanika stopal, kar lahko privede do izboljšane mehanike bokov, kolen in jadra,

– vzdrževanje ustreznega obsega gibanja v sklepih stopala in gležnja, pa tudi ustrezna moč in stabilnost v mišicah in ligamentih,

– olajšanje zaradi neprimerno prilagojenih se čevljev, ki lahko povzročijo deformacije stopala,

– močnejše mišice nog, ki podpirajo spodnji del hrbta.

Seveda pa pozitivno učinkuje tudi na naše počutje, saj nas hitro prizemlji in nas poveže z zemljo.

Raziskave potrjujejo tudi, da redna bosonoga hoja vpliva na zmanjšanje vnetij v telesu, izboljša vzorec vašega spanja, krepi imunski sistem, zmanjšuje tveganje za srčnožilne bolezni, uravnava nevrološko delovanje in celo zmanjša vplive elektromagnetnih polj na naše telo.

Bosonoga hoja mi je vedno v veselje. Bolečina iskreno nikoli čisto popolnoma ne izzveni, le razum se preusmeri na pot in ne na neugodje. In ta del je zame osebno najbolj dragocen.

Vabljeni, da se preizkusite tudi vi. Morda najdete novo aktivnost, ki bo krepila ne le vaše telo, temveč tudi vaše zdravje in počutje.

Za morebitna vprašanja ali napotke mi vedno lahko pišete na monika@vitalmon.si.

Monika Kozjek (Vitalmon)

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Vabljeni na naše prireditve v aprilu 2021

Dostop do knjižničnih polic in izposoja/vračilo knjižničnega gradiva

Vabljeni, da si knjige izberete sami med knjižničnimi policami (upamo, da bo tako ostalo čim dlje). Veselimo se ponovnega snidenja v živo. Ker pa je situacija z epidemijo izredno nepredvidljiva, priporočamo, da redno spremljate naša obvestila na spletni strani knjižnice (www.ckv.si) in na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter in Instagram) oziroma pred obiskom pokličete na št. 041 265 126. Gradivo lahko vračate na knjigomatu v pritličju. Ostanite zdravi. Kolektiv Cankarjeve knjižnice Vrhnika

E-knjige in zvočne knjige

V naši knjižnici si lahko na daljavo brezplačno izposodite e-knjige prek portala Biblos in zvočne knjige prek aplikacije Audibook. Več informacij si lahko preberete v članku Eme Križič (Naš časopis, november 2020, stran 61), na spletni strani www.ckv.si ali na družbenih omrežjih.

Branje Cankarjevih besedil

V sodelovanju s Turističnim društvom Blagajana vas vsako sredo ob 16.00 vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Prijava na branje na daljavo, ki poteka v času epidemije: mirjam.suhadolnik@gmail.com. Morebitne spremembe ure ali lokacije preverite na spletni strani in družbenih omrežjih.

Doživeti Južno Korejo – potopisno predavanje dr. Andreje Jelen

Na kaj po navadi pomislimo, kadar slišimo Južna Korejo? Na visoko tehnologijo, dober življenjski standard, duhovno izročilo, dve Koreji ... Moder in rdeč krog na južnokorejski zastavi – jin in jang – predstavljata komplementarnost vseh stvari, kar je eno od glavnih vodil življenja Korejcev. Ste vedeli, da so bile obrazne maske in hrana za s seboj stalnica v Južni Koreji že več let pred poja-

vom koronavirusa? Korejce in življenje v Južni Koreji bo doživeto predstavila dr. Andreja Jelen, ki je tam živel in delala. Predavanje organizira Klub vrhniških študentov v sodelovanju s Cankarjevo knjižnico Vrhnika. Predavanje bo potekalo prek Facebook strani KVS ZAKON, in sicer v obliki »live« predvajanja. Se vidimo v četrtek, 1. 4. 2021, ob 18.00. Prijazno vabljeni.

Delavnica Priprava na maturitetni esej

Za maturanti je letos naporno in zahtevno leto. Pred vami pa je še matura. Da bi bili karseda dobro pripravljeni nanjo, v Cankarjevi knjižnici Vrhnika organiziramo priprave na maturitetni esej, na katerih boste predvidoma na 4 srečanjih skupaj z Andrejem Tomazinom, pisateljem in diplomantom primerjalne književnosti in slovenistike, predelali letošnja književna dela za maturitetni esej. Prvo virtualno srečanje bo v sredo, 7. aprila 2021, ob 17.00, za nadaljnje termine pa se boste udeleženci dogovorili z mentorjem. V primeru izboljšanja epidemiološke situacije bodo srečanja potekala v knjižnici.

Prijave pošljite na elektronski naslov an.tomazin@gmail.com do ponedeljka, 2. aprila 2021.

Vsi prijavljeni boste podrobnejše informacije o izvedbi prejeli preko elektronske pošte.

RAZSTAVE V CANKARJEVI KNJIŽNICI VRHNIKA

Razstava V objemu zvoka in slike

Gostimo regijsko razstavo otroških likovnikov JSKD OI Vrhnika: V OBJEMU ZVOKA IN SLIKE. Na mladinskem oddelku CKV.

Stalne razstave v prostorih Cankarjeve knjižnice Vrhnika

Ivanova skodelica

Ivanova skodelica je nastala v sodelovanju akademskega kiparja mag. Bojana Mavsarja in neformalne rokodelske skupine Kvakvačka.

Lesene zverinice Igorja Pavlovčiča na obisku pri vas doma

Igor Pavlovčič že od oktobra 2017 razstavlja svoje lesene zverinice v naši knjižnici. Njegove stvaritve razveseljujejo zaposlene, uporabnike in obiskovalce. Marsikdo nas je že povprašal o njih in si jih občudujoče ogledoval. Lani pa sva se dogovorila, da bo našim uporabnikom omogočil enomesečno brezplačno izposojanje umetnin na dom. Za več informacij/izposojanje njegovih umetnin pokličite na št. 041 363 755. Z željo, da je/bo umetnost dostopna vsem in vsakomur, vas lepo pozdravljam. Sonja Žakelj, direktorica Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Svetovalno središče Ljubljana – Ljubljanske urbane regije

Brezplačno in zaupno informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih:

– **informiranje** o možnostih učenja in izobraževanja (za poklic, strokovno izpopolnjevanje ali za prosti čas), o vpisnih pogojih, trajanju izobraževanja, učni pomoči, možnostih sofinanciranja izobraževanja odraslih ...

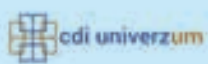
– **svetovanje** pri odločanju za primerno izobraževanje (neformalno, formalno, NPK), premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem (motivacija, učni stili, tipi, vaje za spomin, koncentracijo, načrtovanje učenja, kam in kako ...), pri načrtovanju in spremljanju izobraževanja, pri kariernem svetovanju (CV, različna testiranja ...).

Dejavnost poteka v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki enkrat na mesec*

1. sredo v mesecu: od 8. do 9. ure: skupinsko srečanje; od 9. do 11. ure: individualna svetovanja in informiranje.

* Svetovanja v času epidemije bomo izvajali prek videokonference, zato so obvezne prijave. Prijave zbiramo na mateja.vurnik@cdi-univerzum.si ali svetovalno.sredisce@cdi-univerzum.si.

Po prijavi vam bomo sporočili **povezavo do videokonference**.

VABLJENI V FB SKUPINO URE PRAVLJIC CKV

Spremljajte nas lahko v živo, vse posnelke si lahko kadarkoli pogledate tudi za nazaj. Zaenkrat so posnete ljudske pravljice: Zdravilno jabolko, Hvaležni medved, Gosposka in poljska miš ter avtorski pravljici Uroša Grilca Mali plac in Polh rogovilež.

CKV CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Klub vrhniških študentov in Cankarjeva knjižnica Vrhnika v drugi polovici aprila načrtujeta izvedbo **PREDSTAVITEV KNJIGE PLAN B Z BOŠTJANOM VIDEMŠKOM**.

Za točen termin in način izvedbe dogodka spremljajte facebook računa Kluba vrhniških študentov in Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center

Ljubljana - »NŠ PLAC« • • • CKV • • •

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

V skladu s trenutnimi sproščenimi ukrepi glede širjenja bolezni Covid-19 ter v upanju, da bo izboljšana epidemiološka slika trajala dalj časa, vas ponovno vabimo na naše aktivnosti v prostore Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Pri vseh dogodkih bo potrebno še vedno upoštevati varnostna priporočila NIJZ. Ker stanje ni stabilno, se lahko ukrepi ponovno spremenijo, zato prosimo, da spremljate aktualne informacije v zvezi z izvajanjem aktivnosti na spletni strani CKV, tel. 051 620 066 ali e-naslovu ckv.vgc@gmail.com.

Plesi v krogu

Plesi so lahkotni, igrivi in radostni. Plešemo v krogu, z enostavnimi koraki in ob čudoviti glasbi. Za ples ne potrebujemo partnerja. Plesi so primerni za vse generacije, tudi za starejše. Plesi v nas spodbujajo radost in veselje do življenja in počutimo se mlajši ter bolj gibki, v globljem stiku s seboj in bližnjimi. Plese vodi Darja Bažec. Vabljeni vsak četrtek ob 9.15 v Grabeljskovo dvorano CKV (predhodno preverite, če bo aktivnost res potekala). Info in prijave na tel.: 01 750 9441 in 031 682 230 (Darja Bažec).

Tečaj norveškega jezika

Vabljeni na brezplačen tečaj norveščine, ki bo potekal ob torkih (ob 11.00) ter četrtek in petkih (ob 10.00) od aprila do maja 2021. Prvo srečanje bo v torek, 6. 4. 2021, ob 11.00 v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

Uvod v glasbeno teorijo

Bi želeli spoznati osnove glasbene teorije in se naučiti brati note? Vljudno vabljeni na brezplačno delavnico, kjer se bomo počasi, korak za korakom, podajali v svet glasbe. Prvo srečanje bo v petek, 2. aprila 2021, ob 10.00 v Malavašičevem koticu Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

Računalniški tečaj – elektronska pošta

Vabljeni na brezplačen tečaj računalništva, kjer boste spoznali osnove uporabe elektronske pošte. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 19. aprila 2021, ob 9.30 v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

V primeru dolgotrajnejšega izboljšanja stanja so za april in poznejše mesece načrtovani še tečaj kitajskega jezika in kulture, branje s tačkami ter osnovnošolske ustvarjalnice. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Na pobudo dr. Sonje Kump se je v študijskem letu 2020/2021 na Vrhniki pod okriljem Cankarjeve knjižnice Vrhnika (CKV) odprla Univerza za tretje življenjsko obdobje (U3ŽO Vrhnika) s sloganom Skodelica novega znanja.

Razpisali smo štiri programe: zeliščarstvo, slikanje in risanje, računalništvo in italijanščina. V oktobru smo začeli s prvimi srečanji, ki pa jih je »v živo« zadržala epidemija zaradi koronavirusne bolezni. Z italijanščino in zeliščarstvom smo nadaljevali prek spletne aplikacije ZOOM, risanje in računalništvo pa sta v mirovanju in čakata na sprostitev ukrepov. Mateja Božnar, članica upravnega odbora (UO) in udeleženka tečaja italijanščine je zbrala vtise, k katerih vas vabim v nadaljevanju. Za nami je izredno leto v vseh pogledih in ko pogledam nazaj, sem navdušena in hvaležna, da smo se tako hitro prilagodili in uresničili polovico predvidenih programov. ČESTITAM vsem udeležencem, ki so premagali morebitni začetni strah/odpor do izobraževanja na daljavo in so se podali v nabiranje dvojnega novega znanja: poleg računalniškega še zeliščarskega oziroma znanja italijanškega jezika. In mentoricama, ki sta se prilagodili in izobraževali na daljavo. V upravnem odboru že razmišljamo o programih za naslednje leto. V naslednjem Našem časopisu bo objavljeno povabilo k sodelovanju za mentorje, občani pa ste vabljeni, da svoje predloge posredujete prek ankete Cankarjeve knjižnice Vrhnika (objavljena v tem in v prejšnjem Našem časopisu). Univerza za tretje življenjsko obdobje Vrhnika si bo prizadevala, da bo omogočala vsem, ki si želijo biti na tekočem z razvojem: razviti novo zanimanje, utrditi samozavest, z znanjem pomagati sebi in drugim, pridobiti znanje za delo, pridobiti znanje za nove vloge v družbi, utrditi zdravje, delati prostovoljno, razširiti svoj socialni krog in/ali predati svoje znanje drugim.

Z željo, da ostanete zdravi, vas vabim na vrhniško Skodelico novega znanja.

Sonja Žakelj

Vtisi nekaterih udeležencev U3ŽO Vrhnika 2020/2021

»Tudi kot upokojenec moraš imeti malo sreče. Na internetnem naslovu www.ckv.si sem zasledil informacijo, da se izvaja vpis na U3ŽO tudi v naši občini. Lepa in zanimiva ideja. Prijavo sem poslal za Skupino italijanščina ter za Skupino risanje in slikanje. Začetek, 7.10.2020, je bil zelo spodbuden, v učil-

nici CKV, neposredno, spontano, skratka allegro. Mešana skupina relativno mladih in razpoloženih upokojencev. Še vedno ne vem, ali so vsi tudi zares upokojenci. Nekateri so res mladostni. Ker v življenju ne cvetijo le rože, smo zaradi uvedbe posebnih ukrepov povezanih s SARS-CoV-2, prekinili socialno sliko v nastajanju in pričeli z druženjem preko spletne platforme ZOOM. Po prvem naslikanem krompirju smo enostavno morali prekiniti. ZOOM seveda ni bil primeren za nadaljevanje. Naša knjižnica nam je omogočila tudi pripravo za uporabo ZOOM-a. Prvi začetki so bili simpatični in vzpodbudni. Začetna zaskrbljenost, kako bo to funkcioniralo preko računalniške tehnologije, ali je možno družjenje, delo v skupinah in spontanost nadomestiti z delom on-line. Strahovi so hitro izginili. Hitro smo se prilago-

Odločitev

Odločitev padla je, babi v šolo gre. U3ŽO bo obiskovala, znanje italijanščine izpopolnjevala. Začeli dobro smo, se urniku prilagodili, dve uri tedensko v Cankarjevi knjižnici se učili.

Potem pa šok! Covid začne svoj pohod. Doma smo ostali in na ZOOM »presedlali«. Kaj pa zdaj? Računalnik je zame prevelik zalogaj. Pomoč vnukov, veliko dobre volje, pa je bilo vsak dan bolje.

Vso pohvalo pa zasluži si ga. Denija, naša učiteljica; potrpežljivo nas poslušala, vse nam razložila, ni ji težko ponoviti dvakrat /trikrat iste stvari. Tudi šalo pozna, tako je šolska ura prijetna in zabavna.

Povem lahko samo to, da ni mi žal za ure, ko pred računalnikom sedim, pišem nalogo in se učim. Vsem, ki željo imajo, da v zrelih letih nekaj novega spoznajo, na U3ŽO naj gredo, tam različne programe pripravljajo.

Milena Lapajne

dili. Danes je naša skupina že utečena in zelo trdna. Naša mentorica nas ob vsaki priložnosti tudi pohvali in redno vzpodbuja. Že sanjamo o nadaljevalnem tečaju. Osebnopogrešam tudi tečaj kitar, ker ga Glasbena šola Vrhnika ne ponuja, ter tečaj španščine. Vsem, ki se ne želijo hitro postarati, naj le pomislijo na U3ŽO. Iskreno priporočam.«

Branko Rajakovič

»V družbi starejših študentov študijske skupine začetne italijanščine na Univerzi za tretje življenjsko obdobje na Vrhniki se resnično zelo dobro počutim. V letošnjem študijskem letu smo se zaradi ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa uspeli v Cankarjevi knjižnici Vrhnika srečati le enkrat, prvič. Še vedno so zelo prisotni prvi vtisi, ki niso bili drugačni od mojih pričakovanj in se tudi trenutno ne razlikujejo od resničnega pozitivnega vzdušja in uspešnosti v skupini. Po prvem srečanju smo se bili primorani preseliti na ZOOM ure italijanščine na daljavo. Skupina je kljub distanci oziroma daljavi zaživela in zagnano se srečujemo že šesti mesec. Vesela sem tega sodelovanja, saj je biti mentorica študijski skupini starejših odraslih dragocena strokovna in osebna izkušnja. Zahvaljujem se za možnost, da se lahko od blizu prepričam o dejavnosti vedoželjnih predstavnikov tretjega življenjskega obdobja in sem neposredno pričala rezultatov, ki jih sicer navajajo gradiva, publikacije SUTŽO in medijsko poročanje o izobraževanju starejših. Ni ene ure ali ene posebnosti: splošno sem pod vtisom njihove obilice znanja, široke palete življenjskih izkušenj, visoke motiviranosti, redne in aktivne udeležbe, visokih pričakovanj od samih sebe, celotne študijske skupnosti in nenazadnje tudi mentorja. Vsako novo srečanje me navduši. Verjamem v znanje, radost in dobre odnose, ki vladajo v študijski skupini. Zatorej ni težko odgovoriti na različna zanimanja, ki jih študentje imajo in željo, da bi pridobljeno znanje lahko uporabili. Zelo dobro jim gre! Complimenti! Na koncu ali bi morda morala že na začetku, naj pohvalim prizadevanja in trud snovalcev in izvajalcev aktivnih oblik uveljavljanja nove podobe starejše populacije, ki se uspešno nadaljuje in nadgrajuje.«

Denija Marmilič Peršič

»Kot sveža upokojenka sem se najbolj bala, da bi se predala mentalni otopelosti in pasivnosti, še posebno zato, ker živim izven Vrhnike, precej na samem. Zato sem bila toliko bolj vesela, ko sem izvedela, da bo v študijskem letu 2020/21 tudi na Vrhniki zaživela U3ŽO. Odločila sem se za tečaj italijanškega jezika. Ni mi žal. Mentorica je odlična. Čuti se, da ji je v interesu, da nam jezik še bolj približa, da ga še bolj vzljubimo. Njena razlaga je jasna, ima pozitiven odnos do nas, slušatelj. Pri učenju nas vzpodbuja, vsem da enako možnost sodelovanja, je potrpežljiva. Všeč mi je, da imamo tečajniki podobno stopnjo predznanja in podobne interese oziroma pričakovanja od samega tečaja. V skupini vlada sproščeno vzdušje. Pogrešam samo malo več možnosti za konverzacijo, kar pa zaradi velike skupine ni možno. Na žalost smo bili prisiljeni tudi mi zaradi Covida 19 tečaj opravljati preko ZOOM-a. Vendar se je izkazalo, da tudi to obvladamo. Manjka nam pa druženje, kakšna kavica in klepet po predavanju. Skratka, zelo sem vesela, da sem se pridružila U3ŽO in samo želim si, da bi bilo vsako leto več programov.«

Majda Istenič

»Italijanščina je zanimiva in zabavna, spoznavamo tudi kulturo in deželo. Učiteljica nas odlično motivira, nudi nam klasična in sodobna učna gradiva. Skupina je raznolika in vedno v polni sestavi prisotna na ZOOM-u. Vzdušje je sproščeno, pogrešam konverzacijo v živo.«

Mateja Božnar

»Učenje italijanškega jezika je bila moja dolgoletna želja in končno je prišel čas, ko jo na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Vrhnika z veseljem uresničujem. Program Italijanski jezik vodi spodbujajoča mentorica Denija, ki spretno krmari med našimi različnimi spretnostmi in predhodnim znanjem jezika ter nam omogoča, da osvajamo italijanščino po svojih zmoglostih. V naši skupini je veliko iskrovosti, pogosto se pošalimo in kljub srečevanju preko zooma (na daljavo) se postopoma razvija občutek pripadnosti skupnosti, ki se bo gotovo okrepil v srečanjih »v živo«, ki si jih vsi želimo.«

Sonja Kump

»Sem tečajnica na italijanščini pri ga. Deniji. Tečaj je vsako sredo preko ZOOM-a in mi predstavlja prijetno zaposlitev, ki preseka sredino tedna in teden tako postane bolj poln in pestrejši. Učenje na daljavo mi ustreza, saj je tako dojemanje snovi bolj skoncentrirano in se ti bolj vtisne v spomin. Pred kakšnimi desetimi leti sem že obiskovala začetni tečaj italijanščine v jezikovni šoli, vendar

sem odnesla veliko manj znanja kot sedaj, zato bi rada pohvalila ga. Denijo in si želim, da nas bi prihodnje šolsko leto vodila na nadaljevalnem tečaju italijanščine in pa tudi na začetnem španščine, če ga boste vpeljali. Seveda je tudi medsebojno druženje vedno dobrodošlo in bi predlagala tudi kakšno novo aktivnost, ki bi temeljila na druženju, npr.: zeliščarstvo, sistematsko obiskovanje krajev po Sloveniji s poudarkom na znamenitosti, telovadba za hrbtenico, ipd....«

Mirjana Ježovnik

»Ker sem se lani upokojila, sem si želela naučiti se še česa, za kar doslej ni bilo časa. Ko sem izvedela, da bo tudi na Vrhniki zaživela Univerza za tretje življenjsko obdobje, sem bila navdušena. Zlasti še, ko sem videla na programu tudi tečaj italijanščine. Zdaj sem učenka ga. Denije Marmilič Peršič in kljub temu, da tečaj poteka na daljavo, smo se vsi skupaj že veliko naučili. Ga. Denija je izvrstna predavateljica in upam, da se bo tečaj nadaljeval tudi v naslednjem šolskem letu. Univerza za tretje življenjsko obdobje je odlična priložnost za nas starejše, da pridobimo nova znanja. Upam, da so tudi udeleženci ostalih tečajev enako zadovoljni in, da se bodo izobraževanja nadaljevala.«

Alenka Fabiani Mulej

Plesalec – Jernej Bizjak (foto: Evgeny Pirshin)

Vabilo

KAJ: delavnice giba za vse generacije (predznanje ni potrebno)

KDAJ: ob sobotah 10.00–11.15

KJE: velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki (stranski vhod)

Vabimo vas na novo obliko umetniško-rekreativnega gibanja, ki bo vsako soboto do konca junija 2021.

GIBKULTURA je programski sklop delavnic, primeren za vse, ki želijo bolje razumeti gib in telo ne glede na predznanje in starost. Prek različnih mentorjev bomo odkrivali raznolike načine uporabe telesa, izraza in gibanja v prostoru, in sicer posamično, v paru in skupini. Začeli bomo z ogrevanjem, ki temelji na vajah za moč in krepitev celotnega telesa, nadaljevali s kratkimi in osnovnimi plesno-gibalnimi vajami sodobnega plesa ter vajami za sproščanje telesne napetosti, delavnice pa končali z raztezanjem.

Delavnice bodo potekale v varnem in prijetnem vzdušju, ki bo vse prisotne povežalo v novo gibalno izkušnjo. Dejavnost bo potekala v skladu s priporočili in navodili NIJZ.

Program so omogočili društvo DUK47, HUD"O", Zavod 0.1, ZIC Vrhnika in JSKD RS – Območna izpostava Vrhnika.

Prva udeležba na delavnici je brezplačna za vse, nadaljnje pa le za podporne in/ali redne člane Društva umetnosti in kulture 47 / DUK47.*

Število mest je omejeno na 10! Za prijavo pošljite e-naslov na info@duk47.si, počakaj na potrditveni e-naslov in zagibaj z nami na kulturni način!

* Letna članarina Društva umetnosti in kulture 47 znaša 6 evrov za podporne člane in 12 evrov za redne.

Spoštovani planinci in planinke!

Obveščamo vas, da je zaradi preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom društvena pisarna še vedno do preklica zaprta.

Članarino s popustom lahko za leto 2021 plačate do 30. junija 2021. Če se vam s plačilom ne mudi, vas prosimo, da počakate do sprostitve ukrepov zaradi epidemije.

Če boste članarino plačali prek obrazca UPN (položnica) ali spletne banke, vas prosimo, da za namen plačila vpišete imena članov, za katere plačuje-

te. Nakažite znesek po ceniku. Znamkice vam bomo poslali po pošti. Za kakršnekoli informacije in vprašanja nam lahko pišete na naslov pvrhnika@

gmail.com. V društvo se lahko včlanite tudi prek spletne strani Planinske zveze Slovenije, kjer pa ne morete uveljavljati popusta.

A	člani	polnoletna oseba – aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z večjim obsegom ugodnosti
B	člani	polnoletna oseba – aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z osnovnim obsegom ugodnosti
B1	člani	polnoletna oseba – oseba, starejša od 65 let (letnik 1956 in starejši), z osnovnim obsegom ugodnosti
S+Š	člani	srednješolec ali oseba s statusom študenta, do vključno 26. leta starosti, z osnovnim obsegom ugodnosti
P+O	člani	predšolski ali osnovnošolski otrok z osnovnim obsegom ugodnosti
IN	člani	oseba s posebnimi potrebami (oseba, ki ji je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost oz. je roditeljska pravica podaljšana) z omejenim obsegom ugodnosti
*Za otroke, ki se bodo udeleževali šolskih izletov je članarina vse leto 5,00 EUR – ne velja pri družinski članarini.		
Članarina 2021 je bila potrjena na 12. seji UO PZS 23. 11. 2020, popust za člane PD Vrhnika, ki bodo vplačali članarino do 30. junija 2021, pa na 1. (14). dopisni seji Upravnega odbora PD Vrhnika 20. 1. 2021. Dodaten evro za Planinski sklad za kočje prispevamo vsi člani, razen predšolski in osnovnošolski otroci (P + O članarina).		

Družinska članarina se obračuna vsem družinskim članom, kadar članarino plačajo vsi družinski člani sočasno. Za družinske člane se štejejo, poleg staršev, še mladi do vključno 26. leta, ki niso zaposleni ali so brez lastnih dohodkov, ter osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost (IN) in so člani družine. Za družino se šteje mati, oče in otrok ali mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom. Člani B1 niso upravičeni do družinskega popusta. **Družinskega popusta se ne more koristiti zgolj za dve odrasli osebi, ne glede na njun pravno-socialni status.**

Veselo v telovadnici

Konec prejšnjega meseca nas je razveselila novica o odprtju telovadnic.

Zaradi upoštevanja varnostnih ukrepov smo prilagodili urnike in preoblikovali skupine, tako da vadba poteka kolikor mogoče varno. Da, končno se vračamo v telovadnice!

Medtem ko smo neučakano čakali na vrnitev v telovadnico, smo vse do sredine februarja izvajali vadbo na daljavo. Pridružila so se nam tudi dekleta iz Idrije, ki sedaj že pridno trenirajo v živo.

Skozi treninge od doma so ritmičarke nabirale kondicijo, krepile ravnotežje in gibljivost, zato da lahko sedaj vse novo pridobljeno znanje povežejo z ritmičnimi rekviziti, telovadnimi orodji in obsežnim prostora-

rom. Obenem bi pohvalili vse punce, ki so se pridno udeleževale treningov na daljavo, da so kljub omejevalnim okoliščinam ohranile športni duh, za-

gnanost in motivacijo. »ZOOM treninge« sta pri starejših ritmičarkah vodili trenerki Nina in Neža, pri začetnicah pa Meta. Trenerke in trenerji smo iz-

redno veseli vseh ritmičark in akrobatov, ki so se nam pridružili nazaj v telovadnico in hkrati vabimo vse tiste, ki še zbirate pogum, da se nam pridružite.

Glede aktualnih urnikov, poteka vadb in skupin se obrnite na posamezne trenerje ali nas kontaktirajte na naši spletni strani Facebook.

Držimo pesti, da ostanejo telovadnice odprte.

*Lep športni pozdrav,
Neža in Meta*

Kako pomembna je aktivnost med nosečnostjo?

Nosečnost je posebno obdobje za žensko, pojavijo se mišične, skeletne, fizične in psihične spremembe, ženske popolnoma na novo dojemajo svoje spremenjeno telo.

A veste, da se večina pred tem zelo aktivnih žensk ob veseli novici ustraši telesnih aktivnosti. Marsikatera ženska še vedno ne ve, kaj sme početi med nosečnostjo in čemu je bolje, da se izogiba? Razlog, zakaj je tako, je mogoče iskati v strahu, da bo šlo kaj narobe oziroma, da bo z otrokom kaj narobe. Razumem strah v prvih 13 tednih, ki so precej nestabilni zaradi možnosti spontanega splava, ki žal doleti 10 % nosečnic, a v nobenem primeru nosečnica na to situacijo ne more imati vpliva, kar je težko sprejeti. Še težje bi bilo, če

bi si očitala, da je naredila nekaj narobe, ker ni.

Čim izvemo veselo novico, ženske vklopimo neke vrste obrambni mehanizem zaščite nerojenega otroka in se odpovemo vsemu, kar bi mu lahko škodilo.

Nekatere prenehajo kaditi ali piti alkohol, prenehajo jesti določeno hrano (npr. mehke sire, biftek ...), spet druge prenehajo z vodenimi aktivnostmi, posledično tudi zato, ker še vedno verjamejo stereotipom naših mam, babic, da med nosečnostjo moraš počivati, se paziti in ne smeš biti preveč aktivna.

Stereotip, da je nosečnost obdobje "krhkosti" in "šibkosti" in da je v tem obdobju nujno potrebna neaktivnost, ne velja. Znanstvene raziskave zadnjih desetih letih dokazujejo ravno obratno, da je neaktivnost nosečnice celo škodljiva. Tudi v primeru, da je bila nosečnica

pred zanositvijo neaktivna, je priporočljivo, da med nosečnostjo postane aktivna, kot se že pred načrtovanjem nosečnosti priporoča ženskam, da so aktivne in skrbijo zase tudi z zdravo in uravnoteženo prehrano.

Nosečnost ni bolezen in če je nosečnica zdrava in nima nobenih težav, je zelo priporočljivo in pomembno, da je aktivna med nosečnostjo.

Kaj je varna in priporočena aktivnost, vadba?

Nosečnica je lahko aktivna s sprehodi, hojo v hrib, plavanjem ali specializirano vadbo za nosečnice.

Če je pred nosečnostjo redno izvajala npr. pilates ali joga, lahko z omejenima aktivnostma nadaljuje precej prilagojeno. Sprehodi in druge kardioaktivnosti niso dovolj, zelo pomembna je specializirana vadba za nosečnice.

Kakšna je specializirana vadba za nosečnice?

Na specializirani vadbi za nosečnice se nosečnice naučijo pravilnega dihanja, trenirajo mišice medeničnega dna, okrepijo mišice celotnega telesa, poudarek je na mišicah nog, rok in hrbta, natrenirajo dihanje za med popadki, se naučijo različnih porodnih položajev – cilj specializirane nosečniške vadbe je, da se nosečnica res dobro fizično in psihično pripravi na sam porod; psihično s sproščanjem, vizualizacijo razvijanja ploda, poroda, obdobja po porodu in povezovanju z otročkom.

Skupinski vadbi za nosečnice se lahko pridružijo nosečnice od 12. tedna nosečnosti naprej in telovadijo vse do predvidene datuma poroda, lahko tudi še po roku, če se dobro počutijo in nosečnost poteka brez večjih posebnosti.

Specializirana fizična aktivnost ima veliko pozitivnih učinkov za nosečnice – razlogi, zakaj naj bo nosečnica aktivna:

- izboljšanje telesne drže, ravnotežja, koordinacije
- povečanje oziroma vzdrževanje mišične mase
- izboljšanje cirkulacije in znižanje diastolnega krvnega tlaka
- krepljene vaje večajo oz. ohranjajo kostno gostoto, saj otrok črpa kalcij
- vzdrževanje mišično-skeletnega in srčno-dihalnega sistema
- pomoč pri nadzoru nosečniške sladkorne bolezni
- pomoč pri zaprtju, otekanju okončin, krčih v nogah, pri krčnih žilah, bolečinah v hrbtu
- nadzorovano pridobivanje telesne teže
- zmanjšanje medeničnega in trebušnega pritiska
- povečanje nivoja energije
- zmanjšanje stresa, anksioznosti, nespečnosti, depresij – negativnih občutkov oziroma stanj, ki so sicer značilne za obdobje nosečnosti zaradi hormonskega neravnovesja, sprememb, skozi katere gre ženska, sprejemanje spreminjanja telesa

- priprava na porod
- manj težav med porodom
- hitrejšo okrevanje po porodu

V priporočilih ACOG – Ameriško združenje ginekologov in porodničarjev iz leta 2018 opozarja na pomen fizične aktivnosti pred nosečnostjo in med njo ter po porodu.

Če nosečnica nima nobenih zdravstvenih ali ginekoloških zapletov, priporočajo, da je nosečnica aktivna vsak dan 30 minut ali več, lahko izvaja vad-

bo zmerne aktivnosti. Na Poljskem so leta 2011 pomenili preboj novi standardi prenatalne oskrbe ministrstva za zdravje, kjer je bilo jasno določeno, da se telesna aktivnost uporablja kot orodje za lajšanje poroda in preprečevanje urinske inkontinence po porodu.

Znanstveni papirji zadnjih let glede vpliva fizične aktivnosti nosečnice na porod omenjajo naslednje prednosti:

- hitrejši oziroma krajši porod
- manj pogosta uporaba anestezijske
- zmanjšanje tveganja za carski rez
- manj epiziotomije (reza v presredek in šivanja) in raztrganja presredka
- boljši je videz novorojenčkov takoj po porodu

Aktivnosti, ki sem jim je bolj izogibati, na kaj moramo biti pozorni med nosečnostjo, v katerih primerih se vadba odsvetuje in še več pa v naslednjem prispevku.

Pozivam vse nosečke, da premagajo strah pred aktivnostjo med nosečnostjo in postanejo aktivne ne glede na to, v katerem tednu nosečnosti so.

Andreja Obal, osebna trenerka, usposobljena za trening varne vadbe v nosečnosti in po porodu.

V Vadbenem centru Jeklarna izvaja individualne treninge in skupinske vadbe za nosečnice in mamice po porodu.

Več informacij na spletni strani www.premakni.se ali prek e-pošte: andreja@premakni.se.

Foto: arhiv premakni.se, posneto v času pred epidemijo.

Pilates

Naložba v vaše zdravje, telo in um

Ena najbolj priljubljenih skupinskih vadb še vedno ostaja pilates. Sami pilates pogosto poveževa z izjavo: »Star si toliko, kolikor je gibljiva in vitalna tvoja hrbtenica.«

Z vadbo pilatesa sva začeli pred desetimi leti. Že takrat sva pogosto govorili o potrebi po gibanju. V tistem času sva povsem spontano sledili svojim željam in kmalu naju je prijateljstvo popeljalo tudi v sodelovanje in delo z vadečimi naju je še bolj povežalo. Skupaj sva napredovali in najina prepričanja o pozitivnih vidikih pilatesa je napredovalo iz vadbe v vadbo. Skupaj sva tako sledili osvajanju tehnike pilatesa.

Čeprav pilates izvajava že vrsto let, vedno znova odkrivajava kaj, česar še ne veva ali kar začutiva povsem drugače. Meniva, da je pilates tek na dolge proge. Šele po nekaj letih sva se začeli zavedati, kakšne učinke prinaša vadba.

Po vseh letih vadbe lahko rečeva:

- da nimava bolečin v hrbtenici, ali drugih težav,
- da vzdržujeva gibljivost in se odlično počutiva,
- imava sposobnost kontroliranja gibanja telesa, mišice se gibljejo v pravem ritmu,
- pilates je postal najin način življenja, ki nama daje ogromno pozitivne energije in sproščenosti,
- kot navdušenkama nad aktivnim življenjem je pilates postal redna vadba, način življenja in najina potreba.

Kdaj je najprimernejši čas za začetek vadbe pilatesa? Meniva, da najprimernejšega časa ni. Odgovor je torej zdaj. Prej boste začeli, prej bodo vidni rezultati in tako bo vaš vsakdan učinkovitejši, brez bolečin in uspešnejši. Tudi počutili se boste bolje v svoji koži. To pa je ključnega pomena. Tudi v času epidemije je pilates lahko odlično nadomestilo za uredništev natančno postavljenih ciljev in tako priložnost

za nove izzive, vsekakor pa priložnost pridobiti več moči, kontrole in posledično zadovoljstva.

Še nekaj praktičnih nasvetov

- Samo pravilen trening nas pripelje do cilja!
- Prisluhnimmo svojemu telesu!
- Vse je mogoče doseči s potrpljenjem in določenim ciljem!

Ko enkrat spremenite način razmišljanja, lahko ugotovite, koliko časa ste v resnici zapravili za druge, nepomembne stvari. Pridobite čas zase in se vključite v vadbo, uživajte v glasbi ali pa še najbolje: ste tukaj in zdaj, v tem trenutku, ki pa je vse, kar v resnici imate.

Zoom pilates – vsak torek in četrtek ob 19.30. Če ste začetnik, se z vami pogovorimo in svetujemo.

Individualni pilates – sami ali v majhni skupini v prijetnem vzdušju.

Vsak človek mora za svoje dobro počutje in zdravje imeti čas. Če ne, se ne ceni dovolj, niti se nima rad. Vsi smo

odgovorni najprej poskrbeti zase. To je naša osnovna odgovornost. Če želite vaditi posamezno, se lahko prilagodiva vašim potrebam in željam.

Ana Podlipnik in Breda Štupica, vadiateljici vadbe pilates Društvo Motivacija, kontakt: 040 559 991, 040 126 826

Siliko v polfinalu

V prvi slovenski futsal ligi se bodo 2. aprila začela polfinalna srečanja. Futsal klub Siliko Vrhnika, Dobovec, Litija, in Bronx so izkoristili prvo zaključno žogo in se uvrstili v polfinale 26. sezone 1. SFL. Polfinalna para sta FK Dobovec – FC Bronx in FC Litija – Siliko.

V času tiska vašega izvoda Našega časopisa so odigrale osmino pokala Terme Olimia. Vrhniška ekipa se je pomerila z Dobropoljem, vse o tekmi pa si lahko pogledate na Facebook strani Siliko Futsal.

Po nekoliko slabši sezoni, kot jo je vajena vrhniška futsal ekipa, se je le-ta po rednem delu uvrstila na sedmo mesto 1. SFL. To je glede na sistem tekmovanja pomenilo, da bo njihov nasprotnik v četrtfinalu drugouvrščena ekipa s Ptujja. Pogled na izkupiček točk, Ptujčani so jih zbrali skoraj še enkrat toliko kot Vrhničani, je nakazoval, kdo je favorit tega para. Verje-

tno so, razen strokovnega štaba in igralcev Silika, redki verjeli, da bo napredovala ekipa z Vrhnike. V rednem delu sta se moštvi srečali dvakrat; obakrat je bil boljši Ptuj, a vedno zgolj z golom razlike in obakrat je vodila ekipa Silika. Kljub vsemu pa so se varovanci trenerja Mileta Simeunoviča dobro pripravili, odigrali, kot so se dogovorili, in zmagali na Ptujju in na Vrhniku. Za napredovanje sta bili namreč potrebni dve zmagi.

FC Hiša daril Ptuj – FK Siliko 1 : 3 (0 : 1) (0 : 1 v zmagah)

0 : 1 Jandrič (18./6m), 0 : 2 Berzelak (28.), 0 : 3 Jandrič (33.),

1 : 3 Pihler (40.)

Siliko Vrhnika – FC Hiša daril Ptuj 5 : 2 (0 : 2) (2 : 0 v zmagah)

0 : 1 Gajser (8.), 0 : 2 Gajser (16.), 1 : 2 Čosič (31.), 2 : 2 Jandrič (36.), 2 : 3 Jandrič (39./10m), 4 : 2 Vesel (39.), 5 : 2 Vesel (40.)

S tekmovanjem nadaljujejo tudi v mladinskem futsal tekmovanju. Ekipa, katere pokrovitelj je podjetje Fortrade z Vrhnike, je nazadnje izgubila 12. februarja lani. Tudi letos je zaenkrat suverena, a je tekmovanje še dolgo, drugo tekmo

finala bodo igrali šele 13. junija.

Pestro je tudi v reprezentančnem tekmovanju. Slovenska futsalska reprezentanca je na svoji peti tekmi kvalifikacij za evropsko prvenstvo (skupina 6) v Untersiggenthalu premagala Švico z 11 : 1 (6 : 1). Zadnjo tekmo kvalifikacij bo Slovenija igrala 12. aprila v Laškem proti Latviji.

Evropska nogometna zveza (Uefa) je za tokratno kvalificiranje za evropsko prvenstvo uvedla nov sistem tekmovanja: dvanajdeset reprezentanc igra

v osmih skupinah, v vsaki se ekipe pomerijo med sabo doma in na tujem.

Mesto na EP si bo zagotovilo osem prvakinj skupin, šest najboljših drugouvrščenih zasedb, za zadnje prosto mesto pa se bosta v dveh tekmah pomerili še sedma in osma drugouvrščena ekipa iz posameznih skupin.

Vse tiste, ki vam je bilo tole premalo in bi radi o futsalu in vrhniškem prvoligašu izvedeli več, pa vabimo na Facebook in Instagram stran kluba Siliko Futsal. **FK Siliko**

Ob sproščanju ukrepov so s treningi začeli tudi nogometaši na Vrhniku

Mladi nogometaši več kot tri mesece niso smeli trenirati pod strokovnim vodstvom trenerjev na igriščih.

Čeprav stroka svari, da se bodo mladi prav zaradi tako dolgega procesa brez rednega treniranja na igrišču obrnili od športa, pa je ob ponovnem startu aktivnosti vse v NK Dren Vrhnika razveselilo dejstvo, da so se mladi nogometaši vrnili v takem številu, kot so jeseni predčasno končali sezono.

Predsednik največjega športnega društva v Občini Vrhnika je povedal, kako so ta vmesni čas izkoristili in kaj so postorili tudi pri urejanju infrastruktu-

re: »Po daljšem premoru smo se nogometaši NK Dren Vrhnika vrnili v trenažni proces, ki pa je ob upoštevanju vseh omejitev nekoliko drugačen. Nogometaši ne morejo uporabljati garderob, hkrati pa je prepovedano zadrževanje v skupinah pred in po treningu na ali v okolici igrišč. Zelo pomembno je tudi sodelovanje staršev, saj razumejo, kako pomembno je, da svoje otroke pripeljejo tik pred treningom in odpeljejo takoj po njem. Lepo je bilo videti veselje otrok, ko so se vrnili na treninge, saj so očitno zelo pogrešali nogomet. Najbolj me veseli dejstvo, da so se po premoru k treningom vrnili skoraj vsi naši nogometaši, hkrati pa opaža-

mo tudi interes za vpis novih članov. Čas, ko ni bilo treningov smo izkoristili tudi za pomembna vzdrževalna dela, da bo ob začetku tekmovalnega dela sezone stanje igrišč dobro. Končali smo vzdrževalna dela na našem travnatem igrišču in pripravili dobro osnovo za kakovostno podlago. Igrišče smo temeljito prezračili in ga posuli s 60 tonami kremenčevega peska, tako da bo zelenica zmogla napore prihajajočih tekem.«

Andrej Šega še dodaja, da gre vzdrževanje glavnega igrišča skupaj z veliko željo, da bi se čim prej sprostila tudi tekmovanja in bomo gledalci na Vrhniku zopet lahko uživali v igri vseh naših selekcij.

Vse aktivnosti nogometašev lahko spremljate na spletni strani www.nkdren-vrhnika.si in na njihovem profilu Facebook.

Peter Kavčič, foto: Peter Kavčič, NK Dren Vrhnika

MALI OGLASI

Storitve

Računovodske storitve in davčno svetovanje že od leta 1999, Andreja Piskač s. p., Horjuljska cesta 116, 1356 Dobrova. 041 581 584 ali 040 904 859, andreja.piskac@telemach.net.

Poučujem klavir in električne klaviature. Sem pedagoginja s petnajstletnimi izkušnjami. Zagotavljam uspeh in zadovoljstvo udeležencev. Poučujem na Vrhniki. Eugenij, Sabina Mivšek s.p. Tičnica 24, Vrhnika. GSM: 041 878 661. Mail: sabina.mivsek@siol.net Lepo povabljeni.

Popravilam električno ročno orodje: vrtnalnice, brusilke, žage ... Previjam rotorje, statorje. Elektromehanika Andrej Mesec, s. p., Ob progi 8, Vrhnika, GMS 051 220 192, elektromehanika.mesec@gmail.com

Psihosocialno svetovanje – Nudim strokovno pomoč pri reševanju vsakdanjih težav ali življenjskih dilem. Učinkovito vam lahko pomagam pri sprejemanju zavestnih odločitev za spremembo in osebnostno rast, kadar iščete odgovore na konkretna in aktualna življenjska vprašanja. Ana Podlipnik, 040 126 826. www.motivacijainsvetovanje.si

Nudim lektorske storitve. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 030 343 000.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih, na primer pomivanje oken, sesanje ... 040 784 718.

Nudim storitve in svetovanja s področij **delovne terapije in rehabilitacije.** Sem delovni terapevt in Bownov terapevt z izkušnjami na področju rehabilitacije. Alen Bučar Baras, tel. 041 811 732.

Nudim pomoč starejšim osebam na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoči v gospodinjstvu, pri prevozu in spremstvu, komunikaciji ipd. Telefon: 051 234 311.

Izdelujemo kovinske nadstreške, kovinske ograje (kovane, cinkane, inoks ...) in stopnice. Telefon: 031 304 600

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih. Tel.: 070 219 044.

Prodajam suha bukova drva, 50 €/m³. Tel.: 031 66 25 29.

Podarite sliko na lesu z imenom in motivom patrona vašemu najbližjemu ob rojstnem dnevu, godu, krstu, obhajilu ali birmi. Na voljo več kot 400 imen. Tel.: 041 619476.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri čiščenju v hiši in stanovanju (npr. sesanje, umivanje oken, itd.) 070 219 044

Nepremičnine, gradnja

Prodajam zazidljivo parcelo na Drenovem Griču, 1200 m², mirna lokacija, z vsemi priključki. Vpisano v ZK. Vabljeni na ogled. 041 404 329.

Kupim manjšo samostojno hišo, Vrhnika z okolico, do 90 tisoč evrov. Telefon: 070 83 73 54.

Kupimo zazidljivo parcelo ali hišo na območju Polhovega Gradca ali Horjula. Prosim pokličite na 051201056.

Na Vrzdencu prodajam zazidljivo parcelo v velikosti 3600 m², na kateri že stoji objekt v velikosti 120 m². Voda in elektrika sta na parceli, dostop z javne ceste. Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Najamem z možnostjo odkupa (mogoč tudi nakup) vikend ali manjšo hišo 50 km od Ljubljane. Vse drugo po dogovoru. Tel. 040-485-000.

Ugodno prodajam talne in stenske keramične ploščice. Informacije: 041 631 556.

Starejšim osebam nudim pomoč na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoč v gospodinjstvu, prevoz in spremstvo, komunikacija ipd. Telefon: 051 234 311.

Mlada družina na Vrhniki kupi starejšo hišo s pripadajočim vrtom. Tel. št.: 051-350-174.

Družina kupi hišo na Vrhniki ali v okolici, do 100 tisoč evrov. Telefon: 070 219 044.

Kupim nezazidljivo parcelo na Sv. Trojici ali v okolici, ob Ljubljani ali drugje na Vrhniki, odmaknjeno od naselja. Velikost okvirno 1.000 m². Tel. 040 50 62 50.

Prodajam stanovanjsko hišo na odlični lokaciji: v bližini centra

Vrhnike, v naselju Lošca, zgrajeno l. 1978, K + P + M, na parceli v velikosti 444 m², ki obsega 201 m² površine. Je lepo vzdrževana in ZK urejena. Hišo prodajamo v zasebni ponudbi, kupec z nakupom nima nobenih dodatnih stroškov. Vabljeni na ogled: 031-562-218.

Kmetijstvo

Sadike aronije, črnega ribeza ..., veliki grmi, ki že rodijo. Po dogovoru mogoč prevzem na relaciji Borovnica-Ljubljana. 041 499 424.

Prodajam kvalitetna suha drva (okolica Horjula). Telefon: 031 740 792.

Rastlinjak Termoflor, dolžine 3 m, s polico in z dvema oknom za zračenje, rabljen le eno sezono, prodajam. Cena 700 evrov. Info: 041 784 600 Vrhnika.

Prodajam tri velikolistne lipe in dve navadni brezi, višina 2 m, posajeno v loncih, prevzem Borovnica. Telefon: 041 499-424.

Prodajam kocke suhega sena. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Prodajam 1000-litrsko PVC-cisterno. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Oddam 785 m² veliko zemljišče, primerno za enega ali več vrtov. Lokacija: ob AP Lesno Brdo (pri Drevesnici Kržič). Tel: 031 285 622.

Prodajam traktor tomo vinković, 30 konjskih moči, kiper prikolico

(nosilnost 2,5 tone) z dvojnimi kolesi, dolžine tri metre. Prodajam tudi enobrazdni plug za toma vinkoviča in dvobrazdni plug za večji traktor. Telefon: 031 201 565 (Dobrova).

Ugodno prodajam cisterno za gnojevko, Creina, 3000 litrov. Informacije na telefonsko številko 041 417-050.

Traktor, mulčar, prikolico, koso, trosilnik, motokultivator, priključke, druge stroje, tudi v okvari, kupim (041 407 130).

Prodajam kvalitetna suha bukova drva razrezana na 33 cm. Telefon: 041 777 043.

Prodajam suha bukova drva. Tel. (040) 815-393.

Ameriške borovnice – V juliju in avgustu ponujamo možnost nabiranja borovnic v nasadu za lastno uporabo. Vabljeni! 041 943 586.

Prodajam suha drva (bukova ali mešana). Mogoča razrez in dostava. Telefon 031 584 801.

Prodajam suha bukova drva, cena 55 evrov za kubični meter, po dogovoru mogoča razrez in dostava. Telefon: 068 165 373.

Prodajam jabolka aidared, gloster, melrose. Zaboje 15 kg 10 evrov. Vesna: 031 603 130.

Prodajam namizno krožno žago. Ima trifazni motor, moči 0,75 kW in 2750 obratov, z regulacijo višine reza (40 mm) in rezilo s premerom 180 mm. Pokličite na tel. št.: 01 75 65 802.

Prodajam traktor Zetor 25/11 in nakladalko Šempeter 15. Tel.: 041 625 044.

Prodajam silažne bale, prva in druga košnja. Tel: 041 833 352.

Prodajam dnevno sveža prepeličja jajčka. Naročilo: 041 645 558.

Prodajam rabljen večji pesjak (2 m x 3 m), star pet let, pocinkan in dobro ohranjen. Tel.: 041 594 187, Sonja, Vrhnika.

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ▶ ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ PRODAJA DRV **041/706-359**

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.gozdarstvo@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

PRIDRUŽI SE NAŠI EKIPI

AGROMETAL

Se spoznaš na kmetijstvo?
Te veseli delo z ljudmi?
Si resen, pošten in zanesljiv?

ZARADI POVEČANEGA OBSEGA DELA
ZAPOSLIMO:

- Prodajalca kmetijskih strojev (m/ž)
- Prodajalca rezervnih delov (m/ž)
- Mehanika kmetijskih strojev

Prijava
z življenjepisom na
agrometal@amis.net

DELO V LJUBLJANI

Čebelje družine na 10 AŽ-panjih prodam. Vrhnika, tel.: 041 853793.

Kupim njivo, travnik ali sadovnjak na Vrhniki ali Stari Vrhniki, do 4000 m². Tel.: 051 363 359.

Iščem prostor za postavitev mobilnega čebelnjaka. Primerne so vse občine, kjer izhaja Naš časopis. Iščem za nakup ali dolgoročni najem. 041 933 970.

Ostalo

Prodajam 300-litrski samostojec

bojler, rostfrei, z vsemi priključki, malo rabljen. Cena 200 evrov. 040 250 473.

Vabimo vas na proučevanje Svetega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Dobivamo se mladi in stari, družimo se, delimo izkušnje in proučujemo. Prijave na 040 475 703.

Prodajam eliptični trener, orbitrek ter navadno sobno kolo. Tel. št. 051 353 057.

Zaradi bolezni ugodno **prodajam stroj za izdelavo novoletnih okraskov.** Stroj prodajam z vsemi pripomočki. Informacije: 041 631 556.

Prodajam tri zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Kupim mizarski ponk, starejše izvedbe. Tel.: 041 631 556.

Prodajam novo belo motoristično čelado Lazer helmets, LZR, model e9yh-of 865, velikost M57/58. 1050g. Inf. na tel. št. 041 828455.

Prodajam dnevno sveža in vložena **prepeličja jajčka.** Naročilo: 041 645 558.

Prodajam električni invalidski voziček – juvo b4, širši model, letnik marec 2019, zelo malo rabljen. Cena 2500 evrov oz. po dogovoru. Tel. 01 7565286, 041 661 512.

Ugodno prodajam mlin za sadje in stiskalnico. Tel. 041 446 028.

Prodajam šahovske knjige: Šah za najmlajše (za začetnike, 4–6 let); Šah za osnovne šole 1 (nadaljevalna); Šah za osnovne šole 2 (nadaljevalna). Knjige so nove. Nova metoda z malimi šahovnicami, novost v Sloveniji! Tel.: (041) 257-176.

Prodajam sinonimni slovar. Slovar je nov, še nerabljen. Obsega 1292 strani. Cena ugodna. Tel.: (041) 257-176.

Ugodno prodajam nove »pante« za vrata, okna, omare itn. Cena samo en evro. Informacije na 041 631 556.

Prodajam razne stole, mize. Telefon: 041 583 629.

Prodajam nov vzidan štedilnik na drva. Tel.: 041 670 726 (Borovnica).

Starinsko omaro, kuhinjsko kredenco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Prodajam planinske čevlje, Planika - Jalovec, št. 46, nikoli nošene, za polovično ceno, 75 evrov. Tel. št. 051 861 436.

Prodajam malo rabljena drsna vrata iz polnega smrekovega lesa. Borovnica, 041 276833.

Zaradi upokojitve kot nekdanja šivilja ugodno prodajam 150 čisto novih zadrževalnih blaga. Tel.: 01 3641 288 ali 070 670 933.

Poslikam **čebelje panje** (panjske končnice) s starimi slovenskimi motivi. Tel. 041 882 179.

Čaji dobre misli Terezije Nikolčič – 101 zelišče za ljudi in živali in pesniška zbirka Pisma za Nemojo Nika Nikolčiča Matužinova sta lahko darilo za praznične dni. Vrednost obeh je bistveno večja kot njuna cena: knjiga o zeliščih, trda platnica, 25 €, in pesniška zbirka, trda platnica, pa 10 €. Obe knjigi skupaj 30 €. Več na terezija.nikolic@gmail.com ali tel. 041 537 147.

Prodajam sušilni stroj za perilo, malo rabljen. Telefon: 040 714 119.

Starine

Kupim stare figurice PEZ. 031 878351.

Kupim star mizarski ponk, skrinje, omare, mize, fotele, vozičke in druge stare predmete. Tel.: 031 878351.

Odkupujem vse vrste starin: mizarske ponke, skrinje, orodja, kipe in drugo. Tel.: 051 258 936.

»Instrukcije«

Instrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljam za maturo. ATO-KEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šoloobveznim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnovno in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko številko: 031 392-842.

Ima vaš osnovnošolec ali srednješolec težave pri matematiki? S svojim znanjem in izkušnjami na področju pomoči pri učenju matematike lahko pomagam, da bodo te težave hitro mimo. Pokličite na 041 621 343. Slaviča Peševska.

Ponujam instrukcije za angleščino za osnovnošolce in osnovnošolke. 040 524 640.

Ponujam instrukcije za angleščino, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM: 041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

Ona – on

51-letni moški, komunikativen, razgledan, vsestransko preskrbljen, v ljubezni zelo razočaran, si z dobrimi in resnimi nameni želim spoznati partnerko (starosti do mojih let) s srčno kulturo. Zaradi tragičnih izkušenj sem brez otrok. V dvoje nama bo lepše in zanimivejše. Tel.: 041 524 564.

Avtomobilizem

Prodajam avto Fiat Pando, 4 x 4, letnik 1997, turkizne barve. Avto ni registriran, a je v dobrem kondicijskem stanju, 4 x 4 deluje noro! Vse deluje brezhibno, je pa letom primeren na zunanost. Testna vožnja bo potekala po makadamskem cestnišču z 22 % naklonom. Zraven podarim izolativno ponjavo.

Cena najmanj 800 €. Tel. 031 786 943, S.

Iščem ljubiteljskega mojstra, ki bi zamenjal skolkijo avtomobila Fiat Pande 4 x 4 v časovnem obdobju do pol leta, od toplejših dni do

jeseni. Potrebna bi bila popolna preobrazba zunanje podobe ter skeleta, organi še delujejo brezhibno. Ugodne ponudbe sprejemam na telefonsko številko 031 786 943.

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Naš časopis

Sezona piknikov je odprta!

ZAGOTOVI SI SVOJO VRTNO GARNITURO PO MERI. CENA KOMPLETA ŽE OD 120€.

MOŽNOST IZDELAVE TUDI SAMO PODNOŽJA.

☎ 041 309 026

MOŽNOST DOSTAVE

GAŠPER MERLAK SP.
PODLIPA 60, 1360 VRHNICA

RENAULT
Passion for life

RENAULT TWINGO IN CLIO

OMEJENA SERIJA I FEEL SLOVENIA
NAREJENA V SLOVENIJI

UGODNOSTI DO 2.600 €*
BOGATA OPREMA
PAKET ZIMSKIH PNEVMATIK

*Aktivna ponudba velja za modela Renault Twingo I Feel Slovenia SCe 65 in Renault Clio I Feel Slovenia TCE 100 LPG. Maksimalni znesek ugodnosti do 2.600 € se nanaša na Renault Clio I Feel Slovenia TCE 100 LPG in vsebuje redni popust v višini 700 €, dodatni popust v višini 600 €, ki velja ob nakupu z Renault financiranjem, subvencionirano obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 99 € v vrednosti 304 €, podaljano jamstvo 6 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej v vrednosti 500 € in vzdrževanje motor TCE 100 LPG po polovični ceni (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej) v vrednosti 561 €. Pogoji akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 6.000 €, minimalnim trajanjem 36 mesecev z Renault financiranjem. Ob nakupu vozila, ne glede na obliko financiranja, kupec prejme brezplačen paket zimskih pnevmatik. Priljubljenost si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Poraba pri mešanem ciklu: 5,1–7,8 l/100 km. Emisije CO₂: 115,7–142 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Renault priporoča **Castrol**

reanault.si

Vaš trgovec
Pleško cars d.o.o.
Tržaška cesta 426, 1351 Brezovica pri Ljubljani

PLEŠKO CARS

*Vrtni center
pr' Primc*

VRTNI CENTER

- * z ekološkim kotičkom,
- * bogato izbiro semen in sadik ter zemlje za vaš vrt in balkon,
- * balkonskim cvetjem,
- * zasaditvijo cvetličnih korit in aranžmajev,
- * aranžiranje daril in lončnic,
- * okrasno drevesnico,
- * načrtovanjem in zasaditvijo vaših vrtov.

Vrtnarstvo

Hlebec * 30 let

Simon Hlebec s.p.

Vrtnarija in drevesnica
Pr'Primc

Ob potoku 20, Vrhnika
M: 031 624 817, 041 624 817
E: info@vrtnarstvo-hlebec.si
W: vrtnarstvo-hlebec.si

Drevesnica Frtica
Drenov Grič

* Vse naše stranke čaka lep, zanimiv in uporaben katalog *Cvetje za poletje*

KROVEC,
TRGOVINA, POSREDNIŠTVO
IN STORITVE D.O.O.

DA BO STREHA PONOS VAŠEGA DOMA.

Naše podjetje **Krovec d.o.o.** se s krovstvom in kleparstvom ukvarja že vrsto let, tako da se na to delo dobro spozna. Pripravili smo vam nabor izdelkov za krovstvo po ugodnih pogojih, vedno pa smo vam na voljo tudi za svetovanje in pomoč.

<p>KLJUKE KOTLIČKI</p>		
<p>CEVI</p>	<p>SNEGOLOVI</p>	<p>ZAKLJUČKI</p>
<p>ŽLEBOVI</p>	<p>OBJEMKE</p>	<p>KOLENA</p>
<p>PLOČEVINASTE KRITINE</p>		

MOŽNA DOSTAVA PO CELOTNI SLOVENIJI

☎ 031-734-027 (montaža)
✉ info.krovec@siol.net

☎ 069-982-380 (prodaja)
✉ info@trgovina-krovec.si

📍 Smrečje 31a
1354 HORJUL

🌐 www.trgovina-krovec.si

Aktualna elektronska številka
in
arhiv
preteklih izdaj
Našega časopisa
na

VisitVrhnikas.si

TOURNE

Tourne mobil d.o.o. je proizvajalec avtodomov za sodobno izkušnjo mobilnosti, potovanj in kampiranja. Funkcionalno, trajnostno in prilagodljivo. Harmonično, jasno in preprosto.

Najpomembnejša je pot! Pridruži se ji!

V SVOJO SREDINO VABIMO NOVE SODELAVCE IN SODELAVKE

PROIZVODNJA AVTODOMOV

(na voljo več delovnih mest različnih profilov: montažerji, inštalaterji, elektro inštalaterji, mehanična dela)

Pričakujemo visoko stopnjo natančnosti in zanesljivosti, pripravljenost na timsko delo in proaktivnost, ročne spretnosti, IV., V. ali VI. stopnjo izobrazbe tehnične smeri.

NUDIMO dinamično delo v uspešnem in rastočem podjetju, organizirano, urejeno in čisto delovno okolje, pozitivno naravnano kolektiv usmerjen k skupnemu doseganju ciljev, možnost napredovanja in osebnega razvoja, dobro plačilo in stimulatívne dodatke.

Zavezete, inovativne, kompetentne in pozitivno naravnane kandidate vabimo, da nam prijave s CV pošljete po e-pošti.

ZAPOSLITEV@TOURNE-MOBIL.COM
WWW.TOURNE-MOBIL.COM

Tourne mobil d.o.o. | Ljubljanska 16,1360 vrhnika

ZA VEČ INFORMACIJ O TOURNE MOBIL IN DELU PRI NAS, **SKENIRAJTE PRILOŽENO KODO**

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ

ORDINACIJE STUDIO R

VELIKA NAGRADNA IGRA

Potrudite se in osvojite lepe nagrade. Za večino zadošča že vložen trud za vaše zdravje, za glavne nagrade boste potrebovali tudi nekaj sreče pri žrebanju.

Mini počitnice
Kar 5 dni uživajte v počitnicah v dvoje.

Pomlajevanje obraza
Priznani estetski kirurg vam pomladi obraz.

Vikend paket
Privoščite si vikend v dvoje na naše stroške.

Glajenje gubic
Glajenje gubic z botulinum toksinom.

Enodnevni izleti
Pojdite z nami na izlete po Sloveniji.

Foto seansa
Seansa za popolne Instagram trenutke.

Zdravstvene storitve
Pregledi, cepljenja, krvne preiskave.

Lepotni paketi
Nekirurško oblikovanje telesa, piling.

Pravila nagradne igre in več informacij na sestres.si.

POSKRbite ZA SVOJE ZDRAVJE

Naše medicinske sestre prinašajo zdravje in srečo!

Zdravnik svetuje
Raziskave pri nas in po svetu kažejo, da ljudje sicer pridemo na preventivni pregled, a zatem na nasvete v vsakodnevnem tempu pozabimo. Zato smo pripravili paletu dejavnosti, pregledov, delavnic in nagradno igro. Ko ob vsaki udeležbi storite nekaj za svoje zdravje, prejmete srečko in se potegujete za lepe nagrade.

Ne odlašajte in nas pokličite na 051 400 080 ali pišite na sestres@skupinskapraksa.si!

Še niste naš(a) pacient(ka)? Vabimo vas, da izberete našo ordinacijo.

Teja

Na Vrhniki srečo in zdravje prinaša sestra Teja.

Petra

V Horjulu za zdravje in srečo ubogajte sestro Petro.

Anja

Udeležite se Anjinih delavnic o zdravju.

Metka

Zmigajte se s sestro Metko in se spravite v formo.

Največji salon oken in vrat v Sloveniji

**Kakovost in
konkurenčne
cene.**

IOC Zapolje I/3, Logatec | T: 01 75 09 676 | E: info@nagode.si | www.nagode.si

IZBERITE SVOJ NOVI FIAT

TIPO za 10.990 EUR	500 HYBRID za 12.390 EUR	PANDA HYBRID za 9.890 EUR
------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------

ODKRIJTE BOGATO PONUDBO VOZIL S STORITVIJO FIAT 5 PLUS IN Z ODLIČNIMI CENAMI OB NAKUPU PREKO FINANCIRANJA.

Popravilna poraba goriva: 6,6 – 5,1 l/100 km. Emisije CO2: 214 – 116 g/km. Uskladna vrednost emisije stopnje: Euro 6d. Specifične emisije NOx: 0,1952 – 0,0155 g/km. Ogljikov dioksid (CO2) je najpomembnejši kazalnik tveganja, ki privede do globalne segrevanja. Vrednost specifične emisije ogljikov dioksida pri določeni motoristi (0,0011 – 0,0009) g/km. Emisije onesnaževalni znanjega zrak iz prometa poravnano pripravijo k poslabšanju kakovosti znanjega zrak. Priporočajo štati k. Če merimo splošnem koncentracijem prizemnega ozona, odzivi PM10 in PM2,5 in do določeni obdobje. Navodila cena: 10.990 EUR vključno za model Fiat Toro 1.4 170 KM (120 KM) Pop in do vključuje vrsto popustov v vrednosti 4.000 EUR ter dodatni popusti v vrednosti 1.000 EUR in brezplačno storitve Fiat 5 Plus v primeru financiranja. Navodila cena: 12.390 EUR vključno za model Fiat 500 1.0 GSE Hybrid 51 KM (70 KM) Lounge in do vključuje vrsto popustov v vrednosti 1.000 EUR ter dodatni popusti v vrednosti 1.000 EUR in brezplačno storitve Fiat 5 Plus v primeru financiranja. Navodila cena: 9.890 EUR vključno za model Fiat Panda 1.0 GSE Hybrid 51 KM (70 KM) Lounge in do vključuje vrsto popustov v vrednosti 1.000 EUR ter dodatni popusti v vrednosti 400 EUR in brezplačno storitve Fiat 5 Plus v primeru financiranja. Cene ne vključuje stroškov nalogov servisa, priprave vozila ter prevoza logističnih storitev. Akcija poudarja vrsto do razpisne zalog, v primeru financiranja pri Svetovi Leasing Slovenija. Elektroni paket vsebuje: električni paket prednjih svetil, električni motor Fiat 5 Plus, svetilni sistem, centralno zaključanje z daljinskim upravljanjem in 12 V vtičnico. Slike so simbolične. Proizvajalci in pravice do spremeni. Podrobnejše informacije in pogoji storitve Fiat 5 Plus so na voljo na www.fiat.si. AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika, Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika. fiat.si

NE ZAMUDITE NORE POMLADNE AKCIJE!

-25%

NA MENJAVO IN CENTRIRANJE PNEVMATIK

ODLIČNE CENE PNEVMATIK,
NUDIMO TUDI HRAMBO

STORITEV
ŽE OD **21,96€**

NIŽJI DAVKI, VIŠJI POPUSTI

NIŽJI DAVKI PRINAŠAJO NIŽJE CENE NOVIH VOZIL KIA – MI PA SMO DODALI ŠE VIŠJE POPUSTE! ZALOGA VOZIL JE OMEJENA, ZATO IZKORISTITE PRILIKNOST.

NOVI RIO 10.799 € -33% POPUSTA	NOVI SPORTAGE že od 17.999 € -31% POPUSTA	POPOLNOMA NOVI STONIC že od 10.999 € -42% POPUSTA	NOVI CEED že od 13.599 € -32% POPUSTA
---	--	--	--

KIA – Največ avta za vaš denar

AVTOTRADE, D.O.O., VRHNIKA.
SINJA GORICA 11, SINJA GORICA, 1360 VRHNIKA, WWW.AVTOTRADE.SI
01 755 79 05

ZA VSE VULKANIZERSKE STORITVE JE POTREBNO
PREDHODNO NAROČILO PREKO TELEFONA.
01 750 62 11

www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 4. 3. do 19. 4. 2021

ZDRAVO

izbrano iz kataloga ugodnosti

Čas je za nove začetke!

KOENCIM Q10 50MG

30 kapsul
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 13,82 €
cena s Kartico zvestobe

11,06 € + **2** **POPUST: 20%**

ALOE OLJE ALOE VERA X2, 50 ml

redna cena: 11,91 €
cena s Kartico zvestobe

8,93 € + **1** **POPUST: 25%**

PROPOLIS 150 PRŠILO

20 ml
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 6,43 €
cena s Kartico zvestobe

5,14 € + **1** **POPUST: 20%**

STRGALO ZA TRDO KOŽO VITRY

1 kos

redna cena: 14,00 €
cena s Kartico zvestobe

11,20 € + **2** **POPUST: 20%**

OTROŠKE ZOBNE ŠČETKE SILVER CARE

20% popust
na vse izdelke iz metale in plastike

MAZILO ZA USTNICE, NEKOČ IN DANES

10 g

redna cena: 3,95 €
cena s Kartico zvestobe

2,77 € + **1** **POPUST: 30%**

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 4. 3. do 19. 4. 2021 oz. do prodaje zalog.

Do strokovnega nasveta na daljavo

Se vam je že kdaj zgodilo, da ste potrebovali farmacevtski nasvet, a niste mogli obiskati lekarne?

V Lekarni Ljubljana so za take primere razvili novo storitev – telefarmaceutsko svetovanje, ki omogoča posvet z magistrom farmacije prek telekonference. Namen te storitve je strankam zagotoviti strokoven in pravočasen nasvet, kar je še posebej pomembno v izrednih razmerah, kot je trenutna epidemija koronavirusa, hkrati pa je storitev zelo uporabna tudi v drugih primerih, na primer za starše, ko jim zbolí otrok, ali starejše, ki težje obiščejo lekarno.

Prijava na posvet je hitra in enostavna – stranka obišče spletno stran Lekarne Ljubljana in se s pomočjo klepetalnega robota Žive naroči na posvet. Živa nadalje omogoča pregled terminov in stranke obvešča o dogovorjenih sestankih, ki potekajo prek aplikacije Microsoft Teams.

Na voljo so raznolike storitve: svetovanje o pravilni in varni uporabi zdravil, samozdravljenju, prehranskih dopolnilih, medicinskih pripomočkih, zdravem življenjskem slogu in težavah, povezanih z boleznimi sodobnega časa.

Telefarmaceutski posveti so zasebni in zaupni, hkrati pa tudi povsem brezplačni. Vabimo vas, da preizkusite to inovativno storitev in si olajšate dostop do farmacevtskega nasveta.

VINSKA KLET VIDRIH

Ljubljanska cesta. 31, Vrhnika 041-901-601
PRODAJA TOČENIH VIN

LASTNA PRIDELAVA NA KMETIJI
VIDRIH ZORAN IN DRAGICA LOŽE 18a, VIPAVA
041-429-733

Vina pridelujemo na 13 ha vinogradov.

- zelen (belo polsuho vino)
- rumeni muškat (belo polsladko vino)
- rebula (belo suho vino)
- malvazija (belo suho vino)
- cabernet sauvignon (rdeče suho vino)
- pinela (belo suho vino)
- merlot (rdeče suho vino)
- sauvignon (belo suho vino)
- chardonnay (belo suho vino)
- laški rizling (belo suho vino)
- rose iz sorte grozdja merlot (polsuho vino)

PENINE: zelen (zelo suho),
zelen (suho)
rumeni muškat (polsuho)
rebula (zelo suho)

URNIK KLETI NA VRHNIKI:
ponedeljek in torek: od 13.00-18.00
sreda, čet. in petek: od 9.00-12.30 in od 13.30-18.00
sobota: od 8.00 -13.00
nedelja in prazniki zaprto

Nahajamo se zraven Saniker d.o.o. (prodaja ploščic) oziroma med trgovino Špar in Hoferjem.

Minister za zdravje opozarja, da prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

FRIZERKA META

- žensko striženje
- moško striženje
- otroško striženje
- klasična in modna barvanja
- urejanje pričesk za posebne priložnosti
- ličenje za vse priložnosti

Cankarjev trg 3, Vrhnika

NAROČILA NA
031 219 541

@frizerkameta

Meta Bizjan s.p.
Cankarjev trg 3,
Vrhnika

PEUGEOT STORITVE

PEUGEOT

**NASLEDNJI POSTANEK:
JASEN POGLED NA CESTO**

**ORIGINALNI IN
EUROREPAR BRISALCI
- 20 %**

Ponudba velja od 1. 1. 2021 do 30. 4. 2021

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL EUROREPAR

peugeot.si

AVTO LEV d.o.o. PE VRHNIKA, Ljubljanska c. 16a, 1360 Vrhnika, tel. 01 755 8010

Ogenj

Vnel se je ogenj strasti,
ki večno bo gorel,
vse do konca naših dni.

Naj bo danes
tako čudovit,
da bo včeraj
ljubosumen.

In jutri
naj bo svilnato lep,
v mavrične pisane
barve odet.

Ker življenje ni
glasba po željah,
ampak včasih pa vseeno
igra naša najljubša melodija.

Življenje je tako lepo,
kot se tebi zdi in
prihodnost je zdaj,
zato živi, kot
da je na zemlji raj.

Ljubica Dolničar

kaplje

velikonočni ponedeljek
slišim kaplje dežja
trkajo po grobovih

Milan Žniderič

OD LETA 1994

BLATNIK

MESARSTVO

**Želimo vam lepe velikonočne
praznike** in vas vabimo po slastne
mesnine v našo prodajalno v Borovnici in
sodobno prenovljeno mesnico na Vrhniki.

www.mesarstvo-blatnik.si

ŽALNO PETJE

*Pevci Okteta Raskovec polepšamo
slovo od vaših najdražjih.*

Kulturno društvo Krizantema

www.kd-krizantema.si

Franci Končan, 041 730 559

*Rože uvenejo,
lica usahnejo,
v srcu le sanja otožen spomin.
(Ivan Cankar)*

ZAHVALA

Prag večnosti je prestopila naša draga mama,
babi in tašča

MICKA – MARIJA SEČNIK,

rojena Krek, iz Horjula
(5. 8. 1936 – 13. 3. 2021)

Navkljub bistremu umu, ki je našo mamo spremljal do zadnjih dni njenega življenja, je postalo breme boleznin in starosti pretežko. Ob njenem prehodu v večnost se želimo iskreno zahvaliti sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečno sožalje ter darove za svete maše. Posebna zahvala gre tudi zdravnicama Mariji Simoni Rajšek in Mateji Lopuh ter patronažni sestri Barbari Gabrovšek za njihovo zdravniško oskrbo in podporo. Hvala tudi za skrbno opravljen poslovilni obred: župniku Janezu Smrekarju, pogrebni službi Lavanda, pevcem in trobentaču.

Hvala vsakemu posebej za spremstvo naše mame na njeni zadnji zemeljski poti.

**V hvaležen spomin
hčerki Ana in
Marinka ter
sin Janez z družinami**

Horjul, marec 2021

Filipič

**VRTNARSTVO in
CVETLIČARSTVO**

Podplešivica 85
1357 Notranje Gorice

TEL: 031/252-564
TEL: 041/723-344

NOVO!!! **NOVO!!!** **NOVO!!!**

V marcu smo za vas odprli **NOVO** cvetličarno na naši vrtarniji, Podplešivica 82, Notranje Gorice.

CVETLIČARNA:

- REZANO CVETJE, ŠOPKI, POROČNA DEKORACIJA
- SOBNE LONČNICE, DARILA in ARANŽIRANJE DARIL
- DARILNI BONI HIŠE DARIL
- ŽALNI ARANŽMAJI, VENCI ter SVEČE

VRTNARIJA:

- BALKONSKO CVETJE
- ENOLETNICE za GROBOVE ter GREDICE
- SADIKE ZELENJAVE
- ZASADITVE KORIT
- PROFESIONALNA ZEMLJA ter GNOJILA

Navodila za pot v GOOGLE vtipkajte kodo:
293H+8P

Google Maps

https://www.facebook.com/vrtnarstvo.filipic

Avtohiša SELISKAR
IOC Zapolje 1 Za, 1370 Logatec

POHITITE!
ODPRODAJA
SLUŽBENIH, TESTNIH, NOVIH
IN RABLJENIH VOZIL CITROËN
LETNIK 2020!

WWW.AVTOHISA-SELISKAR.SI
01/75-02-252 | 040/307-711

OMEJENA ZALOGA!

Z vami že od leta 1973

Naščasopis

www.visitvrhnika.si
Vrhnika, Borovnica, Horjul,
Dobrova-Polhov Gradec, Log-Dragermer

ZAHVALA

MARIJA ČERIN,
roj. Hodnik
(17. 10. 1924 – 8. 3. 2021)

Za vedno nas je zapustila naša draga in ljubljena mama Marija. Najiskreneje se zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Vrhnika ter še posebno skupini Spominčica. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče, zahvala tudi Društvu upokojencev Borovnica, ZZB Društvu za vrednote NOB Borovnica, Pogrebni službi Pieta in vojaškemu kaplanu Vitu Muhiču za poslovlilni obred ter Društvu dolanskih fantov.

Žalujoci: hči Lidija, sin Janez z družino in drugo sorodstvo

*Spomin je ljubezen,
ki v srcu prebiva.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je tiho zapustila mama,
stara mama in prababica

ANGELA GERJOLJ,
po domače zg. Velkovrška mama

Z žalostjo v srcu smo se 3. marca 2021 poslovili od naše drage mame. Ob tem slovesu smo iskreno hvaležni, da smo bili del tebe in ti, mama, boš za vedno del nas. Zaspala si za večnost, sedaj nas čuvaj od tam zgoraj in nam pomagaj, da bomo še vedno skupaj, čeprav drugače. Hvala vsem, družini, sorodnikom, sosedom in prijateljem ter vsem, ki ste jo poznali in se z njo srečali na življenjski poti in ste nas spremljali v teh dneh. Hvala za številne besede podpore, ki nam pomagajo ob tej izgubi. Hvala g. župniku Bogdanu Oražmu in Stanku Gerjolju ter Svetlicam za besede tolažbe in pesmi sočutja ob zadnji skupni poti. Hvala tudi Marjani in njegovim ekipi iz podjetja Lavanda za pomoč in organizacijo pogreba. Čeprav so nam razmere odvzele stisk roke in objem tolažbe, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nas v teh dneh slovesa spremljali in nam stali ob strani.

Vsi njeni

*Odložila je kvačke in motiko ter
odšla v objem k svojim dragim, ki
jih je preveč pogrešala.*

Nekaj dni po dopolnjenem 84. letu, ko se je za darilo razveselila tretjega pravnuka, je po hudi boleznini prenehalo biti plemenito in močno srce naše drage mame, babi, prababi, tašče, sestre in tete

JOŽI BIZJAK

(6. 2. 1937 – 16. 2. 2021),

po domače Gregurčkove mame iz Ohonice pri Borovnici.

Ob njenem slovesu v večnost bi se radi zahvalili vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem, ki ste našo drago mamo imeli radi, jo podpirali, bodrili in ste v težkih trenutkih stali ob strani tudi nam. Hvala številnim za vso pomoč v času njene boleznini, ob njenem odhodu pa vsem za izraze sočutja in mnoge darove za slovenske misijonarje ter druge dobrodelne namene. Posebna zahvala duhovnikoma Janezu Šilarju in Martinu Golobu za obiske, duhovno in moralno podporo. Spomin nanjo in njeno brezpogojno dobroto bo večen.

Vsi njeni, ki smo jo imeli radi in jo zelo pogrešamo.

Borovnica, Postojna in Vnanje Gorice, februar 2021

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. M.)*

V petek, 26. 2. 2021, smo se poslovili od naše ljube mame in žene Marije.

MARIJA TRČEK

(3. 3. 1941 – 21. 2. 2021)

V spominu nam ostajajo njena vedrina, prijaznost, dobrot. Njena skrb za vse okoli nje je bila neskončna. Še ko je počasi odhajala s tega sveta, jo je bolj skrbelo za nas kot zase. Pri njej smo vedno dobili podporo in tolažbo ter čutili prijazen in toplo ljubezen. Imela nas je rada in mi smo imeli radi njo. V tolažbo nam je, da nam je bilo dano lajšati ji zadnje dni in ure ter biti ob njej do zadnjega diha. Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za spodbudne besede in podporo. Hvala vsem, ki ste se ji v velikem številu prišli pokloniti v mrljiško vežico, se udeležili pogrebne slovesnosti, darovali cvetje in sveče. Hvala tudi vsem, ki ste pripravili njeno zadnje slovo: od prijazno profesionalnega Marjana iz Lavande, do župnika, pevcev in sosedov. Vsako okno z bujnimi rožami nas bo večno spominjalo nate, mami.

**Mož Polde ter otroci Mojca, Marko in Miha z družinami
Horjul, februar 2021**

*Posle so ti moči
in zaprl trudne si oči,
ostala pa je bolečina
in tiha solza večnega spomina.*

ZAHVALA

Za vedno se je poslovil dragi mož, ata, stari ata
in pradedek

MARTIN TROBEC

(1937–2021)

iz Srednjega Vrha nad Polhovim Gradcem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in darove za cerkev in svete maše. Hvala zdravstvenemu osebju UKC Ljubljana, Primožu Kušarju, dr. med., še posebno pa patronažni sestri Cilki Škof za večletno zdravstveno oskrbo na domu. Zahvala tudi Pogrebni službi Lavanda in njihovim pevcem ter župniku Bogdanu Oražmu in dr. Stanku Gerjolju za lepo opravljen poslovlilni obred.

**Žalujoci: žena Francka, sin Jože, hči Milena z Jernejem
ter hči Marjana in sin Andrej z družinama**

*Zunaj svetel je dan, prazen je dom
in dvorišče.
Stojim pred hišo in čakam te,
mama. Ni več tvojega
smehljaja in utihnil je tvoj glas, a v
naših srcih boš za vedno.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, babice,
prababice in tete

FRANČIŠKE KUŠAR,

rojene Belič, z Dobrove

(1937–2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste bili v težkih trenutkih z nami, nam izrazili ustno in pisno sožalje, mami pa poklonili cvetje in sveče ter darove za svete maše. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in do zadnjega dne bogatili njeno življenje. Hvala Pogrebni službi Vrhovec ter župniku Janezu Kvaterniku.

Njena otroka: Darinka in Janko z družino, vnuki in pravnuka

Dobrova, januar 2021

*Ko nekoga za vedno izgubiš,
ko odnese s seboj del tebe,
sele takrat se zaveš,
da ga ljubiš bolj kot sebe.*

V SLOVO

dobremu možu in skrbnemu očetu

ANDREJU DOBROVOLJCU
(21. 10. 1961 – 26. 2. 2021)

Od njega smo se poslovili v petek, 5. marca 2021, na pokopališču na Vrhniku. Iskrena zahvala vsem za izrečene besede tolažbe in sožalje, darovano cvetje, sveče in vsem, ki ste našega Andreja pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku Mohorju Rihtaršiču, pevcem Kvarteta Grm, g. Romanu za govor in Pogrebni službi Vrhovec za lepo opravljen poslovlilni obred. Andrej, počivaj v miru in tam nad zvezdami pazi na nas.

Tvoji dragi

**POGREBNE STORITVE
VRHOVEC**

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA

☎ 01/755 14 37 ☎ 041 637 617

24 - URNA DOSEGLJIVOST ☎ 031 716 176

**IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE NA OBMOČJU OBČIN
VRHNIKA, DOBROVA, POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...**

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je z dnem 1.1. 2021 na podlagi sklenjene pogodbe s Komunalnim podjetjem Vrhnika, **edini pooblaščen izvajalec** pokopališke dejavnosti na Vrhniki **pogrebna služba VRHOVEC.**

**NUDIMO VAM TUDI
LASTNE ŽALNE
ARANŽMAJE**

BREZPLAČNA DOSTAVA

www.vrhovec.eu

POGREBNA SLUŽBA PIETA

24-urna dosegljivost

Franci Tršar s.p.

Gabrče 9, 1360 Vrhnika
e-pošta: franci.trsar@siol.net
pieta.trsar@gmail.com
www.pieta.si

031 774 939

051 371 177

041 930 936

**KAMNO
SEŠTVO**

DOLNIČAR

OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHINJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKI

Dolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105

♦ ♦ ♦ e-mail: marko.dolnicar@siol.net ♦ ♦ ♦

**LAVANDA
POGREBNE STORITVE**

MARJAN ŽVOKELJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL

041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR

www.usluge-lavanda.si

ZAHVALA

FRANC DOLENEC

(4. 12. 1938 – 27. 2. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala tudi zdravniku ZD Polhov Gradec Primožu Kušarju, patronažni sestri Cilki Škof, Pogrebni službi Lavanda, župniku Bogdanu Oražmu in župniku Janezu Krmelju ter drugim sodelujočim za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

ZAHVALA

VALENTINA SKUBIC,

rojena Gregorka

(14. 2. 1930 – 25. 2. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, darove za maše. Zahvala gospodu duhovniku in Pogrebni službi Vrhovec za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

*Zdaj se spočij, izmučeno srce.
Zdaj se spočijte, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le moja drobna lučka še brli.*

V SLOVO

našemu dragemu

JELKU ROŽNIKU

(22. 3. 1943 – 6. 2. 2021)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem, gospodu župniku, Pogrebni službi Lavanda in vsem drugim za izrečeno sožalje in tolažbo, darovano cvetje ter sveče. Hvala vsem, ki ste pošiljali pisna sožalja in iskreno pogledali v oči. Počivaj v miru in naj ti bo lahka domača zemlja.

Žalujoci: žena Marija, sin Tomaž z družino, hči Mateja z družino

*Usodi nisi sam gospod,
pospravi vse;
pripravi se,
ne veš, kdaj treba bo na pot.*

V 88. letu se je od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica in tašča

JOŽEFA JEREB

(1933–2021)

s Trčkovega Griča.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, še posebno gospodu župniku in Pogrebni službi Vrhovec.

Vsi njeni
Februar, 2021

ZAHVALA

Zapustila nas je mama, babica in prababica

FRANČIŠKA SMUK

(29. 5. 1927 – 5. 3. 2021)

Od nje smo se poslovili 10. 3. 2021 na pokopališču v Bevkah. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje. Hvala Pogrebni službi Vrhovec in pevcem Kulturnega društva Krizantema. Zahvala tudi župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni
Bevke, marec 2021

*Ko bo moj korak negotov,
ko ne bom obvladala svojih nog,
me stisnite tesno pod roko
in odvedite na klopco pod lopo.
(Albina Ficko)*

V 99. letu je odšla naša mama, babica in prababica

MARIJA HODNIK,

rojena LEVC

(9. 4. 1922 – 27. 12. 2020),

Žontova Minka z Vrhnike.

Pokopali smo jo na rojstnem Verdu v najožjem družinskem krogu. Zahvaljujemo se g. župniku in pevcem Raskovca za lep poslovilni obred. Hvala za vse izrečeno sožalje in rože. Zahvaljujemo se tudi vsem zaposlenim v DSU Vrhnika, posebno še negovalnemu in strežnemu osebju za dolgoletno skrb naše drage mame.

Vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)*

ZAHVALA

FRANČIŠKA BRENČIČ

(1930–2021)

Zahvaljujemo se osebju DEOS Centra starejših v Notranjih Goricah za lepe in kreativne dni v domu ter za ves trud in nego mame, ko je oslabela. Hvala Pogrebni službi Pieta, pevcem in g. župniku Janezu Šilarju za lepo opravljeno pogrebno slovesnost ter vsem, ki ste se poslovili od naše drage mame. Hvala za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče.

Vsi njeni
Borovnica, februar 2021

Zahvale

Želite tudi vi objaviti zahvalo?
Pošljite nam jo po elektronski
pošti na

nascasopis@zavod-cankar.si

(besedilo v wordu, sliko kot
priponko) ali po klasični pošti

na **Naš časopis, Tržaška 9,**

1360 Vrhnika. Cena zahvale je

68,72 evrov z DDV. Zraven pripišite

šz naslov plačnika in telefon.

Nagradna križanka

AVTOR: MATJAŽ HLADNIK		AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA HOLMES	ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA	OSTANEK POSEKANE NEGA DREVEŠA	NINA RICCI	MOČNA KARTA, JOKER	AMERIŠKA PISATELJICA NIN	Nasčasopis																																	
SEČNJA, KOŠENJE						5		KOVAN POLIZDELEK	MEDLICA																																
ZVEZDO-SLOVEC																																									
POČELO TAOIZMA				9	TV VODIT. BIZOVIČAR																																				
MOČAN EKSPLOZIV					ANTIČNO LJUDSTVO V ETRURIJI																																				
MLADA, IZ SEMENA ALI RASTLINSKEGA DELA VZGOJENA RASTLINA ZA VSADITEV NA STALNO MESTO	PREPIS BESEDILA V DRUGI JEZIK	ZGORNJA OKONČINA	ANTIČNO IME DANAŠNJE LJUBLJANE	TONI INNAUER KRAJ PRI POREČU, TORRE	OSTANEK IZ STARIH OBDOBJ RT NA DUGEM OTOKU																																				
SPRETEN ČLOVEK		11						AMERIŠKI BOKSAR (MIKE) ISAAC NEWTON	13																																
PRIJETNO DIŠEČA SNOV				4	STANJE BREZ VOJN ZVEZNA DRŽAVA V ZDA		OČE	VASILU IVANČUK																																	
OKRAS	3				ROČNI DELAVEC				14																																
DRAMATIK CANKAR					ROČEK PEVEC (BILLY)																																				
KAREL OŠTIR					ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC MCKELLEN USIPANJE			LAHKI BOMBNIK																																	
GLASBENIK SMOLAR					NEMŠKI AVTO			MOGOČNA GORA																																	
POMOČ: ČOKETA MANUALEC ŠTUKA ŽMAN	VITEZOV SLUŽABNIK IN SPREMLJEVALEC	SVILENO BLAGO, SVILA ROJAK, DOMAČIN			MUSLI MANSKA VERA			NEKDANJU SEKREটার OZN (KOFI)																																	
OKLEP					INSTRUMENTALNA SKLADBA DUHANJE CVETLIC			AMERIŠKA IGRALKA GARDNER ANICA ZIDAR	2																																
DROBNI SUHI DELCI SNOVI V ZRAKU	8				10			IGO GRUDEN OKRASNI PREDMET NA VERIŽICI																																	
MUSLI-MANSKI POSTNI MESEC, RAMAZAN																																									
OTON JUGOVEC																																									
JELEN Z LOPASTIM ROGOVJEM																																									
SPREJEMNIK RADJUSKIH VALOV																																									
<p>Geslo:</p> <table border="1"> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td> </tr> <tr> <td>2</td><td>11</td><td>4</td><td>12</td><td>7</td><td>11</td><td>13</td><td>4</td><td>2</td><td>14</td><td>15</td><td>10</td><td>3</td><td>16</td><td>3</td><td>1</td> </tr> </table>										1	2	3	4	5	3	6	7	8	9	10	3	4	5	3	2	2	11	4	12	7	11	13	4	2	14	15	10	3	16	3	1
1	2	3	4	5	3	6	7	8	9	10	3	4	5	3	2																										
2	11	4	12	7	11	13	4	2	14	15	10	3	16	3	1																										

Nagradno geslo pretekla križanke, ki je potekala pod pokroviteljstvom Vulkanizerstva Žagar v Sinji Gorici na Vrhniki, se je glasilo: »Čas za menjavo pnevmatik se bliža«. Praktične nagrade vulkanizerske delavnice so prejeli: Dejan Djordjeviški, Mojca Buh in Pavel Kuzma. Rešitve (nagradno geslo) za tokratno križanko pošljite najkasneje do 10. aprila na elektronski naslov nascasopis@zavod-cankar.si ali na Nasčasopis, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika, s pripisom »Nagradna križanka«. Dan kasneje, 11. aprila, bomo izžrebali tri, ki bodo prejeli darilni bonus vrtnarstva Hlebec »Pr' Primc« v vrednosti 20 evrov za blago iz rastlinjaka. Zato ne pozabite navesti telefonske številke, da vas obvestimo za prevzem nagrade.

V primeru, da sem izžreban, dovoljujem da Nasčasopis objavi moje osebne podatke.

PRIMEK IN IME:

TOČEN NASLOV:

TELEFON:

Slinjenje

Polž in koza sta stala pred davčno upravo in stavila, kdo se bo prej povzpel v prvo nadstropje. Koza se je začela vzpenjati po stopnicah in ko je prilezla v prvo nadstropje, je bil polž že tam. Veselo se je nasmehnil in ji dejal: »V davčni upravi z meketanjem ne prideš daleč. Tu se moraš znati sliniti.«

Hujšanje

Pepca zavistno prijateljici Štefki: »Madona, kako si lepo shujšala. Kakšna

nova dieta?«
Štefka: »Kje pa? Le krompir, korenje in fižol.«
»A res? Pa si vse to kuhala ali pekla?«
»Okopavala.«

Brez govorjenja, prosim!

»Očka, očka,« je zavpil Andrej sredi kosila.
»Med jedjo se ne govori,« ga je ustavil očka.
Ko so pojedli, ga je vprašal: »Kaj si mi hotel povedati prej?«

»Zdaj je že vseeno. Polža, ki je bil na solati, si že pojedel.«

Dan žena

»Dragi, danes je dan žena,« reče Francka Jožetu, ki sedi pred televizijo.
»Na katerem programu?« odvrne zvedavo.

Varovalka

Poročni prstan je kot varovalka na bombi: ko ga nameš, gre pol hiše ...

Navodila za igranje:

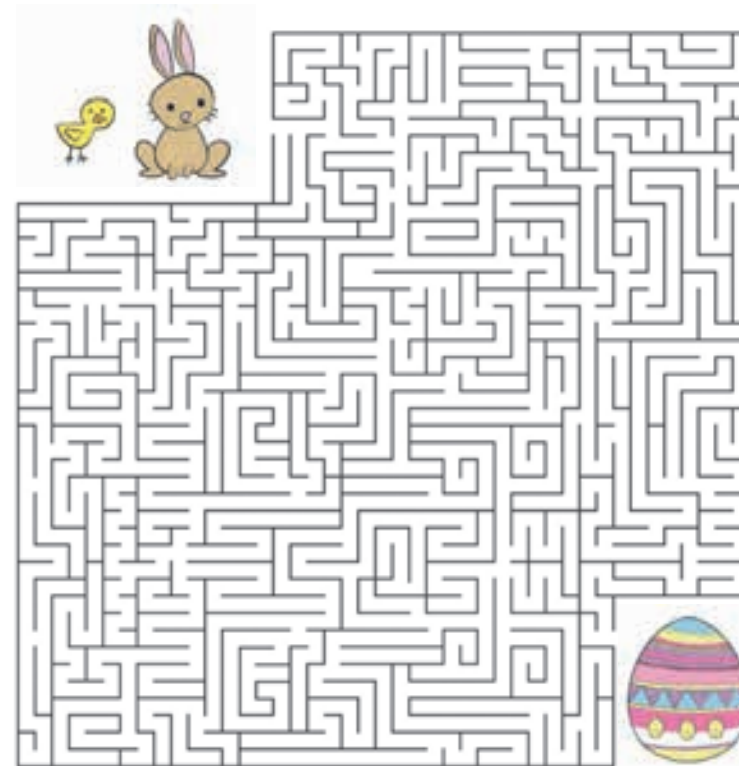
Cilj igre sudoku je izpolniti mrežo tako, da se v vsakem stolpcu, vrstici in malem kvadratu 3 x 3 le enkrat uporabi ena izmed danih rešitev. Nobena številka ali barva se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Za pomoč pri reševanju si lahko pomagata z zaznamki, ki jih vpišete v prazna polja.

JUNIOR

LABIRINT

Odselitev

Zdravnik in duhovnik se pogovarjata, kdaj se začne življenje. Duhovnik pravi, da ob spočetju, zdravnik pa trdi, da ob rojstvu. Pogovor sliši kuharica, ki pride mimo, in pravi: »Ah, kaj pa vidva vesta, življenje se začne, ko se otroci odselijo iz hiše.«

Pravniška

Dva gorenjska pravnik sedeta k mizi pred brunarico na smučišču, iz nahrbtnikov potegneta vsak svoj sendvič in pivo ter hočeta začeti jesti. Prihiti nata-

kar in ju opozori na napis na brunarici: »Prepovedano jesti lastno hrano in piti lastno pijačo.« Pravnik pogledata napis, se spogledata, med sabo zamenjata sendviča in pivo ter mirno začneta jesti.

Mrtvo morje

Janezek je vprašal učiteljico: »Ali je Tihi ocean vedno tiho?«
»Ali lahko postaviš še bolj neumno vprašanje?«
»Lahko. Kdaj je umrlo Mrtvo morje?«

f MEGA PHONE VRHNIKA

LG Q7

119.90 €

Cena brez vezave

Povečana odpornost
na vodo in prah (IP68)

Povečana odpornost mobitela
po vojaškem standardu MIL-STD-810G

TOLEA d.o.o., Robova c. 6, Vrhnika. Pooblaščenji prodajalec Telekom Slovenije, d.d. Možne so napake v tisku. Slike so simbolične.

meg@phone

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

DELOVNI ČAS:

Pon-pet od **8.00-19.00**

Sobota od **8.00-13.00**

Vrtni center

EURO GARDEN

V harmoniji z naravo

IZBRANO
ZA VAS

VSE ZA UREJEN VRT

SADIKE,
SEMENA

BOGAT PRIDELEK

SUPER
CENE

VRTNARSKI PRIPOMOČKI

Vrtni center
Eurogarden

PE Dobrova
Podsmreka 7b
1356 Dobrova
01 24 25 100

PE Krško
Cesta krških žrtev 147
8270 Krško
07 49 88 385

ODPRTO

SPLETNA TRGOVINA
www.eurogarden.eu